

و همان طلب مرستاده و حاقانی قصیده سمدرت گفته ارسال داشته معنای آن
 تفرار سلطان پیوسته و جید گاه ماوی سرزده آخر حال بر تیر بر سر وی گشته و
 طاعت و عبادت تسکون گشته مولوی حامی در نصیحت او را در سنگ طالع شوی در کر
 کرده برش در سر جات تیر برست و در اکثر ذکر او فائق امین و تمانین و مسما یه
 مرقوم است اما از تحقیق صاحب السیر معلوم میشود که حاقانی ماحد و بدست تسکون
 مسما یه و رفیع حیات بود و در لغات گفته که وی در میان خلایق استغنی مورد باشد
 عاصی بوده و روح دی گفته و در لغات مستغنی در حسن قنصین و مسما یه بوده و الله اعلم
 وقتی این بیت من الطلب حاقان مرستاده و متغنی ده که در برم گیرد و
 یا اوستانی که در برش گرم و متغنی مسی پوشتین باشد و مشتاق بالعم علامه و حاقانی
 شتیه گیت که چرا بر دو سحر است و قصور در منت ساهی خیال کرد چون این حیرت انگیز
 رسیدگی امل و دیگر که در پیش حاقان مرستاده که گاه از منیت از گس است یعنی
 من اوستانی گفته ام بهر یک نقطه و گس فصل یا اوستانی ساخته بار و نقطه حاقان
 این الحیف مخلوط شده و قطعه و انعام و زیور و دیوانش متداول است مولوی با می

در ساعات اوراد اعلیٰ ہرگز نہ لیا، مودہ ہر حال در کمال اوصحیٰ نیست، سبح اللہ

یعنی میاوسی کہ نامک الشتر اعدا کمر بادشاہ نود و چیل متقدداوست۔ و امیر حسن و نقاش

تمام کلام رسمی الدین دینا پوری دارد و حسابہ لایا حاجی الوری را بر سر حسن گنہ

اما انصاف آست کہ ہر کس معتقد اسی این میں امد عمومیت معنوی و استعمال اعلیٰ

عبر مشہورہ و اہل کلمات فرق دیگر و طریق تفریق و لغز و آوردن آیات عربی و کلام

حائاتی بسیار است و بار کی استعارات و سلاست عبارات در کلام رسمی تیر

و وقت سانی و مستحق معالی تبارہ در سخن الوری نے ستارہ است ہر طورہ

جمعرت یکیم سانی است رحمۃ اللہ علیہ بعد ایں بیت گنہ

دل می آدم امد بھان سانی را

مدین و میل در نام س مدیل بہاد

المقالة الاولى وهي تسمى نعر السعير
ومجالس الذكر

بايم طارگان عمار	رین حقته سیر و مهره خاک
کین حقته و مهره تاسما یسد	مرکیه عمره کتایسد
وین ششده و کور ساطور مان	مهره رس است و حقته گردان
خود نور العمان سحر کار	که قاقسم و گاه قد برار
وقت ست که وقت در سدر آید	سیلاب عدم در در آید
دست ست که مرکان انجم	هم مل میسکه و هم سم
دست ست که این چار حال	سبده نمقه مدو سال
گرد وین سطل یلک گردد	گیتی نفس بیلک گردد
از حیرج ردن بعیت افلاک	در رقص آید معامسل خاک

کشتادہ تود رفت اس کور	سحاب شد و جو اصل رود
یکہ شود امتحانات جیواں	ستہ رحم و سرده یستان
در دیدہ افق حسان تار	ارما حصہ روید استخوان مار
ایک بہ علامتی کہ پیدا است	ار آدمیاں جفا طمر حاست
الغاف ہاں شد و رہا ہم	بہمن مساد و آتا ہم
آمار سلامت ار حسان رفت	آئیں امامت از بیباں رفت
پیدا است بر آستان دے	و حال ہر ارد و محمدی دے
ہر رہہ کہ دست عالم آسیت	در حام حسان سماخی مار سیت
ہر پردہ طلسم کا سماں ساحت	حاصل لہ ریئے طاں ماسکان ساحت
ایں نام مکر سیتہ ادا ل	مار ہی کہے صد ہر اطفال
وین طعناں میں شام و شگیر	اسکدہ ااں لوح تقدیر
راں حملہ شام طعناں ہت	طعنے کہ حلیفہ کتاب ہت
حاقانی راہ حلفہ خاک	مگر پردہ ایں محاط باک

فصل در خطاب با اقبال لوحه محبت

ای مُهر دهن روره دازان	حان دارویی علت چهاران
ای کعبه بهر آسمان را	وی رمرم آتین حسان را
مکانه شب روان دریم	یرواه لغت آرمیده
ارسم تو در نقاشی	مستوری مد هر ارعنا
شکل تو عالم سیم	بارج حد یقه بر سج
ارسم تو در دو کا هواره	دو بهر و طفل شیر خواره
مستش ما لوی میر کرده هرعت	عالم تو دیده بهت در بهت
رنگی طرب اهل عالم ارقت	عبد سررگیان هم ارقت
دارد در تو روحی رومیان آب	گیرد تو عذر رگیان تاب
دیساخته روم را در تو رنگ	آینه رنگ را در تو رنگ
کودک دشتی و تراست در بر	سر لوح بر برسد احمد در
ارسمش تو در ایل ولایت	این صفت صمیم برده آیت

تپ داری واکتیدہ رستے	رہ پاشی واکتادہ گمے
گہ در یرقان جو چشم مہر	گہ در حشاں چو تاج عمر
گہ آتش حاں گرائی ماستے	گہ کو تر عمر رانی آتے
کوہ لہ لطفہ نور و عسی سر	چو شتاں مل مسامی اڈر
ادارہ آن طرف ملے	ار ہر طہری کہ ادر آئے
ہر بارہ جسے تو س بار	مانتی در پچھاڑ س سار
گہ رسد کو کماں ہی یاسے	گہ ورس بردماں کھی عامے
گہ تیر روی دور سدائی	گہ راست گھیر کج ادر آئی
ہم شاہد ملتے گیا را	ہم عار صبر تگرے ہمارا
چوں طاق مقدس سلیمان	رگیں تو کھی کماں شیطان
نور نور فیض آسمان میں	روش تو چشم شاہ دور ویس
رمی سگہ لولیاں گرائی	در قفسہ بہتاں سے یامی
واحسہ بر قانی ادر توشہ رسم	نوحطہ توشہ عدار ستالم

بر باد - پیک را یکا سے	علت تو وحی و دواست
امسجد مہریر وستان	یا دوا و خوشایستان
آزایتن تلح سر کس دست	داسرا این گنج رحل دست
حردست سگ سہراں گیسے	حسن پروری اگر گراں گیسے
ار لطفہ قست لطفہ خاک	را سیدہ برو جو ہر پاک
آرا کر سخت تیسرہ دوریت	ار رادہ خاک خاک دوریت
ادمار ہمسہ کسی کرد راحت	اقبال سخاکت ادرا د راحت
باقفل ار تو صبح اتر	بامعہ لعل گردن حیر

در دست نریم در اثنای خطابانی کہ آفتاب کند

مردار سید لعل در ریوید	طفل است کہ در دو صبح جوید
لعل بار چہ شدادہ ایست تو ترنگ	خویش مسرودہ در دل سگ
ای دست سخنوں مسرودہ	عادیہ مسرودہ در مسار دہ
گل رس بودارہ نوا و مالش	کر لعل در دست پروالتش

کل رات کچھ درخت در	چوں درود درم سکندر
در کیست ہر کہ در فرو شد	چوں کیسہ طاب در کشت
اگر کہ در قومیت رایش	در سہ تہ در عدالتش
در محنت آ در سر آورد	آ در رت آ در ہی بر آورد
در اول ام در دہشت است	راں گہر در دہشت یشت است
در پیت حسد آتش مسرودہ	حاکم سیمار ملک مردہ
آن جیتہ دل کلمتہ آید	آر آتش ستہ کے کتاید
ماہست دل تو ستہ در	کے مرج تو کتاید این در
آراہیں حوص خوش نت	در مقاطیس آس نت
خوں خوش آہی گشتی	در مقاطیس بار رستی
در جیت مت دور وئی طہار	یک راہ مریں دور وئی یت آ
ملک مت اگر تہوای دیت	آن مت کہ شہتہ ادایت
حافظی را جیتہ ہستی	ویدار در است مت یرستی

اور آری رو آری گشت	و راست طریق مت شکست
حرمت سمرات و دمام	آن شش سری که ملق خواند
کو در یح آینه نظر کرد	در دینش بگه که رکود

فصل در خطاب با آفتاب لوحه مکوش و ملامت

و ہی ار تو گد ار تن صورت	ای رنگ آمیز این گمسه
مشوقه رایگان پر کس	ای دایه نمبر ماں هر جس
در صف شمال هر جت حاسه	صاحب صدری و لیک خود راست
ار دیده من در یح دار ہی	آن نور که سید بیج ماری
این ست قصد و تمناست	این سیمه و رتر و دستا است
من در گو سر د سیر ظلمات	ستروان رو تو گرم روش اوقات
لے خوشی سخی هوس بدایم	لے سخی سخی کثایم
یر آفت ماری لب اردم	یر جسمه سدوی دل اردم
مالسده روست کوک چرس	مالسده و ملقه درم لیس

گویا ہی دھوئیں نے دل و راستے	حصاں و حادے سرو یا سے
نقادیدہ و تخم نیک حور و دہ	قصد الہی جو مسیم کردہ
یس رد و حلق حاد و اے	استاد سراے رایگانے
حقا کہ مسم جو حلقہ مرد و	آہم تہ حلقہ حلقہ و مرد و
اس حلقہ آفتیں آفت و مرد و	در حلقہ جیتو و نفس سو
پس عوں سجدہ تنو علی الحال	در یا سے سات نفس و الحال
گردوں کہ قاتے سہ مرد و	بر رشتہ جان من گرہ رد
تو گرید و رشتہا سائے	روزی کمی گرہ کتائے
بر و روں من ستانی از حتم	لے ذر و دل من مرد و حتم
میل تو مرد و ہم جسمایت	در مرد و تم احمر از دایست
در و روں آن کے مرد و ہی	کر و روں بیت یافت مرد و ہی
خوں برگس ستوح کور دیدہ	سرے و کلاہ رد رکتیدہ
امرد و یعیہ اکیاں راست	سیت المال فلک حسان راست

تدمرونی ارعساو عالم	ایہ عالم جہ رر و شہاں ہسم
حالات ملک بود مقسود	حور شیدہ کل گشت مسود
لے لے غلط ست برج گستم	راہ ہوس ست ہر جہ رستم

فصل در خطاب با آفتاب بوجہ معذرت

ای میں حیات عالم عسین	ایہا قوتہ عین وقتہ العسین
نفا عفت بختہ معسی	میسم کس العریث عسسی
آرہی تو اگر بہر تہاسی	راہمی مطلب گھمہ تہاسی
ایں مار مرادان علام است	کو میسر ہم آفتاب نام است
چہ اشتہام کہ او ست حامر	ہراں کردہ ام اس قتات ظاہر
سگر کریدہ مرد پاستام	کر مردم تا ملک دہام
میں ہیچ ہم ہیچ معیار	ہر ہیچ کساں ہیچ مارار
ارگت خودم محالہ اسرود	سج در حوت سرور یق ادود
دل سر سر عدد رعافت است	کساں ار پئے عور وہ دریا است

پیتس تو ساهی دست سر دست	افکنده سرم که مائی آن هست
صحت تصحیح این گنا هم	صحت سویی تو عذر خواهم
صبح آئینه دار راست گویت	صبح از سه صدق تاره رویت
گردار صفات سیه بر گیر	عذر از صفات صبح بدیر
روحی همه حتمگین ماست	مهری تو حریف کین ماست
قدر تو جو قدر عشق تمام است	بعض تو جو بعض عقل عالم است
گرگاه سیاه پوشش ارامی	از عدل حلیه احمالی
بردیکی و دور می از مسافت	مالائی و پستی از لطافت
رسوره احتصاص یاسین	مالی بهر از عشر رزین
در همه که محدث حاس	رزین صدق حوا بهر امر اس
ناری در دای مصطفائی	هر حیدر داس در مائی
مر حلقه درع مصطفی را	صبح بری از سیه مهادا

القاله الثانيه اليوم معراج العقول منبج الفخول حيث حال هم

ایم کہ در صرب عالم	بیچ است عیار من دوجو کم
رین بوم کثیف و ام سموس	برور و ردو سکه محسوس
در سده و سکه رحم یردو	بیچ بریر سکه آله جور و
در دست جهان دور و ماده	بر بر روی سست شاد و
ما صورت سستش مری بروم	ما المعنی بخت سرور و هم
مرسی که بود خلاص کاسے	آوار دہجو بر قساے
من عیب کم ہما سیارم	رین سترہ متو کہ مانگ دارم
ار سہ جنتان مال	سے طوق آید رس ہترا
یر نیم ہ خلاص تنگ دارم	کرے محکی محکم دارم
طعلی ہواسے رر رما ریح	میاحت دو کتہ تہی ریح
در جو ہ در سہ در میا ہ	میکرد عود می ہ رما ہ
دیدم کہ ترار دے عیار است	دو کتہ و سستش علاوہ تہہ است
ناما دست دم د آن ترار د	ر ش بریں سو وادراں و گر سو

ازین لیلیا ریح بر سر رود	ناوار چه را اصل خشک سر رود
که باد سگس گشته آیم	پس ماک دورن همسر آیم
آنجای ریح ریح آید	حسرت رده ام رطاب حال
یاسد کن سار و سار	چرخ آیت مصطفی سار
آمن چه برادر که ام کام	او در گر چرخ مار دام

فصل در خطاب آفتاب تشبیه در حل آید

ای قوت و اسی ترار و سار	ای دانه گرد نقطه پرور
سلطان یک اسپه آسمان را	ای شاه عمر و در جهان را
ستش ساعت راده هفت کتور	از دولت تیر یافته مهر
دارده صد هزاره سیدق	شاهی و کمال قوت بطریق
ماه احری عود در پهلوی قوت	خورشید عارین سوئی قوت
ریز قوت عود در ارمون در	مالات تسلیم از عواصن
عالی قوتی محیط مامت	والا گبری لسیط مامت

خوردی پیرایع و باغ و رتین	لغت گرکان و کان تنکین
سیر و کبری ریحتم سورن	یون انتر سختی قدم رن
یکسال عدا ای حلق دادی	مار ارره حواں بهصادی
بیست بره ماتره کور تر	ور خاک دامده سره تر
مندان فلک یلگ تن سات	سیع ار قور اسپا سکون راحت
مکتادر تو فقاغ مستکین	نورور ر ماروسیب رتین
قاروره آگینه پیر آب	کردی طرے شکستی ار تاب
معظم الطهری مسافر طاق	فاروره شکس طیب آفاق
دارا قتلک روق کسار	بران تو سرده عیسوی دار
ار برگ حمت دیلمی موسی	ایک سر کوه گشته رین روسی
حال سپش نور بهصادی	مخلکوه مال بهسم نو دادی
ار طبره سر و جدر یحان	مانت حین باغ رختان
پیر ر قسارده سفره گل	سی تو کد گ تخمسل

در شمش تو سحاب اعر	حلاب و به صوف
سوس ر تو شد سار آمار	هم میره سهای جم سال دار
بر چهره تسلید بوش تاب	لشتره تو کبی بر مهران آب
یلو سر بر تو دیده گشتاد	ار یک نظر من حیات افتاد
تسا آن مرسل راں برآرد	مارور سار تو گذارد
او محمدم تو تو کعبه او	اوساکن و پس بود رنگ دیو
محمدم که تید مشک وار	یا کعبه که دید ما قدر متار
هر چه از ورق سات مرست	سیلو مروار مابق قت
متان ر تو محتر الطیور است	هم مروت طیور مع صور است
سل دمای قت شحیر	حاکتر دام آتش اگیس
نمری ر تو یار سی رمان گنت	طولی ر تو کار نامه حوال گنت
شد فاخته ار تو مار ساروس	مویجه سهای و احرا کوس
تارک ر تو مطر ساجین گنت	بدوخی چهار تاره رن گنت

در وصف تو ای سارخوش سیر	کاف	ما فانی را در مطلق الفیضه
باز آمدن به حرطات آفتاب مشکبیر		تقریر بحالات شرح شکایات
حقانی را تو می مهر دور		مار سیخ سامی و مجلس مسرور
کاشکش طلا - مان گزار سی		کاشکش تراب و سئو جاری
مر خشک و تری که مستقر است		کف سر درد و محل دستش از گشت
یون با نظر تو عینش گشت		یتیمیه او بر یتمین گشت
سعد دار و حقت را به		ار مسر تو گشت تا سحر به
آئی سرش لیس بر تن	۱۸	گلست در یکجه کمر و درون
در دور تن اسگی مهر دور		سحر او به یار سوسه زرد دور
یس چون مشکش می سر	۱۹	دو افس کوی پر اوجیه دور
اینگه که ردیده ریخت رهاک		ار خاک مدیده ریختی ماک
آن دور که در نقاب ماسته		آنم کسده آسمان حراسته
تو حسته ما تم حراستان		مس لسته وار ظلم شر دان

کاه بولدشت و سقطه لاس	تو مده ال مری موسواس
دل در تب گرم و دیده مساک	س ر آنت راد و نوم عساک
دو بیج و دو تب کسیده	دو گرم دل و دو غم رسیده
س با تو هک کم تو ماس	ار کرده - در گار ایس
قیرین چاه است و آسین کوه	می که تن و دلم رآمده
چون کوه تب بد را مکن فاس	یون یاه حرمیه دار متراس
شش و دشت سرگدشت آهرا	ریس اغمی سیر و اغمی سار

در ذکر سفر خویش بوقتیکه از شر و ان عزیمت کرده بود

را بد ر شهر مد ستر و ان	کا دل که مرا ایسر و دران
ر لاشه عسرم لاشه حوین	صحرائی سرگر فتم ار پیت
عسرم مراق مقصد حان	ار شط و مال سحر شردان
ران سوئی پید رو در ادم	ایس بحر سید کمائے مادم

در صفت الوان نعمت قهستان

دویم مثال مشت لستان	ہر صفت ولایت قستان
حاکم مسیح تو تیا حکم	سگتن یہ حکیم کیمیا حکم
ہر روزہ وعیدہ در دیار ش	ہر سال جیسار و ہمار ش
مردمی کیا شان گلستان	شکر راز و سر لستان
خود ستار ادوج ہادہ	ہندستان راستہ سر ہادہ
مرحاک ریش ہر چراں گل	مرآب گہن ہر کراں یل
کلہا سمہ ہشت روی و یک ساق	یہا ہر مت یشت و یک طاق
آفتق دست تحمل آراد	لے حرمہ امر لطمہ مار
ار بارش ترک در کی این	اماہہ مار مافش حاین
رمضان کردہ چین بر مہر	آمدہ کفہ راستے جہ

در صفت قطب ساع الطریق گوید

عولان کیس کتائی عول ریر	عوماسے در حیات حیر
مقصدہ و حلقہ کار و اسے	دیدہ و مومسد دید اسے

رو در آرزو بر میل کرده	همان که افسیل کرده
حیلت گرو با قضا قادر	بهت گرو قاصداں قاهر
ماراه رداں و میل گسته	یس راه رن حلیل گسته
خوش حده دُر بر پایش مدام	صفاک دهن و آرد و کام
با یکتا و سله فرده فی آب	چون طایه مرغ راقش با
کوچه حتم و یو تحسرایه حتم	لا ملکه یو کر دم اندله حتم
حاسوس و حس همیشه هر یک	مد دست و سهرار یثیه هر یک
رمان همه ساکاتش مکر	چون آب ترو جو آتش اشتر

در مگویش محرقه آن ولایت گوید

مناجاتش ملا در سی دار	هر چه سره شاقیل دیدار
تقوید دامن سامری و ش	دو دالگی و صدر ان جو آتش
حمّار الش حیات انگیر	شیطان سار و ملا یک آمیر
مناجاتش کشته حشر	هم حواں مسج و آدمی حور

تصاویس کھوئے حلق	۱۷	کلور کمان رجوان مرعق
لوا امتی حیدام کارہ		حاکم لقان ورتوہ حوارہ
حاطات حیس و مکار		نوحسل دل و لال و دمار

رسیدن نزدیک شہر و صفت فصیل و رودات مرعالی

کہستم این تہاہ کیتاں	در طارم تان و تیب ایساں
بیراس آن ملاو معطم	ویرس یکے فصیل حکم
صد مہر طرب ہر و سلت	صدیل رواں دران فصیلست
گعم کہ عراق میل کے دامت	یا تہستان فصیل کے دامت
گعم مدیم حاص سلطان	ایماست لشکر کی گہاں
رعب حشامات سہلت	فرمود فصیل و راہ سہلت
الحق ما صوات حیس و رو	کھر عدل اردو قلعہ کم رو
سیرش رجبال دوست کس تر	دوقت ہر شریک حدہ خوشتر
خوش مکنت بیسے اردم او	ترطیت آدم اریم او

دور جواب جو سر برادر آدم	تجدید و صو گد مد و ہم
دریائے محیط پیکارش	مقلح رکوة حیت سارش
در حبس سراجی کتادش	ن امایت ترے مادش
احقر کہ جو گد ماست ابرگ	ماسدہ گد ماست رتنگ
عبوں کم ار اسک یتیم اے	سیحوں عرق دماغ اے
مرعائے اوہائے سیما	ارمرتہ مہساں عسقا
میرش مہاسے عمر محرم	داؤد مسلح و مار و دم
رہہ مہسطہ او کہ خواہی	اصداں سحائے گوش مای
ست است افکن مہیش سلیمان	مای حوراد مسیح رسولان
ہر لمحہ ساسل ارمیا نش	دداں گلشد مہیشا نش
راں دداں سرگرفت افلاک	ہر دداں راسک تریاک
میرچ چو حق اور گدا د	راں دداں کردوستہ کارو
آن مشرب صاف رامے	ہر اللہ حوامد جاں میسے

موسیٰ حضور و ششاد	۱	رویک تم صدم هزار گوتر
من لاسته راه اگریران		افکنده دست سحره گیسوان
رستم کتاب عوطه خوردم		ران یل و فیصل عمره کردم

رسیدن نصحر او تکارگاه آلولایت

میش آدم آن جبر اگر ماں		صمسی تکارگاه سلطان
اوست او سحیتیم و قاف		بیرون نقطه فاشده گر قاف
کردون فستق جو سگری ترف		حون حلقه حرم بر سر حرف

در صفت سحر و لشکر سلطان گوید

ارجمه دران معاصی مسکون		بیدارند و صد هزار گردون
قرمان گبه و قهر سگاه موآن		سیدان گرو صیدگاه سلطان
بر درگاه او صد آستان ستم		هر یک رهبر از آسمان شمشیر
بر طرف یک آستان دو صد شاه	۲	آلوده لبان رجاک درگاه
هر یک دست و سینه بطراک		العب و ستمه بر سر جاک

ارگاؤں میں ارسیدہ	فرماش دوال برکشیدہ
میں ساختہ راں دوال خود رنگ	براسپ فلک جیادہ تنگ
کمان مرکب گرجہ عرش پیروست	مالا سنے راہ ہمت اہست
جی نامت سراسے پیرو دار دور	یوں درشت تیرہ متعلہ نور
آری شب تیرہ ہرچہ نورست	برویک سایہ ارجہ دورست
برویک ولیک خالیاں را	س دور ویک عایا برا
برگرد سہ ماہی پردہ عاص	ملقہ رودہ سالکان ماحلاص
یوں آفتش طور سوہی موسیٰ	برویک دسے رسیدنی لی
عاصاں چہ در سراسے پردہ	ار رستہ مان لفاق کردہ
مرہنگا من آستان گرمہ	ار مقررہ رں جہاں گرفتہ

ار حلاص

در صفت مبارزان سلطان

معبہای سار راں ثرست	ہر کو کہ صد ہزار کوک
تیج آفتاں پاک عصہ	س تیج پوستہ یارب اُضر

یرواحست از جهاد اصغر	بسی تاحته روی جهاد اکبر
مموده محبت آتش آبیج	تبعی مرمان رمانی از تیج
یک مرید و صد هزار تاتیر	یک مرید و صد هزار تکبیر
معمر جو خرد و ساده مر	۱۱ شمشیر چو جان گرفته در
به مرکب و مستر می تمایل	میرج سلف رحل حمایل
یون، بیم آس و رحم آهین	۱۲ صد حیت که کد حیت و تمس
در گوشت و داس نقاشان	در سته طعاب و بیباستان
هر نیمه بر قفسه بران لباس	فلک فلک و مه آفتاب
استاد سرائی بهشت مشان	تا گرد علام حاص ایستان
در صفت اولیای حق	
رندان دپم هر حرامات	پله کور کمان گبه سامات
صافی دم و دُر و حوار هر یک	سر مست و خرد سوار هر یک
پروانه آتش محسره گاه	دیوانه ماه راد در گاه

شش رخ راں و دانه کرده	آرامش یک شمرده
ارباب بهت سر کشیده	دورج مدد سرده مرکبیده
حماسه مدیده در کتاده	کویس مدونی گردیده
سر شک را ماه فایع الدات	ار میت و چهار رود ساعات
ار مهر سرامی صحت یرده	دل چون مانج سرد کرده
دور رحم سپهر بیده گرد	چهره چو ترنج آلوده
راں حوس که آرومی حسته	دودست آرومی شسته
مادیده رمانه راتسائی	داده رر آتس راتسائی
مر عالم شد که ارد شاه	رخواده رر آتس من الله

در صفت بارگاه سلطان

سپهسپه بین سراں گردن	گشته شکس و شکس
سر سر حاکم پائی شان مست	چون خاک سوئی جردستان مست
هر دل شان هم اردل جوش	گد غله دار گم سوکتس

دہ کاسہ دست سجدہ دولاں	سر سحرہ حاص شاں ہریاب
صدیر جو کھو تراں کٹا دہ	گر ماسہ سرم لقت ہبادہ
دو ماسے جو عسکوت نمودہ	۶۰ کہ خون مسرہ آوری نمودہ
دورماں و رقیب شاں ہرور	و اکا ہ جو عسکوت کھو تر
درما نیستی مود لیسکیں	ار رل و نوادر آن اماکیں
اسید قبول شاہ میداست	دل رمت مارگاہ میداست
اگت رماں کہ اند اند	میں پیش مقرماں درگاہ
تقریب ہم ار تمامواں خواست	ای ماسکیاں سخن شمار است
در حضرت تہ سخن رو آئید	۶۱ امروز خواص تہ شمارید
در مارگہ ستد و ریدم	ار جنگ و مال و اسریدم
در بام دست لوس سلطان	مار سہ مارگاہ امکان
در راہ طلب رقیب میں لے	سیکتم و کس شقیب میں لے
مالسدہ یا مئی یا مئی مرداں	میں سر سہ یا مئی محر گرداں

دور سے روشناس پائید می	سے آدم آفتاب رود می
دور راہ جو چشم مار کردم	ما حواحد بر رک مار خوردم
ماہشت منان در چارم افتاد	کاں حواحد رہ گد ارم افتاد
صد رمی شمع در حلالین	عد لش لیمان ملک لالین

ملک کریم در شرح جمال الدین موصلی

آن نقطہ کل کوست دستم	چوں نقطہ بروستہ تعد عالم
رودہ سہلاف رسم و عاودہ	ستادہ و راستے آن ستہ حادثہ
ار طلق طلیعی اور ارار	طلحات ثلاثہ کتت اوار
مستید ملک رجم آتش	صد آصف مرجیا میا لٹس
چوں دست کلیم بائی کنگو من	ماروں ویر کشتہ درو من
حضر کرم و نظام محتس	مل ہر در رکاب در محتس
سادات رکاب او گر متہ	جیترش دو جہاں مس و گر متہ
بیشش مراد دار سرد تور	جمہور مہاں سار رحم و ہور

چوں موکب او سراز آمد	لے بس رس این در آمد
مدح گفتن بر سبیل مناجات	
ما شرف قدر گوی ملک قدر	ما شریح صدر گوی ایمان صدر
ای عدل تو حرر ما و تاجی	اول رستم از خط ایلی
ای نور تو سایاں ایام	وے سایات از بد بخت اجرام
ای مکن تو بخت باغ و کرت	وے حق تو یار جوی و مضر
ای سرگرد از بو عقد ما را	مل و اسط عقد آن جهان را
ای مستر تو عمر ما را و بخت	چوں قمر عود در آخر وقت
سرور عدل و فصل ما وید	چوں فصل جمع و قمر در تید
عشق اول حال برشته در تو	امر آحر کار بسته در تو
راں شمع اول آحرین طرف	ریں شمع آحر اولین طرف
برمد مسلمانان موم	در ملک توئی امام معصوم
ما وید ملک هیچ دوراں	خردست تو بر دست سلطان

آورد که شاه جلد مسرود	سلطنت همه خاص خلعت بود
کک تو تات یک هسته است	مدل تو ترات ظلم هسته است
دور است بعد میرا دوراں	عزلت تو یحیوں مار سلطان
اولاد تو ابد کمال عیشت	اوتاد سر اسے آفر میشت
ایں به ال عقیم گشته مسرود	ار سر مد است با مسرود
هم ایستاد بعد این رال	میرات حوراں ملک لارال
رور گشت سده مراں	حاقانی و مد میرا سلطان

استقامت بودن ملک نور حاقانی را از مولود و مشاور او

هر نظم کریں قیل مشود	را دشت رشم قبول و مشود
یوں نطق مدی کتائی کتاد	دور سمانس سمس دهاد
دید ہی که ر محرد مسرایه	دور طرف کرد سمار ای
هر قدر ہی وال ارال دو گو هر	یکدار گردن و در پیکر
نطق و نصیحت متوجه نور	المان ر نور و بوشت ر نور

میں کرد و ماں گراں جو مر کر	فرمود سک خطاب موعر
کفتا چہ کسی و عست است	اصلت رکھا کھا مقامت
جواب ادن حاقانی	
غمتم متعلیٰ سمدان	میلاد میں ار ملاو تیراں
بودم جو حلیس عہد اول	وسررد دروگر می معطل
در عار ملا گریہ آرام	اگت حسد و مریدہ ما دام
در شکوہ ہوا رسیدہ	رحم رود ہرستہ کردیدہ
در سد سکوم عادہ مانع	ہزار فی خطاب رابع
س کردہ بروئی قسکہ راہ	اتنی وحت و جہی آمار
رفشک آدہ جیج زار عالم	امگدہ دویج و مالہ
میں چشمہ لطف مرکب ستہ	و آن دویج من بہت گتہ
من ساحۃ اریئے سارل	درواوی مشق کمتہ دل
دراخہ ررائی قسربہ ہاں	مرد و صبر کردہ قسراں

باز پرسیدن مالک انور راسخ حدادی وطن و حوالت اول عراقی

گفت عراقیوں میں	راہ اجیہیوں میں
گھٹم کہ دران دیار یرتور	ماں سیریں بود و آہستہ
آن خط دست قحط امیر است	حالیں محل دلیدر است
پیر امتن آہائے اخوت	ماہستس مظلماں آتش
ار صعت جرح و دست کردش	دو روح و سرو محسیم
عاقبت چہ کہد سواد حشرات	آن تہر کہ دوہ است
سکھم سر عراقی مسرود	راہ آب و جہائی قوطہ سر
یوں راہ عراق درکتیدم	ممت کہ بہت دیدم
یوں ہستہ مردم رسیدہ	ار کعان رستہ مسرودیدہ
سے یویم تا حوار در گاہ	مروے مول حضرت شاہ
پرواہ حویتن کس سیام	تارہا وہ ہسار گاہم
کائنات مار گہ اریہ مسرور	دار و ہمہ خون سے مارڈ

گرچه رعد شاست رتر	گر بردن ارجوس تما کر
حائے کر گیس مسر مایہ	ہم حلوہ گری جو موم مایہ
کان نقش کتری کو رنگیں است	حواسدہ روم راست میں است
ہر خدہ کر لعل و بیاں است	اندک مویں میں اسان است

نصیحت نمودن ملک انور حاکم قانی را

رکش تو بہور ماتا مے	رگر دہ مردا میں مقاسے
جس دارس و ماس مردوں	خود قتلہ راہ خویش بودوں
مار کی چہل خود شایست	لا اسلم میں رو شایست
لاف است مگر شکاف تیراں	ہی است گھوڑا لیسراں
لائے کر آدم - ر ۵۰	اکہ امارانی ایتا اداں
آکو تحسیر آدم آر د	ور میت اما سب دیار د
خود میں چہ توئی رنگت اسور	کا حرتو حمل شومی چو طاؤس
ہلوطی کہ سہدش آئید بیت	عافل تنو دار مایس خویش

یوں کم کند ار خود آتشی | یا دست و سحر سحرانی

بیان سودن ملک انور را دقیقه گیر می و خورده تساسی با و شاه را

تا بهشت ما سخن پیر است | اما سخن قیقه گیر است

اول ترقش شاید پیریت | کمتر در حسن دقیقه گیریت

آن حسله که فصل او نگارو | هر دو قد سے قد برش دارد

آن شهر که عدل او یکا م | هر دو حسله قدر آن دارد

مصری دو و ساه جامع اعلم | طلع تو و شاه جامع اعلم

دادیده ساط شاه سراس | بے کم کن و یا بگاه متناس

حساب عبور گرد درگاه | تو مار طلب معود ما فدا

دیر می ده گنج را بهشت | اگر کس از دانه حصه

طلعی به بر معلان ماتش | چون طعنان مهر بر ریا ماتش

خاصه کرمان سنگ گرده ست | در ص دماں اراں فکده ست

سر تور درگاه مستده | درگاه مسته و سنگ گرده

ساختن کورده

لی

تبیست رمان کشیده در کار	ریس تیج کشیده سرگمبداہ
ایں تیت رانعت ویں	فی لکڑی
در دویج من مان رانی است	لے عاید کن حوتیج حو میں
اسی طالع مقیم اراں گشت	مستراح بہت فی رانی است
۱۱ در حسلہ راندہ راست	کا دل کرادے رمان گشت
گہر ہم اریں قدم کہ مستی	کاں یک دور مانس دور است
ریں ماسے فصیح عائد کن اراں	در سد رمان کو ش رستی
د مکتبہ علم تہمتہ رگیہ	ہم مولہ حوین مسقر سار
اکے عسکی من بہ دور	ہم عشرت سحت راہ سرگیہ
عامی سوئے راد لوم کن راسے	مفتن عربیت ادر امور
	حوں سجتہ متدی سوئی عراق آسے

اجواب دا دل حاقانی ملک الہور را

گہتم سوسے درا کردم	حاصل حرم جو مار گردم
آخہر چہ روم کم لارہ آورد	حاصدہ دیار قحط پرورد

یہ سہ محاوراں گوئیم	کر خواجہ چیا مٹی جو گوئیم
شبکہ کہ رزم رات سہراں	ار خواجہ سررگ مدد گیہاں
رستم مرد نقاب مدم	میں کل بر آفتاب مدم
حواہ اول ملک انور راوداؤن اکثر می کہ اہم عظم مرد نقش بود	
گفت ار رہ گدہ اسی گر کیہ	اں حاتم من عشق میدیر
کہ مروہ گیس حاتم با ست	ایں حاتم مردیں کہ االا ست
یوں نامن تو کشت حاتم من	یوں حاتم چشم شو بہہ تن
کان سیسی اراں گیس ماوید	کہ گوہر عام دید مستید
سدیس جو ایں تراست ہر اہ	ار مول و رسوم مساکام
کا سانی ہمیں رود نقش	ریاق عین دروسہ ست
ایں مہر برعم دلوں میں	میراث جسم است مادہ رس
کہ شہر تو قحط یا مت مدیت	ایں حاتم کن دخیلہ حویش
چوں یا مٹی ایس میں شمس	رجیہ دیوہ راکن گم

<p>تو توانی کیے رمیں دانت</p> <p>وقف ادیت بر قوم و ستس</p> <p>لایوہب ولایساع سگار</p> <p>و قدر آرمی و قدر دالے</p>	<p>حم ست رمیں دیں بکین داشت</p> <p>ایں ہر تاس لستر پوسش</p> <p>رگوستہ اور سم امیار</p> <p>ترسم کایں رار حان گراے</p>
<p>مراحت نمودن خاقانی بہتر وان و خیر</p> <p>یا ملتن شاد از حقیقت حاتم و طلب نمودن</p>	
<p>چوں حاتم پشت ساحتم حم</p> <p>را دم صلوات بر وجودش</p> <p>رحمت کردم چو سدا کسر</p> <p>بر تاسم از عراق راجع</p> <p>در دال استر و سواد بہتر وان</p> <p>اصول تیہ و ظلم رادں</p> <p>خاقان مررگ را حتر ستد</p>	<p>آسم چو مس سیر و حاتم</p> <p>کردم رکعات شکر خودش</p> <p>از حد مت آنتاب انور</p> <p>چوں گشتم مستقیم طالع</p> <p>بار آدم از حد قستان</p> <p>بروی بہر کس رحاتم مس</p> <p>ایں مہرہ بہتر بہتر ستد</p>

جوں رہد قاصد سے فرستاد	تہدید عذاب ہر دم داد
گفت اگر رعنائی میں ترا نہ	جستہ مسم گیس مرا
نہرے کہ وجود راست بہرست	موس عدم دار فرست
دست نژاد گیس ستاید	خود حالت آسین پس آید
اماتم جسم چہ عشق ماری	جوں عاتقی از ترویں ساری
شہ اسیرم / مستام بیست	رآخسہ لایبہ حریر سے
عواں محوس و لبسم بردے	دست حسد و گراسہ بردے

بند
لکھ

جواب دادن خاقانی مراد شاہ تہروان را

گفتم شہ ما عدل پیدا است	ایں ظلم بود بہ است است
شاہن طریق عدل پرید	ار شاہ عدل مار گوید
عدل ارہ ہمد سی نمودے	ایں گند آگیوں نمودے
در خاک ہ آب عدل خوردی	کل گند آتشیں کردی
عدل آوردار پس رمتاں	در علت قطع صبح میاں

ارعدل کشادہ سد نکلزار	۶۶	خون رنگ گل، فتر حار
ارعدل سادہ ام یوست	۶۷	اس طفت بند و خانہ یست
غلو کردن ترواں شادہ در طلب آن حاتم		
کنت از مثل ساقس دومی		شہریت ہا و ہم د گ می
کتم وقف است خون مرد تم		خو رشید گل بیگوہ یو تم
بیدیرم اگر ہا و رستی		در خود سمہ کیسیا و رستی
صفت خواص آن خاتم		
گ گ کہ سادی در انگت		بر مسد ماہ کردے میت
در یامی میں کہ مصر دیہے		راگتت کہیں مں یکیدے
بر مسد کہ ماہم دادے	۶۸	دیر حش مہ وقت ہا وے
خو رشید ملک مسد مودی		کیں ماتم کاستس قلم لودے
نا ایسی - قوت او	۶۹	ار صعب دل در بر روی رو
گر داستمی ہشتیوں عیب		در عقد عامہ وں حبیب

کاشن امیسم دیو مردم	در کج و ثانی کردے گم
ظہور حوادث و وقایع بسبب نزاع ان خاتم	
لادام کہ اچن گیسٹہ کوڑ	سے دستہ رغویشتن دورا
سہ سہ دم تنگست حی اوت	یا جوع خیال دست می یا مست
دیو را لم سچا سہ سہ ترو	عول ہو سہم راہ سہ سہ ترو
سہ سہ دم در طعناں میرا در	آرم صوٹے تکیں میجو ا در
ایں گہمستی صدر بہتر اں حوسے	داں کھتی میج سرور اں گوٹے
س مادہ برین مطر س یا ہی	بیش رہ توہ مار پس حسای
گر لودے ارم سار مانی	مرعواں حاں مریج حوالی
گاہے جو گورن وقت مرہت	اچی حوالیسی راں سہت
گہ بیت ادیر گورن سارے	یوں ایمنی گشتہ خاک حوالی
گہ بیت نہا طجد معیوب	یوں رزتا تار در لکد کو ب
کہ وقت صبح حدتہ ام	یدرفتہ و سار دادہ چوں حام

رسم است که عام را طریح ساز	مشتاد بر تپه دسپ
آهسته دم اگر تکیه کرد	میں بر دوقسمیل سہ گردو
تا قراں عام جستم مودیں	عامت نیکل ہام مودیں
در معنی کمال یا عتس از عقل	-
آہستہ سے ارہ تھیتہ	ہستہ نولایت تھتہ
عقل آمد و گوش میں پیشتر	میں شہر و کلاں و عاتم برود
میں کوڑوں و او بریدم قاصد	میں (مچی و او دلیسل و قناید
یکدیت مدوش او مصداہ	دستہ مدعصا استیم وادہ
میں مادہم ویتدم مگوشتش	دستہ لمعایکے روشتش
آخر چرم و دم سبب تباری	سرمات طریقہ ہنگامی
پیش آمد و میں مہیل ہاریک	مشتاد و جستم اسنا ریک
سل کرد مدست یا کی بود	بر مخری کا س تیرہ پا بود
ہستہ طلق چہاں ملا یا مت	کہ بر طلق آسمان صیایا مت

در معنی ظہور تماشیر صبح بھیر و سعادت

میں چشم مرا کتا دم ار دور	پیرائے صبح دیدم ار دور
دیدم معات صبح صادق	حوں کہتے یار و آہ عاشق
دیدم کہ مسیدہ تریک تایت	ایں حیمہ لباس آفتیں یامیت
شالہ کلمہ فلک دم صبح	شہر حلقہ ماہ عاتق صبح
راگ حروس و کوس در گاہ	تد حرقہ ملع حرس گاہ
س عرا اند مستوح کردہ	ایں باد دل صبح کردہ
ار یک صبح آن میں رسیدہ	کادم پھیل سانج رہیہ

در معنی ترک شوا غیل دنیا

حوں کرم قوت صبح دیت	یرست کرم یرید بی سست
آن یر کہ کرم قہر راز	پر وار بلسد را دشا ید
ہر گہ کہ کرم یر بر آمد	می دان کہ راں اور سر آمد
حوں تیرہ ز عاریت مس	ایں ایار پر چہار کر گیس

یو وار سیر کر گساں چید	لوکی سرودی و پشہ پاس
آہنگ سوئی گوشت تاسکے	چوں کر کسی و چو چید لاسکے
تیر تو ملک چو تیر سرود و	چوں کر گس طاسے اراں لود
میر تر معرہ تحت خون	یوں سرودت تو بیت گردوں
ارنگہ ایں عمور مگر پر	افسردہ جہاں سیر میں چید
در مسد عمور چوں شیبی	یو در مسدودہ چوں گر نخی
چوں لعل و گل گوشتہ گیر	دسی باہ عاست یدید میر
چوں لعل و گل دیر رستاں	دم مستقام تکتہ پیاں
لعل رنگ امت و گل یکار	کادر سرودی طابع و یکتا
خلو نگہ خاص تو گر بیلوں	کاشا دولت نو داماں
سے کی دنگر مستعدا محار	سے سار سیدہ تاسخار
تہذات سرو چو ہیہ سے سور	ارتق و ل آستے برادرور
خود نشید تو در مسدودہ ارترم	ایوں بر کسی آفتے جیس کرم

میں قند گدھ مسدق تو	ہم کرم شود آتش تو
حور شیدہاں کدو نگا یو	کو مطلع تو رسد و را تو
مرندہاں قند یکہ پرو است	ایں یار دیکہ کرد وں سو است
ہما نو کہ رستہ غرہ کہ مالا است	ار حمر و دست حیا کی راست
یکچند برس سبیل سے ماتن	تجھے میں صدق سے ماتن
مادی مد ظلم مرگہ مستن	حد شیدہ مراد باز گشتن
تا فصل بیج جاں رسیدن	مرگلس عمر کھل دمیسن
کاہا کہ دل صفا دارم	دی ماہ مدین صفت گدارم
گر عم ترا عالم دوں	دومی دوسہ رکشید کردوں
کوہی است مزایں کو دوش را	ایں مائل کو ش کیدہ کش را
دو خط چہ تنوی چوست رایاں	ہیں خط و ظلم ماسرایاں
ار حایرہ چہ کتری چہ رایہ	ار کثر سے راستی کے آید
کر رحمہ چار چالاکت	مید احمیر سے حایہ ار خاک

آسا کہ منتقل کار داسد	میں آسمیں ارب چار داسد
ایں سال فنا مصدر ساد	وہاں میں ستہ چار سہ ساد

المقالة الثانیہ در تمسک بحبل النہد

ای یا عتہ تاج مے یاراں	میدیر کا دس سر ہواں
دروڑ و سیراد کلاہ ہر کس	ایں مے کھن کلاہ تو مس
آکس کہ سر کلاہ ساد است	فردا تن کلاہ مے کلاہ است
واما کہ کلاہ مے کلاہی است	برہر دو جہا تن کوتاہی است
تا کہ رسو و یرور میر	جسد ار آخیر یکا سو و زحیر
ماکی صفتی حلیہ پو	راقتیاں سلام تا جسد
ایہا جہر مرد لات و لوت اد	ماد حروت و رروت اد
وریکہ قلہ جہیں شاں	صدر کہ سر کہ در جہیں شاں
مرحائے یمیراں است	اموس چیراں شکستہ
از جسد کساں ہوا کرتہ	اوقاف یسب و اگر متہ

یک مرد در آن چو مار میید	یک جیغ دور و چو بادریه
چون صبح کتاده یرونی باوم	چون نوم بر رگ سرو پے شوم
در دولت وین چو نوم و طاؤس	یکسر مرد پای رشت و محوس
ای شاه طعان کتور دل	طبع اریک و یتال گنسل
محمود ساد الطلق درسد	ار دخت سو ساتی جسد
نزد رگم هر خسیس مالی	چون کوه من سال لے مالی
میراں راه راه هر سان	گلگون و میوے عاریت دامن
هر دس سرحد کم ار بیج	ایں یکزه رگے آپ دکر بیج
فت آکو درین سزای عود	حم سلطان بود دیو مردور
امروز مقتضای د ران	حم مردور است ددو سلطان
مردوزی دیو آخر کار	حسد و تل سقرجه آورد مار
هر کوه و سلیکان قرداشت	ار آتش دوج آس جود داشت
مرکس که حریف عکوت است	باو غمگین او تنی السوت است

ہر کو سوئی خام ناکساں تانت	ماکی شد و حرمہ کم رکم پانت
است سرکساں عالم	چون سدرۂ ناکساں کم ار کم
ہر کس کہ سمرل طمع رام	در مبع و عطائی خلق درامد
حرکتک سقاں مارتساں	کاول دق دارد و آخر آماں
یاں ریرہ سمر و حساں جسد	کف کعبی و یک ناکساں جسد
چون سگ دیر ہر کسی است حایت	راں چون دُم سگ کز بہت رایت
ایں یا امان اہل کار ہد	سکار و صراے سگبار ہد
رداں رہا و مختصر شاں	عوق دُم سگ رتاج سرشاں
در راہ عدائے تنہی آساں	ار حد مت اعدا ہی ترساں
ہر جیتیہ شیر و می سرود آئے	چوں تیر و شر دُم میلائے
ایک آب طہور تسلیم	ار پاک بحس کس تسلیم

الحق تعالیٰ التالیٰ فی وصف لہ و ہمہ ان و عراق و مدینہ السلام
بعد ادو دایچہ اصحاب ہاوی ہی تہی مسخہ الا واد و نجاط التمس لاً

اسے منیٰ رو نشین حال را	بہاویہ سے آستان را
اسے امر و صل اکہ	یہے خط استواء محور
سرکل و خود نقطہ ^{جسم} _{سورج}	رقص چیم قتلہ نور
مالیہ عدایاں آتشہ	سیرہ کف و رہبہ بیکر
ماں مہرہ آفتیں مائے	تاسلۃ آستان پر مائے
سہم تو کسیدہ رستم مردم	ہم درد ہاں و ہم ہیں گم
درواہ توہ ترس راں گریو	تایرہ ات حوں او مریدو
خود نڈواں اتو چوں ستیرہ	درداں رر ہکان گریزہ
ما کہ رہسگی گریہی	رہعت وہی ہسہ کر ہی
تو محسوس گئیہ بقائی ^{اور ہم ناہد ۳۰}	آں کہ رہیہ تن مائی
در صفت عالم گل یعنی کعبہ دل	
آں کعبہ کہ ار سکوں معاہست	اورا ہمہ اگر د حرم طوافست
آں کعبہ کہ عاہ قدام لود	آں وقت کہ وقت ویر عدم لود

مرد سر بر آتش آتم میلان	مرد سر بر آتش آتم میلان
منا هرش چه علقه‌های در مار	منا هرش چه علقه‌های در مار
راں می کرم بیالم می	راں می کرم بیالم می
دادیش هزار ساله است	دادیش هزار ساله است
رو چون کف دست می یا آ	رو چون کف دست می یا آ
هم ریگ نه‌واں اور و اجا	هم ریگ نه‌واں اور و اجا
هم رو من سرود مرقع او	هم رو من سرود مرقع او
مارع دل ستیاش ارعالم	مارع دل ستیاش ارعالم
هم مسین سمت رمز او	هم مسین سمت رمز او
رنگ محشرش سواد و لها	رنگ محشرش سواد و لها
خط ملکوت ما و الش	خط ملکوت ما و الش
میازش در ست میلان	میازش در ست میلان
روح آریع آرومی خود را	روح آریع آرومی خود را
مرد در پیش سیاه میلان	مرد در پیش سیاه میلان
مست و قیاس سدا	مست و قیاس سدا
مست حدیث جاتم می	مست حدیث جاتم می
لیک ارره عشق نیم گاه است	لیک ارره عشق نیم گاه است
هم سرود ترس کال	هم سرود ترس کال
هم دود سموستری سما	هم دود سموستری سما
هم حرم ظهور مطلع او	هم حرم ظهور مطلع او
ار رنگ مبارک هم طفل	ار رنگ مبارک هم طفل
وز عسرت اساس محکم او	وز عسرت اساس محکم او
حاک محشرش مرا و لها	حاک محشرش مرا و لها
شهرستان ارل نکالسن	شهرستان ارل نکالسن
سکیاست محشرش سیران	سکیاست محشرش سیران
عده ارپه رنگ دوئی خود را	عده ارپه رنگ دوئی خود را

دست اب وہ مجھ را نش	اروں وہ سرخ کو تراش
نہدہ ہمہ سالکانش با دلم	درستی و دوقوف و خوف و احرام
چوں دایہ ہر گھاروی صدر	ہر روستی چید و ہر شش قدر
چوں فکدیکے شدہ محدودش	سیت انداد قیں و خودش
ایک رو کعبہ مست بہتہ	کو پختہ عشق و سبکے تراو
عاقانی ایں قدم کہ بستے	وہ کعبہ دل گر پرورستے
ہر گہ کہ حدیث کعبہ راحم	مقتل آید و سبے مرور با ہم
ریں مایم چو ترکشم دہاں را	جاں موسیٰ زائر سیرماں را

مار آمدن بسر خطاب ما آفتاب

اسے ورد و وثاق بہت پروردہ	سر قوم و عروس مسجلہ کردہ
وہ العسیرہ پیل رعیت رفت	والشیم طیار ملتفت
گراوہ متعبدی عطیے	ہاں تارنی دم از قیدیے
نوحہ تی و سخن حرایں پیست	ار قبضہ چہ ترسی اپیں پیست

روح پروردی اگر چه روح باکے	روح پروردی است نشان ترساکے
سرداں چارہ ملکوت	یرواں و قسماں و کعبہ و قنوت
سرمه مراد بخش عا ہا	دو محدث و دو قدیم ارا ہا
سم کعبہ و سم بوسے لطیریہ	در شیب و سدر اگریریہ
لے یت فلک چو نو سیرداشت	لے ماہ تریں چو او سیرداشت
دانی کہ ہوائے کعبہ دارم	ماں رو ہی مائے کعبہ دارم
آن کعبہ کہ ام قسطنطین	مسوب نواد میردی روح
یچ اندت اسے قنادہ بردار	کرستہ دل متوی حسد آ
ارو ہر خط امام ارے	یس گوستس سوئی دہم آ
کرستی دل سے قوام	کاوار تو ملہ راعم
چوں دریا حوش کم نمائے	چوں ماہی گوش رکشائے
ارم سے تو دریدیری	سترے کہ وہم یاد گیری
چوں آب بر کسی میام	تا آفت آب حیات حوام

تحریریں محمودن آفتاب راہ سفر زمین

دست آہ سفر ملک دار سے	گیرہ سفر زمین بر آہ سے
گرت این سفر اختار گردد	حادثہ تو بکے عدا کردو
یک بیر ہر اردو سفر شد	کر حاد شدہ گام مقبض شد
سید قیچو گداشت صحت حاد	فریہ یات صاوداد
قہر آن رنہر جہاں گرتہ است	روح ار سفر آسماں گرتہ است
عظمہ رنہر شود گور ہر	گوہر سفر شود بہادر

شرح فضیلت زمین و ساکنان او و سفر کردن در آن

سامعہ سفر سے کہ زمین است	کال دار حلافتہ میں است
ارحق نظر و خمار میں راست	بیرایہ اصمیا میں راست
پرگار ملک چودا کتاوہ	اول نقد میں بہا دم
گردوں زر میں حلال گیرد	خط ہم رنہر لفظ کمال گیرد
صورت رنہر اس جا کداں است	قدما حاص جاکیاں است

درست در تخته برو خاک اتر	ان صبا کو عامراں خاک اتر
خاک است این ہر خواہر	خاک است امیر ہر ماصر
خاک است تھنہ رمل صدان	خاک است رمل فصل بردان
ارگر سہی خاک ہمیکہ کرساحت	کس کز غر شان رساحت
ان آئینہ راعلاف خاکست	دل آئینہ دوروے پاکست
رومی سوے این ساطع خاک	رومی سوے ان سراسے پاک
گہوارہ کایات خاکست	آستن و کردات خاکست
ما صابریے طوف خاک ان رست	این جیسج ردن کو اسماں رست
گردش حوسہ حراس گردان	رد میں کرد ایست جیج دارکان
کا قبال رکاب مصطفیٰ یادت	گردوں رقصا شے ہایا دت
آمار تار بر سر شیں رست	راں وقت روست لطف پیوست
کارا متیں مصطفیٰ است در خاک	یہیں خاک شریف تر را فلاح
ست آفت ماں را د مردان	ایں پیر راہ جیسج گردان

تو کسری عدلی ای ملک سیلے	چوں پیر زماں بوجھ تا کے
ایک ر ملک حراس رنگے است	آتش کدہ و دود سیلے است
باری سوئی دود گر چه بونی	مع یستی آتش از چه نی
یک رہ کسرم خاک بیود	ریں گسد اگیس تا جید
خود روی ر سائن خود را سے	آں ر خود میں ر سرگی یاسے
یاسے افراری کنی ر تسلیم	بریں یاسے روی میارم تسلیم
سودہ است سق دولت خاک	یارم کتور ر مستم افلاک
ار کتور اچھا میں ر	را عدد ہیں چہار میں ر
خود سید کہ مالک بریں است	دار الملکش چہار میں است
چارم کت است بس قرآن	چارم عرص است کون انساں

ماز آمدن بسر حدیث و تحریریں آفتاب بر عمریت سفر
 سوئی عراق و ستایش آن ملا و صاحب آن

طوے لک گر کی چشم ری روضہ کتور چہارم

دود آسیہ سوخی عراق تارے	مہر قندہ فلک مہر سارے
آں ، حمہ کارش تو دارد	مہر قندہ عراق مردارے
آں ، حمہ تنہا گہی را	اور گیر دے ہی را
آتش ہمہ آب مرد گاہی است	حاکس مدحاک آں حمالی است
حلاب لب تو آب یا کس	مہر حلاب ج تو مت حاکس
ماوراء دی شود مراحت	آں آب دوا کد علاحت
چوں علت اصل یا ک گردی	ار ملت آفتاب رودی
سیارہ مرکر تراب است	آتش پر کوک داب است
راں تانہ مند پیاد یا کس	رودی است سرزدہ جیم حاکس
سند جیج بریں جہاں مصر	سند ماک عراق جیج اگر
میتا المقدس شمر سواد تن	میتا المموردان ملا دتن
مقدس چہ جہاں تالش حواں	سمور چہ عرق تالیش راں
ہم رُبع ہست رُبع لوسے	ہم سغ سند او شغی اردوسے

این سع شاد و سع مستاد در روز شاد و سع مستاد	بر تخت دوست و سع مستاد
حالی که مسدستش بر آید چو زبانه کشتن بر آید	در هر صرا و مسدستش بر آید چو زبانه کشتن بر آید
می سرج اختصار ال رتور چو زبانه کشتن بر آید	ار لیسر عراقیاں عرق گیسر
هر سحر لعل می که دالے	در گوشتی عسرافان کوالے
در هر قدیم ارم ملائک	آواستوی که مر حاکم

در صفت لشکر گاه سلطان محمد ابن محمود

آسی به سیاه گاه عالم	لشکر گاه دستاه اعظم
لشکر گاهت ار سپه فتان را	اصطرا میت آسمان را
می جو قضا سلاح میداں	در گاه حد ایگان ایراں
رداسته قحط کتوروشین	کتورده کامه سلاطین
رخسین کال آسمان دش	سلاطین جہاں ستاں جہاں حق
یتائے ملک با قضا مقصود	ارداع محمدان محمود
رگو هر تاج او مرشته	اعظم مر شک سیتہ

میرچوب سریش اردل پاک	نیکاست ستمت اما حذر پاک
جیرش فلک محیط خواشد	تختش محل عیش و اسد
آوار شد اردین کهن سرش	کالسلطان استوی طالع عرش
راں عرش قوی ساد شد دین	میں آیت کریم اسے فلک مس
طعراستس سپر صولت آمد	اروپے عرویں دولت آمد
مستح لکش مرود طعرا	ریرا پرواست حشم میا
گردوں ہزار لب سجدید	کاں حرم لال معتمدید
یاسین سعت است مام والاش	لوں والقم است شکل طعراش
در پیچ کراسہ دیدہ ادایں	لوں والقمی داسے یاسین
ارلوک قلم راسہ ماہ	موتش کرا عقیقت ماقہ
تیار لرہ و صبح آسمان دید	ار قویعتش مساحت تقوید
حسرم دل آسمان گرمیاں	تقوید مرین اوست سلطان
آوردہ دست کوثر آسج	حبات بریر سایہ تہ

کوشش بتیاد تاج راں	ستیر بیت روست کرگ عراں
جہرم دیدی کردیکہ سے	دہ سکرک میں پناہ کرک دے
راں جہرم کا مل باوٹا ئیس	دیں کثیرہ سپر گدائیست
تیمتس سقر و اں اعداست	طوٹے سقری کردو حد سیاست
سحریت کھتس کر بامیتس تچ	رماہی محہ گوہر آ میج
در سحر ہے است باہی آ رہے	رماہی محہ بیت مار ہے
صد جیشہ کد سچو تیر	کاس سرد شیاں جو کھگیر
تیرشش بہرہ از دوائے مایر	ہر یک دو دو لہ اردو دم دے
نامہ رہیگ وقت ہگش	پیکان دو شاح رحہ دگش
راں مقراضہ نقد ہردوں	ترد دقائے اطلال رعوں
ور لوک ساں مراں مرہا	دور مدد اراں قسا کھیا
ستہشتن کد ار سر تما بتا	محہ عمر عرار چہرہ مسما
دارد فرستش میں متانی	یرجم دم ستیر آ سما نی
رائیت کر اساس دین کد ر ہست	چوں کل جہدس ہست دتاست
کردار نقد تیغ آب سانس	آہک دل محالہ لاش
آرہے چو کھ شدانتس آب	سار مدہ رسک آہک ماب
سے سار دسخت کیکہ درشاں	راں آہک سرمدہ لشرشاں
دشمن رسوس ماور آ آورد	آوار محالست بر آورد

وقت سگرات یکدواوار کھار	اڑی نہ دیر سراج ہمار
امہ رختقاں ^{نہ} ابراق داد	یہی کہ جیراع ماں سیار
سربدق کان رخیل اعدا است	اخوان سبدق طبع یست ^{سہ} الاست
بقسیم عجم ہایت آمار	کرده است رقیع مدوی راد
۸ دیں مشت تحرف ہدستہ	راں سد دستہ عدو کون
گستہ است چور کی آدمی حوار	نامہ می اور حسیع استرار
شد کر گس حبیب پرورد مردم پروردگار	ار سکہ تحس کتنگاں خورد
کاں خورد یس مے گوارد	راں رور مہور سیبہ دارد
حمسائے میل گست گردوں	ہا ہیہرہ فلک شد علم کون
بر مار دے خورام سلطان	راں میل دوست دست عدوان
پر طائر و غا لعتس لقاناد	ار رایت و دیش جہاں تاد
حمسین فلک عدم گرین گشت	ما طالع او فلک نشین گشت
سحبین صورت استہاں شد	ما طالع خراد مہلے ساں شد

صمد ای اد مسکرش باد	حمر بن لقیب لشکرش باد
نامرہ جستم احقران است	آطرہ ام آسمان است
یکایک روتماں درو در	چون عمرہ دوست ناد کیں توڑ
باد اسد محترق کتیدہ	اعدائش جو طرہ میر مریدہ
حافانی را مدح حواسے	بید است جو حوسہ صدر ماسے
حان کردہ سیل موج سلطان	رامدہ خط لایساع برجاں

بار آمدن سرحدیت و خطاب کردن با اوقات شملخص شاہ ہمدان

چوں یاقتی انصال درگاہ	ہجرت کی از معسر شاہ
ریہ ہمدان مدیدہ یوئے	ہو اللہ الامیشش گریئے
حصراتش متال کدہ حواسے	الودش و ققیس دواسے
کو ہی محبتش حوا پرماک	میج رمی وستوں اچاک
تبعش سرار مردہ حسد گاہ	سراں سوی سماک لاسا لہاداہ
ہمیش رہتیب کردہ آہنگ	راں سوئے سک ہرار و سنگ

سجی مع در خود درودید	سبز مع دستش درودید
قلمی برهن گرفتہ ہر یک	صد سالہ دستہ ہر یک
کالوہ سرار گاہ عقاست	کار ہمدان چہ دست الاست
الآن موجود او قوی میست	یتیم ہمدان کہ روی دیوی است
در مع شہر ہمدان	
دستخان فلک کشت در دست	شہرے می شست مر دست
گاؤ گردوں چو گاؤ گردوں	نعمت کشت اور دست امروں
باو ش رہتا طر عماراں مار	آتش ر لطافت انگیں وار
ملوائے مر عماراں معیتس	پس ساعتہ حضور مریش
میں صریح است کینہہ خاک پیری	در بازارش آراے بریری
چوں متعلیہے خاک پیراں	احرام مگر شفاعت پیراں
راست ہوا صریح آسائش	یا موت وعدہ است حاکم مالش
حاکش بہر عماراں برآرد	گر دزد گریستش در سہ کار د

برایت که مرده دور داد	نیت که ایست شادی آور
بر دور و جیح بر دوش	آید و بر کار و است
خود مکن عراق مدعاهاست	اما همدان عروس آهاست
اکاب عراق بلع دی است	اما همدان بهار است
چون در همدان مفرگه می	خط همدان که گرگ می
نیم طالع وین سید می	هم تمام و معرود عید می

در مدح علایرالدوله رئیس همدان

آی مواقع مساوات	حیات ساحت ستم مساوات
آن شایع شمع و ماده خود	آن صدر ساهی صدر محمود
آن اوج خلال و مرکز حاه	معمار سپهر و مرط ماه
سماں گه مات گردون	رزادگر سماں میهن
آن مقصد بیت اسمیا را	و آن نصیب تمت و لیارا
درگاه رئیس شاه پرور	سلطان بهم و خلیفه گوهر

<p>دریا مسکت و به یک صولت آن گوهر امیر موقت آن صدر شجاعت و رسالت بهر حلقه از بین حلیه لوا القاسم دو تراب و درهرا این قطب کر آفتاب راد است قطعه که ستید آسمان گردد بر مادر آسمان کشاد است شد چون شب قدر رود عالم قد است تسری الملائک</p>	<p>در آسایشی علای دولت آن امیر گوهر موقت آن ناک سلاطین حاکمات دانش رحمتان بین لطیفه قطعی رسته آفتاب عرا دوران کر آسمان داد است گر سینه دمیست مادر آورد این قطب کلید دین و داد است سه در آسمان شدار هم راهن بر همه درین ممالک</p>
<p>در مدح امام اکرم اعلم محمدالدین خلیل</p>	
<p>عکس کشت آفتاب رایست صد سیه شیر خور چو خورشید</p>	<p>محمد الدین کا سماں کشایست دارد کشت از سمایه خا وید</p>

<p>شیر آلود است حامد دور یک ره اراں مودو گه یا شیر اکف اوش جیت ما یز راگشت خلیل رادول شیر کر شیر و بد کفتش عجب میست راں عالم بیز خواهد سرش این حصر لاس دیوسان بود ار شیطانی اثر نماندش</p>	<p>پر محروم آن کف دل اوز راں شیر مرید میسیجا دور اکون عیشم و ش آید چون نیست عجب رصع تقدیر محمد الدین کو خلیل معنی است شد حلقه صفا فیض سرش برین پتن فرشتگی بهان بود آ محمد الدین نو عطر خواهد ش</p>
<p>در برج سید ملک السادات محمد الدین</p>	
<p>حضرت سحریت سحر احسان سحری دجه سحر مشرب روح عالم چه حصر پرده ویر میاست هر صفت اسرار عمره در و سه</p>	<p>سید کوپی است کوه امکان کوپی دجه کوه بخار روح سحر ملکوت مرکب اسرار هر صفت احسان چه حاشه مره</p>

گاو و صدف یک مودر	این را دور گوهر این بر عسره
در کعبه کتاده روی و سر پیر	ماهی قسیم و سنگ تمشیر
مردان میان دود ستاور	سنگ ماهی کف و سنگ دور
ماهی دور مان جو بار اسفند	کاما در شصت میان رمان سمن
و این پست ملک توداوار	چون شکم صدف گهوار
آورد در موج سحر دالا	گومر کف و حاتم ^{سم دور} دالا
عواصاں آشفه گون سر	راں کف کف آورده گوهر
کستی طلب حطا کوه	رعودی خود مار حور و ^{دلا} دالا
هر کسجی ^{دلا} حاطل یک ^{دلا} قسیم	از رصه حقا قنایه قسیم
کستی مسادر و میکسار	چون قوس قزح شده گوسار
این سحر تنکار گاه دیں باد	آتش شرب پیش ^{دلا} باد
مافانی را سحاب حاطه	راں سحر کشیده معین ^{دلا} باد
ارار چه مها بر تو است	مایه آتش سحر از کوته در است

در مرغ فرغانه کمال تساوات که لقب بستان مخزن الدین عماد الدین لود

چون طلعت مستقری . یستے	در حدست شریاں رسیدے
مہر تر فلک بھی سکا بشت	واں محمد و عماد سیرا بشت
ار تر عاویا مستی سر	در مستی محراب مستی سر
آئی ملوای کعبہ میں	میںے در زمرہ مسر بشتیں

در شمای المہ جہان پر سبیل جمال

سہ کمر آسمان سہ دست	در حلقہ نام طاق است
جمع جہ عالمی سے	دل تاب مہم نامیاں سے
قوس مہ سالکان عصمت	حاصل شان مہ سالکان عصمت
آن صفا کہ در زبان نوبت	سایہ حق و سالتیں میں آمد
سے عابد شاہان روایت	این امام سایہ شاہان کردی است
ارادہ مسلم قوت ہر یک	بلاست مسلم نام قوت ہر ایک
یوں آدم جواید مسلم اسما	ناکردہ میلداستیں آدم آہسا

دل میں دیکھ رہی تھی سیدہ	ہالہ علی رات بیٹھ
تو آسماں سے سرخ حوروں	رحسہ میں سار مردہ کردہ
افادہ رطبتاں طے طمع	ہیموں کے بعد لب در جمع
صرخے رعلوم حق و کائنات	خوں حذر اعم عقیدہ تان
چوں قیغ رہاں کتیدہ بیوست	ارحام رہاں مار و دست
راں قیغ و قلم عربیہ اسیر	یوں پنج و قلم سدا علی دار
میں ویس دیں کلک تراں	کردہ چوہہ دیوں کلک کیاں
آن طایعہ کا محسم رہیں ام	در سایہ آفتاب دیں ام
میں ہمدار مرثیت رہیں	ام مصیبت معنی عراقین

در طرح ملک القصات معنی العراقین کالی الدین احمد

دار مدہ دیں احمد احمد	محمد دوم جہاں جہاں معرو
آن صاحب دنا صر سلطانیں	سلطان مائتہ کامی آتدیں
سرکار و خلق امام کامی است	ناروق مشرق و مام کامی است

اگر سرِ خلق سرورِ یاری است

ایں عالم حق را اہل عالم

خود حتم بر دست حاوہ دانی

یکردہ ملا یک آفرینش

او مایک حق سرور دانی

میتش جو میل مروت در سیت

الحق حق اوست در ہمہ ما

تا بمانی دین جو ریشہ است

تا کلتیں ایں آسمان است

کا سم حیلہ جرمی بتا دے

خود خط قلمی آں دجائے

حکمائے تواریک اولیا برسم

مہر

مرق لوق السرمیری است

اہل عالم اہل آسمان سم

منور قلمی آسمانی

کای قاصی تبرج آفرینش

مردا بقصائے آن جہاں دور

مذہب جو حکم حتم ^{داند} تقصیت

تاج مرق و ریشہ صفا

اور لیں کہد پیکر لولہ است

امروہ آسمان جہاں است

میدیر دے سچل کاسے

رویاقت سچل حاوہ دانی

سے پیش حق اوست بہم

ن سچل دیا

آمار دود مدو است صورت واد	آمار شرح است جان سید واد
آمار اساس امیا او است	آمل رامت حد او است
آماج است اساس امیا	آملست او است مای
کافی کرد عدل سے نظیر است	آماج خود و قیقه گیر است
ار صورت عدل و ات او واد	آملش مدو حیات او واد
آماج هر حیه کلک گاه دینی است	ار عدل و ار غمسه تر است
ار معدن امام ورق دانست	آماج و قد و قد دانست

در روح ملک المستأج مجید الدین ابوالقاسم بن معطر القزوی

محمد الدین بامر شریعت	مدعی نفس و ملک طلیعت
ابوالقاسم محمد بن خواهر	مدو الحکماں کوه قسا هر
مرکبه سخا مدو شامی	مدی سفای سگ لاجی
محمود صفت کلک و مرماں	مدیراں کس سومات عدلاں
قروین ریں پیش قدمی واد	کامدو یک در جہاں است

<p>آن در گنجش بود بهشت است در هم نقشش همان لقب یامت</p>	<p>امیرالدین امام گشت است زناک درش آسمان لقب یامت</p>
	<p>در معراج محمد الدین ابو جعفر</p>
<p>آن که ظهور و غلو و شامخ سلطان ولایت و ولایت مد جعفر سرکش علام است آتش سوز آتش است آتش خبر از کسب گشت خیرات</p>	<p>مد الدین قدوة المشايخ جمع بر تخت هدایت یون جعفر صادق الکلام است عاش که حقائق است بطلاق دان نقش زما گشت آفاق</p>
<p>در معراج محمد الدین حافظ</p>	<p>در معراج قدوة المفسرين امام الدین حافظ</p>
<p>تقی و مراستی و حاط نوع اکیس و متر حواس رحاط و حاط کرده قیام طعمه متعلم است حیریل</p>	<p>برایش شرح امام حاط بر درستی رای یای ریل امین طبع ایمان ویتش رای درین تریل</p>

این قصه سحر و جادو گشت	خونراں در سربار گشت
کین دعا طریقت گشت رسواں	پیریت حیدرید دار قرآن
مالے میان قرار حاشن	ایته پیریدان قرار گاهن
ماهم رادار پیئے موا بخت	لوح محفوظ و حان ماحوط
ما دخی سخاں گرفت یزد	باشد سخاوت دخی ماسد
دریں یا نگه از پناه او یاست	ردعاه علاء دین علی یاست

در معراج امام الدین رازی

ملائک وین علای تراری	کارش همه کار دین طراری
هر عاکره اوست عابدین دین	مرد خوش شمر بدایس دین
طهر لعل ملک مسأل آید	کو مدرسه دار طهر لعل آید
ار سرکت او مسال دل	طهرای سخاوت یاست طهر ل
آن قوت که اصل جان بود یست	ماں به دخوان راز راز یست
حقیقت صلاست قاهر است او	راں وقت ثنا احراست او

هر چند آفر است و کرمش	مهرست معاخر است و کرمش
او خواهد بود و تاقیات	معداں حسد اید کرامت
ما این طعنت را اورا سد	اسلام و قمار او را سد
مشور ما یام شان داد	توقیع حسد و کلام شان داد
مار آمدن سرحدیت آفتاب و ستایش بعد او	
آیست چتر تو بر سایه چرخ	رودی ده یم حایه چرخ
هر روز سطریشته ہی تحت	هر ماه محرمه کشی رحمت
چون ما منی از عساق ملک	ساری ر چهار او مرکب
رین انگلی از بلال بر باد	ورین شوی و شوی بعد او
از هر ساری که امیران	ایں ورد تو من کردت ابرو
ای سر مصر رده الشکر	عدا و طلب ر مصر نگر
عدا و تیر است کج یزدیر	ر کج متین ر مصر جسیم
میت الشرف تو هست عداو	ار مصر ملک چه آوری یا

۱۰	ار پھر یہ حاصل است ماری	حسہ چہرہ کتاوں بہاری
	لعدا در ہمار مربع دلدادہ است	یتیمائے سمت اردو کتاہم است
	نام کے درستیرو گار مانی	ماہر دو انکاؤ کا و مانی
	رستیرو بعد ہر آید	سہار گاؤ اسیدہ عمر آید
	ردار رستیرو گاؤ پایت	لعدا و لطف کتاوستہ حایت
	نریاک دہاوست مشک دواو	یوں چشم گورں و لطف آہو

	ور صفت بعد او	۱۱
--	---------------	----

۱۲	تہرے میں جو مسک دانا	دروے ہمہ گائیات میدا
	چوں عارض دوست از کوئی	دروے ہمہ آرزو کہ جوئی
	یا بھوسہ وصال اردات	ماوی کہ اس و عائی لذات
	چوں مرتدہ کہ معاش سید	آہا کہ کرام کاتیس افر
۱۳	ر لوج کرامت اریئے یاد	لعدا دگستہ متق لعدا
	ارواح کہ ردتش گزشتہ	دروے جہنم بر دشتید

<p>پیدا و کیش تمام کرده کلماتی که از عابد و اتراب چون تدوین شکان سپردش که عمل گزیده شگفت است</p>	<p>۱۰۰ ۱۰۱ ۱۰۲ ۱۰۳</p>	<p>اول چوب به دست مار ببرد متعلق حدائق است و اعیان آدم بدل جان شمرده است آن دلدرد و برایت آست</p>
<p>+</p>	<p>و صفت و جلد و کرخ بغداد</p>	<p>-</p>
<p>محمد اب بهین جیح کج است قناریت روحیه بحر قسطنطنیه رین روی همه سعید روید اگر ستیته گری کد حاش رو در دیر بر این شاس سینه ریخته گلاب ناید ای یک جسد کات و مله مگر حاتم حاتم گیس گیس است</p>	<p>۱۰۴ ۱۰۵ ۱۰۶ ۱۰۷ ۱۰۸ ۱۰۹ ۱۱۰ ۱۱۱ ۱۱۲</p>	<p>دولاب کین دلو جیح است قناریت ر کرج جیح است احرام خود مله روی توید میسیم گری طایه آیتن آتش دکل گلاب داند اگر ستیته کد حاش شاید اگر روح ندیده مستور آما کله و مله هم قمرین است</p>

آرد و ده چون پیچا	در سلسله رخت را به آسا
ماد است برو مروق آما	که برگی ماد و که گره سار
آن بار گوی سلج او بر	زید و دل سیم تنکل سطر
مادار و مسدست نماید	رو تنکل قلیدس اچیرایه
دولت است کیر	اما عروس برم و تر
ار دست مستطرد و	بر چهره نگار و مسکده
آن قنیه و لای که گرم تاج	تسکین چه را با و حله ساج

در حضرت رورق که بر روی و حله روالست

رورق بر ریش روان و ساکن	چون صورت بر روان ناطق
چون کسکه حجاب آما	بر کوچه آسمان پشته ناا
پون قوس قوس حیدر کردار	اما تنکل او کون سار
قوس قوس که ار سحاری	بر راس و دوس که سوار می
چون اتمه صالح ارس و کسر	تقنا کیم رتبه شش امار

استاده روزگار آسمان و آزار	از خلق مدد کیست یا دادر
است و سر آن لعل آفتاب	چو آن تیت که سحر و سر و گ
هر بار که جان در آید	مدد یک است که از اید
ریت سید محمدر و پسر چاهور	این تیت که در آید
رورق محمد است و مدد با هم	مدد عیسی خوا شک مریم
مدد می است که گوشتش مدد است	است و سلسل سلسل است
لا شک در شک او چه سوال	شاید سلسل است سلسل
مدد او مدد او مدد او است	کو گنج تو را و ایتاد است
مدد او حقیقت است که با است	ما می علما که است از اسما است
در صفت حرام حلقه که در تبت او است	
می حتم حقیقت است	لافت حتمین از آفتاب
آن دار سلام این است سلام	آن دار مزور و سورت ایام
مدد می و سواد است	الفتح کرم و بیع الفات

ہدی شدہ مہدیوں کو پس را

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

4

در بیخ میلفای آل عباس صدیق ان الله اعلم

میری امرا کے آل بیتا میں۔

پیکر لطیف و سیراقع ماس

یختہ طلباں اور حضرت عابدت

المؤمنين منكم ومنهم من هادى الله الى صراط مستقيم

در پردہ عیسیٰ عظیم متروکہ

ابھت یاد رہت یرجہ پرتہ

تغیری نظمیں اور آسمانِ گل

کہوین و سہ ماہی شتری و دل

چوں ابرہہ کیوں نکادیم اسعد

انہوں نے اس کے بعد کھانا کھا کر دوبارہ

در صدد بشرپ و پاک ستیاب

ویرجیا ایچا نظام رشتہ

ہر ایک کسبہ و سرکاری کسبہ

ایک پہلی نگاہ میں

مرد عوامی ملک بہت کمزور

ہر ایک دو گونے سے گندہ در

کیسوتند حفت و دایره میں

زبان حضرت سحمت سید الطاهر

ہم غریبوں میں چھوڑ دیں مٹھری

اجمہ حسیق چو گئے وہاں سے

پروگرام گزشتہ سیریز میں

رج. خمسہ، مباح کہو

دیں یا فتنہ حج و شہادہ کھن	راں حج شریف و شہادہ کھن
چوں نگہ ری حساب آن صفت	آنچی مذکور حساب است و
شیخ	حیدر علی حلیہ روحی رمین الحقیقی المثلہ
۱۰	۱۰ استائین حرم خلافت او بر سفیل خصوص
۱۱	۱۱ می احمدم فلیضامق
۱۲	۱۲ او صفت احوالیں ملائے
۱۳	۱۳ آہا صدر مدعی الیک
۱۴	۱۴ آہا صدر مدعی الیک
۱۵	۱۵ آہا صدر مدعی الیک
۱۶	۱۶ آہا صدر مدعی الیک
۱۷	۱۷ آہا صدر مدعی الیک
۱۸	۱۸ آہا صدر مدعی الیک
۱۹	۱۹ آہا صدر مدعی الیک
۲۰	۲۰ آہا صدر مدعی الیک
۲۱	۲۱ آہا صدر مدعی الیک
۲۲	۲۲ آہا صدر مدعی الیک
۲۳	۲۳ آہا صدر مدعی الیک
۲۴	۲۴ آہا صدر مدعی الیک
۲۵	۲۵ آہا صدر مدعی الیک
۲۶	۲۶ آہا صدر مدعی الیک
۲۷	۲۷ آہا صدر مدعی الیک
۲۸	۲۸ آہا صدر مدعی الیک
۲۹	۲۹ آہا صدر مدعی الیک
۳۰	۳۰ آہا صدر مدعی الیک

اول ملکوت استیں نوریں	بیش درش آسمان میں نوریں
گیسو و تمام محتاج و تاراج	در حسیج و در التاج و راج
ردوش روایتی کبریا پیشی	در گوشت و در عی امیایش
هم صفت صفت و هم علی یسعی	هم صفت صفت و هم علی یسعی
در بر سره لمان چاک و رسود	در خاک و در مت کور آلود
ایس که سران سلطنت و سی	ملک و ملایستان اور و سی
پیدا است رویه کرم الطین	در خاک نگار حارہ حسین
ستان خاک و در در و او	جو سده خاک و در گہ او
بر صواب که ہوا و علویات	تشریف و روشوس او ایات
باہو سبکہ آن حصہ دست است	قدزل و دریاں شکست است
اور است و غایت عیالقی	در ہشت و ہشت چاندان
جو ویر کو توان میوخت	کا گیس جہاں الت اویت
خود حیت و در صفت و توت	رہ کبی است و کعبہ و توت

آن رکن کا شاہن دس گنہ راست	اس جسم کو کل حال اور حالت
سردار عبادہ مخلصین آواز سنت	سردار عالم بھین باور است
از آل عباس و آل یاسین	خود واسطہ است دوزخ و دین
داد میام کا نظرو نما	ری خاک درش قنوس مالا
طقتیہ مرائے آمدستش	گردوں رسد اولی کہ استش
استادو سرائے طقت داری	وین دہر کر و ست رستکاری
چوں خایہ میاں طقت گرداں	وین جسم رین ساکن ارکان
نہا ساد علم طقت دوحایہ	تار اسے طبعہ رس دو مایہ
یوں قزاق عشہ میں نقالت	یوں کدہ یتیم در حماست
مخدوم و امام اہل ایمان	والنگاہ جو کسہ و جو قرآن
عم راؤہ مصطفیٰ حان	راؤہ رحباں و ارچباں
ہم دولت مصطفیٰ ہست آتیں ہر	ماہیتش آفتاب ماہیہ
وین ہم مرکبات مصطفیٰ دواں	سخت ارشاد نقادواں

دیده مست را این بهم بدارد	لا تک فرستد بهم مراد
رو کرد و مهر سبزه ای است	هر سکه که آن سامان بدست
خود سرخ در تندی یابد	آن سکه که بام او بدارد
را آن سکه که بام او روات	میتا به مستری رقم یافت
وال سکه گرین سبیس طرارد	از سکه دوسه ماه سار بد
و آن سکه که گرفت محضر	روحی است به نفس حاصل بر
مار دول امیاست محب ار	از حرمت محضر او مدار
بید است مهر او ستار	مرگر دوون صد هزار دیار
ایک سکه را میس تمام	ردایه عقیقی است احرام
مر هر حرسه مهر برمان	الفتی آفریده پردان
را فل حدای وین بهیرویت	خود سید را او بر سب ازیت
حد سید که او یاد و تابست	در سایه سایه اسلمه
مر کو به عرش محضر او داد	واقیال دلی عهد او داد

آن ملک مسرور و سرور تان	آن تماچ شان و تماچ بدو باد
در مدحت قماران عتاس	ما قافی را روان شد آتاس
در ماله دام گاه شرواں	بر صیت تاسرا سے ایتاں
اعداد بود مقام حاصلش	رو صے که فلک دہر خلاصش
<p>در آرزو برون بقید او اشتیاق نمودن بدو</p> <p>ستائش الممد علیما و صدوز کبر از محمد علیہم</p>	
در صفت آب و باد و سرداد	صبح عمر سے کہ رفت پر باد
کور مدگے اند دہر	ان آب آب حشر
کو عمر دوارہ آورد مار	ولل ادو ماد عیسی انکار
فکر کف آمد و شمتہ دہر	بیراں پس دور و محاور
یک شمتہ و صد ہزار کتب	یک ہزار صد ہزار متر
ہر یک جو سہ عروہ دماغ است	ہر کتب از ویو مست لواع است
کین ہر ستہ اراں سہ عروہ مراست	ہم خط و خیال و فکر آنجاست

در صفت علمای بعد از او

دو پاست گیسو بیا کرامت	در دارالحکم و اولاد امست
دولت رحمت حاصل محو لیس	لو کرده قضا را رقتو لیس
ماران سید دست اسرار	ازاچه اندر و طبعان ^{دام} مدوا -
هر یک صدی ده معین را	هر یک مدی ساد و این را
طیان سدا ئی دین علم شان ^{نجدی}	عصا ن حصار کفر و م شان
آلوده ره هر عضو طاهر	یا لوده لوتن متر حاطه
رگ سوخته دیو را مقتوی	خون ریخته نفس مقتوی
یس خول رگ مبار راده	خود را رتب هوا راده
ترتیب ریاضیه ^{ملا} دیده	ترتیل ریاضیه ^{ملا} دیده
صد چارده عقد شان گهر سخت	مقاد و شاح شان تر سخت
اد رکب شان رس کر بها	رد گت تراشه قس بها
میس کرده و ان سر قو آئین	رد نگاری سر جمیع وین

دند کرتاسے اجمیں صبح	وقت است مرا بر این دهم سحر
قفلے روم ارمواسے ایتان	رسیده و ردول بریتان
قفل در کعبه سرور دیر	عیزت همدم جو شکر و عیش
لے دست حراب و قفل نرین	مود حال کردید طرد و رزین
در قیل و ادر است جسم یک چشم	دین قفل ستر و عزیزت و چشم
انگیزه گنج قفل پر دخت	هر کمال بخت گنج لایباحت
بیں گنج سادہ ام دو در	س قفل اردم بخت سرور

در مع شهاب الدین ابونصر یوسف الدمشقی و برادر او فخر الدین

می حصره یوسف الدمشقی	من یدکر صوفی و عسقی
ستقل و حال او کمال است	آلعدر که معدر خلل است
در کو کعبه شهاب نو نصر	دین رسته تدارک عصر
مل گوهر سحر اقسام است	سحر کز گوهر نظام است
تا محسن الدین برادر او است	محسن و دو جهان و گوهر او است

در شرح امام العوا الحسن ابن الحسن

این کتاب صرف تدریس است	کتاب این امام شهرت و آوازه است
صدقه عظمی است حلقش آرد	این کتاب اربعه حواصم از حصر
باعتنی به جمع و مرسته	این کتاب است مرسته
را بهر مسئله و کلام	کتاب این امام است مرسته

در شرح کتاب المصابیرین امام فخر الدین احمد داماد امام الامام عیاض الدین

در شرح همه بهاد و سید	مصحف الدین دو المصنف احمد
این کتاب است متق کرده است	کتاب این امام است
این در سه جلدی است	این کتاب امام ابو سعید است
این که در شرح است	این کتاب امام ابو سعید است
و این که میگوید میثاق	در شرح معنی و معنی
و در دو جلدی است	در شرح این کتاب است
کتاب این کتاب است	و این که در شرح است

ای توید و حسن و دیدارم	مقتاح نام و آسمانم
ای روی ستاس صفت حصار	ر یور و دست تن عروس دروا
ای یک سر و چشم و حسنی	ای حلقه زبان و گشتی تیغ
بارع از تو محله گراں مار	عسائی یوتش و مستقی داد
برگد مستقی هر ماه	عسائی کرد و کنوت ماه
یون حسیح طاق سرکدشت	ررس کرست و کیسه تخت
کوه اربے حکم تو کمر است	کاں ارکرم تو کیسه مرست
حومین و کوی ویر و دست	ارستدر مرین گوی و دست
مار رین شتر مرانی	حون ارگ تیر و شب کتانی
ار قوت شتر تو یوست	حون و دول سگ خون طوست
ای تاج سراں شار شکرت	حاقانی طوق دار شکرت
رین مشده طوق دار سر مار	سرصل بها قنول کن مار
سلطانی و ما سیج بدم	سلطانی یہ سلیع و احمر مہم

چون حصر همیشه مار حوری	دام سسه حمار کردی
بر درگاه سته مقبره گریستی	اول رعبه ابق در گریستی
را کج گشتی چو دال درگاه	از هر سجود در گریسته
رخشان کردی مذراع سلطان	هم جهت رفق خویش و هم ران
خون قاف عراق حامل اهلان	رویت ر عراق نامت در حال
شد عین عراق لعل رخت	شد مالک عراق لعل سخت
مل خاک عه ابق لعل لمار است	در عین عه ابق لعل وار است
راه بغداد در لوستی	از خاک عراق در گریستی
در عرصه ناع داد بغداد	دید می حرم خلافت آباد
را آن خاک چو ماویا بستی	می دار حلاوت نامتی روی
بر جیشده دعله واکتادی	بر دست حلیفه دوسه وادی
دعله لشکر یکی متاده است	را آن دست هر ارتشیر راده است
بر مشهد کوفه حاکم تادی	را اسما بر میں کوفته رادی

در بادیه تاجتشی حرب واد	هر کوه چسبج با قدرت شاد
ردت عسکرها مکان گد مئی	احد ام عراقیاں گد مئی
درد که در میسم که بودی	بیست و شش کمر نمودی
را سنا سحر مدید کردی	گنج بر ماں هرینه کردی
هر کوه کعب مدید مید	چهار دولت سردی مید
یدی میان رنور یا سین	دلخط مدید صورت دیں
سولس مدید فیس سکو افش	در صورت دس لوبو میافش
اکنون هم اریں قدم یک گام	بریں مدید تا حد شام

در مدح شام و موصل گوید در خطائی که با قتاب کند

ای در حرکات وصل و جبران	گرمال جوئی و گد جراسان
ای را به و هوامی خاک مال	تیب لرزه و صرع کرده حاصل
صحت که تو قصور شام است	حالی وادومی تو قور شام است
آخر جبهه و حرد و مال	بریں گردش صد هزار سال

این قطب و سپهر سال در ده	رکن رود صبح سمت پرده
قطب بر می و سپهر اسلام	ایک خط موصل و حد تمام
جستار می که ترا ذوالی در ده	قطعه که ترا ذوالی در ده
و آن قطب قوام پرده و گیتی است	آن هیچ محیط پرده و گیتی است
وین قوسه یون صبح و قنات	چندار فلک و بهار و حاشی
مل پرده و آراش حروف و جاست	و چونان سینه حروف تمام
در کتور تمام صبح و تمام است	نی آنکه سیاست هیچ حاست
ستین بر سرش است و میم بر پا	حاصد الهی است در میان ما
حلالی ساجی و لوح بر سر	پنجون شهر گنگ ستر یور
بر خیم عمود صبح و سر است	شام الهی که در میان داشت
دندانه تاج ستین تمام است	عمود صبح دوم که مور عام است
مل مادر اقامت وین اوست	سر در سعادت وین اوست
مهر است مشیمر وین را	وین قمر عین مهر وین را

ار پست ملک مستیز حاک	رود طلع براد با ناک
امش عرب است و پست او تمام	حسم است ر میں پست ایدام
چون صبح ر راه ککشت است	شام اریئے ر هر و ان جیاست
چون صبح اریئے ککشتان کرست	در عدمت شام پیوست
چو حوت و داه در میا من	چو صبح و چو راه ککشتان
داه و کپه رحمرس شام	آن حوت و داه مست ایدام

در کوته مصر

ار داه کشت شام گاه است	مصر ارجه لطیف خانگاه است
ر قوت حسم داه حان است	کاسه که جو داه حان است
داه که حله تهر حار است	کاسه که جو حوت داه حان است
داه ر حشم دین مردی داد	ان داه حشم دین ر افتاد
چون حوت ساه کپه داه است	حوت سید حشم دین است
حوت سید حشم دین است	حوت سید حشم دین است

کابل حرف که اچای شام است	خود اول معراره و تمام است
ارد و شام در اقالیم	معره است سقط جو حرف ترسیم
در سائنس شام	
شام ارد و جهان مثال دارد	ما مصر حیه القبال دارد
حال روح معرکت چهاں	در نقطه مال حاحه لال
ریس حال سیه که چهره مگرم	گر ترخ ریای کتید شگفت
بر مصر نقطه ہی مصر است	ریر نقطه هزار سته است
شام است سفر که ملاک	میکنه صادقان ساک
هم کت علم امیا دوست	هم مشرب جان اصیا دوست
شام اتریت ملک رایست	موسل طلع جواں کنایت
موسل حرم سمات محنت است	موسل ارم حیات سخش است
عرش است معرود حرم در	سدره است ساحت ارم در
در روح موسل و صاحب اوصد رالوزر جمال الدین	

آزادی در صاحب جهان را -	سدره صمد است و عرش کردار
بل خرینچ لعلال صفت اوست	بل سدره قبال نعمت اوست
موصول فلک است از عجايب	امیت المعمور کاج صاحب
موصول به که عالم سوم خوان	صاحب رک آدم دوم دان
تمتع بهل صلح دیده	قتریفید الهی رسید
آسا و گشت از ولایت جان	شایسته مع روح بر دان
آ آدم نامی آدم از عساه	در بهمت رهین طبیعت الله
در گشتن ملائکه بهر دم	مالک آید کاسحه نوا لادم
میدم ملاک است خاک موصول	حور شهید و صبح صدر موصول
حور شهید کرم شعله رتخت	آوار کاس شاهوی سمت
کاسه مطران صبح و یکم	صبح امدی رأ مدایک
آیا کم والیت سلوة حیدرید	در سجده صمد مگر یزد
سر بر در آسمان العمام	حور شهید کرم مشرق تمام

شام اکوں صبح اکتشام است	آدم شرق اور میں شام است
از مشرق شام سر بر آورد	خود مستید فلک موافقت کرد
رفت آب مالک حواسان	رین مشرق وار فلک احسان
عل صاحب صدر کل اسلام	القدر عراق و میا صاحب شام
حریر حریریل خود نش	کسر دل کسری ابر و خود نش
ایم افسر صاحب القرآن است	هم صاحب صاحب میران است
کر گدایت تم است عایش	ران تایت و یاقب است یاقین
ار ماران کفتم حافی است	گردون که رمج تر حافی است
ار سایه پیش حیا سے است	خود مستید که رترین متالی است
عم کیت و جهان ساسے ماش	ما معبر دست نور ماش
کو دست جهان ساسے دارد	عم پیش کسی چه پاسے دارد
او از خط دست مید آهم	برجید از خط جام پامی جسم
خدا که رحام پر بود دست	آکس که یکی ندک و است

حوں دل کس کما کر د	آن حوں دے لے کر حام دارو
دست آئے ترخان عقل است	حام آفت کارواں عقل است
خود صورت حام حبت حرام	کے جامع بخت گلی خود حام
حام است دہائے اہل وقت	ایک دہائے اہل وقت
ماہم کہ ہند سہا و حور شید	یاوست حال و حام حبت
مستند حال رامیال است	محمد حم و آتش اقبال است
ماز آمدن بسر حدیث و منا طبعہ کردن بافتاب و تحریریں نمودن اورا بر سفر شام و تخلص ببحر مصلح صاحبیا و	
گرد حشر متسوار یا نی	گم کردہ عسکر مار یا نی
میں حرم رفیع قدرش	عرش آمد و طرای صدرش
سلطان کرم در دستہ	ارسانہ صدر رکذہ
کسیہ رده تریر ملائک	چون شکیں علی الارائک
احسانش روانی قحط قحطان	ایوانش بہشت عدن عدنان

مرد و سن گنبد لعلد است	ایل گنبد میباید است
اورین و مسیح و حشر و الیاس	مع آمده هر حریت و اس
کیحشر و سام و رال و رستم	است کراں جو حلقه فتد هم
چون حاتم و سن و سید نعمان	مرسوم حور ش هر اردان
چیمول و نرات و د حله و سیل	استحقاق ح عوقت قیل
جودی و حری و قاف و شلمان	یا سگ گهر یگاه احیان
دیو و ملک و یرجی و موم	روزی طلب آمده دما د م
ارواح و عقول و سن و ادراک	در صورت حسی آمده ماک
حلقه و سقر و مانی و حور	در چشم ورماس گشته مشهور
آب و گل و باد و بار عالم	استاد و بصلح و عدل نام
ار طرد و بام و حلقه در	در حشر و پند مدار او
که دوستش کرده بر می	در سیمه شعلش آتش می
دوستش سر عمل مرگرفته	عدالتش در طلم در گرفته

کس صورت بکل در شاست	ہاں وہ کہ کل را سر آمد بہ
ار اہل ریں و آسمان سیم	ار ائمہ سالکان و مادم
کاش عرصات محترام	صدر من عروت مشرا
بیٹے است سخا ش سائل آ رہ	گہی سخا خود حق ا رہ
کج کرم و کلیب اہل ارق	باد کہ او سر و مستلاق
در سیم فنا و کت اما المہدی	ا ا رہا حق یک سار حق
ملحق ملکات وہ ہست	اور اتسید حق گماں رہ
ردا و سا و لا ا ما لے	مر شاج تماش سوخت مالے
یک مستم بود گمراہ اہل حق	ما صرح مستحق است مولاش
ار ہر ملکوں سرچی اعداست	آن سادہ سر سار کور است
ہوں پا . تہن گمراہ کہ تر	اعداسش کہ دتراہ اثر
شاہد وہاں کرم گستاخ	تاقصا سواد شمشیت مت کرد
شاہد وہاں سار اجات	مکرمت دہاک این د اجات

کیوں رکوة فطر ادا د	مرا کہ دشت ملک را د
هم صلح سے سعادتش است	و انچه از تیر بہشت میراست
از ایک مستند باد مرداد	سہ چہارمہ و ہر سالہاراد
کے رادہ فطر و ماہ مستند	کا کس کہ بحسب ماہ مستند
رہبر راہ ہر دو سیم از مہ	گفتا کہ سہ سہا سے وانکہ
صلحت مہ از قنات محشم	بریں میں ہر دور یا بہ محشم
مہ صلت و آفتاب سلامت	آباد بریں سہرہ رعت
مہ نور ہی و آفتاب سلامت	در عدست اوست ہر کہ پردت
عہر شید صبح مالے مات	ہر ملو کہ وقت دلے یادت
ماہ اسکلہ قسای او گشت	وا کہ کلا عطای او گشت
براقبال یہ یا منی انی	اسے عالم بریں نظام ثانی
المن یہ ریدہ مستیاری	اسے اوم الزیں طلعہ کہ انہا

در ظل جمال دین در آویز	است قرص آفتاب میں صبر
خورشید می و کو کبی در آموور	راں خورشید کو اکس آب و
کتا سے رماں متر حایے	در سد میاں میا ساسے
تکر حرم مدیہ گو می	تایتیں سر ر او پو می
مستودئی نگہ از عمارت	تا متر ح دی بعد عمارت
خود کسہ کہ حایہ حضرت اوست	نگہ ح عی گرتش و ما گو ست
کعبہ سلام ارگالتن	ہر صبح رو در آب عایش
ادل کہ نظام بایش حواہ	ایام سکود حمل و ماہ
خوں گویم تاسے نظام است	کو کس کہ خاک شہش صدام است
اسک دست و خاکیا یست	گر صبح کسی مار بایست
حق صد بد نظام آموید	راں آب و گل از صواب مید
راں تنگد و سورہ کعبہ سار است	در دین ح علیل چشم مار است
کرد در قسم علیل تالے	دشمن بعار آں حواسے

خود لرز و درخت از سرش در	آتش الحمر است نام آن صدر
بیر فلک اریح سحر کار است	در حضرت او دوات دار است
آن دست و دوات در حق میں	رتاد سلاح حایه دین
راں حایه که دیو حایه با سوخت	چمبریل سلاح ستوری آموخت
جسج امر آفتاب گداحت	حالی علی دوات او ساخت
آن لوح و قلم کما ازل است	محتاج دوات صدر والا است

در صفت قلم

هست از قلم مبره دار گلکش	ست آتش متکار گلکش
تریاک گرفته عالم دین	راں مبره ساسک مار رترین
هم حال سحر در مار در بنام	اگر مبره مار وار و ایام
حور و آتش مدح کلک در روش	سے طرود که آتش است حورش
مضریتش تن و بیامش قلم	جیشش لباس و بهدیش ستر
روزی ده سال فقط و بیاست	مضریتش سرود که لوسه آساست

یہی حدہ است وین اداام	اما مصان حورست ماوام
دورہ دور اور روی	یہیں روی سرس رنگون
مارسراج وطل مال است	گرورہ دور و مرد حلال است
معراۃ و مرگی پس	ہو داسے سیاہ چو کدے
آید سوسے بختیہ و شور	خون عوامان گون سرو عور
اما کہ رفعت کور	کاب بہتنی سید کدہ سر
آفتق و ہج در شکمے	رایسہ لعلان سے
می مال دستش درایس	مالکہ نگاہ روں آریس

درمخ حال الدین

اسے در خط مکم تو خطراک	برگاہ سپر و لفظ خاک
دوست قوای محمد احسان	تیلاں مار شہر مسلمان
ارحہ و قواسے جہاں امید	کال در معراست ہمو حورستید
وردست تویر اسے دیا	دسون رست ہمو دیا

در روضه مفصل : جاہی	بر حقیقہ عسلی شہ پائی
بیجے عالمی ارماسا مسلم	مارہ - نقاب وقت عالم
ارحام سال دوست مہمدر	گوہر کہ سالار الفت ارنور
گلگور شدہ است نورالش	مشاطہ شدہ است امالتش
پروردہ یشتش ہر اسالتش	گردوں شدہ دایہ کمالش
پروردہ یشتش ہر اسالتش	ہر کوہر کا سین متالی است
یستے کہ سالار طلالے	ترگوہر گاہ لایر اسے
اور مسلم دین ایمان	انفکۃ اماسا ہماں
در وقت ہر اسالتش پرورد	لفاف ارت عالم مسرد
س ماعدہ سال آہرین ا	تعلیم مسردی اہل دین را
تاج شرف جہار اکاں	ایاست فلک سکوہر سلطان
حوارست چہ ناکہ خاک حوارست	حرصے کہ نہ اعطات مارست
تو اچھ خاک راوہ خاک	ماکت دسدہ در پک

آریا عیگر من چه سده است	آریه کور نعمت تو پیوست
بارب معده اش چو سیبهایاب	حر می که میسده وقتا وقت
آن سده وسیعها تو دانی	کس میت طیب اس معانی
هم شیرد خود وقت دریا	هم کاره حرص نت عبقا
ماراح دهه شیم دریا است	خود تو که داگان و ثیا است
ماراح یتیم بخت و گوهر	ای حق عفا شیم پرور
عارت چه کی یتیم دریا	یکیت نت لوا لیا محلی
ما که حکر دی است کرم باش	صیت کریت خود کسه شد فاش
ار سوہ خون تو چه حید است	کسه رو خود تو چه دیده است
اعلام حلیقتی طراری	ما ملکت کسه هم تو ساری
آریه سعدت آل عباس	در صدر تو اریاست و اس
مر کسه هزار پیل وارت	وام است در رز ستمارت
ررتین کی آسمان اگر	گر تو نوی ارمکائن کر

کعبه دوسه مادو ایں یامت	کمر عاتق ایں کای یامت
کر دهم دهم در حراج خواهر	از طبع دمت اراج خواهر
قیصر در دهم در دهم	دستارن میسه که کرد
می آمد روی جهان حوی	اراج حسی بهادر در دهم
<p>در بیان صعود ستاره شجر می شکافتن</p> <p>آن سلاک لور را به سال الدین</p>	
در طالع کعبه گاه قشیر	در دهم دهم دهم دهم
کر مستی در پروان گردن	در دیت حیات در دهم سکون
سر به که تمام مار خور	در دهم گرام در دهم
در طالع هر که او مکان یامت	میرا در ملک مادو ایں یامت
سادات عسکرم ار کمالن	کرد در دهم امد سالن
ایں استه از آسمان بر آید	بیت الله از دهم آید
آن تفری ملک عتس مسود	از دهم دهم دهم دهم

در طالع کعبه جو متوثری	ماط مده و سح در
مراں ریل قوحا ست	مده می و موسل آست
صحبہ امی عرب کی معکر	کر تمام . می کو شکا
گیٹ دہرا میل در میل	بیشہ و دیہ پر میل
رزا و سار راست مریج	مل درساں کی رمل رنج
شیاف کعبہ سعد و اح	تو میں داریت سماک امح
توس دروازہ مرا	من حورو راس گشتہ مہر
کعبہ افی مال ماروا	عدل قویا سنی مرا
کر مال متہ در دریم	ما عدل تو آیمساں و دوم
آید بحہ امه دار می حاج	امہ الی مال در دستاح
کمال العبد حدر و ہوا لال	کو سہ قسایل ار سر مال
حسری ریچار جو می حیات	در ناویہ را مار کر امات
رومہ تنگانی ار معیلان	در حطس ساری آسیموان

میں ساری حوصلہ کو ٹھ	ریخ کئی ارہنت انور
وہ کئی سموم دورے	طہ فی ساری رقوم دورے
میں سہ فات ساری اور	گیش مہداسے گوہر
ساری پٹے بہت روا ہا	وہ مرد لہ سن ستا ہا
ارہر گدار کھڑا	مل ساری ارمسا متعہ
ار قوس قسحیلے ساری	میں چارہ طاق قسہاری
ایسہ ہی طاق پل اور	مرساں سارہ سکدر
چوں چارہ رتود در آفاق	ستہر مل چہارہ طاق
گویا حال سحرے سادہ	ار قوس قسحیلے سادہ
شکوہہ ردہ فاقش	رہیں مل کہ ہمالی ہت فاقش
مر عمار اسے کمار ہی	مراد صاومر وشن آری
مر کام مہدیں ہی ماح	ارفتق عمریز فکشی ماح
میں سرائیں کہ آری	بیج ماساں کچھ کار ہی

هری برین که مشهور

س کج دوای کبی هر چه

درای حیثیها کتاوان

در دول تو لوح و بریس

گروقت عمارت سلیمان

اصحی عمارت تو عهدا

ارمار اتیر و آب کو تر

ار قله قاف سکتن آرد

ص بار مر آورده هست

دوران سیر طیر حیات

هر چه از طهر و سرور می

چون حای سخل یک میس یک

تقریب که مام تو طهر آرد

از چند نشان درخت کاهور

آی مور که تا در یس

تدرستاها ماهاوان

کرد و در و گرو همدس

تا بودی سپاه استیطان

صغای ملک تدرستا

ایک سار و کوه و گزدر

ماره رستاره بر گز آرد

عد مار و مار و سگدر

آرد در و قصور حیات

مقصود دران قصور می

بست که به به مشک

دماه ایش را اقیاب سار

در یکم سلسلے سیاست مصر سے	سارمد رکوب اساس قمر سے
خود مستید و مد کردہ لورد و نر	حت و ر و حشت سیم گردن
نیاں ارم بدو در آئیند	بر سیخ مردمان در آید
از چشمہ خود عمل آوردن	کاه اورد کھکشاں مرد تن
چوں آل کب و گل صبر اہم آید	ماہ فلک المحیط شاید
قمری در چہ قصر گنج ر گنج	نویں تہ منخل و شاہ تشریح
سارہ صبر مرد میان فلس	استادہ سوان کلاہ دریائے
تہرے وچ تہرہ او مرداد	خوارہ فلکش تختہ آاد
گردون ہنرم ریتن خواہد	بل کتور شتیتن واس
پاکان کہ درو مقام سارہ	معدائند اتش ام سارہ
المیں جو پیدائیں ستاہت	کادم رونو یامت این میامت
در سمدہ آدم اردل و حان	سج آید ات خیسہ گویاں
پس ران سوی قاصد بر کرد پاسے	ساز سرو تیں را پاسے

چوں گشت کز او توبه شد	سقا شے گشت سرگردید
پدر مت کدریم ساعت	اں ابرهه در ساله طاعت
آواره بود رسل آدم	در یار کمار همدو عالم
کامیاب رگه شد شمشیر	در عهد طالع دین محمد
استهال محمد ادر اسلام	مار در سماں یوں تو هم نام
بانت مسیدی وفا کرد	خود نام کو کما خطا کرد

فصل پنجم در بیج و فتنه و

ار مود مسترد و کرامات	آموختنی آیت مقامات
را اں مزید، معجزات او ماست	در عین کرامت قویید است
در دعوت مستطیع و تریب	را اں آمد تحکم الذیاب
در معجزه قدرت اوی قد و دست	امروز تحکم المحرم است
ناج رسل در دست کیسا	در به او اعدای سوتی عار
بر سو که حیا هم سرگشت	خوئی بر سلسل حمزه گشت

سیراب تنہا مار بچی غاس	نہنچے رودوست سیدالاس
سیراب عطا دین گاہ و ملت	کردی ہیہ خلق را یکدست
فتکات مان مصطفیٰ ماہ	ہنگام خود چنہ بگراہ
ارینش آفتاب فتکات	قبر تو را آسمان گرد یافت
رمواں کماہنت صدر	کیواں شرفا سماک فتہ را
گفتار عامہ و مرج نامہ است	در وصف تو را یکہ و ہم را بہ است
مائیت کماہے مردن میت	را صوی نامے تو سن میت
ربا میں تا لودہ و اللہ	اریتہ درین تماست گراہ
در ماتحت کتا شتر م	اما گتہ و عاہدہ و گدادم

در مہج شیخ الاسلام میا الدین عمر فسانی

ار مدحت سید الطریقہ	عالم کریم آفتین مدیتہ
ار ظل میا وین عمر مات	لورے کہ سواد آسمان رات
ہم شیخ شیوخ عمر ستی	در دور ہدی مصور سبتی

آن پیکر صفت روان سمع یق

و این کرم و حسد است

است گنج فقر است

ترا شک شسته کرده و نقش

ان لایق گران راں سکج

آن دل آس آسمان است

ای است دلی روده لیسکی

اسلام گرفت روشنا فی

مردم حواصن و گار است

شای قدیم و منید قال است

تکیس و دود و یویر و است

مومل - قنای آن کو نام

ار حروف و ما دلش مهارت

آن گوهر عشق و کای تو می

عاص حسد و حلاصه سر

سنگ روح و لیس اندر

حریت و شسته ای عشقش

بر آس حسد و عصبه روح

او ل و آسمان است

ار نقش صوف و کلفه ای

ار شایه عصبه روح

سلمان شایع کنار است

سعیان حسن و عیال است

تقیس و دود و یویر و است

مردم حواصن و گار است

شای قدیم و منید قال است

تکیس و دود و یویر و است

هم چو سده نو و هم سر تنک اردو	گوئی نگال سده دارد
چیش ره قواصل عیب	بیاع و رصده تنده ری حیب
در سینه اش از هوا بر سر	سحر است صدی رست هوا بر
از آتش دل گذارش افساد	گداخت مدیده موج برداد
ورگه آگوش اشک خیم بید است	آن خوهر سپیده مصفاست
سماده رحالم مسدود	در صومعه مسیح برده
اسگده هزار مهره از لوز	میش نقای میت مهور
کده است و نرم چه بدوش	مرده است و معاصرو ز الوش
تیج صدم و مریک کسه	اعلی العدا لمحب کسه
از نقش اله که نقش او بود	در صرف دوم را شن او بود
در خلقه اوین بده عمر مام	مین عامر که گشت مادام
در گوشتش گفته یکد و گاد	کای مامر که گشت از گاد
چون از بر آفاده ر موصل	از بحر سخاست صدر موصل

بر خاک و پیر و پشاده	رسک جسم کمر میباده
دیر مردی مرقش محمد	چون رویه و تند و حسد
مردا من حوا نگاه میترا	آید و یکان رقیب و سیدار
ار حواث در آید و مرا یقین	منار سید و یا گدایقین
او کرده بدست فرستادن آنگ	گساح گرفت و رفتن آنگ
در و پیش حسد و تارم کرده	در حصرش آب حصر حور و
حسید انترست حق و نیکان	داست کرد در حسیم رحمان
ار و منو میطعم لعم و وس	پس منت به چو مستری سوی تو پس
در حال معبد و در سن موده	راور پس در سنی ستوده
حدری ریه کمال در نعت	راور پس گرفته وقت رحمت
صدر الوری الود الیماقت	آورد و پیغمبر و مایاقت
حسید بهر بهر میان صیدتین	پیرے که یک پروم و مین
مکمل انکس و ایا صا و قان و ست	رستی ده جان و عا شعا و دست

ما مانی مستی که جدا پیش	اثر را خوانی سحر شش
مناظر نقاشی دوست حالتش	یازد نقاشی ایر سافش
دائم که خود ادب این بیض میست	در لبت کشت که قایمش کیست
گویی تراست عاشق نیست	بر مردی که بخت بدست
آراده دلی استیغی مگر کورس	موجی صفتی است بهیستی لوتس
رومی سب است ز لیک محرم	رنگی غلبه است لیک یرغم

و اما در فی معنی تصوف

مسی طلب از لباس محمد تر	دینا یوتی در کعبه جو متر
کلان آفران کاهان بیرونش	حیرت مرد و دل نفس پوشند
هر چند بخت موجی آساست	آن می صومبار گل رهاست
گروهی که بود حامی دل میں	سجاک امر آج از دما کیں
خویشید مع توفیق سگیر	خمشید بجا و مدیل یروج
چه نقش کرامه را که رحیم	پیرایه کستید میره و تگیر

در حجاب نرود و سج بیاری	چه ریان که نو و عروس قراں
سج آیت بر محل بسیار	در تدرائے که حق گذارد
ربن مطلق غلبه یسید و گرد	سر هر که عرو و یسید و گرد
کر صورت عابد و گدای مست	اے مسکرهاں منی ادا میت
حاجاتی اریں جس چه حتمت است	کے دانی کیں جس چه کتمت است
الآنقطه نمک نذا اے	نو حال عروس این منامے
میں درختی تند و جوسوہاں	ای گتہ جو آہن آتشیں حاں
ما رحم سحر و دختس و بار	حاجی کی ارستوی خست دار
پس حاملہ رحم خورد و میوش	یک رحم سحر تمام محمد و ش
میں دلق ہزار مچ ساریے	افکدہ چار مچ آدے
میں لای ہزار مچ مردی	یک سچ ہزار سینہ مرکی
درج سہر و دوست مچ است	آ مچ ہوات سمیت سچ است
یک سچ و ہزار و بیع داؤد	میں درج کہ حتمت است استہود

فصل فی معارف الصوفیۃ

صوفی ظنی روی در گم است	رنگ در جم ابجہاں تنگ است
ساقی رحمتی گرفتہ در دست	کیں رنگ صفاست گیرم است
رنگے کہ بہاد صوفیا بر است	ارغمد ڈستہ آسجہاں حاست
ایں رنگ فقرے تناسل	سے رنگی رنگ صوفیا مست
فقرت و سدا تا میکہ م	بد ہی تہ طلاق ہر دو عالم
ایں عالم گردہ میرل منت	دلیہ سر اچسہ دل منت
در مصر تہ العیسم الوان	توشتہ قوطہ سال کماں
در کماں راں قوت قبیل	کیں عاہ تو چاہ یوسف منت
ریں گرگ کہں جہاں غدار	ایں یوسف تارہ را مگردار
صوفی کہ صفاست گوہریش را	یہ کشت وچہ تاج در سرش را
مل تاج یاسے الدار مار	سراشت کشت را دہ مار
اکوں تو در سر شاہن لے پاسے	یہ کشت حروہ تاج فراسے

گر ماح دی مرور آسمان	و کیشت حریف و یب جو ہند
ہوں تان مسدا ورق متس	چون کیشت مسدا لال گریں
دستے گریں ہر ستیں ماتس	اگر کہ جو کمر پیاں گریں ماتس
چوں ار تویکے مسدا رایہ	پیل دل و آجرت چہ لایہ
گرم نہ کرست ادیرائے	احمد کہ کرتا ہر سرائے
دامی کہ سیدتی و رش ماتس	ہر باد میں وہ میتگ ماتس
ستہ فی کہ سرور دی رنی دم	سیدتی سو کہ میں ہو ستوی ہر سیم
ستہ وقت عمر ہی تنکار است	سیدتی ہم ہر عم حواشاست
ہر سیدتی ماتس ہر عم جارہ	میں شہر جوتس میں گلدارہ
طوق شہر ار کما پو رہی	تاوست قعاسرمان جوارہی
صدفی کہ ماتس اور سید نور	جسپاں رصعات خود سید نور
کو نام شک پاں ربارہ	دوسرہ من قعائے سربارہ
ماہر کہ قعاس پستہ تر رہ	لہر سیتیش دوسرہ سیتہ تر رہ

مناجحات نام او ساحت	اگر چہ شہر سے کرو سیرا احت
مستند و تاج در عقودش	و انکس کہ رسر کلاه مرد مست
لافی تو کر مومیم روم است	چون در قواریں منت صفاست
و اگر رہاں بیگ بود	چون محبہ کدورنگ بود
کریج کھہ در روشن دیدت	چون قیغ کدو پوشی آراست
آں مکر رستخ بار دلی	متر مقرر است آن بیایے
در کنت تیج دیں در آموز	در نلس تیج مان مر اسود
ار تیج شویج عمر موحت	کان علم گرد ملک را اور دخت
ار تیج سیو علیہ لکیتہ	دیں گج فاست این قوتہ
ایں واسطہ مقبذات اور است	کیں ملکہ قد صفاست اور است
و معیش در حسیہ مں گشت	مقل ار پئے و مین اور مں گشت

در تیج بران الحق شہی لیدین خند امی	نکسی است بہ صہیر دامی
از مکر رہی وین صہرامی	

مل حاق و معنی و معنی ہم	بر اں الحق و جسد عالم
مل اصل و معنی و معنی	حقم الصلا لعلم اول
مل اکرم و مکرم و مکرم	مہرست مکارم اردول و دم
ساحر چہ کہ موسیٰ حقایق	ساحر کہ طلق لیک صادق
عیسیٰ صبح علیل حالت	نشان قلم و کلمہ قالت
آں سحر طلال راے نشان	ار سحر حرام ستہ گیہاں
راں آب حیات سخن آفتن	رستہ نہ دے بہار و لکتن
حور شیدہ و دو ورج دالتن	استاد و دو علم خواست
ہدایت حق بارہ اش ادر	چیں است عشق عامات ادر
گنج فلک است امامہ اولاد	مار فلک است امامہ او
سقا لے ستہ امامہ او	من ہدوے میں امامہ او
سقا لے راریاں ماسند	آسماس کہ سحر ہدایت
شید اکدم زہتیاقتن	دالت کہ مدت قسرتن

مردم چهارامه خویش	کودار پی اسن ی دل ی لیت
مایار گناب چارامه استن	بیر دام رفت در عامه استن
دور به تن و مرج عاشق قد	درس است مرج او دین را د
جست صمحات سطر امه استن	لوحی صمحات قلم عامه استن
افطار مکر حالت او ست	میدم رمال قالت او ست
دائم که چو این سخن میوستد	گرچه سخن که در و ستد
کس ست جو من را به اسود	واژ که دین صاعدا مرور
در دال سخن مرید و دستد	در لومت من بهر آ که هستد

در ترجیح و تفصیل خود

کس را سبها چین سخن بسا	در رویار میں نظیر میں بیست
اسرار سحرور می رس پر سن	یہی میں ہمہ ار سخن سخن پر سن
خوشتیای تدم سایہ عقل	یک درہ دم را پایہ عقل
وین شاعر کاں بہر شہوار	خوشتیای سخن مہم چہا رہا

ارمیں لہے مرتبہ مسرود د	مرایہ خود میں مشہور د
ہے جو اگرچہ دور باشد	در حضرت خوریہ است
سے میں ہمہ کر قمر نماید	ہیچ اندہ ہمہ چہ مردم آید

در میان نیست خویش از طرف حد کہ صلاح بود	
---	--

حوالہ ہر آدم اسوی حس	در صفت میں کمال آبید
شاگرد ارل بکلفہ میں	ما توره کس است در میان تن
ہر شب کہ شود ہر کار سے	اطراف لکاک چوپہ رارسے
راں پد کسہ درینام	آرہ نگار نگاہ حسام
سے نامہ کار یو دستے	ارہ ہر دیلای حمر و موسے
نامیے روح وقت کو تیش	دستار سرور وای دہ تیش
اں حاکم کہ نامہ اسرویں	ظہار میں افسار یا سنین
دورہ سانسہاں افساک	دراغہ نیست و دلق جالاک
ار آتش مسکو آب حار	نامہ ہمہ تہا شکار فاعر

کر آتش و آب عایہ باسم	شاید کہ سخت است لایم
بر برق شد حواہیں گردون	یادہ سر این شمار موکوں
در کار گہر گوارے	یوں ستیم نمرودہ کاری
رگ سب مسج پاک سارم	ستارچہ نک طرارم
حاشا کہ مسکوت مانم	کر کرم حق شد میں آعم
مے مانم مسکوت کردار	یوں کرم قسم قدمہ زتار
کر کرم قسم ملال دور تر	مانم مسکوت حوں دور
ار یک سر مار بر شگام	کان مانم مسکوت افد
میں کہ شعار شامہاں امت	کرم ارچہ عاری نہاں امت
راں روی ہیاں و پاک قو تم	میں کرم قسم مسکوت تم
گر پڑوہ فتین لود حق دوست	اکس کو دیا من ختم و اروت
برہمی ازین یردہ راں ہیاں دست	کرم اروت قسم دلہاں دست
مانامی سب سبیں اف	امروزہ منہ لب ارشاد

حکمت الهی گفته در سحر	ارسمت گوت گفته چیده
عولاسه دان رستی احاس	قوی ما جان نصرت ما مهر
در بیان نسبت از طرف پیر که علی سجاد بود	
در سوی پیر در دو گوم دان	استاد منی تراستی وودان
در شش طلق در ستار	ار قوس شمع کیم کنار
چون و بسم تحسین مرگام	چون گوی سحر کشت آمد آرام
اریته طبع میشه کارم	مسد طالع پیشکار و دارم
ردی که در ده ام بر آید	مردار من عود در شاید
میدم همه در دخت مودی است	تخته چهره شاهانه طولی است
در این چوب دوات قفل سارم	راش تخته سر بر جان مسد دارم
کوهر مس یا کما عدایش	تا سارم ربع و سخت و سلیس
که روح کسار دشت ششم	تا مسد و گو یا قیاسم
آکنده مس درین مکان است	شروان همه سال غیر دانست

حکم است بر عسم خدا سنی	بر حاقانی سمن ترا سنی
در بیان نسبت از طرف مادر کہ طباخ کوڑ	
<p>طباخ مسار سوسے باور راں بر سر صدر کس بیایم چوں صفت مطیع اوروں سویت کہ کائنات شکستہ بینے وستی نعل یکے بروص خوردی بر دم ارپے محالیں کر مطیع من بدور سد دوسے رو معر ملک معنی ہر آید رورہ نہ اما سے من کشاید آید معصات و معصاں سلوا سکامی مر عمر است ا لند</p>	<p>ہستم ریئے عدا سئے باور گنجیہ حکمت است عایم چوں محل جبر اوم بدوں دوست کہ کفایت من لستہ بینے شوید بہاں مطیع من دردیگ دلع از آفتش من خوردتید دال کہہ بگ و پوسے دوروی کر مطیعیم سر آید مریم مستان کہ روح را یشہ ار چو و میچ من نیگ ما شعرم پئے باقداں نافتہ</p>

<p> او را رکتش قائل آور این کاره سرکون میسا این دهمت ایم کاره گردان جو کرده غنچه الحلیفه سکا کرد و نساو است فو مانع صوفیان صافی است ایات مست اصناف العو یا قانی ایا بر معاش صاحب مرصاں به میا </p>	<p> آن سکار است روح کسر جسد رکت است احقا در پوره استل بر صیر من او اردست من این صبا حیفه ما طلسد من بهاد و حاش تنهید سخم شراب شافی است در مجلس حاشا گاه سور حیت لریه حواں رد گانه ریں حواں اما که لطف ماسد </p>
<p>در میان نسبت از خانم غم که طیب بود</p>	
<p> فقطراط سمن بهت کتار دار وئی شاس کوه قاب است صیغی لسم به آسی آسا </p>	<p> از سوسه غم طیب گوهر عظم که براد کس صاں است موسی سخم به کوه آوا </p>

براه تیں خاک ستیم	شرواں خاک چہار ستیم
ہر آدویہ کا دم از حیاں جو رد	تتمش بر میں طعم آرد
ہست ادویہاے من دوادر	ار جہد ہمیر و چین خاطر
راں ادویہاے صحت بگیر	ہستم من مہرج آمیر
ہر کہ کہ مہرج کم دو	اگر دو مگر سودو د
کا کس کہ مہرج یر دحت	حایت میاں حقواں حس
لطفم کہ تنہای نگاہ است	طاہوں رداں طاعماں است
روح اللہ ام محققان را	حتی الرحمہ سائقان را
سحردم من لوقت شکیبہ	شکینہ صہ ہر ارتبگیر
لہ شربت لطف من قوی دانا	شتریاں حیات اہل شرواں
گوئی کہ محمد صداداد	دارو کہ امر اعطاداد
او مشرف و ذاب او مشرف	او کافی و دست او سعی کف
کوثر اثر کف و سالتی	رموف رموف رن کا لیس

داروده و عطر کشی حاصلست	همیون عیسی وحید اراست
لغت گرو شمای من اوست	صدر رحمت باور چنین دوست
مستی چنانکه با تمام آمد	درین صحت معجم و مقام آمد
چون عاریقون کریم و سکر	در تر و بر و همیون تری
و انگاه جو نقش تر در کین	قتال حسین و انس و دین

بیان در حسب حال خود

اکون کذا حسب عالم	مستو که چگونه است عالم
در کسره ملا فاده ام بیت	عیدان چو صدی بر پاود دست
پس هیچ موی در شهباز	شکافه پیدام صدی و وار
گر سوختن همچو سیم از آب	که گشته دست عم چو سیماب
ما احب حیثم رور گارم	ما آله روی احتسبایارم
آن با صبر حیات دیر و دران	و آن آله حیات شتر شروان
شهبازم و شاه پیر سریده	شهبازی رور گار و دیده

در طلق سادہ مصر و آحاد	یہ آہاد ہیبت کشاد
خوں گاو حراس تک سیدیں	گرد فقط و مال گرداں
ار بقدرہ ربار مست	گردن لہاب جہنم بستہ
آن گاو حراس میں بہہ سال	کہ حسیح ردہ و عدد و حال
یشتس ہمہ چرسا و آخر تر	لیکس رسد اُخرت سر
نژدہ تا عمر ادراہ مس نے	لیکس مراد و سنہرے
ہمہ رنگ در شک شدہ سر شکم	گشتادہ گل مس بختکم
یوں دیدہ سدا تم بدل در	گشتادہ اشک گل مرور
شکستہ دلی ولتہ کاوے	معدوم اگر عالم آرے
روص کم و مس قیلہ مار یک	ماررہ دوو چسراہ تار یک
سردات عدم جورور نورور	یک نہ مردوں نمودہ میسرور
در طالع خود ساں تقویم	یک سال مردوں بریدہ تعلیم
کدرے عمل دگر سیاید	تا بیچ تناس ما نشاید

فرسود تو گرد رشت	تقویم که شد محل شکسته
ز خاک کتی وره نشیخه	سایق کدش خیال سینه
اردار کتب در فرستند	یا گره به سیلور در ستم
گر باره یار موسد مد	گرم به بیت اردو سدر
میں تافش سرش یسجید	دروچی همه نژاد صحر جیید
آن تقویم کہیں مسم من	نامد که دست دهر دیمیں
دیم چه جو دم ارشدیم	ار آدمیاں وفا دیدیم
میں میں احوال کتیدہ ام متیں	یوسف بچہ کتید از اخوتہ دیتیں
سگے نقرائے قسدا مات	اسگندہ ام از حبیب آفات
کان دود تپید دماغ است	از کار قسید ام قلع است
متروان قصص است آتیم	طوطی معانی آسیدیم
مستاوران و پر مریدہ	تقدیر مرا سر رسیدہ
از تلاح اہل گمان فکسدہ	از بہد طرب درون فکسدہ

آباد وین بهک داده	قوم - شکر شریک داده
چون طوطی کو مرد وارست	من مرده ظاهر ایست
مکتاده لطاق و لطق لسته	ارد دست ابل عصر حسته
برایت لطق مسح مراده	تاسوره عاقبت سخا داده
برخوادم و لطق اکتم الیوم	چون بریم گاه شمت قوم
مکتاده در اردون بیان را	درسته دریم سدرمان را
چون تیغ شده رمان توحید	مرد رمان - تیغ تحسید
گلشن حاسه دین فراست	مگانه مرد لم تناس
مرد می کسد و سخن مراد	آن که رمان ر تیغ نادر
هر موی موکل تن من	ردا من است مسکن من
در گدازد مادر ابرسم	مردم درود گاه عالم
آه از رگ برآرم آست	وامی از قدمی دم رانیده
سرسه مرد سمعت شاه	دگست رود گره بران آه

در معجزه یخوتس تیخ علی سخار

ارتر حلقه قسم سک مار	بر مائده علی سخار
او صا من مس بهان و صامه	من باد حش ار سان و صامه
آن راه رهی حیل کردار	تا لوت گرمی مسیح گفتار
خود تا لوتی که او تراستد	خبر مرقد بود سو می ماستد
او هست علی صامه احسان	من قمر او بطوع و قسدا
احرار عیال من مراقت	من گشته سحان عیال دواست
گه گه رور و لم در آید	گر د دل گرم من مر آید
سید که کشیده ام ساطل	ارد هر طائی بجا بل
حالی بعدوست ایچ دارد	تر یاق مسد و بر من آرد
ماں صوفی کشته در آردیم	گر خود همه شیر مرغ خوم
آیا بدیده بود مدیسان	کو بر مرغ بی ناک ماں

در معجزه یخوتس تیخ علی سخار

مرح دل میں گرت یروار	اروار و آس آں کو سار
ہاں مرغ برم بوقت فساداں	نور و رستے مار گاہ سلطان
در تافش مادر عیش	
کارم نامراج مدترستی	کرہ برکات مادرستی
آں پیر سے کہ در معنی است	آں رابعہ کہ تاملتس بست
ور رابعہ و سیات لرون	عل رابعہ سات کردون
کہا کہ سئے حادان حکمت	مستورہ و دماں علمت
ہم سکات گاہ بیتاں	رہبر احکات وقت احسان
گرفت - میتس چھرورہ	چوہاں مریم یار ماہ - ورہ
مطوری و مودعی نراد سق	اسلامی و اپردعی بہا: سق
مولد مذہ مالک دو عطا ش	فیلانوس الکیر مالش
بر راہ میا سطو استستہ	ہیرونی زار ماں گستہ
پس کردہ گرین بقیع الہام	مرکیش کتیش دین اسلام

آویخته در گناب مسطور	مگر سحبت ارقاب مسطور
برود شده مار یوسف آسا	که مانو لوده چون رلیسا
پرورده بر دۀ پدایت	دل مرده جو مرده در مدایت
سحاس پرلیتس پروریده	اروم صسالت آدریده
را سحیل و صلیب در مریده	تا منعف و لا الہ دیو
در خط شده از صلیب درون	ار من کستده صلیب تش
تقلیل علیل یاد کردوش	تسج مسج گشته وردوش
صبح از سر دین نفس گداور	تسب ددل رده رنده دارو
سج کدش رعفت پر وین	گردون سحر ای آن دل دوین
مویں دل و موس امتقاد است	صالحی دم و صوفی احتیاد است
هر چی ادبی بید بر آن موم	تا عشق را سی دقت معلوم
دل موم سید و لعط روغن	کردا نئے ترسم دل من
حاجات من بر دعا ش مقص	حالات من باره ساسن مرص

ماحق سجد احتیادم	لعلش چه حصص ریر کارم
درد دلش اریئے امام	عنت ابد حصص و ستنام
کرده یئے حسرتش من	ار باوک صبح دوستش من
ماطله نمایاں حبیب	ماروم قوی مدان صمیم
آه ارد عداوت ادمودے	کارم ر فلک حیل گویہ دودے
شرداں قریب است ار آشتش	من بھواوین ماے مستش
افتاده مرا می اویم این حالے	دریاے رمں چیں رمں یاے
الحق حق نعمتشن قدیم است	ہیچوں حسات عم ہمیم است
در عرج عم خود عمر خیام کہ در استقام و تریت او بود	
مگر سحیت امردیو مدلاں	در سایہ عمر اس عمتاں
ہم صددم و ہم امام و ہم عجم	صدراصل و امام اکرم
سرفلی و ہندسی منالشن	افلاطن و ارسطو عیا لشن
ار عیش دادہ دہر ممدت	یک ثلث ہر کس ثلثت

ہیں ہم میں اس سرف رسیدہ است	کہ قرص خوراک ستانی پیہ است
خورد کوکشی بہت ہم رس تہا	دور رگ مدحاک و عارا
خورست مشاطہ مذہب یک	ار سوسے فلک کٹ آب
اید سہا قہ حور	برماک میں برا فلکد رماک
دعا تنگ خاطر من	ارحاک مرو ر آب گوسر
یوں ہر سرہ زم رسیدی	مہ راحت دوسد ہر لڑوں
ہا دست دماں دسل دہ آدم	یوں تہرمنہ عور رس شیدی
نار در عجم مراد قوی است	خود راہ چہ مس بر آدم
لوام چپکے ذیقہ خورو	آحاد بہاد من الوی است
من راں درحات برج یردحت	عم زہی درحات بر عستم بد
اول ربیکے ہر شتم آورد	راں برج دیت اختریں ساحت
انگاہ رسی دوار دوسا است	پس شمت ماسے دل کد
	راں غلہ سرائی بہت تہ ساحت

اسکے مزاج و حال را سام	انکسین عیسم ر خور ایا م
در یر یرم گروت چون رال	او سیر سے نمود در حال
یر و رده مرا متیاست	آوردہ مکود قاف دانتس
آن کرد کہستم بمنقطع کرد	نامس یتیم داری ان مرد
در گوشتسم الم سجد ک ۵ ایدہ	میں عیسم اردو حدت را مدہ
کرہ دعرن ہیستہ خویش	آن کرد یریں کردہ میشتس
ایک و ادا المودہ رجوان	این حال درست کن ر قمر آن
لستہ دوم فرد کرتہ	میں جوں حقد کلو گرفتہ
پستان ر صام در بنا دہ	عم داروس ر مدگیم دادہ
یرور دہرا یر د ا من	خود نمود مرفق دایہ من
ارستہ متت ہیستہ ہیکل	امد ر من فکد را اول
کرودہ ر مرجانی من	راں عالم حبیدہ ہیستہ آہیں
ار آلتس و آت متت اسلم	حافظ مدہ اریستہ کمالم

در بیان تربیت عم خود

چون دیدم مرا را می کشاد	روح سرورم بامت داده
از اسخده عقل در گدسته	الحق اقمه رسته
عتم هم چه دور برگزیده	بیس سوره مهر بر گزیده
چون کردست اله صوام	خود بود عظیم کن عم
چند که مرا ملطف العاص	آورد و سرحد و العاص
بیس برده مرا راسته	در صدر گزیده کما
اول در دله بر گزیده	حلق الا لسان من موده
داده بکم کتاب اصلاح	آموخته معقود و در ادراج
مهر سوده مطالعات و تکرار	در محل رموز و عین اسرار
من شاد حال او را آن جا	او اس در یه و می ست و
کرده لودجی مرا به لغوست	میں گفته رت سالت لغوست

آن شد که در هم و قتل و حساست	علم دله علم ساحت را ست
هر بر سر صدر مان کشاده	میری گره گمان کشاده
آن چارده حرب سرتره آن	حل کرده مرا - نسیم بر آن
حج است و شته و مار دو یک	کر هر چه این حدود و درک
در خار علی تن مسدود	یس چار مرا قسم نموده
تا که سنی مسمی کشاید	آن خار که حوس را سایید
کرده حات بهای نسیم	آورده مشال را بستیم
آن دم که از و کر حق آدم	در علم اسات و دو عالم
هم آن سنی و هم نسیم	هم دایره و هم نسیم
ارکت و اشتعال فاسع	یس خون شدم از بهاد مانع
در فصل بیع رور گلام	صدید در حث پیوه دارم
هم رنگ در و مقام ام اب	در حصرم من را آتش تاب
خود ام سکوشت سده اس	نوستید جهان در دست لافاس

ار سرف ممتہ سر بر آورد	نامم همه سر بر آورد
نوں و القلیے نوست ایام	سروح سببیں سیہ عام
یاسین خواندی و سرو سیدے	نوں و القلیی چو مکریدے
حسان عجم بہاد نامم	جون دید کہ در سخن تمام
سالم در میت و یح در کومت	جون پای دلم کج در کومت
ار شادئی آن مرد بیتہم	یون دید کرا مل طلق میثم
راں عالم بود و مار حاروت	رین کادہ کلک بقاروت
صدیر حکم القہش ملک کعت	یک عطشہ بداد رومی بہت
میل سال عرب است مست ایجا	آسمان کج مست حورا
مرحق بودا عرب است سید	آنکس کہ چنان عروس مید
معش کہ مسائل داشت در ما	آن عین ہری رعای رعاست
کالیس ناما دو والستہ مرد	خودگوی جہاں مسرتوان مرد

در طرح فلک السادات امام شرف الدین محمد بن سلطہ العلوی

این قدر معاکه ماهر است	از حد مت سید اعلیٰ عاست
این نایکه طبع را قوام است	هم مت سید امام است
دودا فصلی مستند مطهر	آن عرق محسنه میسر
آن مردم دیده مصطفی را	آن وادار صدق مرتضی را
قدرش رد و کون برگشته	یک موی ر مصطفی گشته
دین را شرف است شرع را سر	مل سیاحتی و دین و لاسر
دیباچه دودمان خویش است	علامه حاء ان خویش است
ار السی و حی اختیار است	مرسوق و معرب اختیار است
آن فاسخ معصی متری را	آن فاکه باع حبیب ری را
نوده ویر شهر علم حبیب ر	وین سینه دین کلید ال در
وقف ادبی است مردانش	هر عامه گرداشت شهر دانش
حاه و ترمق ر هر علم است	کفا ستاد مرآت سهر علم است
شهری که خراشتن آورد هر	اوسیه باع آنچنان شمس

میت گزشتن بر روی اسام

کتر می است حاتم طی

راں معمول وقت احوال

اسا اں ہاے رحاں

عہد است را لعلاب و ہرقت

گرم ہری شود ق آساں

آہرقتن رہری سحر کرد

کاں تم تمال مسر الود

گر سوے ہری عاں گراید

دیور شود اریے ہی را

بر کردن مرکباتن عاوید

گردوں تنده احمد مکاتن

سر و محمد عرب اوست

میں گزشتن بر روی تسلیم

لو بر عجبی است صاحبے

نسکت فلک جو ہر آں

رفتہ رحلہ حراساں

رنگرہے عارتدست

صفا سند رحیمہاں

در ماد ہری سموں اثر کرد

اثر روح سلیم خلق او بود

ار خاک ہری حاں مزاید

ہر اسے رکاب او سری را

دستار جہدہ است دوریتید

دستار دمد مرکباتن

حقان عجم دراد خاکوست

من شعی نسب دہا پیش	شعی جیک جسکے شمایین
عبد مرمال حالت اوست	طہرم رحیدیت قانت اوست
یہ اگرچہ آن حدیت رانم	یر آب حجر متود و نم
اسکے ار پیدیت رانم	امسال در ورد مار نامم
خون دل سر جہان اوست	طہرم مائی اوست
وہ جس است بیج اومیں ماہ	ورہ من و مر ج حاش قد
عم ج دہا است درگ کتیدہ است	بیج رگ حاش من بریدہ است

در طرح امام وحید الدین امن عثمان

دولت آن بود و نام آن دہا است	کالغاس امام دہی حاش دہا است
دانش برکات دولت احسان	صدر الحکما وحید عثمان
و ہر کلمات اوست	مت ارقستس مدح اول
دلف و حکم و حکمت اب	دہا شہیدہ ظہم تروا اب
لغراط و مر جہد قسطا است	صالی و حیل و حافظہ است

در شرم بیان و رشک غلش	در قطب و در مل ثبات و علمش
خون تیره خوشک مسکومی را	بج سحر و سیاهی را
در دست تقاهار سختش	تا گرد دکان یار سختش
در علم الهی از همه به	در علم علوم حسن او شد
از صغر کم ادست دیوان	در تحفه حاضرش به دران
از حبه کم است علم اعراب	در دفتر فکرش به زبان
از قمره تنش قرص کاغذ	سار و پیکر با قبا و محروور
سهل دور او است جرج و کوکب	هر ماه که به شود به عقرب
از صرخ و تن آفتاب و در است	تا مهلبش آفتاب خورد است
رنگ حق از قمر شود	گر قطعت او کجیج یوید
در عشق و تنهات تحت ویتش	از معرئی کلک را ویتش
چون تحت حسا ک سار	حصانش که میل میل دارد
سوئیقانیست به سوی قال	ماجدین بح سامری مال

خو کرده دلش را گدازا	نامح - بهشت مرغ گویا
را از او دیدی از آوازه گمار و	را از دست بار صولت تو
آنگه سخن را بهشت را خوانی	و دیدی آنرا در آوازه بهشت
از نام و آید از آوازه نام	خود ستاد است را از آوازه نام
عم او در سر او میباید	من نمانده حوی این مصیبت
چون باز سخن بر سر کرد و	مصیبت به کاشی خوب خورد
از خوب گفت و بار نمود	گر موسی را از آنکه معجزش بود
زین سخن جو از پوسه می ساخت	ادب حق دلم سخن است حاجت
چو پای هم می رسد و آید	زین خبر و جوهر رگوار است
با چار که چو بر سر می نشست	آن کاس سلطنت و مهدی است
تا استیده بر او دست از پا	من چو سخن جو در وقت تسلیم
بر او نگیزد اگر نشاند	خو نشاند جو در دایره است
قدح است کمال عون او س	در عرصه ناقصان ما کس

و ملج بحم الدین احمد علی بیگم

نظم قدیس قہر و معطر	من شاق محقق و ممن ہر
احمد علی پاتل امام کس	مل اصل و معصل و معصل
استیج برق و مراد عالم	مل اکرم و مکرم و کرم
آن حضرت برق نور قیا من	سلطان احمد پور قیاس
کراکس دل محمد ستی	احمد علی ابن احمد ستی
نوشے کر مترق ازل تاوت	محم الدین احمد شکر یادت
ہاں امام و لغت کہ حاصل در است	ایک دو و مرثیہ بیاد است
ار لاج حسد و نہ لفظ و محسم	الحمد لوستہ اند و اعتم
ہر نقشش سرودہ و دور	ار و اوقسم کمال حشر
استیج کماہ مہر سلی ساحت	خوشہ سید ان کلہ متراد است
اس سہ ہراں کو در ہر یادت	راں رستہ کماہ مہر ساحت
مناکر و دل وانی ایہ مطہر	شاد اران حقہ ت حق

عیش فلک پست مسیحا	عیش فلک اندھا کراد
سارہ نمود مسیح	ہر قدس آسمان سر
اور یس مسیحا دی آید	ہر گہ کر - مصرے مرآید
رحی مسکدہ میں نور دیا	خوں دولت لے بہادر گاہ
مسید مہاک طائر دست	اور نام مسید لہر شد
ارواح روئے سوسے احسام	میں جسم و روح اورست نام
لقیمہ سخاوت و قلب پیگ	میں ساحل و ادنیٰ مطلب
رستہ مر باغ آید احسا	آید ہر میں درو سے ظاہر
حساواں سلام تر آید	جو رستہ در درو تر آید
ہمار کش میں عرب اورست	ہمار دل مرا حبیب اورست
سحران دل تقسیم میں ریت	اکلام - نقاش صبح و ریت
آید گہ ستام سرد مسبار	رسم است طیب را کہ ہوار
رو ستام دستم علاج دوام است	اور حرکت عید ستام است

مرگ که در آید آن اول الف و ر	ست با صبح است و صبحا نور
رویش است آمدن و جودانی	در تیرگی است آمدن و جودانی
تمتع من مطلق است و در مکتب	راش است است و در مکتب
اراد و زوال او است	و زود و دیر است
معت اداش در مکتب	معت است است
ولی زاده شش شش وید	و دو طین زایش است
شاید که شش کند شش	کاوار شش و شش
محبوب شش شود مختار	اد محو شش شمع زو بار
شش یا بد ز شش شش راه	شش و از و داغ میرز آند
شش بد و خدایان راه	شش عالی و عبادت
شش شش به شش شش آه	شش شش به شش شش آه
شش شش اقامت است	شش شش اقامت است
مواص صبیح و گلی است	مواص صبیح و گلی است

ان کو ہرگز مادی اہلک	سرمنش شیخ یاسینی ماک
ارتقا کہ از قوت تو مسکر	دور بار از من قہنہ سحر
خود و پند کس ہا میں متوجہ دار دہا	بر تخمینہ ساگر مہکتا ر دہا
بر من مطلبہ بیخ توجہ ر ملت	یک شعر کہ تغزل سحر مشکست
ہر زکال شکر میں قصیدہ خواہست	چوں یست و دہن کتاوہ ہا دست
عالم بر نقاشی دوست دل تاد	ہنادی بر نقاشی صغر قش ماد

در مرتبہ امام الائمہ عیاد الدین ابوالمواہب الابرہی

معدر بہت گزرم سخن تو دلست	کائناتوں میں منست و دلست
کہا جستم ارتقا مسالست	اور برگہ عمامہ فہم لقا تہب
در ماتمیں ار سخن جہ ہلکسم	سوئی شدہ موہی میں تگا ہلسم
ہا یک معاہدہ میں لرست	تکایت کہ موہی دایرہ لرست
اسے دیدہ و ہر کو سوادست	ابھی خاک اہر کھا عبادت
ایسے اہر ہی ارمیاتی ہلگا	الآن قلعیت اہر ہی آد

بر ستر مرگ مانواں بود	گلسد که چو پست کنواں بود
بودی بر ماتم فصل فصل	با آخردوم رد و ازل
تا چشمه دلب خاطر مایست	خون مصرمهاں موت و قنات
استعار هست آب حیدر ایں	کار و طلمات ماک شرواں
اسکے پروا کر کم نقاں بود	گد جو مصر مہہ صفا بود
دوسری و سہ سال چوں سکد	مکتاد حمان علم یک سر
سیدی وہ رحبایے مارا	اسکے دین پتھر داپدرا
سید ساحتہ من جتیم اجاب	یکوں عم وقتیں سیاب
لے او گرو مائیں و کس	آن جتیم سادہ کریں میں
معصوم تر لبر رواں ابرار	آن جسم مقدسیتن کہ صدیار
اریوی اہر سوے حیات	رفت عمار جو ماتم مہیات
بر صفت و رست نکالتں بود	ارجاک سولی حاتم رود
میں عید تند و چہ میں را	نوسف مدہ ملک دار وین را

آن یوسف بعد چه سرتی یاب	این جانور بعد سرور تی یاب
زین یوسف تازه گشت و میا	این رال صریح یوں رلیسا
یوسف شد و قلب یوسف آلود	یوسف صوفی که دشمنش بود
سیرامع شکار شد صا را	چند روی تقاضا کف صا را
دوده اسد تی شاد و نام تم	کف کف ار بهاد حرم
ای دوده شاد و نام تم	ای کف شاد و نام تم
حاصل شد این هر میریت	چند رحمد بر گتر است
شور و روستی ستریت	لو شتر بر او لشتر است
مگرفت جهاں جهاں شد	حاصل شکر و معول سرور
هر کس که معول یزدست او	لو شتر مگو که دشمن است او
لو شتر دوسید ہم	آل دوشتر دوشتر است

باز آمدن لبیر سخن و شملقص به لغت
نبوی علیه السلام و بیح قحچ نجندی

ایں شیطانی حسن مرا م	کاحرام دو کتبہ بابت عام
ایں قید و وصل یاد دارم	چون یاد و قد و قید دارم
نگہ دارم مستحبات و تکالیف	دل تنگم از شکستہ ایمان
آن پند و کائنات کبیر	وین قید الیمت کبیر
آن صیقل صادق اسرار	ایں آبسی صادق اسرار
آین کرد برسم عاشقان پاک	یکمائی سپرد و عود منی خاک
ایں درود آفتاب سرور	در حجب طبع شب و روز
گر نوا نیکان کسید ادا	صد در دو محمد حرم باد
ادر حرم ادرنگان ترسم	نیکان ادر استیر تر باں ترسم
در دل عجم اتر دلم بیارم	کای سریدونی در قفس دارم
میرج حرم ادر بایں معاصت	من صید سگان تنوم گریخت
در کعب دوشیا هزار عالم	آستدر کوثریم کرم
العره صامی و حیثیتی	فی صفت محمد القریستی

فی صبح محمد الحمد	امجد مثنی و حمد
مرتر بر شمع و چار علت	صدر الدین صدر داریت
و او فاکر حدت مرش	آن قابل مروی سرش
مموده مقتدر و معتد	سر کلمات و ستر اکسر
جسج بدی اردو و لطف براس	دین اردو محمد است مر باس
ار میں مستد عرب عاست	سحرے کہ محمد غم راست
ایں مہر بہاد و ما ساں گت	اں گنج دہی بہت دگر بست
کر اقسام سرری اردو ایش	گنج فہرستی مدید رایش
دس بہار قلم تسلیم کرد	رفقہ بر ماں گنج و احور و
نگاہ بدوے ملت انگلیت	راں جون کر راہ دست شان سبت
ہمچوں ماہی مریدہ دستد	نقا ماں ہر کما کہ مستد
ہمچوں دریاحریدہ دار است	و یہ قلمش سنگ و ار است
یا صبح صلال را طلائق	سدی است عظیم ہر مالش

راں نصیرہ ری مقام ایماست	اسکد رتخ تمام اوساست
دشتم دم معداں است	اوتابع اهل دماں است
اردو اندکرمست مصلح	ست کردو صلیح اهل مناج
مسن کریم و معین ایمان	تاج مرق و امین مسدقان
سعد است مزارق دریا ست	صین السمن است مارگا پیش
شعری لطراست خان پاکش	دسن اللسان لسان پاکش
بادمی نجم درین جهان اوست	مندی اعم درین زمان اوست
گفتند چچی است و موعا اهل	و حال دران چیست جهان
عقل این کلمه در روح دانست	کایک مندی در اعتباست
مدی موعاے اسمان میت	و حال سیاه اصعبان میت
میت است در اصعبان ممکن	و حال بر آسمان معیت
ایک هشت سیاه و حال	آن دیو دلاں آدمی لال
ایک مر در مندی پاک	در مزار چچی و دای ایواک

داروی حساب رقیبیت	مقامت گاه فتوسے
دیا فقط سرو سس دبارد	ہاں ہمارے گروہی دیں گارو
دردیدہ متبہ آفتیں میل	موتیں کتیدہ دیں قہیل
در موضع میل سرسہ خواہ	امروز کتیدہ ہم میں ماس
کا کہ بتودہ چہشتیں جودر	سند متبہ دست خواہ مقہور
کایوں جودہ است قہر گوئے	کیونے محمدش روموئے

در ستائش ابوالجہد جمال الدین محمود و ہر اور او

ایرون علی و جمال محمود	موسیٰ قدم است وای علی حود
محمود و کایا بہ او دست چہشت	دوایب جمال دیں مختار
انکارش گونش ایار ہدست	اما ایار عشق و ہدست
احمد لردم سر پہ او	یا کلاں چہرہ کتیدہ او
تخار کھیہ کردہ و راں	چوں ہمایم ارساہ ایامی
اور چہسا عمر چہا ترصدہ لہی	یسی است چہراست متالشی

دو سحر ایکدل و دو بیگر	الحق دو مراد نکست
خون عیسی و اصاب ماہم	چون احمد چو سبیل ہدم
این مرد و آن مد تمام	در مساحت سترق و عرب سلام
در سرل اجتماع یوست	لے آگہ محاق در میان ہست
ل ہر دو دو گو ہر یکے کات	دو گو ہر دین دو کاں امکاں
نمار عرب ر پامہ اوست	دو جہاں جو دو کتہ ترار دست
آن کتہ زوین مدین دو گو ہر	داداد الالہ کران سر

در مدح امام اکمل و ہمام افضل خواجہ عبدالدین قصصا

عبداللہ یار کار مس مس	براں عالی مجلس مقدس
عبداللہ میں مملک دارم	سر سیدہ رعم عمار دارم
عبداللہیں جسد رحمان محمد	کرد دست مرا عریہ سرمد
ما جیسہ مصر عریہ گردود	ار عریہ کس مصریہ گردود
گر عری اربو تمارت ہست	عندی دارم - عروہ در دست

سردستہ سالکان تحقیق	ارد دستہ عشق حواریہ تلیق
آن عید محققان حاش	آن رورہ قائلان مقالش
کاسما کر بافتن طلق بویت	سحان راہ دوم مسبویت
صافی است لعالم نقیبتس	ار یغ ہوا ہوائے دیتس
ما یغ کے چہ نگار دارو	کر قصاری شہار دارو
کے یغ وراں ہوا ہدیے	کر روح لود سحار وروے
دریتہ صدق شہرہ راعار	ار جامہ حاش کہ ویت آز
ما یغ طلوم کید شہرہ	ار طلمت آرسید شہرہ
درستق سپہ داد داد	قصارتس ار اں لقب قادی
گر قصاری کد صواب است	کا شکلے ریش آب و اما بیت
در صورت آن رخ سوتر	کس ویدہ است آفتاب آہر
سے اگر کسوں شد مقالش	گتہ است صہرہ آفتابش
شہرہ ہمہ رنگما کو دید	رائیہ سپہ ریاب وید

آپسہ اسے پروا نہ	ایں محسوس میں کہ سے شاید
دارم ہر مقال اور تمسک	جویم مقام او ترک
کر سچ عمر حکایتیم کرد	الحق طبع سے یتیم کہ د
تاج کرم و سریر اکرام	ار دعت سچ دادم آیام
یس دعت تاج دیں طہارم	راں تاج و سریر سرورارم
دیر تاج مکوثر است گو ہر	شعرم ہمہ دمناسی مو شتر

در مدح امام تاج الدین علی واعظ شیبانی

دور الحق عاظم الحقائق	تاج الدین واعظ المسدایق
شاہتہ ہیں جو ہای تاج است	تاسے کہ مراقتس حراج است
تاج سر مستردی سریر متی	عادم رید پیہم پیر متی
کا حسد سریر آمد علی مام	رہاں تاج لمید سریرتہ اسلام
راں تراں دو العباد گویا	دریسر پر عمر کرد و بیجا
شیبائے دیں نامنی پرا	سدی است کمال ممکنی !

او ہست مرا زاد دین	حصانم اردو را در کیں
مہوا کہ مرا وراں بہم	مے گر مرد یکساں
میں گریرم اردو راں سر	ایں گویم ہم حسا
این گو ہڑ کہ منیت ہم	ستائے کام اوست دام
دام کہ حوقہ گشت کامس	مصوب کند سہ حرف باس
یہی سہا یچ سترس	عاقانی راجی است رس
گرم اکرم نظیر دیدہ آشت	یا سترار میں سخن تنیدہ است
وردست تسانس روز ماتم	ایں درد تسانس حسدہ عام

در مہج قدوۃ المتابعین رشید الدین لوبک

یار ہی است مرا دریں کہن دلیر	از ستمہ تو سیستہ تو کبیر
طعن سہ لکرات نے لکڑ	صدیق ہم رستیدہ او کمر
ظاہر صفت بخو گو ہر حو لیس	عالی رہس جو دستہ خویش
دائم کہدیں سہ بیٹ ما حرا	در ہر دو جہاں سہ و ما حرا

کامد حق عدم مراعی

میت استرف است میت دانی

در مدح جمال الدین بوعلی

سلطان سعاد صدر مطلق

حوریت کمال و سایه حق

سلطان سخن حال دین است

ان سایه که گفته اند اس است

یجج است غلام صدر و من هم

من و که حاصل رس هم

بیارم در عشق شروان

ارستیماس مقتره مان

ار فکد کم سماع و کرس

شد حاله از سعادت کمرش

سهم به طویلها به گوهر

طعم به قطر دے شکر

ار که درد شایه اورا به

دیر گشتن دلم صیات او دوا به

شد گشتن دلم خواهر آگین

دارد به گو شوار به آیین

هر دُر که رماں ہی فتا به

ار گشتن فقر صے شتاب

ار به مستق ہو ایتس

دو حلقه یکم سما کیا بیتس

چو گشتن کشر که من غلام

نوبه دوک فلان ا ا ا ا ا

مارس لرین علامی ایام

یا مزج ماسرح هدمام

فصل آخر فی مدحه

دانی که دال بدایت آباد	تقریق مدیحیم ارجیه امتداد
ار مجلس آفتاب یکدور	دل دیده خواهرش اشهرور
آورد من که این خواهر	میار سحر مان حاطه
یا گره فرد کتایش اربسم	در سلک سحرش مسلم
بر عین که اس شید رحمت	سیر مرآت سادست
اردست برید من پروا هست	الساوق دل عهش ساحت
چون دست بریده آفتاب است	صبح ارچه عین خون تاب است
چون دایع مرآت تاب کرده است	ماه از جیه کبود رخم حورده است
بار آمد آفتاب پیشم	ر بهار کمان بلط حویشم
کای حاقانی سخن هستی	کای کوهر مار عافریستی
که محفلت آنکه معدری است	رفق سوسه تمام رهبرام میت

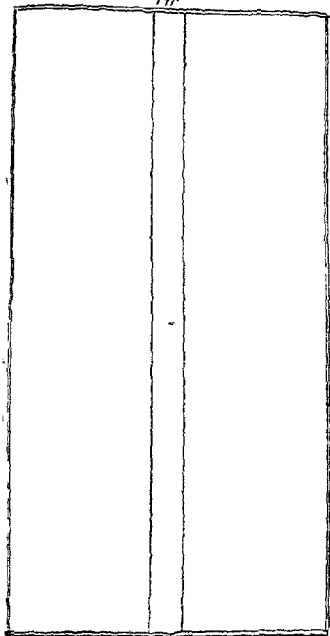
راہم سبیل صلاح در سلک	من آن چہ گوہر ہر سر نکس
مر گردن آفتاب ستم	آن مقدیو ستم تند ستم
دیدم کہ دست گیرا	مر گردن اراقت ستم ارا
صدرش رقم قبول راہ	این عقد حواری مار ساد
تہیل کسہ ساسہ ساق	مر پشامیت راسہ ساق
سارق تند و ساق آمار عر	دستی دگرش دہر بھر
اروی گوہر در من لطافت	ابن مقد کہ حتم تند نامت
چوں یافت بہاشت چوں توانا	گم نوہ اوست عکس اور است
این تنہو عراق و تمام راس	در جس نہ این گستر کس
این تنہو کراسہ ایست معدت	گر عا طسہ ایک را کہ حدث
کس گمت حدائرا گستر ستم	گراسیہ درین کراسہ ستم
سلطان حسن ستم لامحہ	در یک تن رسد اعسہ
در دال سخن سریدہ و ستم	در نہت من سر آکر مستند

کس اسمی ملد اریں دست	سوگس ر مصطفیٰ اگرست
هتلم مہ صاحب لقرآن خواہ	خان ادوح صاحب جان خواہ
ار صورت عدل دات او ماد	عدلش مدد حیات او ماد
گر ہرجہ نگار گاہ دیسی است	ار عدل دوار عمر ترمیت
در الانوار بر سدرش ماد	رب الارباب یا ورتش ماد

ایں دعوت را نگاہ تہلیل

آمین آمین کسا جبریل

تمام شد

شرح انتخاب تحفة العرائین

منقوّم

المقالة الاولى وهي تسمى بعرائس العکروب والسنک

عرائس تنبیه عراق است چرا که عراق دوا دیکه عراق عرب و ملک آن آمدنی و مد است
 و مد و دوا اصل است و دم عراق عجم که خراسان و اصفهان داخل آنست و عراق و دلت
 یعنی کماره و دیاست خون هر دو ملک و کوبه کماره دریا واقع شده است لهذا عراق گویند
 عراق عجم و کماره رود میخون است و عراق عرب و کماره و مد و عرات عراقس مع اول
 کسره و همزه که حرف چهارم است مع عروس مع اول که معنی برن و کوبه مد او و نو کوبه مد او
 است که در حرف المطلق اس شتر مردن کسد قو که ایچم قطارگان مساکالی تو که خود
 و ایچم آن قطاره الفتح که مستقیم میسر و در تقدیر طاکر نکان که ایچم است و صاحب
 چهار عجم گوید قطارگان نامند به جمع قطاره یا جمع قطارگی که در اصل قطارگیان بود و کسرت
 استعمال از این صفت شده به تقدیر قطارگیان و قطارگان به تقدیر و بصیغ هر دو متصل است

[illegible]

سدیانه دنیا سیاحات باسحق شامی را از احوال منموده عالم علوی رود است
آفتاب که تهر و یک یکی مسی حال بود است سما طر آو و و طریق معافه مونی مسامی
و در دول و در ایش فای را میگوید نقد

صحه ۶

فصل در خطاب با آفتاب بوجه محبت

قول ای دل تو را که گفته آه ها آرو تریاک که ای اله ای و مادر و در آرو
حیات و علت بهار حیاں بر چهار مصالح صابر را آفتاب است دست تابی ششلی سر
استدات است قول به کاره ای تو که شکل تو آه شب بعد عیار دور در مطلق استرا
بیمه غاسق است و منی تسبیح سالک بر آرد قمر بمن ستاں و شوکت و نور و رسید
باشد سبغ مریدین شکیخ بمن بهمان باشد و معنی عایت و لزام گاه عایتی هم گفت
و چون دیار انعام است حکم همان و مادر عایتی دارد و آرا میر طریق استماره سراسر
بیمه خواست برین صد هزار در عا گایه ارستار ایمنه حکامه در حیاں مادر و بر
می تواند که خود نو به کامه آرائی کسد و پر واه لهر تو آرام میگیرد و وار سوغتن علامت
ام و صد بر ارستار از من تو در نقاب فلکی مقدر میامد و صورت تو حسن ید گویا
رسمی است در باغ سر که صارت از فلک باشد و یکین که مراد و است بر حیاں بدین مقام
تسماں باشد من تو چو پیش آ که صفت صفایاں که آفتاب تفسیر بران العاط کرده که

دلائل رکمال سرخ و تاش و شدت در حکام شریعت دارد و میگوید که در حقیقت تو
 ساسان که حقوق ارباب طرف برآورده غالت سال بار بود و ویرانه که در هر دو
 استان بود و در را معشوق خود حال پیدا و تشاد این رعایا و معذرات ریساکه عاریت
 از ساسان است بر تعاصی وقت خلوه که ریساکه خود و دلهاست عشاق را تانات
 مارج میرود همین که بر اوید و در حقیقت تو عشاق از شب گزوی ویرانه ارماسای
 بار آمد و آن ساسان رعایا که بر سر بار و که بر تنه بود و روی در نقاب حاکمیت بود
 آنکه صورت تو بحسب ظاهر مثل مارجی است و مارج که صبح و خورشید را این حکام که متوجه
 بود و قول که ارمیس بواسطه قولش شش ناواه دو گاه هزاره عسات از موحاه حشر
 و دود و طبل مرد که آفتاب مع بر آسا است و دلهایش او و توش و تانان امر -
 شش ناوی بر شش سیاه وای آفتاب هر جهت سر و دل بر رعیت سے
 و ارمیس باشد مطلقاً و آرایش و رعیت را این را بر گوید که آن شاه و توشه و سرخی
 و سیداب - و شرمه - و بر کش - و عالی باشد بر این سمت در رعیت مالدیه
 رعیت و آرایش مارجیت مانی را اگر بر معشوق مستقل باشد ادائی می این توش
 میتو که شش سیاه ارمیس تو آرایش دارد و عالم ریساکه رعیت از تو یا توشه و اگر
 مستقل باشد تقریر میان تو این امور که شش سیاه و دلهایش لیکه ارمیس رعیت
 از عالم را مصلحت در رکمال رعیت و آرایش وید +

قول که رنگی طرف اسلے قول دارد در تو آه حد الصق موسی مرعول سراج طعنت

اهل عالم هر یک را میسر است و چون موی را تا آتش سپید چاقا سیم
 میرساند قوله و یا نه روم که یار لرور آید رنگ تن سپی رور از مصور تو
 روختنی دارد و شعله عیت تو سیاهی نیست هر چه در عالم است از عین تو موانع
 رسیده اند و هر چه دارد قوله لوح در برده آسمان اسفند در مخلوط شامی -
 قوله لرور تو آه و بان دلایت اشارتست سرسب بهشت سمیع ممت آسمان -
 ده آیت ده ستاره که آبهارا از نواد السماء میگویند قطب شمالی و قطب جنوبی و پنج ستاره
 از سات صغری و سه ستاره که صورت صدف از سطک است که از مصور و عیت تو
 جهان را سطلی و متعددی حاصل میگردد -

قوله که در حفا آه حفا علم و لطیف دل عزیز در عیت سر در صراح
 بر قان معتقین به روی بایاچی که در علمه صغرا با سودا در روی و در آوی ظاهر شود
 اول ماه فلان صغرو تانی را بر قان اسود گویند بر قان در قسم اول شایع است غیر
 بالغ و گرس نمک صغیر اول اشارتست وقت طلوع که آفتاب در عایت سرخی لرزش
 یبانشد و صغیر تانی به وقت سروب که در رنگ میگردد قوله که که بر آه صغیر اول
 اشارتست در شان و تانی به اشارت قوله بیون شان مثل ماه معنی در مورد است آن
 مثل شان مثل چرمست و بشک اشارت مخلوط است ایست و یون شایع تو بر سر کوه
 فی اعد کوه را روی سر میگردد و در بعضی صغیر حوشیده مثل واقعه و این تشبیه
 تام است از آنکه وقت طلوع ستاره حوشیده مثل ماه است شرح مقرر است که چون

شمع آفتاب بر سر کوه انقدر رفراں گزارد آید قولہ ابرہہ طرے آہ میسی ارمایس
 سالت با میچہ معلم حستہ و درخت شاں ابرہہ حاجی کو طہر ستوی مقدار سلطان باس
 مہودار میگودی و جہاں امداد معدا میساری قولہ کہ دریں مرداں ہائے قولہ گزشت
 آہ مصراع اول بیت اول اشارتست لوقت عروب و ثانی لوقت طلوع مصراع اول
 بیت ثانی اشارتست سافستان و درمستان و مصراع ثانی نکایت است ابرہہ ہندو اول
 در ہر موسم کہ باشد در سراسے اسی سرخی یعنی قولہ عارض عرس و چندہ لشکر
 و سالار لشکر متنبہ ہوا بالغ صابر و گرو کہ از بروں پیدا متود و در شمع آفتاب متنبہ
قولہ کہاں شیطان قوس قزح و آن عادت میشود اراستام مہودا آفتاب و مہولہ
 با میچہ در روشن منتقل غیر شعاع کہ در خلاف سمت تنس باشد مقرر تنس
 یکم و مع دوم عمارتی مستقی کہ بر آرد صورت قرص کہ می گوید باشد ساحتہ باشد متنبہ
 طاق سیلماں صد حضرت سیماں علیہ السلام کہ آرا عاقدیں مے گفتند لونی سرود و گوئے
 در کوحہ دور حاما باشد بر دہاں ہر آہ آہ یک را لگائی عمارت ابراہہ است بتیذی
 اسے لاس نورار تو میبوست کہ نور القمر مسعود من نور الشمس قولہ حسن پروری آہ
 اسی اگر گزائی سحاط راہ دی و در سری مساں زانی پروری دار کساں عالمی و این یک
 ارا اطلاق و سیم بہت راہہ خاک مدو و ابرہہ قولہ ناقص برار تو قزح است سر آہ
 استر بروں گھمراہ و دواں متہور بہت گوید این تقریب را لڑو عوں کردہ است و گوید
 اگر استر راہ دار شود شکم او در میدہ سحاطش را بیروں آرد مساں حلقہ در کمارت

در مذمت نرنگ و ریشائی خطابی که بافتاب کند

قوله ای دست سحون آه ای که یک دست طلب مهر درآمده گوید دست خود را
 سحون دراز ساحت و طوط سحون نموده و ما مهر پاک خود را بایک و خمس گرد امید
 قوله گل را شکوآه این اهل عالم نیستند و بتل کرار عالم حسن تعلیل باشد چنگل را
 رای ادر حق در طلب ریره ریره کند چایچه چیری در تنگه ریره ریره میگرد
 قوله آه درت آری آه آه نام پدر را سیم و او دست تواتر بودای حرم در تیره
 و میهمت رستی ترا ستمد و بعضی معصع ثانی چپین واقع شده آه آری را
 مرآند آرد آه در عدا و در حرم چایچه ر سحور و گهوریست عاریت را سحور
 قوله در دهرت آه این را ر رشت و رشت صاحب مرانی نوشته چایچه
 میوید که رشت رشت لسم های رشت درون عاریت رشت آشد و او یکم
 اصل موبه و دشا گردی افلا و دس یکم کرد چون علم یا موت در عدا و سحیلان
 کو بی سروی شد و رامت متحول شد و کتانی ساحت او را در دام بهاد چون
 سال را دشا چای گشتاسب گشت ارکوه ریره آمد و لاس آفتس پرستی رعد و رت
 ساحت در دگشتاسب رت و دعوی میمیری که دگشتاسب ملا امع موال الشان

ادوی محرم خواستند و شش گشت تاسیس انگدار مدور سرور و برادر و برادران گردید
 حول او دایره ای ساخته بود و در حواله مالید بود که دفع ضرر آفتش میکرد و ماده آنرا
 باور ساید گشت تاسیس و محمد یار ملت او در آمد و در میان آفتس پرستی و گشت گیری
 او و پیدایش او و دایره ای که در میان آن گشت گیری و شیطانی که در میان
 سر و معنی بر آسا کرد و سال ششم در ملکوت گشت تاسیس پیدا شد و او مادام که می ارطی و
 و اهل طلیس سید در مع و حیاتی کار و ظاهر شده بود و او را احلی کرد و او را بر سر
 دایره حقیقت آورد و در میان آن که در میان مع و احلی کرد و او را بر سر
 آورده و معنی بود و نام ایلی او را سیم است و شش گشت گیری که ای سیم را کرد و او را
 سیم را حوس پیدا است و معنی سیم را کرد و او را سیم را حوس پیدا است و معنی
 و او را ایشان میر سیم و طلیس است و او را سیم را حوس پیدا است و معنی
 کرد و او را سیم را حوس پیدا است و معنی سیم را کرد و او را سیم را حوس پیدا است
 او را سیم را حوس پیدا است و معنی سیم را کرد و او را سیم را حوس پیدا است
 او را سیم را حوس پیدا است و معنی سیم را کرد و او را سیم را حوس پیدا است
 و شش گشت تاسیس بود و در میان آن که در میان مع و احلی کرد و او را
 آفتس بر سر دایره ای که در میان آن گشت گیری و شیطانی که در میان
 مایل شده است در میان آن که در میان مع و احلی کرد و او را سیم را حوس پیدا است
 در میان آن که در میان مع و احلی کرد و او را سیم را حوس پیدا است

بران سمرانی نام اترامیم معمر است و در دولت دیگر در دشت و در تن سرد و تنوایان
 است اترامیم بود و در علم خداوند کمر میسخت باشد که آتش برست است **قوله**
 بر خیمت آه آتش مسروده گماید ار بر باشد و حال گمار گماید از صبح - بران **قوله**
 آتش گمار در روز صبح و ملائکه امر است - نرین **قوله** اراش در صبح
 خوش و در لیل سلاخی باشد و میرده و چه در تمام از طلق است و خوش طلقه و ملک است
 نام است - بهار غم مقدس سنگ آهن زایسته تا خوش آهن بر من لباس بود
 دای در ترا خود میکند و راه ملائکه و ملائکه جبهه و طریقت است تو میاید و جبهه
 آه نظر از ماله و آتش دید و کیسه بر دوروی مساقی یسه رشتی است کلاه شرا
 آراسته و ماطس و ظاهر شیرین و ماطس یکد آسم میکند و دور و اختار بر سکول
 که در روز دارد **قوله** شش سزی در ماس کل میا و حتمیه اش آفت
 که ای از ملائکه مافس که در آسان آتش سرورده و در امر استید است -
 اهل سلام آرا اسکند و در خون بران است در نهایت موی بود در کمال مایه
 رفیق بر رشتش سزی یکد آه
 مایه - مایه صغیر - ادا

فصل در خطاب با آفتاب بوجه تمکوش و بلاست

قوله ای خورشید آفتاب این گمرازه را در لیل و خوانه است که در لیل است

و گویند ایس گره که مسوس و شادمانه دیا ارصدیات و سمات و سیمات
 یعنی رنگ میری ایسا بود گفت و گویانق سور که عبارت ارشاد است
 ارقت که از اثر طبع تو معصوم و محو میگردد و بر اشارت فعل بهار و موسم خزان
 میتوان نمود صف حال چنانکه گشته اندازان که آستینه مادر و در آمد بهار نیم معرو
 مانی میتو خودی است مست روش صراح سر و سیر و لایقی است که آب و بهار آن
 بسیار بود و مقابل گرم سر بهار عم قوله آتش بازی در کشت طبع و گویان
 که بار فارسی و عمر و مراد هم اند یا دوسرین بر یک هم و آن تصویری جدید است که بر دل
 مردم آید سودا را در دشت دید و لول آن بایل بر روی و سینه تحاله میر گشته اند و سینه
 بر آمد که آتش فارسی آستینه است که در وقت در دشت در فارسی از رفته بود و در قمار
 رستنی میکرد در بهار عم یعنی بر بهاری خود دل من از عم و آمد و بهار شمشیر
 سدیت دل من از بعضی کشین بر سر تر از آتش پاری است چنگ نعم اول
 سکون است و قافی و کاف عربی این شعر را دست خوب که در آن آس را میگوید
 و عربی آنرا مطر و سندی آنرا استوثر اما سید استاد میرای صاحب و در آن
 سات معش جدید ستاره آمد مشهور طحال پائے رخس گردون او مقرر است که چون
 قنار بوشه گره بر سد قمار سد میسر باید که همین که فلک حصار قناری شب دور
 کرد سانس سد قنار و برشته طالع من رویی در آمد شمس سیماء و صبا
 بر از میانکی است من است در قنار نعم اول مارچه قنات شمس گویان که بر میخیزد

کرده هر سر علم مدد و چون سعی در رسیدن کردند است این را سیر لسان قدس
گویند که اراده می کرد و لایمی است که دامن در جرم سراج کسد اما سیدی سالی
گویند که در رسیدن سراج صاحب دار و مویده دوستی که مقتضی آن لیکه دامن در جرم
سراج کسد و بعد اول وضع تانی سعی علم و نشان لشکر در جها گیری هر دو سعی
لحمین و کسر اول وضع تانی میر آمده و در دامن کسر اول وضع تانی آلت جرم و دامن
و علم موج رو در آن نواد و مویده اول سعی سراج که تعلق آفتاب راه آن
درون خانه در آید چرا که مرکب است از رو و رو یکی در کمات مست و کمتر است تعالی
سعی مطلق سراج شهرت گرفت - بهار عم قولی میل تو آه از دوا کسایه بهار
و دس است چون انتقام در حوالی یکی از عقده راس مادم واقع شود قمر میان مصر و
آفتاب حایل یگر در دور وی آفتاب را پوشند و این حال را کسوف گویند از دوا
را در دامن مستی است ظاهر بر دوشان رو متن جرم که کسوف در دامن جمع
بهار عم

صفحه ۱۲

فصل در خطاب با آفتاب بوجه معرفت

قولی ای من حیات آه عین اول سعی جیمه دعین ثانی سعی دات و تانی و ثالث
سعی گریه هر چیزی و رابع سعی جیمه ثمره و تندی را در دس جیمه - سراج

گویند که این است میگوید که عاقبتی عداست دوستی سحر ام و دست بر آمد
 که تهنیت این نام احوالها است و این اشارت او است - و در بعضی کلام سنا
 میسر و که حکم را ایا و العدا غوری شکر سعی در میان بود عتی با ما سے جو امی
 و پوشیده شدن کار کسی از وجه تو و اقبال محبت هلم الامان - ملح ایستادن
 اصل موقوفه که و قدیم و متر و اسما کایه از حدت قتل است از گشت دوم از جوی تو
 عرق سرو که وقت مرگ آمدی به از گشتار و در اثر سدی هم رسید و رخ من در غرق
 که از عایت شرم و حیا بر آمد و زینق اندود شده اسی چهره من رسید کرد و از ترخول که
 سوخت حیات است در و نام چنان آه خورده و الصم میبویی از جهت تقصیر
 که در من ظاهر شد با من مسامحی است و خدیو خواه و الصاحب ما را غم گوید عیان در
 که بایت از نهایت مهربان و در دست که تا حالت معنایه دارد و مستحق یقصد از
 سدی در میان تیغ که ماتیق تو ام میان در ثیان است پس تا برین محاوره
 سسی مصرع چنان که کسی شنید که اگر در معالجه در این تقصیر برگ که از این صاف
 حال هم برود مصانقه در رم قو که ایا کند شرم آه یعنی از حالت ایا کند سرت
 که جای آن هست که ایا کند سر با تم بر پیش تو ایستاده دست بر پیش کمال مصوم
 و روی با سحر و مکه شرمه کی سر خود را پیش و ما ایا کند ام و دست عدوت و
 ۱ سر و دست بهاد ام و روی تو خیر با آه پیشتی مدد از تو مستحق و در امانی و در بی نام
 سسی که شل منی که دل ما را می نصبت و ملح سو صوفی که متحد و صاف - ۱

صورتها نفس میکرد و چنانچه سورت حضرت عیسی و حضرت مریم علیهما السلام بر سر
 نقش نبی مودد یعنی من در دست جان فیران و من در دو پریشان مادم و بر سر
 خود مثل ایل مرغ سنگه مت نشاند دست برستی مایه خود ساخته و بر کفایت است
 موالید نمکته که حواسده ایجا شدن است برست گردیدن است شرح گویم در توحید اول
 عرض کرد که مت کمر است استاده خود حاصل و برسمت برستی الان بهم در و در و رومن
 کیتنگ ماری است ماسورت آه یعنی ظاهر طاعت در دلم و ماسطن السکل فی ممت
 سر است گرفتار و تمیق در ستش سری در وصل کوش آفتاب قدرت قوله
 رستی که خود ماسطن ماکسر گردید هر چیزی و فقره و ظلالی لے عش - معب و لدر
 بهار هم است اسادن حرکت و ادای چیرے را طریق معبود و متعلق و بهم و دیبا
 و همین شعر رسد آورده میب گم آه میب گن در تری عند السلام کسر کاف ماری
 میب گن دوست است ظاهر امف عین گیس است قوله ار بر حستان الا
 حیث نورن بریمت اسپ که پیش سولری رعد و آرا کوتل گوید و مستان الا کباب
 ار آسان ماسند چنانچه در آثار کتاب تعبیر بحر کسان اتم موده تیرا معق اول و
 مانی متد و گن لاسے خلا و فقره را گوید که در برین ویرامن اسپ کار بر مام
 ار لمام و سپید مده میره - سراں سے بیت آ که حوں بر ماسره و کم ماسر مام
 من ماسد که برچر کو تمپاسے ائلاک راست کند چه آمر اسپ ماسده و بر مالمس
 مام که اردوی طوق و تیرا مثل مام و کو اکس تیار شود چه عادت سراں ماری است

که در سیم مالمس نکار سرد قوله در قیم آه مدایق انکسر در اسره واداروا
 متف کشف یا انکسر پند ترا در و صبح قاصوس و در سه سانه است عاردار اورا
 عا سحر طلال که در سه میگوید و در عربی این را شیخ گویند نموده که در میان او
 پادشاه و در چوب برای من کردن پند سه مدد رانار بر روی چهار انجیم
 و ساه شاف ترا و مانند و صم اول هم درست است - مران خشک تر آه خشک تر
 کما یه در دیوار و سودای میخ و بره گو - سار محم شد صبح اول و سکون ثانی نام
 کما یه است که ابراهیم در دشت و موی میگوید که از آسمان برای من باران شده
 اس و در گریح کما یه از آفتاب - چهار غم *

صفحه ۱۵

فصل در خطاب یا آفتاب وقتی که در محل آمد

قوله ای دانه گرد قطره بر آه شایع عدا السلام میگوید معنی ساند که اهل تعظیم
 برای هر مرتبه علامتی تعیین نموده اند جهت احتقار چنانچه برای محل معز و سراس
 حوت یا دوه متوسلانی را از آسمان تا حلقی علی الترتیب میگوید که ای آفتاب که در دانه
 نمک بود که در سراس و در سراس و در سراس و در سراس و در سراس و در سراس
 و در دانه که در سراس و در سراس و در سراس و در سراس و در سراس و در سراس
 علیه الرحمة آمین و در معنی نقطه پرور فرموده و در سراس و در سراس و در سراس و در سراس و در سراس و در سراس

حواله هر چه داور فلک سوم و رنگ او سفید تیره است و صراج او سرد تر است و اقلیم
 روم حواله عطارد و معاشه از هر فلک دوم و رنگ معش رنگ است و صراج او آبیست و
 و اقلیم لغ حواله مریخ است و داور فلک اول است و رنگ او سفید تیره است و صراج او
 سرد است و موثر بر آب و خاک است و در وقت و چهار ساعت است و آورده در روز و
 آورده در شب پس آفتاب در عرض شش ساعت صبح الهیار می رسد و در ادرین هنگام
 خط معش اقلیم متولد گویا در شش ساعت معش کشتور از تحت تصرف آورده مصرع
 الی بیان مصرع اول است **قوله** یدق مریخ پیاده مدبر هر مدق کو اک -
قوله درین معناه الی قوله مالات آه درین جمله امتداد جمله هر است که مطر و
 آن سر و دریر است احرای حواله رانته حواله وار بهلوسه کسب کاری کردن که امار
 کایه کردن اما عا و ادوی - بهار هم مصرع اول است اول اسارت و عطا و
 است که دیر فلک است و دیران و هاسان ما و مسوب او و قمانی اشارت شود تقیر
 استعداد من صدور التمس فمالک میخ که ترک فلک است و در گشت صبح در ربع هر هر که
 مطرب فلک است **قوله** دلا گوری آه گوهر المص دات شنی و اصل هر چیز
 جوهر مریخ آن و اطلاق آن بر هر وارید و فعل و اوقات و امد آن سر آمده - یعنی
 جوهر و ار عالم مریخی است و نام توصیف است ای غیر مرکب و تر از آن ساینده می رسد
 و نام تودال بر مریخ و سرست و چون دیر آوازش مدات تو و است است عالم
 عطلی است مرکز عالم سستی و محیط که ماریت ا فلک المریخ است امتداد را ماطه

اور افلاک دیگر نام مست افکار سیر او در موج دوا ده گایه و این مست شمس
 تمیز تمام است سسی و دقایق قولم خوردی سراه خوردی سرور بدی
 مگو لایه و علمه اگر صد قولم خون اشتر سخی قدم بر آ شختی با علم شتر قوس
 برک که در ماسه خاسان آ و صفت چتر سوس سراج سوس - سار عجم
 اس اساس اس سارین آیت کرمیه ان الدین کذا و اما یا آتسا فاستکروا
 صفا لا فتح لهم ابواب السماء ولا یلدحلون الحمة حتی یلع السکل
 می نیم الحماط قولم یا ابره حوال تو آ براد صبح اول و تالی و اسعار
 سحر گو سداست و آسرا سحری حمل در اسد قولم بره صبح اول و تسدیر سر سحری
 که اعظام خورد - رفت قولم صبح ابره تو آ آسگون ماسین موقوف دکاب
 عجیب مسموم دوا و معروف نام ده مائی سحر است و آبراد مار کیلان بر گوید چو
 موصف تعداد که اس سحر دیا و سحر حرارت آفتاب است خطاب ما و سوده سحر
 که اسر است سحر که در مائی آسگون بر سحر دولت تو میو آر سده و سیدان ملک
 در ملک گرد آمده و تمیز آسگون در است که آن در مائی است معایت کلمان و
 در بعضی صبح اسبیا گون و اعداد و این صبح است قولم دور در آ صباغ بلسم
 و تسدیر فای شرفانی که از حیو و غیران سارند و سحر در - صفت و نقلی کتان کلاه
 ایان رول و سحر مود و معنی کنایه از آریع رول گفته اند - سار عجم
 قولم فاد دوا آگیمه پر آتسا خطاب اسرف است که آت آفتاب اگر دوا سده

قوله فادره شكس یعنی اعات عمارت اصلاح فکار ورده میل ندارد قوله
 بران توره اے قوله ایکے، دار القلب علی است کہ سوی سرار و سیمتہ بخود
 و دتم نوی است کہ موئی انسان ربح و دار و رشک جیاست یعنی مردن تو مثل ہر
 کہ صوب است محض صبی ۱۲ از فرق کسار دار القلب را کہ از صلب کثرت مروت
 بر ہر سیدہ بود و در ساحتہ و موئی ربح و دار و امیدہ کہ عمارت از سر و در گہا
 اکل است ویت مالی شایع اوست قوله گیکہ تحمل آہ لعل تحمل تبارت است قس
 او در حمل دار قراعہ عمارت است و بر ہی رز و کہ در جواب کل میاست و اگر
 لعل خواہ شود از عمارت از رنگ کل قراعہ بر آہستہ حولی قوله علامت
 بالعم و تشدید اللام سر کلاک بالاعاب سنی شرت و تشدید و کہ مرعی ہند
 در کس مشر و لغت عرب یافتہ شد و طاهر کہ فارسی باشد یعنی تبعہ مالکیہ کس
 سر و قریع جوین تیغ قوله برہ آہ سلسلہ اادل معنی شہابی ہر وہ
 و ای معنی و لام کمبود مای معروف گلی باشد و در گ دومین ہری دہد و لو سار
 و مع درو سر کید مشر و بالعم تعزید و اسوی کہ برای دیور و گان و غیر آن کس
 میست پیکر و لعلی باشد معروف کہ بالاماب از آب ہر بر می آید و بالاعاب ہر وہ
 میرود قوله موم بالعم و کسرا کسیمکہ احرام حج رستہ باشد و احرام ذکر و فنی قریح
 آنست کہ حاجیان مرحوم و ہاں در وقتہ و استعمال و شوق و شوق و شوق و شوق
 و غیر آن حرام گردانند سار علم ہر چہ در ورق برکتی ہاں کس و ام ہاں کس و

ک قری آ ماسی بران معجریان کا نامہ تاریخ قولہ موسیٰ مصری
 و در مسیح موسیٰ نوشته است موسیٰ برده است شد حاجت شاکر برده
 سا دامن طوطی سخن گوید و معنی دیگر گمراهی است کویک حوس آثار که آثار اورا
 بعدای چار تار قسمیه کرد اند و قید ساه و سعید کرده اند و چهار ما و مهور
 و رباب و هر ساری که بران چهار تار مدد +

صفحه ۱۸

بار آمدن بسر خطاب ما آفتاب متکلم تقریر حالات و شرح شکایات

قولہ حامانی را اسے قولہ گامیش آہ ظلمیہ العتق فوجی کہ مرچہ ہر طرف لاسکر
 برای محافظت گرد و قلعہ شکوہ گیارہ گند معراج اول بیت مانی متعز است تا کہ
 اسرار دل لعل و سعیدانی کہ او سرار خود را تو میگوید و تو محافظ اسرار ادبی -
 یا اشارت است لغروب آہ کہ موجب ظهور ظل تنہا است کہ سبب معطوف و مشید گے
 راہ است و معراج مانی طلوع کہ اوقات ہمارا دستمانتہ بتود قولہ ہر یک
 و تری آہ در راستہ شک و گمان ترصمت کند قولہ سرد آہ سرد آہ ہمارہ
 بر بریں و مانہ ناستانی بسیار سرد کہانی مرغان تا سما آہ ہمارہ کہ میں آرا
 آمد حمام نمونہ کردہ باشد و آلس درانی اور بد ما گرم تود و امام رسان دہ سما

سربرد - سران قولہ میں جون آہ مشک دی نامد عمرہ در حوسا راست
 کردہ مردوں سمدو آخیر دم در و نظرو - اقیو متلہ قولہ ارماک مدیدہ آہ جون
 حرارت آفتاب سب مشکلی آب است حیدن اشک رهاک آن اشارہ مودہ قولہ
 آرد آہ ای در پردہ اریا محاسن کوی ماشی قولہ توحسہ نامہ حاسان لے
 قولہ تورا مدہ آفتاب آہ مستطال کراس المولد ناموس بیسے حایکے سحر اشکم ماد
 مرد میں اب آفتاب اشارہ حوساں است کہ مولد آفتاب است کہ صحبت کردی
 اقلیم آفتاب و موش اوست دوسواں ای ادیت محبت وطن طرف وطن میاں
 فالگردای گرم دلاں عاشقان و موشکان قیصر موشا قیرواں روستے ماسد
 سیاہ کہ رشتراں گرگیں باله و صحنی ہم ست سیاہ و چپہ و کہ رکستی و چهار باله
 آفتاب مردوں کشتی برود و سیاہ را میر گمته اد جہ سرحہ سیاہ را اوست کسد

صفحہ ۱۹

در ذکر سفر خویش تو قتی که از نثر و ان عمریت دہو

ایر دران حق سمار دعای قولہ صوای سمرآہ لائتہ اسب واحدوں و سیمے
 لاه و صیغہ ہم آندہ می بر کس عزم خود کہ صیغہ و انا ایں بود و در سیمے منع
 بجای لاسہ آئی لائتہ واقع شدہ می سعد و می عزم من کہ لائتہ سعد و
 است شغل کہ برود اس بحر سہ آہ ای و یا کما آتش سب صرے موش بلات

استاد اگر آن سیاه عادت از آب طوفان میسازند و سفید و دود نام و دود

ایستاد آرد ایچان که مرد و یان و گیلان گرد - بران +

صفحه ۱۹

در صفت الوان نعمت قهستان

قستان معرب کتاست و آن ولایت است در خراسان و تعمیر است بهار دارد

قوله دهم سال آرد ستان ستان معرب است هر یک را نامی است

دار السلام - دار الحمد - دار الاحره - دار القرار - حقه العظیم

حت العدل - حت الفردوس - حت الناموس - ستان ملا و گیلان و آن

ست شهریت بزرگتر از آن است که انی الشرح حورستان شهریت

که راه دود در آن شهر میگرداند بسیار است و دود در مسک تو اس است که دور

شکر را گوید و دود در آن در داری شمع دود در آن است و دود در آن

یکدیگر که استغن و شمع در آن در داری شمع در آن است و دود در آن

کشتن کردن است این هر دو عادت را غالب شمع نامی است و اگر چو

حریف خود را غالب میسازد و دود در آن در داری شمع در آن است و دود در آن

که دود در آن شمع در آن میسازد و دود در آن در داری شمع در آن است و دود در آن

گردیده قوله دود در آن شمع در آن میسازد و دود در آن در داری شمع در آن است و دود در آن

رخی آمد و پیا چنان استحکام و سمات داد که هر یک طاق صفت طعنه عمارت واقع
 شده و برادر مصرع ثانی تشبیه پیا آسمان معهود می شود که صفت تشبیه و یک طاق
 دارد **قوله** آستق پوست آه میس بریں باکس چان موجب فتو و مادی و ادنی
 استقامت است که محل کار ادان سرزمین سے مدوام دعا است مادی انواع اثمار است
 است و از سیرانی و شادانی مست +

صفحه ۲۰

در صفت قطع الطریق گوید

قوله عولان آه عولان هم دیوی که خود را بر کار گدازد و طرعی و هر چه ساگاد
 در گیرد پاک کند اموال و میلان با کسر جمع - مراح عو غای و زیاد و شور کند
 و بر روی ارض است گوید چون شب تیره و تاریک شود شیخ ابرو حقه مردم را
 بر سر ابرو برده و هلاکت میرساند **قوله** روز راه سر بر آه میس برور راه ترک راه
 می کشید و هماسا بهای مادی و وارده و تف کرده تا مسافران و بره و ان و سا
 فی تحلف و رود آید و چون شب در آید بر آه بارند و مال و اسباب ایشان را عادت
 بر **قوله** جیلت گر آد میس در اوارد ای ناقص و را عیال و میم قادر و طریقه
 شبید و قاصد **قوله** با چمته آه با چمته کمال ارسیده و سخته و لیکن سرود
 برودت و بی ایلت بی آب بی رزق مایه مرع میس **قوله** ماسوس آه

یعنی ظاهر مثل مس خود را کماکان میباید ساخن عاوسی میت دار ساز
کسی چیرید را بد معرجه نامی عادت اخیله کری آهباست قوله رسید
آه سکر تنایه شده و اکثر مرید که سقط اخیرا شده *

صفحه ۲۱

در کوشش محترمه آن ولایت گوید

قوله متاعا من آه صباغ رگریه و ملاور اول متوج و حال معلوم نام بار
درختی است که در دوا نامکار سرد و در سده بهاد و ماسد ملاوری نوعی از حوض
است که از ملاور ترکیب کمد می متاعا آن ملک ترکیب ملاوری که از ملاور
می سازد جهت مرید دادن و دیوانه ساختن مردم مأمور داند و در جبهه خود نشان
بیل طاسر ساخته اند آمروم ایشان را مصالح و مواد که در و در اترس خیال کنند و آن
نشان چهره ایشان از بیل است را جهت کثرت عبادت و سر مسده بهاد و -
دود انگس ساحریه تقوید و تقوید و مسده آن ملک ساحرا حمار العج و تشدید
می مروتش - بهاد هم حامت صفت شدن یعنی بایا که شدن مکتوبه بر روی دست
مکتوبه است که عاره و سر جری بر آن ماست که بر روی مالد - بر آن نواب در آن
مراج و آل انکسرام نمودن رسول مدنی مد علی و سلم - متب

رسیدن نزدیک شهر و صفت مفیل و رود آب و مرغابی

قوله گدسم آه تناه کستان اشارت است باین خبر که ذکر آسمان گدشت طارم
 و آن آدم نام دارد - بر آن شیب پستی یعنی ارمایه ای بلند و زمین است اشارت
 گدسم قوله پیرایس آه صیغه یمن راجع است قهستان و بدست مسکون میم
 دشین برود قوله مد صیر طرب آه میل مکرر علامت سنگین که از هر نشان
 رسک و سر راه گد مفیل حایط تغییر دون الحس او دوں سوره المله که ا
 بی القاموس قوله رجس حسات آه حسات استواری و صیغه بر دوین
 راجع قهستان است یعنی حجت استواری راه قهستان مفیل و بر دوین راجع
 قوله الحق ماصات آه اصابت است کردن - متع کرم دل نام دریا که
 مروارید ارو حیرد - شرح نموده العلم و تنبیه لام سوے سرگ - متع
 قوله سیرش آه کتن می خوش و یک - بر آن قوله دریای محیطه
 پیشکار کاف تازی آیت و دو گار - بهار عم چشمه سار اسین لے نظری می
 گوید که همه حای آن چشمه داشته باشند و ماصات یعنی کسر چشمه ایست در

قوتان که آب آرا سمیت دفع بلع اطراف و حواس مرد قبوله درخت خراجی
 الی تولد یحیی آه احمر کبایت آسمان دیر کو دقاف را احمر گویند تنگ دره
 کوه یمنه است دوست آن دریا در فلک با کوه قاف آن همه دست مثل سر و گدما
 مرده کوه با محسوس و لا اعتبار است و همچنین بس معنی او حیون کثر اراشک
 است که از شتم میاریرد و سحون حکم عرق دلیع انبی دارد که دوست و نظیره
 سود حیون ما لسخ آه است میان خواساں و ماورا الہر و یکساح و یحیی
 ہریت ماورا الہر۔ تمح قبوله حضرت آہ جیر العنم اول موک را گویند۔
 رہاں مار را رانی موتوی مام مطرب مسرود کہ سرود مسیح گیتی و آن سرود را حروا
 نامند قبوله سر حط آہ شط کرار رود حوی۔ تمح اصناف جمع صدوی می
 صدوی کلان مرواید و گوشت می قسم صدوی عدد کہ درو مرواید باشد۔

قولہ سر خط سائل اسے تولد مریخ آہ یعنی اسی نامی آن دریا دماں دارد و
 ہر ساعت دماں را از کثرت حوش دریا سائل می انگشد و عامل گد لید اطلاق
 است مایح و در صورت آبی کر س اطلاق گرفت مریخ باشد۔ اور میں
 قیمت وہاں +

صفحہ ۲۴

رسیدن بجز او سکار گاہ آنولایت

قوله می آید آن چرا که حال ای محل دوت و توانای ماں قوله است
 آه بیی نظر نصحت او مودود و مقام کوه قاف را چون نقطه فاصلت رفا
 می داست +

صفحه ۲۲

در صفت منصفه و لشکر سلطان گوید

منصفه بالغ جماد و ماه آهسته جهت غروب منصفه مالکسر آنچه سران غروب را نشانده
 و صانع و ساد و سحر زمین فواج و فراخی زمین و کتاه گی محسن حار و میدان و کسر
 خواندن حفا است قوله هر یک نشانه نوسه خطر پاک آه چون لفظ عدسته
 حرف دلبر و سار را نشانه نوسه گفته و میر شده حانوسه دادن دلیل سر کمال بر رگی
 و علمت سلطان بود نوسه را سحر پاک را این صفت کرده که در نوسه دادن اندیشته
 آن بود که ساد اوسه بر حائی خود ماستد و میر رسته اوسا دوست رود قوله
 میس ماستد آه خود رگس چیز می کر رگ دانی داشته استد - بهار هم حیا صه
 مالکسر دوالی که تنگ اسب را استوار کند - منصفه بیاسه با اول دمانه
 منصفه و بین منصفه و دمانه معنی دوالی را گوید که در تنگ برین اسب و مار رشت
 مار بر دار کند که دانی و رگ اسخو قوله چون آتش آه این اشارت است
 منصفه منصفه می طاق میان مد مرواں - منصفه منصفه کسر یکم

صفت ۲۵

در صفت سار ران سلطان

سارر ماسکند قوله گو که سیاه گوک و گو که تخمیس رایر سمارت
 انتر ای حدایع ده و مدکن الصر صید و احد عامر امر است ارباب الصر میسر
 قوله بر آخته آه چاه صر مقابله با کار جهاد اگر مقابله الصر مسعود است
 ارقول علیه السلام دحما من جهاد الا صرالی جهاد الا کور رتی ، ماکسر
 میس سوی و طرف و مات و در یک تم قوله موده سحر آه آیسع الما میخته
 یسی و حکمی که آ میخته تا نش است ای سورا است اربان تیج موده ادا سے
 رمان ای شان کار تیج میکد و رمان ای تیج ساحت اندر تیج سران تیج کمار احوال
 سیدم قوله میسر آه بیس چایک عمل تعلق دراع دارد صغر از سر گذار است
 آمد و مثل عقل عرب میدارد و در بعضی لوح سخائی لفظ حرد حره و آتش و حرد
 نعم اول و مانی و اظهار ، رمعی حروس و اول اولی است قوله مر مرکب آه
 مر مرکب سیرج اسیر ستری ثنائیل سعد المسایل میرج سلب مرجع ماس محل حاصل
 ای تمثیر سیدی حاصل دارد قوله حول بیم آس آه آه بیم آهس حیرک و کلمات
 آهس باشد که در وقت گذشتن در کوره میماند و به نظام شک رودن اربان میر بر د و

معلوم است که آن چرخ سوراخ سوراخ می باشد **قولہ در گوشہ آہ مستطاد است**
از قولہ تقاسم لا قتل الم فی سبیل اللہ اموات علی اعیان و کس
 مسعودی ای گویند مر کسی را که کشته می شود در راه خدا مردی در راه است و فیکس
 می داند **قولہ ہر حیدہ آہ شریان شری سانی و شری مانی ملکہ سختہ گرد**
 بیان سوراخی باشد کہ بر سر جوب حیدہ رسد و آفتاب نقش دور کہ میان گد حیدہ
 بسیار مد و آفتاب بر گوید یعنی بر سر حیدہ افتد بر رگی و غندی دارد کہ ملک آہ
 شری مانی و شری شامی است و ملک آہ از ملک آفتاب آہ حیدہ جدا است -

قولہ استاد مری بہت رشتان شری است *

صفحه ۲۶

وصفت اولیای حق

قولہ بر دامن دیدم آہ رمد مالکسر کہ خود را طاهر و پیر و علامت نماید و اہل در سلامت
 حرمانات مائع طرب آما و میخانہ و این جمع خواہ است و در گفتن رار است کہ
 حرمانات مقام و عدت سمت آکہ مرثہ محو موقوف و اشکال است پیے کور کس
 امام فارسی معتوج و کاف عربی فی و شان و آکہ حناں رو و کہ کس داند مسامحات
 رار گفتن پیے رار خود را چنان میگفت کہ سبکیں اطلاع داشت **قولہ صافی**
 دم آہ صافی دم مستحاط لہ حوات و آکہ دم او سیاد حق کہ رد و دوار صافی است

سرست اشار ظاهر مرد سوار اشار باطن قوله پرورد آتش آه -
 سحرگاه صارت از نور الهی است که مرد دل خارج وقت سحر میمان میشود حذر زانو
 درگاه در صفت دیوار است می آن زمان دیوار درگاه الهی هستند که قبول
 و احتشام آن درگاه حکم عالم را دارند قوله ستیخ زمان شش چرخ
 نقش کامل برداشت و ستیخ چرخ زمان بر ادان کامل که در ماری مرد معروف
 باذکمال رفته لوح میکند و معنی آتشی است است است اما که اگر کثرت بود و حدیث می گردد
 و در معنی معنی دوازده و واقعه میسر در مرد معرفت نقش کامل برده و دین و دنیا
 که سر زانو دوازده است رده اند و معنی کبی اریما مقید شده در معرفت ماضی هر چه
 رسیده اند قوله از آب شست آه میسر و رعایت شوق که میار الهی دارد و بار
 شست سر زانو اندوار مسکه آتش صفت متخلل دل امتنان است و در معنی را بشاء
 و در حرم دوازده در کشیده اند قوله خنجر آه میسر میدان اشک خویش را دیده
 ریخته اند که جمعه بهم رسیده یا آنکه جمعه معروف الهی را در کشا و دیده اند و سر دور
 عالم را در و پیا لهی که صارت اقل است اگر و گداشته اند قوله مرغی آه
 در و شب است و چهار ساعت است و چنگ بر است و چهار تا دارد و هر تا
 ساعتی سوسه میسر است و چهار ساعت که مرغی را به سماهی تا کشیده شده
 خارج الدات اندامی احتیاجی در دعوی مدبر و صاحب رشیدی نصیب کن شنگ
 مع الیم القاری کرده و گفته که شنگ العلم کتی کلان و یا من کلان را فواسل

ایکواشتاد گویا اکنون وارد سیر گویند استی و همین سترالسد آورده قوله ران
 جرم آید یعنی اراں عوم که مردم آسرو می خود حسته که استان حمت آورده عود
 برود دست را اراں شسیت امدو آسرو می اراں عوم را سرک داده قوله نادره
 الی قوله بر عالم آه مراکت سیرایی قال بعد قنایه یه اعدا من بعد در سوله
 الی لادین عا هدم من المسترکن این برارت است ارمدا و پیغمبر او سو می
 اما که عهد کرد و اشتها را اسار گویا منقط

صفحه ۲۷

در صفت بارگاه سلطان

قوله من پیش آه کردی روزن اراں معروفست و معرفی مید و من حوامد
 و جمع آن گرد بها است و قوی و صاحب قدرت را بر گویند و همین
 معنی ایجا مراد است و مع آن گردان است که انی البراءن یعنی من مستی
 این بر رگاں معرر قرار گیرده و ساکن بودم قوله که مله وار آه علیه بود
 ما مصیوم کوره سوکش خادم که انی استبرج و در بران مله لع اول و ثالث
 و لام و سکون تانی آورده قوله بر سر آه یعنی بر سر آه حاصل ایتان خادم
 و آمدار بودم ده کاسه بدست عسارت ارمایت بدست است قوله و انگاد
 آه که کثر لع اول و ثالث معنی کثر است و عراں حمام گویا یعنی حایج

سر عادت که محمد در آنجا تشریف داشتند که در آن وقت و آن در میان
 بود پس هم حجت عدالت ایشان مستند بودم و آن قصه مشهور است **قوله**
ارسل دوا آه رسل العلم آنچه من بهمان فردا آید و بعد از طعام و حر آن
 امرال مع و آن روزی و حوراک را گوید معری قوت خواهد که انی بر آن نیست
 امیا بودن طعام و اسباب میر آن در آن مکات حیرت در کار بود **قوله**
اگت را ان ای اشار کان الله الله ای اندر او الله مالیکه کسی کاری کند
 ماحری میگوید که ساس می بود و مانند استعمال نماید چنانچه در حدیث آمده
الله الله فی اصحابی و فارسیان در مقام تعجب استعمال نماید که اقال العلماء
 و الامرای **قوله** سمن و او اید آه سمن رواندای مقول سمن است **قوله**
اریک آه و اهرم و یریم هر دو یای محمول میسر است و سمن میر معقول
قوله سمن بر سر عمر آه یعنی رعایت اطراب بر سر می عمر کرده بودم دیانے
 مساوین را بیالیدم مست می کردم **قوله** آساب بر دی اس بر یک است
عرب و تاق الکسر و الف و منه **قوله** فصلی و الف و الف
قوله ما حواحد بر رگ کنایت ارجال الدین معنی است که در بر باد شاه بود
قوله عدلس لسان ملک آه یعنی عدل اولیای قیامت معصوم و آوازه
 ملک دارد +

صفحہ ۲۹

در مدح حال الدین موصلی

قوله آن نقطه کل آہ نقطہ کل مرکز عالم قوله چون نقطہ رستہ شد عالم
 اسے یہاں کہ اگر حرکت نقطہ خط میخاستند و سطح از حرکت خط و جسم از
 حرکت سطح بیستہ شد یعنی غول و عرص
 و موقیہ نقطہ مسلم شدہ است از یہیہ نقطہ اصل شد و مسلم بودن شدہ عالم بر
 مرکز عالم ظاہر است کہ مقام و استقامت دائرہ مرکز است یعنی آن مدح نقطہ کل
 است کہ مدار وجود عالم از او است یا مرکز است کہ قوام حایان از اوست و شدہ عالم
 عالم بر و مسلم است چہاں بر نقطہ قوله و برای آن شدہ عادیہ اسے و راستے
 ان شدہ راہ کہ از ان شدہ عالم مراد است قوله حل قلیل سایہ دام و مکان لیل
 مدیتہ سایہ کہ انی ابراج ظلمات شدہ تاریکی کیے شکم از دوم رہاں سوئم تہیہ
 یعنی پردہ و درون رہاں کہ علم آدمی تاں میرسد از تاریا و حاضر است کہ انی الشج
 و معنی گنہ اہ ظلمت شکم و ریت کہ انی المتعب و این اشارہ است بآیہ کریمہ
 یحلفکم فی بطون امہا تکلم حلقانی ظلمات تلامہ الایہ قوله حمید ملک آہ
 آل یعنی اولاد و مشیرت و قوم ہم آردہ است سرجیا العتج و حاد کسور و تھائی نام
 پدر آصفا کہ در بر سلیمان علیہ السلام لود قوله چون دست کلیم آہ و دست کلیم

مرکب افق آروان صب و قاصد و راه حضرت موسی علیه السلام قال الله تعالى
 وانی اشرح فی صدری دیرلی امری باجل عقده من لسان فی
 یسهراتونی و اجعل لی مدبراً من اهلی هادیون احی استلله ادری
 الایه قوله صحر کرم اه صحر ام بصر می رکی است که کرم خود نظام کنی و تو که
 کرم است قوله سوره شادی تم صیده هند آداب +

صفحه ۳۱

در گشتن رسیں مخاطبت

قوله انشرف آه اهل کلمه تمت است می بی در ترک است مرتبه خود که گذار
 است سید تو و چه برکت است دل تو با نور علم و حکمت و این بیت شتم بر دست
 تریح است قوله ای مدلی تو آه هر طلی را الف مقدم باشد و ا الف هم هستی
 مطلوبست و عدل را برستی مست نماید که هیچ طرف میل کند قوله ای کسری
 شت با آه یار جوی فطرت عاصرا نه که اهل فطرت اند و قرار است که در مشیت
 پیروز ترقت شود و هر چه مخالف اهل فطرت مکان یا که خواهد که شت قدرت کلام
 الهی در صحن حصول ملوه خدا داد میسر آید که بر تو تو فکرت و دانای را بهر
 شت بهشت است همین که بر تو تو فکر افتاد و ادرایت او علم مع صیر و احمل
 میگردد و در اس تو اصل حاکمیت عالم است مثل عاصرا نه قوله ای سرگردان

مرگه کمر کاف فارسی درای قریست و ظهور را اعتقاد و گریست را گویند که بر سر شمع نقشه
 کند عقده یا کمر لعل در بسته مردار بر دامن مله مراد اراں در سنه اصداد اسپه
 جوهر میانی گریه قوله رای قریه آخر عت امتداد امام مبادست و آواں برادر
 سرور یا میں قریستان و شکوت و دست قوله عشق اولی قریه اراں ستمه
 ساله میکند و میگویند که عشق و محبت الهی اول مرتبه در قریه است الهی در قریه ظهور بر سر
 و امر کن که سوب و عود عالم است آخر کار بسته در قریه علت مانی عالم وجود و عود
 قریه در اراں ستمه اول که عشق است آخرین طرف مانی یعنی کوه عشق بر راجه آخرین
 طرف عشق قریه است و قریه یعنی کوه است و این سخن آخر کار اشارت ماست آواں
 حرمی مانی است و علت عالم در عود است ماست ماست و مانی چون الهی که اراں
 طرف اراں است فاجرم که الهی شمع خدا السلام میگویند که مانی هر دو ستم در حق و زبیر
 ساسه است اگر این طور معنی کند بهتر است که عشق او شاه اول عالم در نور بسته
 نود آخر کار اراں یعنی حکم کردن در نور بسته شد معنی او شاه تراور میر کرد و اراں
 شمع اول که عشق است در صفت او ساه آخرین طرفی مانی کوه شعی و در اراں بود
 و کار و درایت را در اراں حرم مریندی مانی در مقام و در ساسه مثل الف کردیم
 یا چاکر الف اول مله حروف است قوم مثل الف در بر اول که مراد اراں در بر
 اعظم باشد گردیدی قوله مادیه آه یعنی دست تو قریه مقام دست سلطان
 و مراد اراں علت و درایت است قوله دور است آه معنی معرواں اراں

سبب و رارت از خود است چنانچه ما از سلطان و این امراد مای است
 قوله او تا و میجامع و مذکوری استمف قوله این رال مقیم آه رال مقیم
 رال سید و است و در رال سید و مراد رال و اتصال و رال رها است که گای
 از دیانت که انی المرئ رال مقیم دیا که در رال خود را یکست و در مرس تقیم
 منته مان مانند دار چیت است که دی چیت را زده و عا مد

صفحه ۳۱

استفسار نمودن ملک العزیز از حاقانی رال زمول و منشاء

قوله من مطلق آه می چون در حکم آمار مر واید ماسته سحان دیا انی معانی
 پیدا گشت قوله اران دو گوهری ارد و ف قوله یکدانه یکدانه ما دال
 اسعد بر دین امسا و معنی از رمانند و آن چنان است که چرخ شش رشته را
 میا و در در سر رشته چرخ شش مر واید گشت و همه را جمع کند و در مجموع یک
 جوهری از جوهر گردد که سراج آن کشاده مانند و بایر رشته را از هم متفرق
 سازد و در هر یک چند دانه مر واید لطیف ساقی کشند و همین جوهر جمع کرده
 جوهری که سراج آن کشاده مانند و همه گد راسد و همین دستور تا آن مقدار که
 جوهر و گوهری را بر گوید که فی مثل و مانند مانند و عدیل مد است مانند

و گردن مد را هم گفته اند و دیگر هیچ جور است از جمله دوار و ده سروج فلکی و ماه
عظمه و بوش را دور شهید و غسل باشد قوله پس کرد گران عبا چون کرد گران
عبا کردن را استادان +

صفحه ۳۲

جواب دادن خاقانی

قوله کتم متعلی الی قوله و احمر برای قرب آه اس فعل را استمررتنه یا احوال
حدو شمال ابراسیم طلیل الرحمن گردانیده چنانچه خود را فرمود و دروگر گفته در و گر
محب در و در گریست یوسف تراش که یعنی آبراسیم را گوید که پدرش علی سمار بود
و پدر طلیل آبریت تراش - و ملا را عار خود کرده و انگشت خود میزد در میان هم
درین مسمی کنیده است و چون از ننگه ساخته و ماه و سیاراسوم پیدا شسته و مال
و بیج انگارسته و دل را گندوده و فرود صیر را که عمارت از سمن است قرمان
گردانیده - و قصه ابراسیم را بطریق احوال آمنت که چون بر یک رسید که
روی زمین از وجود طلیل الرحمن ریت میزد مادرتن چنانچه در موقله حار
مستور است سر داده که حمت اقدار فرود بر زمین ترتیب داده بود یا عاری
که بیرون شهر در رفته و مع حمل میبود طریقی که کسی بر آن اطلاع نیافته و ابراسیم
در آن موضع سر درختس یافته هرگاه مادرش و پدرش را میسرید انگشتان خود را

می کشید از یکی شیر و از دیگر اصل بیرون و آن آرد و موی و قندیه و مسطویه آن حضرت میشد
 بعد از آن صدای یا مرده سال طیل الرحمن ستارم شمار را و یا آنجا می روی و مرده
 و جنس بر هر اسیری افتاد و رسیل استقامت گفت خدا آتی چون بر سر عرو
 شد و از ارم در خود در راه گریست و گفت خدا آتی قمر بر عروستند چون
 او را داد و گفت خدا آتی آنکه در صد استاده و مال آنجا گفت که ای بی
 وَحِیْتُ وَحِیْتُ لِلدِّیْ عِلْمُ الْمَعْدَانِ وَالْاَدْوَانِ مَسْأَدُ مَا اَنَا مِنْ الشَّرِکِیْنَ
 آورده اند که خدا بیرون آمدن آن حضرت بود که او طیل الرحمن بود آن حضرت اسما
 آورده بر سر خود با آنکه آن حضرت نفس تان را مان مکتوده آری شتت می نمود و
 عید که انانی آنجا رسید گاه میرفتند بهاء شفق در شهر توقف نمود و بعد از صبحت گاه
 در تمام را گشت و اکثر سارا شکسته بر راز گردانست بر گزینها و چون مردم باز گشتند
 به تمامه ند آمدند و مشاهده آنصورت و یاد آورده و مرده و این کیفیت آگاه کردند
 و جمعی که در وقت توحه رسید گاه از امر آیم به مستحیده بودند که آن هستی می گفت
 مَا اَللّٰهُ لَا یَکْدُنْ اَصْحَابُکُمْ مَعْلُوَانِ فَوَلَوْ اَمْلَیْتُمْ اِنْ یَحْسُ رَاَهُ مَرُورِ سَابِغِ
 با حصار را از آیم مران داد و گفت تو کرد ای من را معبود ما آن حضرت فرمود و
 که مرگ گزینان کرده مرده و آتش قهر استعمال یافت بر موی و امر آیم علیه السلام
 و از داده حکم کرده تا در محوطه وسیع سیمه میاجع آورده آتش بر دشتیم تیلان بر آیم
 برادر مصیق سارده آتش او احتد چون آن حضرت از مصیق نهادند معان را ملاک

مقریان برآمد حیران این خود را باور سایه رکعت حاجتی داری ابراهیم گفت ست
 ست صرائیل گفت تا کس که داری رسالت مائی ابراهیم گفت حسی من موالی
 سلمه محائی درین اما مطاع متعاه در رسید که یا ماد کوئی بر دآر سلاما
 علی ابراهیم تمام آتش بهار و ریاض سنگت و پشته آب خوشگوار گشت و گفته
 صورت انسان صحبت مواست ملیل ۴ سید است و مدار شده بود با معیت رود
 مرد و دعت متعیش حال آسمت بر مویع مریع برآمد و سحاب آتش
 گرگیت ابراهیم ۴ پنا متعشی دیگر بر سر و حرم شسته دید و در اطراف کل سنگت
 در یاض رسته و ریاد آورد که یا ابراهیم ارجین آتش مگور خلاص یافتی و رود
 که این عطیه الهی است هر دو گشت می توانی که بر دانی ابراهیم ۴ فی الحال بر گشته
 قدم بر خاک نهاده و رود و در رفعت سعادت نکات لا کدر موت بود و مدار ان ابراهیم ۴
 با ستارت حیران ۴ ارد لایت شام مکه مکرمه است تا فقه ۴ تعلیم مویع الایمن و مد
 اسمیل ۴ مائی حیت الدقیام بود و چون ابراهیم ۴ در کرد و لود که چون در آب
 لی است او را فرود گرامت و باید قرصه الی الله قران سایه اسمیل و اسحاق متولد
 شد و در عا طر عا طر آسمت ۴ در فراموش گشت تا چند مرثه در سام ستاده بود
 که متعشی با وی بیگوید که بران ملک ماا چاست که بر رود و در قران کنی
 ابراهیم ۴ اسمیل را ماکار و در بیان همراه گرفته سحاب شمس و ان شد چون شمس
 در آمد اسمیل را گشت ای پسر من متعیش در دوا دیدم که ترا و اسمیکم اسمیل

خواب داد که ای پدر سخای آفرامی را که مرا نامور شده محمد بنی اصلاً الله
 من الصالحین ابراهیم دست در جمل متین اصطار برده دست و ای بر دست
 کار در خلق سدا کشتید مرید شیرینی کرد کمتر مرید و ایتیموت منه موت
 مکر ای ایت ابراهیم متعنا در این آسا آفرامی شید که ای ابراهیم دست گردید
 خواب خود را ابراهیم با دست کشت و بطور آن کشت را گرفته قرآن و مورد +
 قوله نعم آه ان شیرین بودن کایه را مات بودن و هم سر سیدان مات
 کانی الرز قوله یرامش آه سیده الکسراء نوش یرک و سائیان کرد
 نا کسر سید کرد که ای الرز قوله سرواه را که آه سرواه حکم و در مان سلاطین
 را گوید که ای الرز و با عمل را و ده صاحب بارگاه با مان یه وانه مانند قوله
 کان نقش کبری آه یعنی نقش کتر که رنگین مقوش است از حوت موم مراسمی
 سگرایه و عواصد راست میخواند قوله کتر بفتح لول و سکون تالی یعنی کج است که
 قضیع راست است قوله بر حقه آه مراد ارباسانی موم مومی است که الاله حقه
 گداشته هر میرمد یا مار مومی که درون حقه جهت بند بودن لعل حقه گداشته
 بر حقه میفتد +

صفحه ۳۳

نصیحت محمود بن ملک الوزرا و حاقانی را

قولہ مارکی جمل آہ میں خود را سودن لکنت مثل است وجود را نادمن و ماہمہ
 دا ای اداں نودن معن و تسای علم ہست قولہ لانی کہ آدم الی قولہ انکو آہ
 میں کسی کہ آدم لاو رمد وجود را رستخو طیتہ آنحضرت داد اور اکلمہ اما حیرمہ
 کہ مقولہ سیطاست بر ران را بدل را مادانی است و سلا و در عامہ اما کہ و مراہ
 سیطان است صورت وجود برید پر د +

صفحہ ۳۵

بیان نمودن ملک الوزرا و دقیقہ گیری خوردہ شناسا بادشاہ را

قولہ شاہستہ الی قولہ اول آہ میں بادشاہ ماکرم الطبع است و در برائے
 مع و تاسعار خود دارد و وصلات متوافرہ نفس سخاں سمحت و این اہل شرف
 اوست اما در یسائی محی دقیقہ گیری و مکتہ بھی کار مرده مکہ ہاست سخن مرشد
 و اس کمتر مرتبہ اوست پس ہر کہ جمیع عالیہ کمال فایر است در آن معرب راہ می آمد
 و اراعات او مطالب کار و اگر دیدہ و حیرونی اندورد واکہ بود صحت نقصان و سوسا
 است اورا تہا آن والا مکان نمودن آمر می نمودن است و تاسا لھا ط
 سرب و درجہ و دقیقہ ظاہر است قولہ آن طلعہ آہ نو قدم نو امور و در بحاکام
 است ابریکیم - جان آرد و ساسی لفظ قدان قدر دوامد اند قولہ شریہ آہ

بشره بالعلم مقدار یک دو دنی و آسایدنی از آب و حر آن کمانی است حوصله
 معنیکم و مردم و چهارم سه دال مع و معنی است برستل است قوله فی کبر
 کردن گماید از کار رسد که کسی بی سلف مقصد انگیزد به مرد قوله در کسین
 مژده عدو مر آن گماید از سکوت است بی ماموشی اش قوله قائم اد
 مصرع اول بر مرالسان کلب عقوبت دور مصرع المی فاعل و ان است و لفظ
 من موقوف می دهن را با این است که گماید که در دست در مصرع کام
 منوس بود و اگر لفظ من را ماضی است ان کسید لفظ مگذره است به معنی
 محمول است ای مگذره قوله دین مای مسح آه مسح ایحایم است می
 آاده شود کار ساری کن و معنی قصد و اراده هم است و کسر اول بر گفته کمانی الی
 قوله در کتب آه عسر العتد آیت کتب اول عمل را تعلیم گماید *

صفحه ۳۴

جواب اول خاقانی ملک لور را

قوله آخر حرم آه به آورد ستم که برای دوستان لور راه دور مردار -
 قوله سایه او شاید بطور استبهام انکاری است ای می سر و می رسید قوله
 بر میم مرد آه میی است کل آفتاب بودن محمودی من چشم جود است و اگر -

بایم نقش فی محاب خداست ایمنی پس سما است +

صفحه ۳۷

جوانان اولن ملک لوزرا و داون اگستری الح

قوله ارره بکیر گدیر کسر اول و سکون ثانی و فتح تسمائی گدیرا گوید که گدائی
 کسیده باشد و معنی گدائی هم آمده است و همین معنی مراد است اینجا که انی الکران
 قوله کا مرور آید یعنی حاتم مردی که کاره از فلک است امروز نگین حاتم من است
 یعنی ستاد و محافظ حاتم است قوله حون حاص آید این بیت و اسباب ماعد
 ما آخر فصل در تعریف حاتم است یعنی سرگاه که این حاتم من حاص نوشته بهر تن
 جیتیم تنوای در عقاب و کیسیات عالم فکر کن که اگر این حاتم من را مشاهده خواهی
 دید و هیچ چیز را بر سر عالم نمی سواد پدید و سیت ماعد موددای معنی است یا ستیار
 با من و عامل متوسدا اصابع ساری و ماد گرم صافی مفرقه حاضر نه حاتم است
 ار آنکه اسرار الهیه که موجب رفیع و سوسه است مرد مقوس است و ریا که اگر که سب
 دین موم است در و سرشته اند و این حاتم حاتم سلیمانی است هرگاه این است علمی
 نصیب تواند در محاطت این سستی نهائی و در میان خود کن و لفظ لایک هک
 و لایک یأخ را در حواسی حاتم نقش سار تا توانی کسی سختید و در وقت و

کسی اقوال در کرمت قوله دیو برین میل و مکن و د عالم و کده و کسر اول
 صفت اهریس است که راه ماسده و پیا و سیطان اسد قوله سره بالمسم
 مقوید و رسول *

صفحه ۳۸

مراجعت نمودن حاقانی شتر و انال

قوله آخر خمس آه شت هم ساق - قواعد کردن و ستانی سان اوست قوله
 خدمت الی قول چون گتم آه آفتاب الی کایه از خواجہ مرگ است یعنی از خدمت
 جمال الدین که چون آفتاب و سی محس است گردیدم مثل سدا کمر اسادات و کاسرا
 و اسقامت طالع از عزان طرف مویض جو در جنت نمودم کوکب را زنجب و سقا
 و اقامت است چون حرکت سیاره در همه دروه تدویر است بدان حرکت بر والی مروج
 و گوید کوکب ستقیم است و چون در عید برید و بر است بدان حرکت بر خلاف قوله
 و گوید کوکب راجع است و چون در میان دروه اسد آن حرکت از مالارفتیب باشد
 یا از یسب مالار والی است و در مولا کایه گوید کوکب ققیم است لیکن اگر مالار
 فتیب باشد گوید کوکب مقیم است برای جنت و اگر از فتیب مالار باشد گوید که
 مقیم است برای استقامت کبدانی کفایت تسلیم قوله در دال عروان
 معنی حامی و امام متبر می است از ولایت شتر دال کدانی الی قول چون پیر

ات است آکر مه و هفتاد الطیر فعال مالی کما ادعی الهد هد ام کان
 من الها یثین لا عد لله عد اما شدیدا و لاح محنة اولنا یتیب
 سلطان صلیں لاعده مد الماسدیدا ای قعدیا شدیدا متف ریتہ روسہ
 ورمیہ فی الشمس ملا یتبع من النجوم کدانی قصیر حلالین قوله سرورن معنی اول
 سرورن ربون معنی شایخ است اتم ارشاد کا ذکو کو سعد و امثال آن قوله
 ساه اسیرم ریحان و صیران کدانی المران قوله ریاخو آخو ر نعم بالی و
 سکون و او معدوله و ای فرشتہ مای ملاف عورون و دواش کو مید و معری سلف
 حواحد و فی و او پیر درست است که ارفع فی الشمس لانه سرورن استہ است قوله
 عدوان محوس اہ عنوان بالمعم و یا جہ و سرابہ و اول بر جیر و آیکہ ہبہ ہ شود
 ارچیری ار محس محوس سرورن عروس تا صان بردشت را گوید قسم ر سبے
 قسم اللہ الرحمن الرحیم است یعنی این مستعد است کہ عدوان محوس باشد و قسم شد
 بروی نکاستہ باشد کراسہ نعم اول وانی صعب و معنی میں سے لفظ صعب
 و کلام جدا را گوید +

صفحہ ۳۹

جوان اول خاقانی مراد شاہ شروان را

قوله عدل اہ آہ صدس ہندہ داں و ہندہ مخرسا ادارہ است

ای اعد بر کند و - اس مت و ایاب ماعدش در تعریف عدل و یقین او بسیار
 که ملک اس رعیت و ملکی که در یابی وجود کرده ار اتر عدالت است و یکنوعی
 عمل در ربع عمل اران مع مساوی و صنادیک عمل که کتاب عدل عدالت است
 ار آمار عدالت است قوله این شکت ملحد مراد اران ملک است دار عدالت
 مراد زمین که انی الشرح +

صفحه ۴

صفت خواص آن خاتم

قوله که آگاه مسداه ملک - این صفت لایات اعد در صف خاتم است
 است و یقینا ماعد و استحقاقی هرگاه در اگشت میگردد از علو مرتبت که برسد
 ماه میگردم مارگره من ملک است تمام میرسانیدم و اسمیات اراگشت کمن
 من که محل عام است می راوید و صندل احسن مرآسمان متناه ماه لوسید است و ار
 سوره ست و طدی قدر خاتم حدت سید آر و میگرد که کاس این خاتم سماجی قلب
 بودی که در برکت و قوت او ابر حروف و دردی او و اوستی حول آن خاتم این خاتم
 داشت لمرس آن که مساد ار دست رود گاهی در گره دستار و گاهی در حیل گاهی
 در گشته عمار سنگد استقم کسی باطلای هم رساند +

ظهور حوادث و وقایع بسبب نسخ آن خاتم

قوله مادام آه این بیت دایات ناسد در نتیجه دوری خاتم است یعنی هرگاه
 آن نگین نور را خود خدا بگیرد عقل از من میرسد و خیالات ناسد و پست
 می آید و اصل و دوس دیوار سد و سیاه عم و الم می اداحت و حیرت و آزار متوج
 طعنان و تکلیف می خورد و باعث سرخ و ساء ایشان می شد و معصیت لای الهی و اولاد
 و لای الهی و اولاد بهم رسانید و رجاها با اهلان جهت مانی و حوائی منکر دم
 سده مردم آه سده دیوار یا حجاج یا حجاج را حجاج از اولاد آدم و نوحه هستند بگویند
 که کبر و آدم را احکام شد طعم آن در خاک آتش شد از آن طعمه آعته
 سماک یا حجاج و یا حجاج پیدا شدند در قد آنها اختلاف است در وسط زمین بیابان
 ایها مردمان و بیابان تکلیف میدارد گوشت آدم می خورد در ایام بیج از کوه و در
 بیرون آدم جیری می گذاشتند هر چه می یافتند می خوردند و الاقرین که یک
 مرغ صالح از روم بود از ملک خدا آسمان را یک دیوار از آهن و سحاس یا کوه که راه
 اهل ایشان مسدود شد و در قرآن بقعه ایها مذکور است و در عالم اقلیدیل
 تفسیر قرآن بقعه یا حجاج و یا حجاج معصیل نوشته است طعنان بالعلم نام یک

در بادستان ترک کشتن مدرن ریس نام بادشاهی نموده است و بیسی بر
هم است ریس پای قایم میر متوک قوله گاهی جو گورن آه برست
ارناوسی و یکدی و مرست بی وقت حصول چیری که اخی کسر الله و با گیرگی
و تارگی پیسه وقت حصول مان شست مان حاری من سرله امی حاری گورن
است یا وقت پاکی و اکیرگی مثل گورن امان سه امی حارم میگویند که گورن
حون خود را دریا شستند پاک بیکند گرسه گسته دم در سواج امی مبدارد
و حون امی را اسما رمی آید میبورد و در موسم ناستان چون گورن امی میبورد
حرارت روی علیه کند مطلق آب رفته بر لب رود ایستد و بیسی که از روی
آب روی مد و قلع متود و میدا آب یا شام که بر امی ارد روش
یروی رود و اگر عین کند میبورد و مد از حورن امی مد قطره آب در گوشت
یشم گورن ظاهر شود و اما دموم مستند گردد و آرا بر هر حیوانی خواهد

صفحه ۴۲

در معنی کمال یافتن

قوله مقل آمده است پس بر کرد و مرا آگاه نمود و عمره خود مکان و مد
روی بی از جمیع و سادس و هوا جس مسانی و تعلقات مسانی میگانگی و قصد
مشید قوله من کورن الی قوله پیش آمده کورن اسب بالانی گراه

در دهم که میم را باین اعتبار گوید سرید آنکه او را سمس ورسند و امرافاسد
گوید قائم که سده کور و ستوینی من است عقل کردن و اعمی نمودم و او برید
و قائم من بود و جهت یکدست از مردوخ او بهاده و دست دیگر عصای شمع
که داشته محمد و محمد راه میرقم اما مانت ایسان رستگار شد و عقل آن تار یک
سلالت و گراهی را که در حتم جهان من ماکر و نو و میل و امانی بیرون آورد
و بود و در حتم حصول پیوست و مطلق که حقش میم قلب بود و برای این می شاید
کردم قوله سل کرده سل مالع و تابد الام کتیدل پیر آوردن بری
که اخی المعب در مخرج است سل مالع و اع آب تیر و آب مروارید مقرر است
که میل آب تیر و االه حتم میکناید و بر تفتیق و اع می حد تا مسد آساسته گردد
قوله هر هفت طلق آه عا که حتم مرکب است از هفت طلق و سده رطوبت طلقه
اول غلظه و دوم قریه سوم عتیه و بعد این طلقه رطوبت عتیه است چهارم
مکوتیه و بعد این طلقه رطوبت عتیه است و بعد از این رطوبت رماهی است
پنجم تکیه ششم عتیه هفتم طلقه صلی است *

صفحه ۴۲

در معنی ظهور تپا شیر صبح بخیر و سعادت

دریم سعادت آه نعم دیدن نوی خوش و دیدن نعم معلوم کردن او است

خدا ایان آید و هر دو درین غم مصر توانست کرد و گشت که من اعدای ابراهیم
 ام که ابراهیم کرد و هر دو تا صدوق ساختند و دو دیر یکی بر روی کی مالایس بر هر
 گوشتار صدوق چهار پیر و ساخت و چهار بار بر او گوشت بر سر پیر کرد و نمک است
 و چهار کرگس که سر بر ایدان پاریانی صدوق بر دست و خود او بر اسلارح
 تمام دای صدوق آمد و نشست و گشت بر دم و اعدا احسبکم اگر چه تمام ابراهیم
 و خود او برستم و اگر اعدای ابراهیم بهتر آید و بر من علقه کند او بهتر باشد تا من و میر
 و ابراهیم و ایس خلق پس کرگسان آسب گوشت کرد و آن صدوق را از
 برین برداشتند و هو اندر مرد یک تار بر دست پس و برش را گشت
 سکه تاجه می و بر سر گردید و گشت رویی برین همه کرد و ماکی مییم گشت در لاکت
 آچه می گشت آسمان میجی مییم که برین دیدم تار و دیگر شد گشت مگر تا
 چه می گشت همه جهان بر مثال آسمانی مییم پس در لاکت و آسمان را میمتان دید
 تار و دیگر رفتند گشت سکه گشت همه جهان بر مثال و دومی مییم بهر لاکت
 و گشت آسمان میمتان می مییم پس هر دو ترسید و کمان بره کرد و تیر سه دو تنه
 کتاده کرد و چینی گوید که حرا نعل آن تیر را گرفت و چون آلوده کرده دو بار
 اماحت گشت اعدای آسمان را شاه کردم پس صدوقش کرد و اید و برین بار آمد
 موت این قعه را قتل و قتل هر دو بیست مگر مثل دیگر قعهائی که ادب بران
 خلق جاری است شتر ابراهیم اشتهار آن مثل دیگر قعه ای که ادب می کسند

قوله افسرده آه رین سروں شن کلمه است معنی رود و تشاب و تمایل که
 در محل تا کیند و امر گویند یعنی رود ماش و تشاب تنگه نعم اول و سکون ثانی و متج
 کاف فارسی و اظہار ای جو ریمے مکاه است که عا و مقام و سرل باشد و معانی
 میر گویند که عقد و عس در آن گذارد قوله دسے ماہ آہ سہل کس سہل
 میسر نماید کہ و یا متانہ ماہ دی است و سیکوید کہ گوشتہ گیرای چاسمہ در دہی ماہ از
 بہت کثرت شدت و ہدوت مردم و کج ماہ با معانی سیکند و قدیم بیرون میگردد
 تو ہم از سردی عید پی دریا و دوں گوشتہ شتر و حمل اختیار کن و بجلوت گیر
 و اسماہ سید و ستر اسماہ مگر و مگر بی آتش دلی مخطوطہ مودہ و ہدوت و ہنرگی و نیار
 و مع سار قوله سحاحہ سروں اسماہ حاہ را گویند کہ در اسماہ جاری و مع
 میباشد و ماہ را بر گویند کہ میں آرا اسماہ میں جام محو کرده باشد و اس دس
 امروزہ ماگرم شود و یا م رستان در اسماہ سر برد و در بعضی حاہ حاہہ بر برگ
 استانی را گویند و بعضی حاہہ را گفته اند کہ دیوار آرا آیمہ و در و سحر آرا ار لمود
 کرده باشد کہ ہر کہ در دوں باشد بیرون را توان دید قوله سر سداہ چارہ سحر
 حتم و گوشت و بی و دس یعنی این حواس ظاہری کہ متاہدہ عالم حس متعرق اند
 رسد تا مالا عین ذات مہایہ و مالا ادنی بہمت مسیح تو شود و تو
 محنت و معذرتاں مشام تو رسد و ہر را الہی و کلام معرفت از ماں تو بیرون
 آمد قوله تا کو کہ آہ متہ عروہ الا سحا و بی تلمتہ کرد و دایع محل حواس

مالی است یعنی این مذهب و مال را که محل جواس مالی است گشاد و از مدح و تحسین
 دست بیاید که گشاید و دل است که است و مهور کس را که مهوری و جوانی
 در صلاح و مصلحت دل و است است که آن بی الحسد معصده ادا صلیحت
 صلح الحسد کله و ادا صلیحت قدت الحسد کله الا دعی القلب و اقتصد
قوله در خط آه در خط شدن متعیر و اگر در شدن سید اکبر در حق است مهور
 که در عرف بسیار در خواست و در مش و در هر اصل علمی مستعمل که انی بسیار هم قوله
 این سال بقا آه این هم اشاره است شار الیه آن چهار است و آن هم اشاره است
 سید الیه آن سید اکبر است +

صفحه ۲۶

المقالة الثانیة در تمسک بحبل الله

قوله تا کی رسوخ آه یعنی تا کی اهل دنیا که غیر حق اند مسخود خود ساری و اما میر
 شیاطین چند که در ذات آنها حیر و میگوید میست شوی مالی معنی و سجد که
 مراد از حیرت آدم است پیوند داری با و خود این مصالح تا میزند سائل شد است
 که شیاطین از سلام کنی و در جهت گرایشان ماستی **قوله** ایها آه لات نام
 است نوت نعم اول و اما نامی مجهول اقسام طعامهایی که در طعام که در میان تنگ
 پیچیده باشد که انی بر آن باد حیرت در صورت آدم پیوسته معرور بر سر رگی

و ثروت خود هستند سرگرد حسین کسایه از بدایع قوآر و روی و خوراک -

قوله یک سر در دریا آن میوه رودن کیسه معنی سیاه و سفید هم آید که بایستد

و معنی الملقه گوید یک چشم معروف و در ششیدی معنی طاس می و کم می مسافق

دور و کسایه از مردم مسافق است سران ماد کسبه چونی یا حیرت باشد که دگر گویی

دو ک نصیب کند و کلنج حیدر را بر شهادت دران مادر می گوید که انی المران

قوله ای شاه طعان آه طعان با علم نام مادر شاهی است یک صحتین لقب

ماد شاهی است از ترکستان و ملک آن مادر شاه را بر گوید و آن ملک حسن معروف

است مازانی گوید ای شاه طعان الم کمانی از سیدی خیال نام مادر شاهی

قوله سر در که آه مال دل مثال معنی میامی الم حیری و عمل حصول است

چاکر الماسی ملک حاکم و باغ و مرمره و دو کال که این همه عمل حصول مال و در دستند

از موقوفه الصلا سنان سرورن کاف معنی طرر و روست در سم و عادت باشد قوله

این کیسه رنگ و آن دگر ریخ این اشاره است لطیف گلگوه و گیسو و رودن

مهره معنی یکبار و کمارگی باشد و آن اشاره است لطیف قوله هم سلطان بود

مرداران سلیمان است قوله مردیل سقر آه وین الم معنی نام وادی است از

دو ج که انی المسم قوله مادی گهش از من المیوت است ای حامی از کس

تریز ماماست اشاره مایه کریمه است ان او هن المیوت لیت المکوت

قوله حاکم باشد مانی کسایه از مرونی حیرت و حوار و دلیل است که انی المران

و حیاتیات مواد و مساحت و اعداد و تنوع نور و رنگ و همه چیز می گفته است و این که
چنانچه **قوله** ای ناصر دانه ام تو با هم موافق و پنج را و معجزه شکر مراد کرده است
که ای دمی معنی شکر عبارت است از شکلی که از تقاضای حط است و او حط محمد بصورت
صلیبت هم رسد **قوله** سر کل وجود آه کله کسر اول وقتندیه تالی سقف ماه و
بر میر کمره سقف باشد آمده و نیز گویند که بچو ماه دودنه است و عروس سال
سیان آرایش کند و در مدین متور معنی سنگا و میش و طوی و دهبانی و مردی
که فانی الشرائع انقراض و سعید ملقه آسمان عبارت از ماه است ای ماه و محمود
با نود سازی حاسه و دیوان خود خورده **ص** میر و کشید آفتاب طلوع در درون
بیره آن در برج حله این سیم است

صفحه ۴۷

در صفت عالم گل یعنی کعبه

قوله آن کعبه که از سکون آه مراد از کعبه ذل گوشت که مورد نظرات الهی است و
همواره در حرکت است و بیگاه سکون متعین نیگردد حتی القلت قلل الله فیلسفه
کل ساعه کالعمود یعنی کعبه است که همواره از تمکینات الهی و مدمات ملوی
در حرکت و محسوس است و چون کعبه ظاهر و تناسف سکون دارد **قوله** نه بر سر این آه
ام میکان و نه نیست خار در محرابی مانند درخت کسار و آنرا زمینان نیز گویند

منت و مصرع زانی اشانه است یقیناً صاحب نعل که سرگردگی از همه سحر است گران
 که منقلب آمده بود و در و فیه الهی بپاک شد مرقوم له برایش که جمله انکسر مع اقتضای
 در عرفی ورود آمل است و نیز سطر در آمده که میله مار در قسم ماست حیدر و حق که عریان
 نه سحر است سیکوت بود بر سر راه استاده کسد و عارت کاروان نماید یعنی مرز که کسد
 دل مقام و سرل و صاحبانی در بار که به محسوس و باطن آزار میشود مستعد
 قریب است سر بر که عارت اردوستان حق است جهت هدایت و دلالت طریق مستقیم
 به جهت بر سر راه و شمشیر و راه مائی سیکسد قول له را ان بی کرم آف بویج بالغ تسلی
 در عالم حق عارت است در عالم ارواح یا عالم حیات که بسیار است و فیه کرم اشارت که
 دل است قول له لیکارده عشق آه ای پیش عاتقانی که سالک مله به عورت ادا
 راسی آن طاری میم قدم است که انی الترحی که وقت و ابریم که وقت اندک از هر دو
 و بقا مل هر سال میر میس جواب را آنچه شایع علیا لرحمة یعنی قدم گرفته مائی دیده
 باشد قول له ره حبل کرب آه میسر باید که راه کعبه اول مثل کعبه دست صاف و درگاه
 در خلاف دیگر با همی سالی که اگر دو عمارت یک میگردانند آنرا درون کالاهمی
 صلیب کرده که بی البرهان قول له هم ریگانی قول له هم بر و صحن از ریگ و آن کبر
 کاف ناسی بگیت که در عایب حول میجاست و بیوسه در داشت که میدانی و کای
 تمام مقرر است و هر چند که ابدان رمی آید آنست بیست و یک آیه است و آیه در الود
 سیوات اند بر و هر حیوان سیکو ابدان آب معرود فی الحال میرد که انی السرائین

سوم المصباح ما ذکریم که شد بیانی المستحب روحی سرور و خوش طهور کمالات
 بهشت و خوش گذر اسبابی ترکیبی مرتفع چشما که معنی عبادت که ارجح است آنکس
 کرده باشد که انی المصباح بقوله لایع دل آه یعنی المصباح شتر قوی برگ که ارماس
 ارماس آید - مصباح گوید که ایما مراد سرستان طریق لریقت است حال
 و عدد و دوق و آنچه مدخل سبک دل و دشت و در موطنه رنگ برار مدخل یعنی چیست ملک
 که تک مراد همه چیز کی بود که بر روی آهس و امثال آن شنیده و سر بر گویا بر گویی
 ستمیان طریق گفته دل از مصباح دیگر که معنی آن آه و آه رسته اند قوله
 مدخل ملک آه خط ملکوتی می سرچ که در میان واحدیت و احدیت است بر عالم واحد
 و عالم ملکوت و سرچ چیر که میان دو چیز مایل باشد و در اصطلاح سافکان سرچ سرچ
 اعظم را گوید اوقاف بام حاد قوله برج اری اسے قول دست آه ده آه دست
 است ماسا و موسیست و کمتر مصباح کونتر قوله مرد را مایه اریه است قوله
 مایه آه معنی مایه که مدخل نام اعظم الوصیعه امکاں مع دو چیز متشعشع و دو گنجی و دوق
 معرات و قوم طواف زیارت و اما اندام شریقی است مایه و مکی و مریب نام شامی از
 مایه است اولی امرا م قوم بقوق معرات سوم طواف زیارت چهارم سنی میان معا
 و مرده چون ساقانی شامی مدخل بود و شامی میان موده قوله چون دایره
 هر گاه آه می معرفت که دل استیلا و رایت و مکر و دهر مکران از مکر مدبر است
 چاکه دایره ارجح است ممر است و عدد و دوق مثل مدخلی است اما که نقطه طول دارد

عروس و بقی که گفت با دو لاله و دو گرد و چون که دل میت آمد از این است و
 و که کل میت آفتابانی از این است که در یک سال این را یک عید و یک شب تقدیر
 است و از هر دو روز عید است و هر شب شعله و شتاب آید -

صفحه ۵

باز آمدن بستر خطاب با آفتاب

قوله ای در دو شاق آه خطاب با آفتاب موده میباید که ای آفتاب در دوما
 چشم که شعله رحمت برده واقع شده دو عروس که عسارت از یک چشم است بر تو
 حلو موده ای از تو لاله روده و احتیاج شود در دو شاق میباید و حرم سراسر
 و در لطایف است و شاق الموم و کسر میباید و لاله آه ای خدا تعالی که در
 قرآن و لاله و لیس گفته و قسم تو عده است این سبب عسارت و بندگی مرسته نشد
 قوله اگر چه آه بی هر صید و صحر و در دما عسارت و ترکیب مداری و عسایت یکسانی آه
 این میباید که دم عیدی سرب و قهر و عدم شرکت راستنم خود مدالی قوله تو مدالی
 آه تر سید این آفتاب و لاله است که متین حکایت قطعات که سحر و طرب او را
 راس و دشت گویند و آن محل کسوف آفتاب است میباید که اگر حادث میباید پس توان
 و لاله چر است و ترس دلیل مدوت است و مدانی قدم قوله مسوب و لاله و لاله

آیه کریمه دسالی اسکت من فدیتی وادعیردی سرخ عدل یتک المحرم
قولہ هیچ اوندت آه ای رخ بر ماطر تو نگذرد که من مدکن **قولہ** جوں آب آه
 بی بیان هر روز که جوں آب سلامت طرباد و حاجی باز آتش آب حواں گوم در
 معراج اول تقید است یسے میان جوں آب مراد برگی *

صفحه ۵۳

تخمین نمودن آفتاب را بر سفر زمین

قولہ یک میر آه شت کام کایه آه آوا و مات، الو است **قولہ** قرآن ستر
 آه سمرقوس صارت در رول اوست از آسمان مرد می در روح بی بهتر صبی
 در سحر که اشارت بسو و اوست در می ملک نمک آسمان گشته *

صفحه ۵۴

بترح فنیلت زمین آلم

قولہ کان فار ملار آه از زمین در ملار و میں اران باشد که علیه المدرسه
 آدم م عددار تهنوط دران ساکن شد **قولہ** بر کار ملک آه معراج اول کما آه
 در می ملک قال الله تعالی کانت دفعا فصماهما و معراج تالی اساره رعب
 در می ملک بر کار که و آثره بعد از وجود و میگیر و رفیق ما لیتع والکون *

[illegible]

اساس معلوم کند و این لغت یونانی است بمعنی را می افتاد چه مظهر تزار و
 دلباس نام آفاست و معنی گوید نام پسر اندیس است که دایم اصطلاح لغت می
 چنانکه در اصطلاح مصنف میر و سار تاره آسمانی معلوم میکند و همین طور لشکرگاه
 او را کثرت و هجوم لشکر سر له اصطلاح آسمان گردیده که از وفیقت شمار کرد که
 سیر بسیار معلوم توان کرد ما اعظم حرمتک چه ریگ است حرمت تو اما در ساک
 بایان حدیث تو کردیم پس مادم شدم ترا قوله کالسلطان استوی علی العرش می
 در بشکریست تا دافاره استوی علی العرش لمدتندای مادشاه بر عرش عالم شد
 و برآمد اقتباس است از آیه کریمه ان دکم الله الذی خلق السموات والارض فی
 سده ایام ام اسدی علی العرش الایه میں مرور شین معنی گفتن و کلام است
 معنی رعد و تشاب و تمیل که در محل تاکید و امر گوید که ای الهی الی الی می ای ملک است
 در معنی هم بکینه الکری می توان قوله طعراش الی قوله گردون آه مولت بالبع حد
 مدنی معنی طعراش او که مروا می مروم سده مولت سپهر دارد و لغوش اوله چون حکم کلکی
 مرفه امام عالم آمده متاه ابرو است عروس دولت پاک عسارت ارا ان معین دولت
 مادان مانند و طعراش را مروت سده داده ارا که در ارمه سائقه صورت طعرا صورت
 ان کالک و لول است مروم بیاحته اد ملکه همین و حروف صاسکه در دیوان صاحت
 عنوان طعراش موده سه نام شده ان اول و آخر الف که در دیوان و عیسی اهلک
 طعراش مادر می آید و و هم ساک او در طعراش بر ایشیم بدوس بر امر و است

حوس نعره را که شکل مال است سیاهی زخم زده ملک یار عایت نقب سمه در آید
 ریزه که مال سمه میگردد و این مال سمه است اما صاف نم او سیاهی قوله پس
 صفت الی تو از سرچاه گراسه نعره اول و فتح سین فی نقطه صفت و کلام مدارا گویند و ما
 ثانی مشد معر فی و معر و کتاب باشد معر جاتی بیت اول مال است ترا که صورت نعره
 الف انون بوده است یا سین ام صوره ویرام سارکی سمعرت معر معنی ام بلند و اول
 صوره یا سین موجب سر زنده ی و از صندی عالم است اول و اقلیم که صوره است متن
 اوساف حمیده سر و زبان طعرائی است یعنی چایچه در صوره نون و اقلیم و کوساق
 سمعرت است و طعرا در کرم معر معر معر است و معر است که صوره نون و اقلیم معر
 یا سین است و درین مقام قل یا سین و اقلیم که آید که ام او اما سین گفته و طعرا را نون
 و اقلیم و ام را بر طعرا شست نماید بطریق نقب معر باید که درین معر نون و اقلیم یا
 مالای یا سین محکس دیده و در اینجا موجود است قوله افسر ام صوره نام معر یا
 طعرا اصاف را زده کردل مال را اعطاه قوله تباه کرده ار اگر آسان چهاره او اس
 و حرا در مرکب است قوله آورده پرستاه سین در ست خود که در معر مستحق
 کوثر است صفت ما یز سائر مع آورده که الحقه شمع طلال السوف و اقلیم است
 قوله معر الی قوله ران معر ام عرم کسرتن حوشه انکور عام کدانی وید الله ما و
 بلارک شیخ کسیره داسای حو و حو که اول پرشع مری آید و ماده حوشه انکور مشهور
 سیمره که حو او در رنگ ستاره عوره انکور است اما ان حو می محک که صفت حو

دهن است چون فلک هم رنگ معنی دارد و توهمات را با و مسموم دارد و میر باید
 ایاں معصوم که اصل بادشاهی است سپهر گدائی متناهی کسیره است ای دانه سره
 مرد که مشق محصوم معلوم و معهود هم بر کس است فاعلم قوله سحریت آه امیع انیمه
 باجی عمارت از تمشیه و حجر کبایت از خط آسا و که در ریاضت سیه نام دارد گوهر جوهر او
 جنگ نقد و ازاده و آبگ ظریف و حائلی و صرب و مد مد و آسیت را راجع است
 که ای البرون میفرماید بکسر اول معنی صا و لفظ دار نوعی از یکا و تیر باشد و از او نشا
 سار و ابیام طرف مقراض است قوله شستنه استست قلانی باشد که در
 ای کمر دران از سر تا ساری از سر براری مرعرا میا فلک شیر آسمانی کسایه از
 مع اسم سدا آن از جمله وارده مع فلک شد قوله رخسوس مادر آفرد ای سختی
 ااسم مادر همراه آورده است قوله سکرات جمع سکره و سکره الجمع میوه‌تی و سختی
 بل قوله می که حجاج حال آه حقائق طعید دل و حقائق یکبار و در متع است
 فواں بالعم بادیکه از سید برآید و برآمدن روح مادر یک سدن سر آمدن و حالتی کرده
 و مع معنص باید ایستود قوله حوی سیدی آه سیدی معرب سیاده و قطع مکر
 و المع و صمیم و ماکسر و مع طارضا متع صاحب چهار عم گوید قطع و طار یوست و غنا
 کرده از میران شمس و معی مطلق فریق و کسرونی موار است چون قطع حوائط قطع
 سطح استی و در اسامی جبر مراد است قوله حوی متت آه عدد هشت در شش
 گون صاحب این شکل ۸ است قوله از مسکه آه می از مسکه شیر مع و شمس

گفته شد گشتا با صلاک یا ده دگر کسان فلکی که یکی را همه طالع دگر را همه قوت
گویند از لکها اساقوت خود ساسد جده رد شده و پینده سمر ساسد بر قوله
ما جبر آه یعنی ارس کس و شمال و دزد بودن فتومات عینی چهر فلکس دایس
برآمده آسمان ارمایت، رکن صمد مجاهیل گردید، اگر چهار میل تا مار حقیقت
و فلج ختم رجم رجیره فلک میلی گفتد قوله بحسین ملک رمل و ریح سعیدین رهبر و
مستری قدرت استخوان هم ساسد و تامله طاروا که ساس است و عمره عجم حرکت
چشم کین تود سس کید کس و صاحب کید و طانی کیده دی باشد حکین سس
کیده و تود سس کتیدین آده است که املی الرین حال سسین کرده ای مانی کیده

مار آمدن بسیر حدیث الم

صفحه ۱۶

قوله اراء بعد آه قال الله تعالى والذين طغوا فيهم وهدوا الله
۱۶ ملن ای سس است با سس در تون دگوه سس و دس پتیر امین ای که تعلیم عینی است
میدر ای دیگر در حرکت و سس مل کرده ای قوله صراش آه اس سر را و خود
کده آمال شاسی در الود او را و دس نوقس سس و اوای اولیا و ادیا تصور کبی
الوده نام کوچی که یک در سس را و دس ملن صراش آه اشته و نوقس سس کم کم
و صبح چهارم کوچی که در یک کده است قوله کوچی آه سس رچی ای ج رمن اصا
اساس و سس و طاک اصا رملدی قوله تیسن تیج ماکس سس و دس کده

در هر چهره سگ سگ گلسا سگ سگ امرل و سگ لایح نخای شیران کردانی و اناندر
 تنها لایح که در زمین است قافا کوه قوله است همان آه چنانکه در مدح جوتیر
 اصف دی اصفان است همچنین همان لایح دیگر شهره و دیار جوتیر *

در مدح شهر همدان صفحه ۶۲

قوله شهری آه مرز بالعمری در می بر این گفته اند که منبع سار مدو کار دس آه
 اند که در دنیا است خیر کار مد که الی الرزق قوله است کس او آه است کس
 است ماه و در حدت دارد کار و گزروں بود که مع دیم است در ملک و گاووی که در
 گزوان را کند قوله را بار این آه یعنی بار همدان چنان مرد و هر در است که
 اماں با آن همه خواهر ها که میری میکند و از احرام ملکی چون ملک پیران متعل
 دس دارد و میره از آن درست آمد قوله که در آشن آه در سبب عطه مکی است
 هم مستلح که شبیه سان حواه میاست و طمس تند و در آه مردوم گرم و خشک متاجا
 ملک دا و آن ساق است دارد از رگش بافتوست و ریره و گلش سیدان
 و ساها نقد ریشه می از یکسج پیر وید از شمع المومنین آه اسکی می گوید که
 الی الرزق در رگ کشکار قوله دود و اور مانی است از مصافات همدان *

در مدح علاء الدین بکسلان صفحه ۶۳

قوله آئی موافق آه خطاب نامساب مودود مصریاید که در درگاه ملائکه الدوله که محل
 سکونت یکسختی است و بهشتها و حساب نگاری گروه و مدعی شکوه سادات است
 مولایکی تا سعید گردی و سخات حاصل نمایی بکدانی النسخ و در عزم راقم آنست که در مصر
 مافی سخات بخش صفت سخات است و چون مدوح از سادات است و یا که از ارباب
 ماعد ثبات است اندام سوار و سوار و پیاده و یا جمله ملل است از موافق سادات
 و آنچه شایع می شود طبع سلیم قرا مولی میکند که او حدیث فی صوره مودود قوله
 شایع آه شایع راه راست و شریع سده و به راه مرگی سدا کند و عاده را دروش و
 وایح سده ، الکسر سده الحقی و آن در حق است در عزم آسمان محمود در حدیث فی مای
 آن صدر عالم آن درگاه مظاہر پیشگاه ماست و در حقیقت سده الحقی است قوله
 آن اوج آه بعمار الکسر میدان مرط طبع میم و نام و کسر آن مافی بسقن کدانی لعل
 درین صرح مای و صفت دروایت آن درگاه است قوله سما سگاه سخاس مای
 و الله در مودود و دروش بر آد که مافی رود گر شتاک و سوار و کجی را اعرل و دیگر پرا
 مزاج گوید و یا مای مودود است صفت مای بر آد که مافی مای که مای مای مای مای
 بیج مای درگاه مای می آرد مای در حدیث آن درگاه مای مای مای مای مای مای
 در و آد که مای مای مای مای مای مای مای مای مای مای مای مای مای مای
 این مای مای مای مای مای مای مای مای مای مای مای مای مای مای مای
 مای مای مای مای مای مای مای مای مای مای مای مای مای مای مای مای

می ای درگاه ابرو دست و دست ملک ششم است که ای التمجع و منکس است که می
 من گشته آید که دیون در عالم ششم می رود و میباید که مقادیر ما را گردان ادای می
 کند که مستحکم آنها را سر و سامان دهد درگاه او حجت بیج حاضر کرده اند تا مصلوح
 در بد کند و خدمت را ایشان گیرد و بر چو اهل دیار را غیر درگاه مصلوح می بیند
 از سماک مایع میست مظهر برین درگاه او حکم را و نگاه دارد که هر کس که خواهد بر این
 راه مایل گردد آفت سماک را می خورد و محفوظ دارد **قوله** آن مقصد آه می درگاه
 او مقصودیت سرگردیدگان است و نقل آنها است و محل عروج اولیا است یعنی
 سراج آنها است و این بیت مستحکم صفت ترسیع است **قوله** در مایع میست
 منکس میست و عطا دادن و در معنای معنی صلتاً معنی صلتاً معنی صلتاً معنی صلتاً
 و معنی استخوان بیت است که ای التمجع **قوله** آن امر آه یعنی دات
 او امر نیست که اگر گوهر بر دست که عمارت از سرور عالمیاست برین مایع بر سر
 سادت که بهترین مراتب است مشرف گشته و امر فوق اشارت بصورت
 ملی هم است ای او اولاد اعماد او است و این بیت نیز تشبیل بر صفت ترسیع است
قوله داتش آه لیلیه یکوی بدیری یک که ای التمجع یسین علیه حضرت امیر
 علی **قوله** دات القاسم کیت محمد - تو تراب کثیت علی هم بر هر نام و چشم
 ر دل اند است **قوله** دوهان گر گز دامده و دوا بدگر دوش میست مروج مهر
 اند است که از آفتاب مهر سینه در آسمان و او گردش دار است میثاقی

در مع اینجی است ای که میفرماید که این سمعده است که قطب باشد و آسمان کرد
 شود و اگر قطب را میبرد قول سرال لایک مستعد است از قول تعالی
 لَمَّا أَتَى الْقُدْرَةَ وَحِينَئِذٍ هَبَّ سَيْحُ الْمَلَأِئِكَةِ وَالرُّوحُ فَيَعْلَمُ مَا دُونَ هَٰؤُلَاءِ
 آیه ای که تسبیح است از هر راه مرود آید در ستگان و حضرت ائمه
 علیهم السلام حکم پروردگار ایشان

صفحه ۴۴

در مع امام اکرم

قول رمعه آل آیه است از کتاب شیخ حارث است یا سه رکعت و است و شیخ
 الکودلی بانه که عبارت است از سعیدی و دلیل است بر تیرجود آن است و تیر
 در آن رکعت سمعه آورده قول رآن شیر می رود یا سیما هم اهل شیر کشیده
 بود که در یک در و در مذهب و گویا گشت که قال الله تعالی ایک حکم من کان
فی المهد میا مال اخی عبد الله ایا بنی الکتاب و علی سبیل و علی سادگان
ایما گشت و او صابی فالصلوة و الکوفا مایه مت حیاً الایه گشت که ما ن یگو
کلام کیم از سمعده که در مذهب است می گشت که س عدده حد است مرا کتاب اسل داده است
مرا سی گردانیده و ساری ساحت را بر عا که ما تم و وصیت کرده است مرا ترا می
در کوفا و وقتیکه رده ما تم قول ریس بین و رشکی الی قول یا محمد الدین که می
در آیه سالت الله این آسمان که بظاہر لباس نصرانی سرور درستم و بعدی حول

دیو بود و دشمنی کار لباس او معلوم نیستند و دست ارباب رفیعی که مریض و عطر
 خود را عطر او شده ملک تپیت نموده راه فرستگان پیش نهاد ساخته مایل را تا
 لباس طاهر سلطان کرد و شیطان صفت یکم و سکون و دم و یو و دریا و بار و طالع
 و شکر و گردن کشت عطر +

در شرح سید محمد الدین صفحه ۶۵

قول سید کوهی است آه یس سید محمد الدین متاع کوهی است لیکن کوه مرتبه و قدرت
 و توانایی و دگر و او در یابی است اما در یابی احسان که موجب صبح عالمیان است
 قول کوهی و یه کوه و طهارت کوه خودی که کستی روح و وقت منزل طهرمان بر آن
 قرار گرفته بود قول سحر ملکوت آه ملکوت عالم ارواح متعین یس درگاه سیدمان
 و صبح است که سحر ملکوت تا آنکه دست او را مدی و نهایتی سودا که به آتش سخاوت
 کرده و توسط و نهایتی چه رسد قول هر شش صان آه حاشه بر درون مائه من
 حاشاک و در یابی حوت سرگیس و امثال آنرا گویند که همه قیحه باشد که انی الذی
 عرویه یا نعم یا لامه که سرام ماه باشد و متعین یک کند است آب و مائع یکما با آب
 روست مرد استن یکدیگر انی کس اللعت در شرف ما نه و موید الصلا است که عرویه یا نعم
 یکما آب و عرویه العیس المعمر و القاب اگر گویند میر معنی میشود بلکه لفظ درو
 صایت ماست و اند قول کلاه آه گاو ملک روح و در وقت عادت است

ستاره که صورت صدف همان است می دیند یا سخای گاو و عسکر گاو ملک است
 و سخای صدف کوهر صدف آسمان است - گاو و صدف رسمی و این گاو و صدف
 ملک از قسم عسکر گوهر در آن دریا موجود میشود قولی دیگر کشاده آه یعنی در آن گاو
 که متاعه بحر است و سخای سنگ تیسیر است که کشاده رو است تحت فرو مردن اند
 و عسکر آه نامی قلم است که سر بر میرود و دای در تحمیر طالب مردم مشغول است قولی
 دای دور مان آه یعنی قلم او مثل بارانی که ریش فروخته خود است دور باشد در
 شصت سال باشد دای تمیز و در تحمیر و تفریع معانی را مان می است قولی
 و آن است آه در مصرع مانی سخای شکم لفظ کوه آمده است پس بر تقدیر اول می
 میشود که پشت شمشیر معوج که فرو مردن و تسمان سنگ است چون شکم صدف
 که محل مراد بر است کوهر دار است و در صورت سحر آتانی گفته آید که میت شمشیر اقل
 کوه که معدن لعل و یاقوت و اسد صدف که محل مراد است کوهر دار است قولی
 آورده آه میسی آن شمشیر امج دریا که عسارت آن درگاه است گوهر درگاه دارد که
 عسارت خواهر اوست و عسارت لایمی دست که کنایت است از لعلی که بر قند شمشیر
 وصل میکند عسارت آن عسارت عسارت از اعیان آن شمشیر است و آن که
 اشارت است بقند شمشیر قولی کستی ملک آه خودی نام کوچی که را از کستی در
 قرار گرفته خود می کستی مقصد مردم طامعی نماید و مرجع آن درگاه که خودی خود است
 قرار و نام میگیرد میان خودی و خود تمیز نماید است قولی - تانی آه میسی امر

مانند کانی اراک دریا سبب است و بایه اراک دریا و درودیت نامی موع است
مآثر آاده کسده +

در طرح فرزدان ملک السوات الخ صفحه ۶۴

قوله در خلعت آه منتری کما یار محمد الدین میل است که در سعادت حکم شتری دارد
شتریان شتری شانی و شتر عجمانی و در ایضا عمارت فرزدان او مسدود الدین +
علاء الدین است قوله اتره الکسر منی سختی یکی +

در اثباتی آیمه بیدان بریل اجمال صفحه ۱۱

قوله دل نای همده مکان الفتح سران نامی است سائن سیاست کیده قوله
ارد آه فوت نصیر مرمان و در امر داری کردن و در عا دمار حوالن مقرر است
که علم قوت روح است یعنی ایضا صحت روح بهم رسانیده ارداه علم قوت خود بسیار
و در نهایت مرتبه دانی و هبیدگی فائز گشته او وار است که در و در عا دایتان است
سماوات لا علم لنا الا ما علمنا امك است العلم محکم قوله چون آدم آه سیر
تعلیم و محکم حقیقی مثل آدم گرفته اشاره است بقوله قل لعلی و علم آدم الا السماء کلها
قوله بل من دایع آه مصرع اولی تا در است کمدیت قدسی ان الله تعالی یبدل
سماوات الدیار یقول هل من دایع فاستحده و هل من مستعمر جاعله و مصرع

فی اربعین مدیسی ما لا عین مات ولا ادق صحت ولا عطر علی ملک العس
 قوله ما عیات آه یعنی ارسکا میکه این علماء دین باس ترج حیات امری یا عیات
 شصت تنهاده وای وحرص لسانی اگر سانی اصمی است ترک نموده اند ما مرزده
 کردن عبارت از طبع شدن از پیری و ترک چیزی است قوله افتاده آه مصی
 ما که حرف اول اصلی را و کسر کسفا را و اول لفظ مابین پس در اینجا از طاء جمع لفظ طعم
 ا و موده مصی از لفظ است ایشان طعم کیست شده وادرتنه طعم و شدن و مقبول گردیده
 افتاده جیاسی یا عدلیس در جمع که مبادل است افتاده قوله مری آه دبا لغت
 ریک کی و عودت فکر صحت در اصطلاح علم حساب مصی مدوی است که چون مدیس
 خودش صرب کسده مدوی دیگر حاصل آید و این حاصل صرب عدد و گوید و عدد را عا
 اصوات عدد و عدد و صم است کی عدد مطلق و دیگر عدد را صم پس عدد مطلق است
 که چون عدد صم را در صص خودش صرب کسده مدوی دیگر صم پیدا آمد صاصیه
 عدد شده که چون شده در صص صرب کسده حاصل میشود عدد و صص صم است و نه عدد و
 و عدد اهم جیاست هر عدد یک که چون از اعداد در صص کسده برای آن عدد صم بهم برسد
 که اگر کسده را اقیما شود یا صیه عدد که اگر برای آن عدد شود بر کسده شده عدد صم
 و یک صاع باشد چون این را در صص و شص صرب کسده عدد صم و صیل و صص
 صص صیل و صص صص و حاصل آید پس در کمال شدن ده عدد شصت و صیل و صیل
 و ده عدد و کور باقی نماند پس این صص صص است که حساب عدد هم بر مدی اگر مقبول

نور مسدود است یعنی دایمی ایشان نوعی است از علوم حق ای آیه مددش
چون ایشان نمی آید و موانع علم الهی است و عقیده راجع ایشان چون عدد و محال
دارد قوله پیش و پس آه لفظ کلک از هر طرف که خواهد کلک می شود و کلک جهت نبود
حکم او بران گفته می بین و پس دیں را چون در و کلک یک رنگ یکسان بوده اند
قوله برین الصبح را سست و ارایق و جونی +

در شرح مکارم القضا مصنفی ابرار قدس کانی فی الدین احمد صفحه ۶۸

قوله دارد در آیه همان مقدر ای مدت بود جهان بیکاه است قوله فاروق
فرقه آه فاروق لقب عمره و هر فرق کسده جو بیای حق و ماطل و هر دو یعنی معنی
سیت و دستا می شود برق کسر اولی و متع دوم کرده و او جمع فرقه است قوله عود
متم در دست آه یعنی همواره و بران سفتی آسمانی سر چشم است و اولایق این
علمی است و از یک معنی ایجهان است سست و شرف او بیت قوله او بائع عمر
ای قوله نیست آه یعنی آن مخرج در آسمان که اشارت مال مردان است و بیای
الهی سر افراز و لافق است که قصای آسمانی داشته باشد و ذات او ترا حواس
ریاضت است و یا سحر عمل او محترق آید و پندیده و طبع است و حکم او آمدن حکم
الهی جاری و ابد است و از دو ماضی دارد و مروض ریاضت کرده شده مرسته
پسندیده حکم اقیع حکم کردن و او احسا کردن و قصا حکم ستم ای حکم و اصف ای حکم

ایست یعنی گدا و سده قوت که فاسی در آن سده محسوس و او درین
 نام یحیی یک بالغ محسوس و قال ملک شمع این سهار عم و سسی شعر طر است قوله
 کلکتن ای قوله خطبای آه سحر کسرتش و شمدید لام کتاب و قبل موکنا لبعده قبل
 مو الکات و مکما س قاسی و یک ما ندر یعی آخرا اظه او و صاع فلکی سعه طهور علو
 میکنی مستور کک و یست ار که کلک و این ملک است ار است که اسم که
 مو ترات عالم در خطبائی که موجب حفظ و شعاع جهاست از آلام و مقام بهر
 کافی الدین احمد قول میگوید و مو تر سواد میریل هموم سدا سدا برین ترقی نموده میگوم
 که چه ماسی این خطوط است بلکه خطبائی نقاء آن جهان

خطبائی قوا و لیای سحر او مود هموم و ما معهود است و این اشارت است تا که
 چیا سحر تصائی ایجهائی را دقتضائی آسمانی میر او را حاصل است قوله رواد
 دعا است ای او و خطوط دین سحر دار ما ذقیماست که تا طی شود آه اشارت
 حشر کما قال الله تعالی دوم بطری التما که کلی السمل لکنت الایه قوله محیا
 اساس آه اساس امیا و است حذا را عود دیت تانی ترج داده است قول
 کافی آه یعنی ما و عود که رعل بطیر دار و عدل ایمره کمال ساییده اماره دقیقه
 گیر با و غاش و تر و ترقی در مراتب عزالت میگوید یاد اداش ار دانا می
 و مو و علم و فعل دقیقه گیر است قوله ار عدس آه تداس بالغ دو ستمه امر
 و میاں آسمان و سیر مگ است که دو ستمه معین سات المعش که می اند قبل

دو ستارہ پیمیں سات الحسن مصری کہ باج قطب است یعنی بعد کائن الدین
امدادی است کہ عارف حق و ماضی است و قیامت و قیاد را اور و سرور
و عظمت است ۔

در مباح ملک الشیخ محمد الدین

صحیحہ ۷

قولہ محمد الدین آہ میں دم سارک اور عالم قدس میوہ دار و آسمہ سحر میں مایں
درے کردار عوالم ملاست و ارمایت سحر و صافی آوردن طبیعت او ملکی است
قولہ قوالقاسم آہ الی قولہ مرگند آہ انوالقاسم کیت محمد مصطفیٰ صلعم اس و میر
کیت محمد الدین است و لوالقاسم کیت او حمل است و میر حکیم با گوید و کوہ قاهر و گرد
کوہ نام کوہ ہے است کہ مجمع طاعده در اسما و د و لوط کوہ در مصرع نامی موقوف
اسما و لوط قاهر و ال مر کوہ قاهر یعنی مر حکما و طاعده کہ در گرد کوہ مادامہ عالم
قاهر است و اگر موقوف حواہ فتود تقریر سیت حیاں میشود کہ مر گردن کوہ
قاهر کرد کہ و سلمات او حمل اند و صرح و سال جیمیر خدا است کہ لوالقاسم سحر
قواہر و ان اشارت عالم و مستولی است و صرح و میاد آن طاعده صالک د آں
سگ لایح مقام آہا است تعلیم و شایع خود کردہ یعنی برابر میں اہر و دلائل ظاہر
و مطلقا طریقہ امر صیہ سببائی چہ کہ سلمات کیت و با عاقبت او قیاس
کردہ و سبب اظہار امر و دو مطوں ساحتہ قولہ قرویں الی قولہ یا مولیٰ آہ
قرویں شہریت سرگ کہ یک در و اردہ اورا اس لحدہ میگوید ۔ میفرماید کہ قرویں

ارنی کردید و همان این حافظ قرآن همان طریقی علوه میوه اسے آسید در
باب مواضع برای انعام بیان او میگردد و سحلی طریقی مدایت ارشاد می کند
مطابق لوح محفوظ است *

صحیح ۷۲

در طرح امام الدین رازی

علامه دین آه راز نام قریه است بر دیک سر در و رخی نعت اول و سکون تان
شهر نیست در عراق و نام او تنه راده هم بوده گویند او را راز در کوه راز نام
وایت هر دو اتفاق شهر سے بنا کرد و در قریه آن ایستان امام سراج شریع هر یک
میخواستند امام خود کنند هر کجا شهر بر اسے وقع سراج شهر را امام ری و اول شهر
را امام راز کرد و دعایا بر شهر راز ری میگویند و اهل شهر راز ری که اسے المرزاق
هرگاه آه حایس باسان مدوس کنند و امید شده و این طایفه در کتب معتبره قول لعل الی قول آ
که آه لعل الیهم امام او شکار است و این را گویند و مطر آمده که امام علامه الدین رایت تقدیر اول حسنی
میتواند لعل الی و سا که در سبلی سامعه و این جهت که علامه الدین رازی در درسه او متدیس
علوم شرعیه مشغول گشته فلک معانی شد و طعنه ای سخات کو می نامند و بودند نعمت
عقی سرور گردیده - و رتبه بر یک نام و رتبه است و سیر مشیت در سب و مطبوع شد و
از انکه از طرف الصدوق - چند انواع فوائد و انصاف فوائد راجع میگردد و از او صاحب
و الطوائف پسندیده و سیر رسید مصالح علی الساحت حق سخات یا فتنی یدیر بر عبایه بیت و در
نعتی سراج معراج اولی میین واقع شده و طعنه ای فلک معانی آمد مسیر

سین راجع طغرل دودار قیل یا صمار قیل الذکر که در ماری شایع است و
توحیدیت آن که در عالم ظاهر طغرل است و تاه طغرل صاحب معایل فاکر که دیده
اراکه ملا والدین و در سیه حق تده میں علوم شرعیہ میگوید و در عالم باطن طغرل
از برکت اوصیات یافته و مراتب احدی فائز شده ۵

بار آمدن سرحدیت آفات و تائیس غنڈ

صفحہ ۷۷

قولہ ای حیرانے قولہ ہر رود آہ نیم مایہ گند۔ مفرط لعل مای دیدن و گریستن
و ایجا مراد از مفرط مطلع آفتاب است و آن از اول سرطان تا اول مدی میگذرد
و ششاد و دو است عدد از آن اول مای تا اول سرطان ہمین مساب است و
همین شمار مشارق و معارب میگویند و مراد از محور سج است که بعد از ہر راہ نہ
نہرے متحول نماید یعنی ہر رود از مطلع سر می آری و ہر راہ نہرے متحول میشود
چون افق الی بریں آہ چہار ماہ کما یہ از ماہ شمال و جنوب و صا و د و قدر است
ای آفتاب چون مرق رسیدی و مطلب خود فائز گشتی مایہ کہ از چہار ماہ متعارف
متہود مرکب خود ساری و در طلال برآں مرکب بریں مدی و طرف عدد و توحید نامی
و این حمل عبارت است از سرعت تمام قولہ این در وقت و توحہ وقت در و داکٹر
این آیت کریمہ را میخواند و صاف اولی سر کما و کا و ایت حیو المر لیں
قولہ اسے بر سر معرکے عدد تراست آہ مفرط عبارت از سج میل است کہ

مصر و رم دوست یسے تاکلی اہل مسیح مل کہ مل شرف ست اشقی لطف عداد
 عور کس کہ عداد متناہ گنج یرویر است و مل شرف و عزت و تمکین است پر ویر
 بالفتح نام میر میر مرین و تیر و اں و اور احسرویر گفتندی در حبیب اسیر است کہ
 صاحب کامل التوابع گوید کہ لعل مرویر مرادف مطهر است اما در معانی معلوم
 یسای معلوم میتود کہ حسرو پر ویر و ملک عرب کہ کسی دارد قوله تاکلی آہ سیر
 کما یہ ار اسد و گاوار حُج فور چون آفتاب ار مل متور می آید و این مرد و اہ بہار
 امد و اسد ماہ اوست از محبت ہر شہ مسیح را ما و مسوب ساحتیے ار مل بگرد
 ار تور و اسد میریر کہ اریں اسد صیدی ترا حاصل میتود و اریں گا و عسری و عور
 ہی آید کہ مطلب ار و عور شیر و گاؤ صید و عسراست لطف عداد در جمع کن مریاک
 و متکسار اسما حاصل کنی و عواد متندہ رسی کاؤ کاؤ ماد و کاف مال کتیدہ و
 سکون دو و اور سے قمعش و تعیش باشد کہ الی سر ہوں و در بہار غم کاؤ کاؤ و اوج
 پارم را صاحب کا دیدن گورن صبح اول و ثلثے و سکون ثالث و ہوں ہوشے
 کاؤ کو ہی اتند و تا حما سے او تا حما ہی در حث مشک شدہ مانہ گوید اگر گشتہ
 چشم او تراق رہہ است کہ الی المرہوں +

در صفت بعداد

صفحہ ۴۲

قوله شہر سے آہ یسے شہر بعداد ہمو فکر دا ما وسیع و مراح است و حماں کرد
 فکر دا احتیاقی مبع استیاء مابر و جوید است در شہر بعداد میر اسکہ در نیم مورا

اراقام اعداد صاف آلا اند موجود است قوله باجموعه اعداد است
 و مالی و ات الهی که مایه است از شش معراج با تدریس جیت الدات یعنی میا صحت
 مستوفی فی حد و اتمه موجب قسلی و اتمه عاشق است آن میر عمل اس و مکان مشترک
 است قوله چون فرمود که اسے قوله راجع کرامت آه فرموده بالعم کار و در حد که کار
 اسارت و در آب جوئی باشد که اسما آب توان خوردن و فرجه جیاسیجده
 مع است بالعم تکلف و کساد کی یعنی سرگاه مائی فرج معامی آن سدا و که محل افعام
 اتمه و درت اسما رجا سما مایت و دست و صحت کرام کاتین که معایق عالم از نوم
 قلم خود پیگرد اسدنی سید بر تنه عزت و ممدگی از همه دست کتیده متق لعد و عدد
 سیکند تا از ظاهر رود قوله بسانس آه معایق مع حدیقه مع مع اعداد
 جمع مع می الگور کوا مع جمع کا عدد را با دستان اتمه اسما سالان و هم را
 مع معیتان آن اعداد و ساقین بهشت است که هرگز میوه شش بقعان در برید و چون
 میوه بهشتی که ساکنان او ساکنان بهشت او که هرگز بر نشود و بهواره سعادتی مشور

در صیغیت و کرج تعداد

صفحه ۵۰۰

قوله دوا لاس الی قوله قطری است آه دوا لاس بالعم حیرت که ماں آلا ریا که
 ویر دوا لاس و کرج مع اول و سکون الی مام ملتی است در عدد و قطر حلیکه دله
 را دو قسم کند و هر مرکز که قطر بر دایره ملک دایره است فکرم

هم قاف و را متبریب میان مهر و که بر دیک کوه طور موسی آن مساوی است
 سحر قلم که افی التیم میی دمل و سستی دارد که فلک های صحت و صحت و صحت
 کبیر دوست و کج ستری و ملتی دارد که قند مررگ و مسعود و صحت و صحت
 کج سود سوم صحت است و دریا می قلم صحت و صحت است قوله احرام آه
 احرام جمع حرم ماکسر و اگر استعمال آن در لیلی میاست صحت و در اید الا حاصل است
 احرام سیم آسمان و تیارات و نوات قوله حاتم حاتم آه حاتم و گیس کایا ارجا
 است که آب و اید است و دیگر لفظ افاده معنی کثرت کند قوله در سلسله آه
 راس را در ترسیان که خود را همیشه در بحر بسته دارد و محاطه کشد که افی ترج
 و پوان عاقا فی قوله ماد است آه مروق رواق سار و معاری صحت و صحت
 مهار است که گاهی رنگ نقش میکند و گاهی گره میار و در نقاشی رنگ و گره میکند
 که اگر سستی می باشد و در معنی صحت سحائی لفظ رنگ سکه معنی حوس و کان
 لفظ گره سار که سار واقع شده میی مادر آن و مل گاهی ارجح حوس و در میار و در
 گاه کسار و امواج راه کسار تشبیه پیدا شد و در معنی و صحت قوله مادر آه اقلید
 هم یکمی است مادر و عظم سده میی مادر لفظ اقلید است که اشکال قوس و حمله
 بر سطح آب پیدا میکند و در معنی متعال صحت و صحت و صحت و کایا مردم در صحت و
 اسماء که ای سار هم قوله مشاطه و صحت عبارت از مادر که انواع قشور بر روی
 آب پیدا می آرد

در صفت رورق

ص ۶۶

قوله رورق آه رورق اهل صارت ارسا نکان میدار که نظار سما و ساطع در سیر
 اند قوله چون لنگره سحاب آه لنگره قسم اول و ثانی رده و کاف محمی مضموم کما به آه
 محمومی شکل که میر جمار راستا کند آمان نام ماه بستم ارسال شمس و آن مدت را
 میر اعظم است در برج مغرب گوید العلم عندی متین و پس برین ویر موج آب را مانند
 ویر عندی یعنی آن کشی باشد لنگره سحاب آمانی سر بلند می آسمان ستا بد و در و
 بود ای آن دریا بکرت رفت اسواج متاثر آسمان بود و کشتی مرا در ماه و در
 سر بلند می آسمان می نمود و تندی گشتی لنگره سحاب هر دو معنی درست است از یک
 لنگره معنی شکل محمومی ویر مالائی حصار تعلق دارد اے اهل و صفت دیدار
 که از جهت اسواج هم میر سید گشتی مالائی دریا چنان می نمود گویا لنگره سحاب است
 سر بلند می فلک و سحاب را متعبد آمان نموده ارا که در راه آمان ماد اے تدویر
 میزد و سحاب نامی یعنی امریکه در نهایت سرعت چون ماد آمانی است قوله قوس
 قرصه آه راس و د ساد و عقد است و ایجا مراد تیش قرار و بلند می دیتی است
 که از اسواج دریا هم میرسد و سحاب لطیف و سبک است و ماده اوقوس قوس یعنی آن
 کشتی و صورت قوس قوس است که از سکی و لطافت مرثیبه و وار اسواج دریا چنان
 میرود که گویا قوس قرصه است که در راس و د س سوار می دارد قوله در

قوله دار سلام بهشت قوله سده هری آه سده لعل تو کشد بر دال بمع نیان
 و پوچیر که مردم ساحت آسده و مار دانت و استوار و درشت گردن رجه و راست و لم
 ارد و کوه میان و پوچیر و مائل و لعل که پیدا کرده حق باشد که اعی العتب بدی
 راه راست و محمود راه صلاح ای یاه راستی و پنهانی است یا آنکه سده ستوار راستی
 است ای اردو متحاده نیست و آل حرم محیطاوست و سواد اشراف است سواد میار و آل
 و سیاهی و پیرامون شهر اجماعی پیرامون شهر است ا که پیرامون شهر پیرامون
 اهل طبیعت یا سده ای صل سیر و وقت طبیعت ترنگ است بر مع میسر است
 پیس محل برود آمدن گرم است و بر مع العاصی ای چهار عدالت چون موسم بهار حرم
 اعتدال بنواذ شکلی اقسام شکوه و کل است آن حرم راه بهار تخیه داده و العاصی
 را شکوه یعنی العاصی را موجب شکلی و اعتدال از دوست راسته راه راست
 یاسده
 در ملح خلاصه آه عباس ر - - - ص ۸

قوله می امرای آه ما سن اوت در حرکت ما کن یعنی علمای آل قناس لطف مصوم
 اردو لئاس ما سن دار میسی هر که اینها را لئاس ما دناست می مید ترس مروفا
 میگردد و مستقیم میشود و هرگاه ما حلاق یسیره آنها نظر میکند لطف مصوم می یابد
 قوله حتمه علما آه یعنی افکار و او ملع حیرت حفر دار و در مرتبه کمال ما تر اند
 و حتمه حیات آدمی که عتارت اردو میان مستوفی حقیقی است خواننده اردو همواره

در ملک مت و میالاک و موردی سلطان ای موردی لباس اندام ساه لباس
معاذت حضرت سلیمان حاصل بود پس مالم سعاد سلیمانی در نظر لباس
ساده داره قوله رختار بخت آمیخته اقتصاد سیر مالم و - محمود اقبال
ارست ملک حارافه یادی تعلقی چنان که اوگت اند که بر ما و صحت و کثرت
عالم ملکوت سرآمد اد قوله شری نظران آه شری نظرهای نظر با سعادت
سخت است و اسکان آید ای ساه ایشان میباید بر عالمیان که این برین را در
لباس سیاه ماسی و مردارد و مشتری دل اندای روس و ایران رصابی دل
اوردن و مردون امتداد و ادناست مود مشهور و معنی گوید بوی معمر است و معنی
دو القریب اعظم اولیسا سد حکام مالم بیکاه و مرتبه و عرت ای معنی قوله در
شرف آه ملک شده ام و سلطان سمر است که ماد شاه حراسان بود از این نظام
ام ویر ملک ساه سلحوقی که هم تمام آن نظام الملک است قوله هر یک کسری آه کسری
ام الوتروں عادل است اهل کسری مظلوم چرا که کسر بفتح یکم و سکون دوم شکست
و شکستی معنی شمس بوده از عرب ده بایت همت و کرم و سعادت از بران و سیادی
آید که این محسن مطلق من امیر المومنین معبود و معنی هر یک از علمای ماست
مظلوم چون نو شیران عدالت یتیمه اد و را اهل معنی سخای من اند که در هم وند
و دنیا و دنیا بیکاه معبود قوله مرد موی ملک ای براد شاه شدن معنی کنور و گوی
صفت دو گواه کما - اردو گویست قوله گیسو آه صفت مد طاق حقه اول مبتدع

معنی میدهند و در حوض العسل و محمودیت گویند است یعنی گیسوی اسماست
 است اما عصاره جزو عاصا جیاسیجیت اما موسیج است و اراں است که اشارت گیسو
 میدهند و در وقت وقوع و حوضی داده اند تحت پادشاهان امی چون ایطافه علیه
 با آن گیسوی مبارک که علامت شرافت و سرور کی است سر تحت سلاطین امی هست
 سات میگردد و در وقت عزت تحت ورود میگردد و قوله هم عزم عزم نگردد
 با موسی و آنجه گنبد است سوار عیث عار و حور و ایدان و عرشان و آسجی دای
 محر کرده شود از دست شرف قوله پیوندی قوله بین آه یعنی بیج سحر و سلاطین
 در مقام و مراست و اصالت و شرافت و شلاح گیسوی ایشان که دلالت بر اینک
 بیج دارد و دست و در بین تین پیوندی بر رفته است چنانکه گیسوی مبارک معطوف
 حور شود از عین مبارک سحر و دست مطهر و دی اهل است و در بیج و شلاح تکمیل
 بیج و شلاح که مبارک از تحریف و گیسو است مافیه و قوت و پختگی

در شرح خلیفه روی مین المقتضی بابت
 صفحه ۷۹

قوله میی اسل قوله ار صف آه علیقه الحق اشارت بحکم وقت خود موده که
 مقتضی باندام او و در و بعد از یوسف که سیر و دست مرشد علامت شست چنان
 بعد از این خود میسر باید و حواریاں حافه کاراں که حضرت عیسی هم گردیده و آن دارد
 حق بود و یعنی آل حلیم مشاء مسیح است و دیگران دست ما و موده تابع او پیدا
 حواری حضرت مسیح را قوله میی لیس سرق آه طاهره و الفع و التدرید مگردگان

بنیاد کار است از ولج مطهر و مقدس محطوط عاشق جمال اکمال و کبریا
 حلال اوست گزیده باطر و متاق اندکدانی الترح و استی دست که طار و یاسیم
 در ماری تحیف هم در آیه یاسیم برقتان محییت قوله خذاته بالعم سوده
 و آت لعد امداری از عقب قوله در ساحت آه سیلین چون سحریم حلیف قرش
 یافنی ارحایت عطمت و ملالت و دور عالم افرو را و موگردی یاسیم در صفت نور تو
 ستارگان دیگر میگردد قوله حمید سلیمان ۳ قوله سر و دست آه یسین لمس
 لمس عطمت و محاسنه است امداری کمرای الهی مردوش تا فکه الکو و اذی
 واقع شده و در گوش حق یوش او داسی اسامی آند و رحمت در مود و طریقه مستقر
 آباصل می نماید و بهم افکاهی امیار است و مراثت تبعیت ایشان فائز است قوله
 وار حاکم انشأ یسین ماک تستار او بنماه کوثر است ای صحت مسکه تهای
 حور و مراں ماک پاک سود دهن او کوثر آلود است قوله سر ماک نگار مایهین آه
 ای مسکه سلاطین مادر مراں ماک سر دنی عود و بهاد و سمعات سحر آورده در اعتق
 چهره ایشان که مراں ماک استمه آن ماک چون نگار عایه صبی سعتش و مسکه گزیده
 قوله قدر لب دور یل آه یسین لب حوریاں را طالع یکس میت قوله حور کوثر
 آه میو با کسر هست کوثر آن میو کسایه از غلظت که آگین مهر و دما کاوی فارسی و ملا مال
 و اساتق و در کون و در کسده قوله معالم آه معالم مع معلم فتح یکم و سوم مساں
 که سر و سده میر معالم نام نصیری است که معالم التبریل گوید قوله ازال

عاس آه عاس نام عمر رسول خدا است و من ای عاس قائل قال رسول الله
 اللهم احضر للعاس ولده معصية ظاهرة وخالصة لا صورية دنا اللهم
 احضله فی ولده رواه الترمذی ورازی واصل الخلافة ماقية فی
 عقده وارتكوبه تریصا ویا سین یکی را ساسی حضرت محمد است آب ویت با صا به
 عسالی پیستی آئی که در آن دست در و تشوید و و صو سار در و محاربه معصی و صو و استما
 کردن استهبار یا و تکرار استمال صامت آن ساقط شده ایه بهانه نم قوله
 قساص علم طشت و تقایف آه طشت و عایه لدی از مار و داوون مردم باشد آسیم است
 که درون تخم مرغی را مالی کسودار ستم بر سار در و طشت را در آفتاب که اید و ستم
 مرغ را در طشت همدیون طشت گرم شود تخم مرغ باصول راه یا لار و قش در آید و هوا
 شود و گویا به آسمان درین هم هست جیه برین ستم مرغی است در میان آسمان
 و نام فلسفی باشد و علم خود را بر علم طشت و عایه گوید اید در آن را رقم گوید که عایه مرغ را
 اید برین یک کرده این تماشا اگر نماید راست می آید که اعرش قوله خود شیر را وید صا
 اوستا یوسف نام لیسر علیه است

در آرزو و برین بعد اوالم صفحه ۸۳

قوله مرغ عمر گرفت سر را دای مرف شد و شتانی گوشت قوله پیران خدا
 قره باکسرتک یعنی آنها که در قتل و دانت امر اتب کمال فائز اید وین خدا و سعاد
 محاورت دار و ما جمعی معتقد اند قره در کف دشمن اشارت سعادت نمودن است

و حقیر در رکابیه از حلیم دانش مرا اندامی قولی مریک سوخته عروده آه
عروده دماغ سخاویت گفته که ذکر آیه سابق گریست +

صحیح ۱۴

در صفت علمای بعد از او

قولی دیا است کینه اے قولی دولت آه دا الحکم مایک حکم سریت را دران تنه
سعاد رسا سانی دارالعدالت قتالک ما لفتح خط و ام و جدان و فی العلاج مدیرائی کرد
و معیرتین هر چهار مصرع مراعیه نداد است یعنی دیا عودار الحکم را دران نداد که
صارت اعلی اال دین است حکمت قیام دا و دولت خط قولی نداد را در
مامل و ایام اسرار رانی از سر بود است ساحتی ناسد مجرا و ناسد که قولی کرده
نهاد است قولی فیتان آه فیتان معارف عصاان ما لفتح حتماک و در فارست
مستحق است یعنی قلم فیتان رانی تعمیر خانه دین تویم معارف است و نصر ایشان
حراس کسده و دران سارمه حصار کمر است قولی آلوده بر آه آلوده نادر
فارسی خبر است صاف و مروق یعنی اعصابی ظاهری ایشان از رعایت ریاست است
آلوده برادر و رحمت بسیار تعمیر بر هر سکند و اشارت است تا که اعضاء اولیاد
علمای اسمی گفته اند که هیچ سخی و برهمنی در همای ایشان اثر نمیکند جاسیحی می گویم
محمود گردین سرور و بر آه و در وجود ایشان موثر است و اگر آسمان الهی را تریاق
اگر ترا داده اند چون با حق حورو و وجود ایشان ملکی و خود تشنه است و سوخت است
را در اسباب اثر مقرر است و ما فی ایشان نوس صاف است که صارت از اسرار

صبیح الہی یا سائل تمیہ ترحمہ است و مدین سہی صاحب مدیقہ میر میسراید
 گوشت عالم بر سر آلود است و اردو قس شکستہ لود است قولہ ترشید آہ
 مایہر علماء لودہ کہ چار ستون عالم میں تینیں در تریل آہستہ و کتادہ حوا میں قولہ
 و سر قی اللہ راں قریلاً و دست پیر قرا و سہ قولہ صد چارہ آہ صد و چارہ عقدہ
 صد و چارہ سورہ قرانی - ستاد و دو متلج ہستاد و دو ملت یعنی ہستاد و دو ملت
 لودہ اوار و قرانی و ہر ار خانہ میں نام یافتہ و در حکمت و مباحثہ ہستاد و دو ملت
 کہ کتب مطولہ کلاخی ششمہ است حدیث سمودہ و حقیقت مطالعہ رسیدہ سمودہ و ہر مایہ
 شدہ امر قولہ ارکشاں الی قولہ پس کردہ آہ جمیعہ دین سمین دین باعتبار
 اصنامت بیانیہ یا مصحف محمدیسی ار لکد کریم اللع امارہ تیر دست ایشان تراش
 قلم بدستہ و رر لو آئیں اشارت است - تراشہ قلم چون دریاں ہر اردین محمد صبح
 عوامص مصحف محمدی تہذیرات معیدہ ار قلم ایشان سہ طہورہ طہورہ گر مگرد و آن
 فی الواقع موجب ترمیم جمیعہ دین است - تراشہ قلم کہ لودہ اداں سحریر است نسبت
 ارمیت جمیعہ دین آن لو ان بود قولہ سر سہ آہ یعنی بر دل و سیدہ خود از چہا
 محبت این طالعہ علیہ کہ دوستی آپہا صاحب حیات اخروی است فصل - ردہ ام نامست
 دیگر می را دماں در حل مانند قولہ میرت آہ اسی میرت برس مرد قولہ نے
 نسبت آہ موطا کو ار سہ مد ار عالم جارست قولہ بر تین آہ بر میں مالفتح
 ربحیر مار یک سہی کہ سر دہ و رعد و ملکہ در ان افگندہ حتم یک حتم اشارت است

ترشد مع مال - قوله فتاد اشارت است اولی و متقی و مراد او

مورالین *

در مبحث باب الیسین اولی و متقی الم ص ۸۵

قوله اس پر کراه صورت الیغ میل کردن دل سحر و عشق و محبت و دوستی
مع مرتی واقع شده و مرتی بالغ آوار سمت و محبتی و هم و امده و غیر آن و مستی اولی
اولی است یعنی آن کس که یاد کند متقی و متقی مراد درگاه یوسف استی قوله
سستل آه اسے صحیح کالات مالی و استالی فامر کرید و هیچ مرتی کمال
مترقبه مراد *

در مبحث امام الوالحسن ابن النخل ص ۸۶

قوله اس السآه سے مراد فوت که امام شرح محمدی اس العمل است سراسر کرم
سقی و دارالاعتق و آساف مالس شده و سلوک حمایت گشته قوله علق آه
تر کسر سے میگوئی قوله باسآه علی شان جهوداں در شسته عسارت
گرام کاتیس است یا مطلق المانع معید می اول سیاست عامه از سے در شسته
مر معید لر هبت تعلیم نام ادا و ایل بو شسته و اس سرکت دم یا قدم از ترک طریقه
با مرصیه خود موده ماده سراج آگاه نمائی سلوک نهشته *

در مبحث ملک المساطیرین آد ص ۸۷

قوله دین آه تبه مسلم اول و متقی مالی و کواں و عامه را گوید که الی الرضاں قوله

و دوس آه ای مشت که محسوس نیست و مل تسیر است در مکان میسر نشان اینها
 است قوله نظاره آه ای اطریحات و فقه و معانی معیه که موجب مدگی رجی
 امی است یبایستد و در ادراک نکته کرده ابا و حرو و امی چون قیحه حرو مکث کم است
 و ایستار اقرب یامت در این جاهل مست و نامادی حرو است موده اند قوله
 سب شان آه ای مکر قال بعد قال و قال الرسول و من فلان من فلان که
 از قتل اساید صمیمیت است رده میزدارند

در ملاح قدوة الائمة عزالدین آه صفحه ۸۷

قوله را سجد مراست الی ما آه ذکر گوئی مدوین شغول بیاد حق و در صبح
 سترگو واقع شده سرتی سوزان و بهتر و بزرگ و نام کی از اولیا که سرتی سقلی
 متهدر است و هر دو معنی در اینجا مساوست دارد اشعری صوب شهرام قلیل
 قوله یک نیست ای یک امر قوله دو را در ای حال من و مدوح

المقالة السابعة والخمسة عشرة صفحه ۸۸

قوله ای دیده آه ای آسمان تو میا است و پاساں چرخ توئی و آنچه در زمین
 ما بر آسمان سات هم میرسا موجب شود و آن توئی دار تو پخته میشود و مدعی
 صبح سحای آسمان میرا واقع شده و مصرع اول بهایت و افق هم میرسا
 قوله ای روی آه بهت حصار بهت آسمان و شمش عروس و عاشقش تاره
 و رانی آفتاب قوله ای یک سره شتم سمیت مدد و دل ای حله ران ناما

شعل در دشتی قول مانی پریش حاشی نوش سحر لاس و مستی سر
 رگند مستی بیس هراہ سماں لاس ماہ رانویزانی سیکی و ملت روش تو تو
 می پستان قول چون چرخ آہ بیس حوں آسمان لظاں ساسب یکد و نقشا
 نورار ماتیر کردش ملک میتود توادر کر سد ریں میدی و کر اورا نمک می سدی و ور
 می ساری قول حدیں آہ بیس سرح تو سیکی مام عالم دار شعل عرکین خود کریں
 آسانست قول حوں آہ اشارت شمن است قول صل ہا رری کہ نہ لشکر بخا
 دہد ارجست مارگشت وی اریں دیار کہ انی سہار عم مار خوردی ملاقات کروے
 قول شہ مال عراق اشارت سعد قاف و دیمی مسح سماں لظاں ملک یرواقع
 شدہ قول رنج ہراں آہ ہراں بعت کیم و ہم دوم عمارتی است سجدہ و معرفت
 مستہود است مداکہ ار محائب ملکیت مصر اہرام مصر است و آن عمارت ارگند ہی رنگ
 است کہ حکما و سلفی ساحتہ اور روایت بیس مانی آن عمارت اوریش چہر است آن
 گندہ و در و مسج مساات تعمیر یافتہ و کوکبتریں آن امیہ ار مرگتریں عمارت
 این عالم عایت کلاں تر بہت اراں مد شدہ گندہ مرگتر است و یکی اراں کوکبتر
 و آن دو گندہ مرگتر ہراں میگویند و طول ہر یک چہار صد گز و ارتفاع ہر چہ
 مقدار و گندہ کوکبتر مسج گز در مسج بہت و سر یہ باول مقنوج و تانی کسور
 و وسعی دار و اول صرح تو دو آجیا لمعے حر یہ بیر آید دوم بمعے عقد بود کہ
 عیال دہد کہ انی شرح +

در مدح شام و موصول گوید الح

صفحه ۹

قوله ای در حرکات الی قوله ای را با آه یسه ای آفتاب که در حرکت و بل در اسکا
را حویده که اقلیم چهارم است و در بحر اطلال با میجو ای و در آب و هوای اطل ترا
تیب و دره و مرغ مائل میگردد و طرف شام تو در کس که سست تحت قست و موص
آسایش تو قصور شام قصور جمع قصر میسر عمل است قصور جمع قصر قوله مرکب آه
ای خود را در دو سج که قست الی و موصی است و در بهت مرده که عبارت از بهت آسمان است
دور و علامه کس قوله هیچ مام آه حاتم گماید از آسمان که ظهور صبح و شام در
عالم از دست نمک در شعر الا معصف خود او را محام متصف کرده و محاسن است که شایع
علیه الرحمة در ترج این بیت چیدین گفته یعنی در کتور شام صبح و شام است المانی است
یروج مام که اشارت آفتاب است و در وجود صبح و شام حاسیجه اقلیم دیگر محتاج آفتاب
از سام نیست اجتناب کلامه و خیال نموده که مرد بهب حکما و متقدمین ظهور صبح و شام از
حرکت فلک الافلاک است که فلک بهم است که مروج خود حمل افلاک را از مشرق
مغرب می رود و حرکتی که فلک الشمس است از مغرب بحاس مشرق خود و اگر این
مسئله را و هم قرینه نیت مالارام نالائی طاق که از عید در حال خطاب آفتاب آه از
مسی میت گفته چه معنی دارد قوله دو جهان آه یسه دو جهان موعود شده حرف
شام فایم مستعد و بعد از آن ترقی نموده میگوید که بلکه هر دو جهان از آن است

حرف پیدا شده اند که مرتبه حرف شام بیلهوی رایجی مادی و حرف کس رده اند
 قوله میمون آه یعنی الف که در میان شام واقع شده چون شاه رنگ است و این را
 تشبیه شاه رنگ داده معنی رای لفظ شام و این معنی که در دست علمای مباد آورده
 است که مادی دارد است تاجی سرگرد است قوله شام لسانی آه الف صورت عمود
 مادی می آه لسانی شام عمود صحرایی ظاهر گشته و صحرایی پدید آید قوله سام
 از فی آه یعنی چاه آسمان از راه کبکشان از حوا و بار و فاق است شام از قدم برادر
 جهان ریست و دخی و در شاهی و دیاجیا سمه آسمان هجوم کو اکل راه کبکشان دارد شام
 سمائی گوارا کتی بی سرواں دارد و دود معنی صحرایی پانی قی واقع شده قوله
 داسی دگهی آه داس بر دین طاس مادی است که داس علاوه و کس و صحرایی است
 بر رابری گوید که بر سر دایهائی گندم و جو است که در حوضه باشد که فی الزمان قدین
 مقام می دوم راه است و که صحرایی است که ملک مشک باشد

در مکتوبات مصر صفحه ۹۲

قوله مصر لریح لطیف الی قول آن داس آه جیم دین مراد است امیر المومنین متعلق
 است که اهل مصر است و فصل سایه و آن چنان است که چون محالان هجوم آورد
 گرد سزای امیر المومنین آمد و مکه شدند که کسی درون سزای آن حضرت در آید نیست
 رسد گشت آخر مرد سزای سار کس آن قس برود و هجوم نموده درون دما آمد و مختصر
 کسی که در خانه امیر المومنین شد و محمد بن ابی کریم و کار بدست داشت و بیتر آن حضرت را

گفت که کار در مد آنحضرت مردمان را بدو که ای یسرا اگر او مکرر بدو دوسه
 و این محاسن سعید من دست تو دیدی رو داد استی محمد این او مکرر این حرفها
 حرف دست از آنحضرت ما در دستت و از خانه میروم آمد من مردی از مصر است
 کما به این شعر بود سخا و اندر شد با کار دگفت ای مرد جو مشت را از طبعی میروم
 آنحضرت گفت این کار مرا خدا تعالی داده است خدای کسی را نداد و ما شما
 این کتاب خدا کارها هم کرد چون دید که در میان شما بدو کما به این شعر کار و مکرر
 اندر دو چون مبارک سخت به معصوم محمد بن آیت فیکمیکهم الله و هو
 و البیع اعلم اما او و دیگران تمسیر بر بیلهای مبارک کس بدو تا آنحضرت عمرته اعلاؤ
 شهادت رسید و این عوفا و در ادبیه بود هر دو هم دلجمه سی و پنج سال از هجرت است
 علامه آسیج در تاریخ طبریه واقع است حلاق المعانی حاقانی داس اشارت
 کما به سن مشر که یکی از اهل مصر بود موده و تقریر یک چهار بیت ظاهر است قوله
 گاهی که چو دانه آه ای دانه که آدم مجرور و در بهشت میروم اقتاد قوله
 مصری آه یعنی مصری که نام او را اهل او تسکته و بیع عرت او موده اند از بهشت
 مثل قتل از شمار تمام یکا حرف است که هیچ نیست به تمام مدار که
 موطن و مامن امیانه است قوله مصر است آه سقط لغتین سجب
 اناده است در جریس متف تر عیم دور کردن حرف آخر حاسی مصر را

دستایں تمام

صفحہ ۹۳

قولہ تمام آو شمال سے سورت و دریاں سے تمام سورت سرد و مہاں دار و
 دیکھ دیکھ دریاں است و تمام ہم میر مرد اوراچہ ست اسرست یا اید و دیکھ
 دریاں اودتاست دار و جمع اقالیم مکران است قولہ حال حج آہ مد
 مانع ہو کہ آتش ماری و سہ ہرگی سے حونی و دروں شہر ہر کہ صارت است
 ارمال بن مدلاں مہان و مہی گردیدہ و آمار مدلاں رجیہ مصر مدیا آہ
 و سہای حال اودتہ مائی مدلاں ششت کہ اشارت مصر بعد اوست و در
 مراح متب مدلاں الکسر آورده اند قولہ رہیں مال آہ اسی اریں مال مدلاں
 کہ چہرہ مصر گرفت اگر شرح کہ اشارت امیر المومنین مقتول مقول است راں
 کتیدہ عسایت رہا کہ ہر ہا کہ علیہ مدلاں و حواری ماستہ فی آنکہ کسی را ہر
 رسد مدتیہ خواہ بود قولہ ہم مکتب آہ سے امیاڈ اسحاق سل بن باواہی دہشتہ
 علم روت الہی دست آورده اند و ماں اصمیا را و ماں مقام ستر ب عد
 صاب ہم سیدہ قولہ تمام اشراہ اتروم مریدہ دیکھ و در مدانی لہم
 موصل لہم کم و کسر سوم نام شہریت کہ ہر کہ در مقام کد قوت اور ادنی
 اند کہ اے سوید اند سلا و در کشف اللعت صبح یکم و کسر سوم نام شہریت
 و مدی ہر صبح

در معنی موصول صاحب صدر الوزر از الخ صفحه ۹۳

قوله تمیز الی آب آه این اشارت به وحدت قدسی حرمت طیبه آدم میثقی از بعد
 صاحب یسعی جیل صاحب گل آدم را در دست خود خمیر کرده تمیز طبعیت یافته
 دست خدا ولایت حال کیا بر عالم علوی است بمعنی روح اشاره است بقوله تقا
 معنی دیده من روحی یسعی چنانچه حضرت آدم در شجرات امر تحت جیل در تمیز
 سده مروج میرور ظهور وجود معصی لعیان عیایات سردی تا پیمیل مع
 متحول بوده و تصرف یافته در یافته آب و گل او که صارت از وجود است
 قالب مع روح الهی هم رسانیده گویا آدم تانی است از ان تشریفات آدم اول
 سرف گردیده قوله خود آه یسعی صدر معنی که صارت از مروج است مرتبه
 حرمت بدو مع است قوله یکای مطران الی قوله آیا کم آه و یکجا کلمه مع است
 مع معنای سمت این ساسیکند که آنها که انتظار مع دارند تا مار کیدای یک مع
 ادی بر آمده است مع کیدای کم واصل فی مع مستعد شوی و لایم گیرید مار را
 و معده مع سردی چنانچه قوله کسول آه کسر مع یکم و سکون دوم شکست
 و شکست مع بالحق شکست و بست و مرمت خاطر کسی کردن یسعی و مع و او و او
 مدل بر روی شکست دل نوشتن و او گردیده و خود او مع بر حریف شده ای
 بر حریف با قوت و توام از خود او هم رسیده قوله انا ب و ناق است آه

است چنانچه در ایام است لفظ اشاره است که مخالف سیاره باشد و ستم
 است اشاره ضد و دروش بر ضد نهائی دیگر قول هم می آید که است
 ستم آئین خود و صیغه عالم را معلوم نماید مثل و هم که اعام معلوم می شود و قد است
 دارد که دعوی حقیقت دائمی کند زیرا که اردست تمام مرتبه است نهایت مدوش
 ویر دست حال های اشارت دست موسی علیا السلام قوله آنکس که یکی آه
 یعنی کی که باین رتبه شوقش معقود است که یکبار از رفعت میرواند خدا کرد و این در
 صورت ستم دارد مومن می است - یا آنکه اگر کسی این مقدار شعور دارد که یکی را از
 شصت رقی کند و این در صورت ستم دارد بعد اثبات است - او میداند که
 دست از عام بر است اعلی و بهتر است قوله عام است آه یعنی عام در حق اهل کبر
 مرگ و طغائی است اهل اسلام و قنای شرح محمدی را امام حدیث است بلکه در
 خاک این طغی است و بودن حرف علت که الف است در میان لفظ عام دال است
 بر یک مفعول باکت و سبب نقصان این گردد است قوله ما هم که بعد آه یعنی بعد
 از تیر کرام است که سبها و حور شید یا دست حال الدین و عام حشید را را بر بعد
 و یک دست شمرده سبها را از حور شید و عام حشید را از دست حال الدین و قتی معلوم است
 و ملاحظه آنکه عام حشید را دست حال الدین همان است که سبها را از حور شید
 پس سر که دست مدوح را امام حشید را را که در سبها را از حور شید تا ما معلوم است
 امر را از حور دور است قوله حشید آه حال کتاب رن و در مد و توان

پسے حال الدین را حتمید تمام است و مردود است هم و آری ادا حال است و الوط
هم و آری حال مرکب میگردد.

مار آمدن بپسندیت الحزب

صفحه ۹۶

قوله گرد در حش آه خطاب بافتاب موده میسراید که اگر در حرم محترم اوداه یا بی
عمری که گم کرده در رکب آن حرم باریانی قوله سلطان الی بکیه رده آه الصادر
اصلی معدن کل تنی و آق له که انی القاموس و در مؤید المصلا و معنی بیگاه است
و کلمه ناگسرا و تشدید سائمان و مصلوح چهارم مستعد است از قول تعالی ان الدین
آسدا و عملی انصالحات اما لا یصیح اخر من احسن عملا او لک لهم حدات
عدن بحری من قتمهم الا انهم یحلون بها من اساور من ذهب و یلبسون
سما اصصا من سدس و استغرق متکلیفین میجا علی الاربابک نعم المواب
و حسب مرتقا یعنی مخرج که سلطان کرم است در آن حرم شگن و ارسائه مد وجود
سائمان کشیده و در بر ملائمت تکیه ساخته چنانچه اهل بیت ترسند با تکیه خواهند ساخت
و اوج نعمت مملو خواهد گردید قوله احسانق آه عطاان نام کی لراما مروج
و نام قیلید عدن بالفتح و سکون دال مجله آقا است و در عائی همیشه بودن و او با سئ
بهشت که مردم همیشه در آن خواهند بود و بعضی ثقات نوشته که چون عدن معنی بهشت
است بهشت را عدن همین سب گویند که بهشتیان دائم در وی آقا است خواستند است
و همین نام جاریه است و معدودین که مراد از حواله اسما حاصل شود پس لفظ

عمل را نصیب نیست شب آمدن مطهری که انی عیاب العبادت عیاب الصبح
 نام کی ارا اعداد در دل هر که عیاب صبح بود در وسع عریان تا عهد ان لا اتفاق بیوت
 میرسد به صفت قنطاریطان محسب است لطفی است قوله اقلان ملاقاتی
 مورد که اسال عیبه در دیوارهای ماها سار و تنهایی لدریات در آن گذارده ام
 ما نگاه و میانی عاب میرگوید باس قوت در حرب و دلیری و ما ماد فارسی معاف و تو
 و اتفاق مرسوم بودید من نام مردیت کریم نامان نام اوسا عرب که ارا همان
 مسدودید و سیف نام سی خودی نامم نام کوی که کستی روح به وقت مرل طوفا
 مراں بهار کرده دیوار سر زنی حری مالکسر و اند کوی نمکه و کرو و بس و مع که است
 الصراج فاف کوه قاس شملان مالام به من مرغان نام کوی است که انی الزان
 و نامم قسم اول یعنی پی در پی یکدیگر باشد که انی الزان به انی صبح اول و کمر من
 موکل روح مع آن را میه آمد که انی التتم و الصراج قوله ارا برانی قوله آیه آه
 یعنی در حرم محترم جهت دفع چشم رجم از کار ام و عدله در او کل را آویخته و گوسار
 می و دودگاه در می او می و این قسمی است اعدا معص که کسی را گوسار آویخته
 دودگاه به می او و نمیدانی در حرم او کل معدت گوسار و معیدم است و در صورت
 لغو یا تنبیه بیت انی مقسم گردیده مع اول تعلق به بیت اقل باشد و مصرع فاف
 به بیت اعدا و می آله متکاح شرح بیت در ظلم و گرفته ای در ظلم متهم گرفته است
 بریده است محب امده مشعر مخیم و سکون شین و فتح میں کمی ارا عیاب و رانی

حج در که معطیه و یکی از مقامها بی صفاکت از مصالح بی تشعیر و قرانی حج را گویند
 قوله اور که الی قوله ریتاح آید یعنی ارا از سخای او رقی مدح تید و بر سیم افتاد
 سم باب سخای او میاورد و اما الحرقی گفت یعنی سوختن - عروج این کلمه را تسدید
 دانست که اما الحق گفت این بیت لطیف خود علق ادا می شود و در ریتاح ساکت بید
 سوده خاکتر را ساد و مواد و موصوفت سیم با آتش محاوره ریتاح تا کندن و فشرده گلو
 ساعت نقضه مسعوده حلق تسدید دارد و قوله "ما حرج آه" معنی سفت گوی یعنی ارا
 بار که آسمان همیشه رنگ دلانی و غلانی او را اختیار نموده اسبابی او چون رگس کشتم
 کرده و صورت دقال فی آمل بهم رساییده قوله "ما قصدا لی قوله" لغت آتله و
 اسم المالت و سکون ابلع و واولو المالت کتیده و سول رده برده حرگی را گویند نامد
 سامیاء و سراییده که در پیش در خانه و ایوان ملوک و سلاطین کنند و ستانان
 را بر گشته اند و معنی درش متش و ساطر رگ گرانمایه هم هست که انی المردان
 یعنی ارا بی گامیکه عالم وجود را قدم سرت آموذ متر و مسافات سجیده و وجود
 نایس الجود خود چهار کامیاب گردانیده سراییده عزت و علمت اودار حاک
 اس دنیا که حرامات است عار آفت رسیده و بیچ آفتی گرد سراییده عزت او
 گردیده و لغوت دنیا لغوت گفته قطر صدقه و قطر مناع میانه ایست و آن چهار
 د است هر دوی دوست دست آدم مستوی الحلقه حوس است را کتیده دارد
 صلت عطا و صلح قوله "آما در و در آنرا و معی در و در و در مقام شمس هم

گویند ہیچو آفریں و مارک اندک کافی المرئوں توری سرورں رومی قنا و حامد
 تاشانی سیار مارک را گوید و آرا ارکناں مامد کافی المرئوں سر توری و اصا
 ر رعت ای توری ماه در رعت آفتاب قولہ ہر ملکہ الی آرا آہ ولی دوست
 مامدی حامد مسودہ ماول صبح مالت و ان نام موسمی است کہ اسما مامدہ ارمیم مہات
 خوب مامد کافی المرئوں سے ہر طلقی کہ اراں معوج مدوشانی رسیدہ مامدہ نو دکر مسج حشر
 دانت و ارعہ رستید مامدہ نو دکر مسج حشر کسی را کہ قنا مفاہر مود کمر قنا سنے او مام
 گردیدہ

حطاب یا قنا عا کتاب

صفحہ ۹۹

قولہ ای قنا الی قولہ مامد آہ یہیے ای آفتاب سر جبر و در سائر معوج متوسل تنوا
 ترا حور شیدی دگر کوئی در آموزد و دگر حور در اساسانی محکم کس و رباں خود تر خائے
 کشای مایں سر را و سر وی تو عدت مای و شکو حرم مدیدہ اداساری کہ بتا مایں
 ہر ایت و مایں ہمو دوساں جو تنودی مکہ معطلہ کہ ار تعمیر و مرمت نمودن حال الی
 و ار در ملک لساں گردی بیت اول میجہ یا سانی و بیت ثانی نتیجہ تر مانی است
 ملک ستیہ نام بدر سحر کہ مادشاہ ملاساں بود قولہ امتن آہ یہیے ادا طیل
 ثانی نام کردہ مامدہ آں حساں باشند و طیل اول ہر راس حباں بود و یہاقتن
 حاد دانی مام اورا تو مستند نقشنہ محرمیے محکم دقات دار ہما کہ در عرف حال آرا
 قناں سر دار گوید بہار عم قولہ سلاح شور آکدہ من سا بگری مہار نام

داشته باشد و معنی ترکیبی آن در متن و استعمال کند. صلاح است که اخی بسیار غم
 قوله ان لوح کما هست که قانع است میی لوح و قلبی که در ازل بود و ممتلح
 ن ا ت ا و س ا +

در معنی سلم صحیح ۱۰۱

قوله هست ارقم آه ارقم الصلح و قاف مصتیج مار سیاه که خطها را سمید بر پشت دارد
 معنی حین دو ستاره ارقم مار یک خط و نقاط سیاه یا سید در پشت آن باشد
 قوله تر یا که و چون قلم را خطا بگیرد مار رتین گرفته میی اراں قلم که هر دو است
 ای نمودار هر دو دارد و بصورت مار پشت او وقت بصر رسا بدن مهره ها است ای
 درو معنی را مردم میاید مصالح بسیار مایل دیں رسیدن قوله حور و آفتاب
 می علم او اگر چه بی است اما آفتاب در معنی و معنای را میجو و ای محو میار
 قوله مصرفش آه میی دات او از مصرفش و یاقینی مالغ مسوس موسمی میی
 ویر میی شمشیر آرد ای در عالمگیری و جهان کنشای دولت شمشیر دارد و دلسا و
 سرج است و سراج هندی اسه سیاه است اعتبار میای قوله میی الی سراج
 می معنی ای کم حور میی ادم ای صیغ ادم است و معنی در گریه است چاکه
 حضرت میی ۱۲ ایه خوف و حشمت ایزد سجاد همواره گریه استعمال میسر نمود
 رمضان نور است میی در نوشتن است چون در رمضان حور و انار شمس
 اسلام میست اول فرمود که چون رمضان میجو و این حرم سراج می سرد و مار

نمود که چون بیار و لعل است دوره نمودن او احوال است سحر تیره و سحر دانا
 این دو است سحر بر سحر +

در شرح حال الدین

صفحه ۱۰۲

قوله ای در خط آدین در حکم تو که صاحب طهری و عواد و شرفی و رکاز آسمان
 و نقطه زمین است و بر طهرانی است ترسان آرد دستی است که قوی طهرانی
 میسران گیر و تقریر می بین باشد که ای معجز در کتیدن ملک حکم تو بران میسر
 بر یک در ملک و نقطه خاک ترسان و وجود لیدان آمد تا تاج و ارج حکم تو واقع شود
 و مواحد آن گرفتار یاریم قوله شیطان یار آه یار که اهل اسلام را عواد
 صلوات می میرد دست او سلمان شده را بر سر برقی هدایت است قوله کان در
 سر است یار یار حور شید میسر است ارعود تو کال در سیر آرمه یار سمانی
 برسد کوهر کان را ستمیده قوله در دست آه یار در یاری دیا یا ریاست را
 صدای و دست ستمیده که شل دریا موج میرد قوله گوهر لے قوله آریست آه شهادت
 علامه باصل این دو بیت و ابیات بعد آنکه گوهر کانی در دست که از نور جم
 رحیمه رحم کوهر را معبود و روش گردانیده و آفتاب مستطال او مود و نور العلق
 فکلوا و اگر دید و در ملک دایه او شده درین شمس برار سال مردش دانه تو هم
 پیمان گوهری که از معدن طلال با کمال سرودی رآمده و در نقطه آفتاب حکم الهی
 در رحم برین احوال حاموده در عالم و در دست و در دست هر سال که مرد است

اطلب اول تر از منی گشته ده ماضی سال آخرین قدم در عالم خود گذاشتی و اصل
 عمل را که مظهر قدم تو بود و تعلیم و تربیت را دلت ساختی و عیال را بعد از آن برادر تو و خود
 را خود تو تاج شرف و عزت و رفیع مقامات آفراده و پاک رسد خواست قبوله آری
 الی مرتبه ای که سده شکم سدی که از طعام حرب عادت شود همیشه سکرم روان شدن مسا
 ناگواری طعام سیده بالغ معروف و بی رام علو ای است که چند میوه را در شکر کس
 بر می پاشد این کثرت این انواع معانی تو آرد و حسن را سیده و سده حاصل گشته و بیج
 احتیاج ساده و مرض را دینی گرفتار آورده قبوله بهم کاسه آه یعنی حسن تو وجود
 حاجتی دارد قبوله ای حوالی تو که کسیت آه یتیم سحر عمارت از مر و اید است
 و لعل گوهر اگر داد و علف در میان سحر گوهر ساستد لطیف در لیت درست می شود
 و الا این گوهر بل در مرد مراد و دریا علف تفسیری ماضی و در بعضی صبح بجا
 لعل گوهر در حور واقع شده بر تقدیر طریقه استنباط موجب درستی سخی میگردد و
 یعنی ای موصوف چون یتیم پروری صفت است از آن جهت کمیت الوالیتهائی است
 داری پس یتیم در مارا رای چه عمواریستی و تربیت میکی و عیر می داری قبوله
 میت کرم آه اسے در حق گفته احسان و کرم سما آوردی قبوله کسره و وجود تو آه
 ای احسانهای عظیم دیده است و بالواع یتیم رسیده است قبوله تا علف آه ای
 آسمان که لباس کسره که در این تو میکی و علمائی که مسود اند حلیه تو سرین و طهر
 میانی آل عباس علفا عسایه قبوله گر قوی آه ای اگر حاکم بانی و دران

مقام شکر سکوت کنی قول کعبه رسولی که در دم آه یعنی کعبه که در تغییر ق
 با تمکیم حادثاتی یافته که هرگز دست حوادث داس عمارت نش برسد و نگه مقامی و فاکت
 عالی یافته که در دم و حرم می باشد قول حرم مع اول مردن بطرام ولایت
 در حوالی دریای گیلان و دریای گیلان موسوم آن ولایت است محل خوار آسمان و در
 گوید موطی دلال ولایت را مدگالی می تواند کرد که در اعیان طبع اول و تمام
 ستود و در این مام شهری باشد از ترکستان مسود و حوالی مسک حوالی آسمان و در
 و معده دوست و هم آمده است میر که معراج ۴

در بیان معبود ستاره شعری الح صفحه ۱۵

قول در طالع الی آن شعری آه تشبیه حسانی است سماں را که اورا تشبیه با سد و کشت
 سوزید مشهور است بهر دکان کوهی بسیار است حیات آن رخ که در وقت ولادت
 طالع مولود و در شعری و ستاره است یکی راشانی و دیگر را یمانی گوید شعری شامی با
 و در عکس معرکه از اجبت که در مصر در حقی است مشهور به طالع و در معنای و میگوید و نعا
 مانع است آن درخت از شعری شامی تربیت می آید و این ستاره را رعایت و شعی گو
 شعی حوامد و معنی حرمان را پرستید می یعنی در طالع کعبه معظمه تشبیه معده سماں تقدیر
 حکم کرد که اگر در وقت سارات لنگی در معان طالع مانع مسکون شعری شامی اما سماں را
 نماید و بیت اندر آتش و سوز گردد و عالم را وقت در حقی و در آن راحت ظهور رسد
 درین در و رمان آن حکم معده سوز علقه گر گردید که در اس سعادت و سعادت

هم موجود گشته و حال را امن و آمان پدید آورده و کمایت ارباب شری
 ستانی و ات تو لوده اند سال آمد و من و معنی جدید است پس چند سال قوله
 ماطر مستعد آمد ماطر مستحق از ماطر است و در ماطر اهل محرم میان ماطر است که چون
 دو کواکب در یک درجه و یک دقیقه برج جمع آمدند و قرآن گوید پس اگر آن حال
 میان آفتاب و ماه باشد از اجتماع حواسد و اگر میان آفتاب یکی از کواکب متغیر و
 باشد از احتراق گوید و چون میان ماه و یکی از جمیع متغیر بود آنرا مقارنه حواسد خوانند
 و درجه دقیقه دو کواکب را در دو برج که یکی از آن در برج سوم برج باشد آنرا تسلسل خوانند
 و در حوت آنکه میان آن دو کواکب سه درج خلک باشد پس اگر یکی از آن دو برج چهارم
 و دیگر برج باشد آنرا تریج خوانند و اگر یکی از آن دو برج پنجم و دیگر برج باشد آنرا تسلیت
 خوانند و اگر یکی از آن هفتم و دیگر باشد مقابله خوانند و مقابله سیریس را استتار
 خوانند و اگر ساله محقق طوسی جمیع متغیر و جمیع سیاره که غیر سیریس باشد و طالع مطلق
 هفتمین برج و درجه که هنگام ولادت یا وقت سوال چیز که از اذن نمودار باشد
 و اول را طالع ولادت و ثانی را طالع مسئله گویند قوله تو شری لے قوله
 کر شام آه یعنی در آن شری و در حق تو جیاست که موصل باشد فلک است و تو شری
 موصلی بین از موصل عام که متوی بود و صحرائی عرب لشکرگاه خود عمارتی تا بنجه حکم
 اهل تحمیل ظهور رسیده باشد و شری از آسمان ورود آمده و روستی بخش که معلوم
 گردیده قوله چتر تو آه یعنی قضا و قدر بر ازل و بیل چتر تر از بر حرا بیل گیرند

ای سایان هر قرار بر حراصل سار و دور معنی مسح سحائی حشر حمله ارفع شده
 دار حل جان مسکرم ادا شده که در میت الاله که در هست و این مسح از مسح اولی اونی
 میاید قوله در سان جمع در سان معنی قوله تو من دایت الم تو من بواؤ
 محمول و ای ماری و ای معروف قسمی از بر گو محک که ال استد امر انیل سیائی محمول
 گوید که کف و شدمی و جهانگیری و در سراج دوست شیر گو محک که سر آن دو ستاح
 شده ساک مایع ام ساره ایست علاج صورت عوامیان و زیای و بی ساس الم
 و التمدید تمثیری و تمثیری و سعد داح و آن دوستار ایست که سان آهادر بی قدر
 یک مایع است و در بیکی ایها که کوکی است حرد که آرا گو یا میجو اند که در کف کند که انی
 قوله در س آه میسر و در وادی علم گمی جیان بود در که گو ماق من آفتاس
 عقد و راس مهم آمده یا آنکه بر س در تو قمر من حدر است و اندو بی علم نور اس است
 قوله عدل تو الی قوله اعدل تو آه میسر از ساست عدل تو الی عرس که در دو هر
 اعدال را که سب مع است و تصور نماید و موجب ملاک حال و اسد ما که که لفظ ال
 که نوشته شده مار و احاط نماید قوله گوید آه از سر حال ای از سر شوق و محبت تمام
 یا از سر قاصای وقت که وقت حسن شمع است معنای ریاست و شل شده که رای
 اهل عرب گوید که میسرید ارمال جیاسی در ملکات گوید قوله مسح انگیز قوله
 سل عرفات آه مقرر است که در ج سلیمان معنای میاید تا مر که و حل میلهای شود معنای
 است آبی میلهای عرفات را از طلا گمی و دندان در و حواهر سختی که تمام رنگ آن را

واپاسه دُر گردو قوله سمنستان ای سمن در قوله قوس قزح کائنات گیر
 کرده چو طاهر شود و آرا کمان رستم دکان شیطان گوید و آرا قوس قزح جهت
 آن گوید که قزح ماحود است از رجه المسمی یعنی راه رود و قزح و سر یا آنکه مسمی
 است ماحود در قزح است بمعنی ارتفاع یا مشورت است نمک موکل امر یا مسمی است
 سادشاهی از ادشاهان عجم کدانی المسمی قوله آئینه آده صاحب مردان و هم
 بیان آئینه مسمی گوید که آن آئینه بود از پتیر می ایستو که صحبت آگاهی ارجال
 و رنگ بر سر ساره اسکندریه که در حدود و رنگ بر کار دریا سا کرده اسکندر بود
 مص کرده بود و شعی ماسا مان عامل شده و در گیاهان و در صفت یافته آرا دی آس
 ادا اعتد و اسکندریه را بر هم زد و در عاقبت از سطو آرا المذاب بیرون آورد قوله
 رسان ای روش قوله حوس خارده آه شکل آه میش ارج بارده رجه در پهل
 قدر در مان لونا و ترقی گیرد و در پهلوت دردت شمرل ماند قوله شکوهر مده آه
 شکوهمیدن کسر اول مردون مگوهمیدن بمعنی ترسیدن و هم مردون و در پهلوت کردن آتش
 و نعم اول بمعنی اطهار مررگی کردن و ریاضتیدن باشد که افی نهان معنی اول
 در سوسق راست آید و معنی دوم در سوسق ماستیه کالاسمی پهلوان صبح اول و هم ما
 و هم ماسکتیده و معنی رده قلعه ایت در حدود مصر و بام مادشاسته بوده در
 یوان طساق مردون سر طان نام و معنی است مشهور در مصر گوید بعد از طلوع
 شعری شمرست که از آهس ساخته باشد مررگی آن در حجت ممر و در پهلوت از آن

در آن شود ما پند جمع کند و معنی گوید تیشها در زیر هر سرگی که فتر رده اند
 سیاه و در امتحان می خاست که قطره شیر گاو چکاند بعد از لحه باسد و لکه میرسد
 شود و آن سیاه که در هر سر آتش شد تیر سید گردد و آن را عربی و بهن انسان است
 و بمعنی که درخت انسان آسمان است باغ و درخت نوده است و آن را عربی التمشخ است
 و گوید از معنی عیسی ع و تم آن را حب انسان گوید گرم و خشک است و در دین گوشت
 رسته را باغ است و سید اکبر میر گفته اند پریه رسول و معنی حریه باشد و معنی جرج هم
 است که قلعین مل باشد و معنی لقه عیان می رود و مرده که بخت مل و در مرد مرگند
 هم گفته اند و معنی هر روزه و پیوسته هم آمده است و آن هر نفس نفس و آن ثبات
 نام او این پنج سر است و معنی گویند حکمی بوده و در حدیث آمده که معنی گویند سه حکیم اند
 که هر سه هر من نام دارند یکی ادریس که او پیغمبری و بادشاهی و حکمت را با هم جمع کرده اند
 و علم را با همی را که حیات هند و سیاحت باشد و آورد و دیگری هر من نامی است
 و او جامع اعداد و حکمت نوده و رشاد گردیتا عورس است و سوم شاگرد و تالیف من اول است
 که صاحب طاعت کیا نوده است و آن تار شمار گرد و در رسول صر من است و پسته لیت
 درین بحث درین کوه و دره را گویند که انی الراس قوله باره رشاد الم باره
 درن حاره دیوار و قلع و تهر را گویند که آن را ستاری معین جو اسد و کرت
 و مرتب و دولت را میر گویند باره سکندر کیا به ابرار است که انی ترح عبد السلام
 قوله حورال میر آه لیور حیات عیادت از خانه که بیست حورال قعود بشی

را بر پر ملائکه نموده در آن آواره آرست تا مردم بعیش و لذت اساعتات و دنیا فائز
گردند مقصود محصور و تنگدست گدازد که گدازد و مصرعی اهل عصر و قیام سمارا و آه ما و د
فلک المیطع عرش کلاه دریا بی متواضع گدازان جمع مدح معیت شهر قوله انیس آه
یعنی انیس هرگاه معلوم کند که انیس رسته سیات الهی حضرت آدم علیه السلام از بس
توایده ای چون مثل تو فرمود می داشت از بهجت الله تعالی او را حلیه و خاتم
استخیر تو بهترستی تو قیس نام کو بی است و این کوه را این بر گویند بر آنکه
عمر الاسود را در آن مامت گذاشته بود و در آنی المصباح قوله یدرفته آه
آدم و درل حیدر و تاج و درل آه و آه امری میب و نصع خواند - سرائ -
سپهر است که انیس قبل از آفرینش آدم علیه السلام هر سال مرد و عبادت و سرور
چون حق تعالی آدم را بیاورد و خلقت خلعت مخلع گردانید امر مسخره اش مرد
اما انیس را ایستاد چون سب پر سید دارا حکا که از قوم من دو گشت که من بهترستم
از آدم چه او را از خاک سرشته و مرا از آتش پس بدیجت مرد و دو گشت و آن طاعت
چند بار سال با درفت یعنی صحبت حدیثی که بیانش گدشت آه طاعت و مقول
درگاه الهی گردد

فصل پنجم در مدح و فضل او صفحه ۱۱۰

قوله از سوره آه مقام در مصلح سالکان آنکه سده را محال شود در آغار سلوک
و گفته اند که مقام عبادت است ارفاقت سده در عبادت و شرط سالک آنست که از

مقامی مقامی دیگر قلمی کبد با ابر مرتبه نکویں در گدو مرتبه نکویں مقام مقامی
بقایا متعرف و میراث عرفان الهی ۱۱ حضرت سید الموحداث رسامی طریق
وایت محمد رسول اللہ که کسایت است از سوره معمود که امانت تعلیم گرفت و تثبیت حضرت
مرتبه و لیه فایز گسی. آن ای از این سب قولہ مرد عوت آه اشاره است معمودان
ماوسن نکویں آسمان است که روری اُسان س اوس حرامی در میان گو میسداں خود
نور باگاه که روری گو میسداں در نور و مدید اُسان گفت و ایت که س هر گر
که که عالم تر از س مدید ام و در قباوی مدید تا گو سید را وی فتاد گرگ سس را
و گفت طر محروم سیکردانی از اچیه مدایتالی برابر روری کرده است اُسان گفت محمد را
گر که که سس مگوید گرگ گفت محب تر از س آنکه محمد مصطفی و دیحلت اسمائی تر ظاهر
شده تمار کتاب مدایتالی میجو اند شمار وی عاقلید اُسان گفت گو میسداں برابر
سکاه دارد اگر س سس وی روم گرگ گفت س عاقلیت عام ریادت از اچیه مقبیر
سمائی محمد اُسان برای و س توئی مقر ساحت و گو میسداں را وی بارگ است
و اسمی از شما س روان سداں رسید در رسول ۱۲ اصحاب ستمت بود دیون ششم
وی س اُسان افتاد و گفت ای اُسان آن گرگ واکرد و اچیه ساس شد و نود اُسان
ماچید پرازان اُمان اود که ای الشرح قولہ بر معمود آه اسارت است معمود قسج
حصار دست آنحضرت چاکر روایت کرد انس که گرگ آنحضرت کبی از حصات یس قسج
کرد و در دست شیرین وی و و سقیدم با قسج رایش تر ریحت آن حصات در دست

او مکرّم و تسبیح کرد بعد از آن رسماً در دست او تسبیح کرد و قوله **یا کاف آه ایس**
 نیز اشارتست بمعرفه فاعله آن **یا کاف** الایامیه محمد و آن چنانست که حواله رسول ۱۲ ما
 او مکرّم صدیق ۱۲ در آن عار قرار گرفت همان شب مرد در آن عار در جتی ابروین است
 و عسکوت مرده نمید و دو کوفت و جتی سیاه برده عسکوت عران در جت مستمسد
 و سروروی اهل که آن ابر بسیار بر رسول ۱۲ نماینده در جتی ابر در حواله نادیه نظر کرد
 و گسند علان در جت اسکان رسول لعنیں آید و جت ابر اسکان آن در جت معان است
 و بی آمد تا پس رسول ۱۲ بایستاد و بین بر آگت مار گرد مار گت و مکان خود رسید بگدا
 فی الترح قوله جمع آه این نیز بمعرفه آن تسبیح الدین است و آن چیست که رود
 لشکر از عانت حرارت در بهایت تشنگی نود و داسپا بیج حاتب هم میر رسید جماعیه
 اگر مردم قریب بهلاکت رسید بدان دریای مویح موت قدحی طلب درود هر دو دست
 سارک بدان قبح گداخت دو حیمه آن را سر و دست اسحمرت جاری گت چنان
 تمام لشکر از مردم و حیوانات امان آب سراب گردید و قوله **هنگام خود آه اس میت**
 نیز مستقیم معرفه آن شاهنشاه اقلیم دین است و آنیم است که مشرکان متین رسول ۱۲
 آمد و گفتند اگر تو دین دعوی صادقی ماه راند و سیمه کس رسول ۱۲ در مود اگر ماه را
 مد و سیمه کم ایمان نمی آید گفتند آری و در آن وقت متب چهاردهم بود رسول ۱۲ از
 یزد و گار خود در حواله است که ماه دو نیمه تو در و نیمه شد چنانکه یک سیمه بر کوه انیس
 بود و یک سیمه بر کوه دیگر رسول ۱۲ مایک کرد و نام یک یک می برد که ای سلطان

سید جوں آن رسماں آرماتا و کردہ گفتہ سحر کرد میں گفتہ ارسا قوں طر
پرسیدہ اگر گوید مایہ آرماتا و کردہ گفتہ راست است اریں سہار ہر مساکہ
یرسیدہ و حواد کہں یر چاں دیرم کہ ستا دید قولہ ماسوس آہ نیسے الہ
تہا تو سمن میت و تہا تو مر تہا ایست کہ در اسما حاسے گفتگو سادہ کردہ

عنی الشرح *

در شرح شیخ الاسلام صیاد الدین عجمی ^{رحمۃ اللہ علیہ} صفحہ ۱۱۱

قولہ حاضر کرم آہ بیسے ارگہائی رگیں مع و سہای شیخ حاضر جو رابع رگیں سارم
یا کہ مسکہ حاضر سر کرم محنت مع اوست ارگہائی و حرارت محنت تہا او حاضر حود را
مع آتیس گردام سدک مع اہی سدک مع اہر ار معرفت قولہ حرا شک و بیسی لوق
حود را بعیر اہر آت شک است و ہجوارہ نگریہ و دامن اشک تحول است و در گلوئی
آن میواسے طریقت سحرار پست کہ طریقت را ہاں راہ الہی است کہ حبت اولی
جیسار مند پیامدہ و ار لہ اید و ساس کل الحودہ تحریر کردہ بہ بیت دوس ساختہ
پست کسر ایں مرآردی را گوید عموماً و آردی کہ گد م و حود و سحوداں را کردہ است
حصولاً و امر عربی سوینق حواسد سوینق استغیر آرد حوریاں کردہ و سوینق الحودہ
آرد گد م ریاں کردہ را گوید و مر کہے است کہ بعضے ارجلہ دیتیاں و قیراں و جو گیا
ہندوستان ار مکر آہو و مر بادام و امثال آن سارہ کہ ہر گاہ مقدار یستہ اراں
سحر و تہا چند روز محتاج طعام فتور و اللہ اعلم کہ فی المرأں قولہ آن

دلق گران آه سگرمج طریف ویر آ که جسم او در لطافت سرشته روح رسد و دلق
 و سیر میجو روح مانند یمنه آن لوق سران طائر جوی قدس مثل سعید روح و سحاک
 و موحنای نو دهر که دلق او پناه مردار هلاکت مامون و معوط ماند قوله
 مه دل آه امتسار سیر عالم بالا و روستی و میس سختی قوله ماهی است آه ای
 دل آه آسمان معرفت است که همواره سائر و روان است کله عالم روح و بیست نگ
 صبح که امی احمق و در شرف سیهایی که مرد و می مردم افتد امین ما آه اس قوله
 شلی اسل و مسل آه حضرت الوکر شلی و سید الطائفه سعید بغدادی را از اولیای کما
 و ستیج مادر هستند و حضرت سیمان توری نعم سین و حضرت فیصل بن عیاض
 برار اولیای افتد و همچنین حضرت الویرید سلطانی و حضرت الوسعید بن النوا سیر
 عا و دانی اردوستان الهی شکال معب رشکال دال نشین معمره موقوف و کاف و عر
 معر رسات است و صاحب صراح اللغات گوید که رشکال مهرس رشکال است که
 میس مبله مانند چه در هند می رس معر مارتش و کال معر وقت است قوله
 حشر آه تیاج الصبح و انشدید دلال و بر دنده و حرد کسده رعد معتقین و السکول
 گهسان راه و صافی گه دشت و اول نایل و در عاری حیو تره که امار تعار جعت مسد
 که بر سندی کوه سمد و در آن ملکها و محمان نیست و طلوع و غروب ستا کال
 ملک معلوم نماید و در صراح معر حتم دشتن و قوم حتم دار مد کال، ماسه که
 رکوتیا سران استید یعنی حبیب او در راه اسرار عینی و اطوار لایری ستار سماع

[illegible]

وحرآں قولہ ششتری پوش آہ ششتر ممع شومتر و آن شهرے
است در خورستان که عامه ابریتی در آن خوب باشد قولہ روی سلس سرج
لناس +

فی معنی التصوف صفحہ ۱۱۵

قولہ معنی ملک آہ یسے دیسا یوتی ار کسے ہتر کہ الملس ہوار الہی نورالے مات
عما سچہ کہ کہہ کہ ظاہر شعار خود دیسا سادہ و سائن ملہای الود الہی در دوستید
و باوای دیوی آہستہ ویرستہ قولہ کان ہرآن آہ یسے مرستہ الے کہ سرکا
رسیدہ حقیقت را کا یسے ہیدہ ہمہ البہات علم معنی گردیدہ برودہ اسرار
ردستہ ادناس و دیتی و مقدر و صحنی دوستد و صاحبان میکوشد
و بیروں را بر لاسی کہ باشد ملس میدارد قولہ ہر چند معشتہ آہ یسے ہر چند معشتہ
مکود لاسی معنی ہماست اما معنی صومیان کہ در اہل تحقیق معنی را ماں ہوے
سیکودیکل را حاصل است کہ فی الترح ای چا کہ ار صومیان نوی امت و معرفت
الہی آید ہمیں ارگل ہر نوی مستام مان میرسد یسے صبح اول عامہ حیردہ راستہ
باشد قولہ ریں نطق آہ مطلق یسے صبح طیر و مردن حیر و حلت و حمل را
کود و سے آردگی ہم آمدہ است قولہ ای گشتہ الی یک رحم آہ حق درت
و حراستہ یسے ای کہیکہ عاں تشیں داری اسی سورمدہ و آرا مدہ دوم و ظاہر
لناس سخت درت کہ لاس را بل معاہستہ در کردہ ایں سے سرائے تو

متحد و جدا بدست پیدا اول محبت و ایح و بارگشتی تن در دوه و سر و سکوت دست
 از بعد ازاں این عامه بدین تن تا ترا سر آں فائده مترت گرد که لست الترح
 خشن مردی پس گیا سبب است که اراں عامه ماضی و مقیراں و درویشان
 پوشند +

فصل فی معارف الصوفیه صفحه ۱۱

قوله صوفی آه یعنی ار رگ لباس و تعلق دیبا صوفی بیرون است و درین رگ
 صوفی را متعال طلب کرد و بختیواں یاوت آرا که رگ ارحم ایجهای و ماضی و متعال
 رگ همین هم است و صوفی تعلق مابین عالم دارد و در ایجهای رگ بی و بیرون
 معلوم شد که رگ لباس صوفی است **قوله** صافی آه یعنی رگ صافی صفا
 و برست است و من کردم اگر عاره حاصل بر چهره دارد ارحم ایجهای نخواهد بود بلکه
 صاف هم آسپهان است که در دوار اسی از او صاف یس دیده آن جهان است
 بهای مایل میگردد که رگ ایجهای من شده و تعلق مطلق آن جهان داشته
 کانیات آن دثار گردیده در یاد حق موجود است رگی ازین مشار مدین دلق اود
 است است **قوله** این عالم آه یعنی این عالم بایا بیار اگر چه سرل و اوار
 است و سکوت دوزن داری تا با لحاظ دل که حکم کاح مالی و قصر عالیشان دارد
 مثل دلبه چاه است و متعال مایه دل بایه دارد **قوله** چه گشت آه درین مصرع
 چه صید صبی مساوات است **قوله** که گاه کوکراه اسی راه و متلاشتا کن که

حیرالاسماء و سلمیٰ واقع شدہ غیر فطریہ احوال و احوال خود و دیگر کسی و بیار روی را چہ
 خود سار کہ اہل دور تہ موجب ملاکت و مرید است قولہ طوق شرف آہ سیوس
 ما اول کسور و تانی معلوم و واد و مہول و در سہاں سہول و عروس آہ و جہ و موسیٰ
 و ارد اول طبع بود دوم اسطرا باشد یعنی طوق سرف و عرت ار کھا اسید داسے
 و طبع کھی تاکہ دست تدار ماہر اوسہ مدی و قماروں آہا را بہت حیرت رقیہ خیال
 کھی و سہول و سوی و یوش و علم ما و تہائی و حین معہ حش و حیدہ برین تقد
 در معراج اہل بیوتی تہیں معہ بیہ ہوشیدل ماہر حوامد یعنی طوق عرت رائے لہا
 خود کھی تا دست تدار ماہر اسوی و سکوا ہی قولہ صدی اسے قولہ ماہر کہ آہیے
 آن صدی کہ لہہ تحلیات الہی مات الہ مارلی شود آئندہ ایر معات خود کہ عمارت
 اہر عادات شتری و تقیدات تعین و سہی است مترادسہ و گر دو کہ صرف ماہر عالم
 باقی باید و طالب تعاد ہر کس و ماہر ماہر کیکہ تعاد ہر اول و دوم دست او
 زیادہ تر سوسہ قولہ چون تہ آہیے لباس کسود سو میاں حوں تہ تہیر کسے
 زینا است کہ احوال و ہوں اوار و ہی او آئینہ سال ماہر و آہیہ در باطن است
 و در و طاہر و مویہ اگر دو و طاہر و باطن کیری مائل کد قولہ این و ہنہ تہ آہ
 و اسطہ التقد گوہر کھاں و بیش قیمت کہ در وسط سمہ گوہر سے کھاں و ہنہ
 ماہر

در معراج سرخان الحق رضی اللہ عنہ
 صفحہ ۱۱۹

قوله قلنی آه مراحمه بالعم تیلد ایست از موم سی ارد کار موم خود مداشته و که
 اقامت نموده اند کدالی السحب و حرامی مسوب تیلد حرامه سیس سیر من که کما
 حواضر معالی است که سیس که از آفتاب فکر می نویس ردال من تامله و هر چه
 مامته از دیامته قوله مل مان آه مان التی وسطه و سیر من کمال آمده متفق تحقیق
 کده حق راست قوله هرست آه متکرم مانع کار ای نیک در رگوار بیایس
 از دل دار حرف ردن دیماچه در رگوار بیاست ای در کار ای نیک و سیر گیار گویان
 او دالمت موافقت دارد قوله از سحر آه سیس قلم او که در درو ردن اطوار او
 ماسدیده کمره از دای موسوی است دار سکته تحریر کات عربی پردار و
 سحر محال می راید و عالم مانع حرام پاک ساخته قوله ران آسمیات آه آسمیات
 سحرش کما یه از قلم است مانع از رگ سحر آتس و یا مانع از سحر آسمیات قوله
 میں است آه لیش مانع سیاهی سیس در قفاسی عامه او تمام ملک من قلمه شده
 و در سیاهی مانع او تمام سید است قوله مانع لکی الی من سیدوی آه از لکی راس
 و در که آتسین ملک گوید گنج مکی حصار سحر از هر از عالم ملکوت معطلاتی مانع
 مسوب سحر معطلات و در ایما مراد از غلامی است که از معطلات مانع قوله آسمانی
 اه این شعر در مع موجوده میں طور مظهر آمده و نه مانع قوله دالست الی هر آه
 سیس چون دانسته بود که دردت هدای اشیای حدیث او مراد نوازه خواند که و سحر
 کتاب خود مرا تیلد داد و حوت وقت و مبع گردانید اسے چهار کتاب د راس

حالہ بود تا الفت آسا موجب آراش خاطر میں گردود چہار نامہ را سراست
 من و استاد وارد حیرہ آادہ گردانید و من چہار نامہ اورا در حق حمایت و راہ
 راست نمودن و مطلب فار گردیدن چہار کتب آسمان میدام +

در ترجیح و تفضیل خود صحیحہ ۱۲۱

قولہ ارمی آہ شعر ملا جوں خود را آفتاب گشت و دیگر ساعرا را قمر قرار داد و آتیا
 بر فلک چہارم است و قمر بر فلک اول پس ما بریں و نمود کہ این شاعران کہ مستند
 ارمی شہ مرتبہ ورود ادب چہا کہ ہزار آفتاب صیبا حاصل کند شاعران ہر را بہ نحو
 ارمی کس کند +

در بیان نسب خویش الخ صحیحہ ۱۲۲

قولہ خواہد آہ یہ مرتبہ کمال و برتری در ہر من ستارہ احمد است و اول مرتبہ است
 قولہ شاگرد اول اے قولہ می باقم آہ شاگرد اول عبارت از قتل اول است
 اشدہ ریمان نام کہ مردوک رسید حاصل این جدیدیت آنکہ جوں اطراف فلک
 از ستارہ چہ را بہ یاد اناہاں پہنچت نامت من ریمان سیکند ای جوں تہا مل
 خود سر میں سے اندر دستار از روشن و تاباں میگردد و نمک و تین و ہم صانع ہست
 و آلات العاط و معانی در آن ملو کند معمول می بود و گویا دریں ستارہ اہمیت است
 شہرتا و نمود ہر ساینہ اتسد و قتل اول کہ معنی عقول جہر وی است شہرتا +
 تہذیب آن می پردارد و من کہ صبا و طہر اہ تار و دلعط و معنی و غامی و بسی

می نام که در مرتبه لطافت و خوش قیاسی یسبلع از حد حضرت موسی و حشر
 علیها السلام گردد و این سمان عالی قاس فیه شریان مرصعی عارم و طاعتی
 و طایه عامه که مایه گستر متعقب قوله بران عامه الی و در آه و ناله المسم
 و قنده الزار عامه ایست و اگر عامه صوف را گویند یعنی چون از تار و پود معنی عامه که
 و ستار و دایه سر رگان وین تواند شد سامم آن عامه راحت محمدی مطرر گردانم نا آنکه
 موافق شرع سیریه اخلاقی صریح ساحت اربعی مطرر و مرین میدارم و اولیا و اعدایا
 شایگان که صارت از مسالین اطلاق است و راه و مزج چست و علل را میسر و
 قوله شد و این سات و آن شد ستاره متصل است ریش حرد و کاردی باریک می
 و دقیقه کاری قوله و ستارجه ایست و ستارجه توفیق و هم که جهت ساکنان عالم بالاگاه
 اید و رگ سدی مرتسکم که حضرت میسی که پاکست قول فراید دست رگ سدی است
 از همه است آن حضرت است علم ادا و خواص اشیا را بعد پاک در مصرع است
 صحت واقع شده رگ سدی معری صیره و سیدی شی و مسد و آن حور را از داد قوله
 حکمت الی قوله حوله آه حکمت مانی حکمت گو - گوشت گرفته که شده یعنی حاکمانی حکمت
 مانی است که گوشت قیامت ماکرده از صحت نا انی جید که از ناه معقولیت گشته اند در
 راه صلاحات افتاده از احلاس عاری و در سلی شعوری و صحت عقل جولانده اگر چه
 باعتبار اقص خود خود را عالی اف و نگاه خاص می نماید و در میان گاه صفت نشا
 سرگردان نادیده الگانی گشته حیرت لیا و انما گفته گردیده اند و در صریح اولی ستا

ثانی میرچین دافع سد سه حوله خردان برنجی احلاص رنجی مالکسر و آتشدید عامه
صورت حوله خرد های صیف افضل اندود لباس و عامه احلاص که عبارت از لباس
سریگان و صومناست ایشان در بر نموده اند گویا قالی ناف ده گاه حامن اردو ایست
معايت درست و مطوع است و ارس است که مسو مانی در من کتاب مایاوت +

در بیان نسبت از طرف یبده که علی بن خالود صفحه ۱۲۴

در سوی در آیه ای در سوی دور که علی بن خالود سجاد در من حسن ترا سی استاد به
ام قوله در شفق آه شفق آه موی خ کون اسی بهمه گاه که کاسه که شفق را باو گرد آید
یسه قوس قزح را که صورت کمان است کانی شفق مطلق خود که شاه اردو دارد میگردد
و آن شفق مطلق در مایه موی ماسک و تقریباً حدود می نمایم قوله رسده آه
البحر سخته که از چوب عدا شود قوله که بر من الی کویج آه بر من نام بکجه که ایس
و عیس سلطان سکندر بود و بر حضرت ادیس را میگوبند که بر من الهرامه و بر من
سخت هم می گشتد موی موی امانت احم شاسی و طریق اصل را که یعنی گویدش
شمت تحم که را آن اشکال هندسی که هند میل مالکسر قلم اسیس گویا جدولی است بر
طریق سخته مثلث کرده خطوط راست و اشکال مربع با لوام ارس کشد بر من اگر یسه
اول باشد عدیل او سکندر را از سطلو که در من مهابرت تمام داشت مراد باشد و اگر
ثانی عدیل او حضرت یوح باشد بر من بعد مریت تانی موی اسیس میگردد و یسز

کتمان حوشی است ترقی که از سر که بسیار و وقیم من سر که است مرصع اعظم
 است که قوت دل می باشد صغریه که در جنت داناان هر از صحنه ای که پدید که دل
 تاسائی رسیده اند اگر چه خود را معناد خود و مرا تا کمال فایز میداند شعر من مقوی
 دل است و مریح طبعیت و در دست تمام صحت است و در بعضی نسخ معراج اول می بین
 واقع شده سه شعر من تا قنای اندر روح اگر حیرانگی افتد از او و در دو که در یک
 دارد و حلال مصالح لغت الحلیه یک نوع حلوائی است نوع شراب اصناف الحور
 قسم ملوا

در بیان نسبت رحاب عجم که طبعیت و ص ۱۱۶

قوله و روی محمد آه قنراط نام حکیمی است نام پدرش راقیس بود و در موعان
 گفته اند که قنراط معاصر من استند یا رود و در جی بران رفته اند که ظهور او قبل از جیح
 سکندر صد سال بود و آن حکیم معین است آثار قول مولف تا جیح الحکما را شکر و تسلیت
 اول بود که صنعت فصاحت را او وضع نموده فارسیان او است که معلوم شده در د
 قرار گیرد و مایه اعمال سیله را در سرل بیرون رود قوله موسی الی راه
 آه آسی طیب راه نشین می می من حور من حکیم اندر بار لطافت معانی
 و سرانست الحافظ است به مثل کوه که محس حرف صوت فی معنی است و این صوت
 دیگر است و بعضی من اعیان سرده طبعیتان و معروده دلاان می کند مثل حضرت عیسی ۴
 در طب راه چشم که جنت من در معنده مردم بنوم قوله بهر او و به آید یعنی بهر او و

۱۲۹۹ دارودواست که زندگی و جان خود را به اسب است و حیات می توان بهر سوار
 و موصاف زندگی تواند شد تمام اولیایان در این طبع من کاسته میس هر دو است
 که در این طبیعت من سر آرند و امت حیات به سوار زندگی خواهد بود یا آنکه هر دو
 که لایق در دایه جان است و لحظه خود به محض لایق و شایان باشد و در بعضی مسج
 معراج اهل حیات است که سوار بود و به کادوم هر حال خود به و این در حیات و صبح است
 و سبب تحصیل دویه جمالی است که آنچه در این موطی اعلی هم میرسد عدم و سبب
 طاری شود و این همان طریق استعاره طبیعت من چون متاد و اصل از اسما دارد
 از طواری حدیثان معصومان قول که گوید آه خود ای پاره ناله ویر معراج را دید
 هر که از بهر چای خود در بیت تانی میفرماید طاعتی مرگ و ماتمی الروح تنی که از و
 روح خود و حرارت او محسوس باشد که موجب سوختن روح گردد و شریانی رنگی که در و
 روح می باشد محمد جدا داد نام طیبی بود بسیار با هر در من طلب قول که کوثر آه روح
 فایده نالشیها و ساطع و اگر اسامیه و ما بسیار ستر و او معرو و مع هم آمده است در قرب
 و در دایه نام تنی است که حضرت رسول را است معراج حضرت خدا تعالی برده و در
 فایده مع استیلا بر اینی که میرد بر اسب و در آمدن ماه بود و طاق که در عمارت برده
 اسب در بر این است و در بر این معراج آنچه بر در عابها صحبت است سبب سوار
 قول که همو جیسی که است از است بقول تعالی و جمعی فی الدنیا و الاخره که در دنیا
 حضرت جیسی ۲ واقع شده غار نمون دوا نیست سرائی اطلاق شکم بکار آید و تری

کسیر کیم و سکون دوم وای که راستی اسهال کمار مردش عدد مانگو است که
 نام دارد نیست و چون بسیار عالی نقش ترمیرید نمون +

در میان حس حال خود - صفحه ۱۲۸

قوله در خلق آه در لعد آه سمر است و احاد که عمارت الزام دور و الف استیمی
 لور ترس حاد می توام آه بر آرد و در خلق من می سد و میروں می آید قوله
 هم رنگه در شک سر و است دار مطلق او را و سیداه دوست در دوم سر و شک
 در طعابها و آسپا کند و معرفی اسرار میں خواست مختص صحتین آحا که طیب است
 وقت من گرس که انی مویہ العسل او در محمودیت مالتع تر گے که طیب بر آن
 دست سید و اسے رگ رغن یحشک و در شک کسیر اول و ثانی طیب و علاج را
 گوشت کانی بران مرقه و مروره مالتعید طعام لے گوشت که در کسیر و اشال
 آن آواں کسله و سحر و سیار دسید کانی بهاریم قوله وار طالع لے المقد آه
 مکتوبه سیاهی محمول برقع و او طیب و دار و فروش مکر العم تیج و امام دارویت
 مسر عساره درجت است تیج که آرا الیوه گوید مطلق میں آیات آنکه حسان که
 تعویم را ریاد اریک سال عربی مودعین طوار سحت خود حیرار حیدر و تعظیم
 مدیم بریا که ان تعویم باز کاری دیگر سیاید و همین سب اهل تعیم مالایق سو و
 و تعویمی که سدر مرور یک سال سیدر گشت و در هر حادریه و توده توده عمار و رو
 استه مانند سحر آرا دور کند و ما که کتی یا گدای ادله سر و آا که ارکت حاد

میروں آدرده بر دکان دار و فروش و رش و داد کا سے اران نقد و سیم و حساب قطع
 کند و گاهی بصورت مرغ چاک در دار و درویشی و مصلحت و وقت دعا سا کند و معارف
 و باره کا عذر سے کہ اگر صوم جدا موده خود دوا ای تنج از صوم و صبر دران عجب
 و انکار این مکرده سرائ کا عذر از منتهی نماند با حکم شود و دوا و صبر و صیبت
 صوم جدا است کہ آن تقویم کہیں صوم کہ درست در کار بیاک گرفتار مادم قوله
 دیدم چه جهودم از شنیدم یعنی کا ورتوم اگر سبیده ماتم و یا حسین الطاطی سحائی قسم
 استعمال کند قوله کان آه مقرر است که چون دود فقیه مرغ رسد دوا و ویریا
 کردد قوله شرک آه شرک بر دهن یلگ مطلق بر هر را گوید و حر و حر و مع خود
 کردد بحر است و در بعضی جمل جو اسد و حر و هر و یا بر گوید و آن و حقیقت کہ بر گش
 معایت تلخ میاست اگر عیالات محروم در حال میر و کما فی مران قوله من مرد
 آه سے اعتبار ظاهر خود را میروم مرده موده تا یکس نحو علامتی بهم رسام و اردست
 اسان در روم چیا سحر طوطی کہ ظاهر خود را مرده موده و اردستان قصص خلاص گشت
 و آن قصه مشهور است فطابق یکسر کر و میان سدر دران صعب کشاده فطابق اسے
 ترک خدمت موده قوله چون مریم آه یعنی چیا سحر حضرت مریم علیها السلام
 وقف است با اہل و مرود کہ در کوفہم کلام و در حرف بر دم و این قصه مشهور و سابق
 تحریر یافت من چیم این است اسان گسکو میگویم و سخن میگویم کہ گفته اند سکوت
 جواب عالماں است تیما حی نام قصه ایسا +

در معنی و تفسیر علی سحار

صفحه ۱۳۲

قوله از راه یعنی از یکوی حلق سک و یا است کسی مرده خود مارم از دولت بمت
 باز در حد دولت اگر است تا دولت سار است و کس ساری مشغول و کس را حیا
 معنی دارد قسرام علام حضرت علی این الی طالب کم الد و چه است قوله کرد
 دل آه ای دل سوخته مرا عمو ای شاید قوله مید آه مائل آمدست و ما حیر و شگاف
 بلال مالک سر راه نواسته است او را بلال و معنای آن قمر خد آمد و میر و مار یک و شهادت
 بدان وقتی صید کند و مار در میان پس معنی مراد است مائل صغ و در اول کسرا
 تانی آب بسیار صاف و در فارسی بلال بهر سمت قاتل که جان رن کند و بیج
 تریاک خادمت او متوا که در بلالی هر حیر که بلال مست و کشته باشد خون عام
 بلالی که انی بسیار غم چون صفت سخا می موموف توان بهاد و پیرا بلالی مراد
 عام باشد و بعد کشیده ام کرد مصراع اول واقع است بدان ساعدت میکند
 شیر مرغ کسر ثالث که باید محال باشد بر آن بر قار پرورش نور و زده
 آنچه وقت نور در کردن ما و شاکان مردم از تنف و پدید سرد *

در ستایش و در خولش

صفحه ۱۳۳

قوله کارم آه یعنی اگر مرکبات آمد و سنگیری میکند و از مزاج مذ که طبعی است

خلاصی می یافتم رانده نام ولیه مشهوره است حیات ما کسر گاه شمس یسعد
 حفظ و نگهداشت از رانده مصری میتن قام است عکایه بام مات آسمان است امر
 سیج و سنگی و قلق مایں عالم مدار و عکایه ملوی می براد است سطور می القاموکر
 الشُّطْرُوتُ العَم و تصحیر مة من الصادی تحالف بعتهم و هم اصحاب طین حکیم
 الدی طهر فی رمن المامون و تصرف فی الا بحیل بحکم و ائیه و قال ان الله
 دوا قایم ثلثة و هو ما لدومیة فسلو بهن استی و مود نعم حکیم و سکون دوم
 و فتح سوم دال شمس معان و ما کم آفتاب یرشان نرا و الفتح و قیل ما کسر و بار ۱۰
 فارسی اصل و تم و دست و درادات است اصل مردم بهاد ما کسر میاد و دست و حلق
 و تن و وسیع کرده یسعد اصل او سطور می و مود می است و دست و آئین او اسلامی
 و ایردی و شتار اسلام لمس گردیده قوله مولداه دو عطات نام حامی است
 که شنگاه و ربک لود بیلا قوس الفتح نام پدر و القریس و بروی ران میلا توکر
 امیر لکرا گوید به یلین معنی لشکر هتا و اوس امیر را گوید و بر ام سیکه از
 و افتوران مات یدر قوله سر راه آه سیاستو فتح و الیاء التماسیه معده
 است ترسیا یا را بهیرونی سحر و زان ترسا کشیش برودن متیش میتوایان
 و بهایان و راهبان و عالان نصاری باشد و معرفت آن قیس است کسرتان
 که ای مرز قوله تسبیح آه تسبیح یکی کردن و مایکی مدار یاد کردن و سمار
 کردن و سحران الله گفتن ورد و طیفه تنهیل لا اله الا الله گفتن کرد تسبیح اول

مایه کردن و منتهی گردان و عمل و کسر اول هم آمده است برهان قولش آه
 یعنی اولی مدار جو و تمام شد را بعد از میگی را مرد و اختیار تنها میکند و من
 دل بر دم دل و وقت معلوم وقت احوال مرصی پس دیده معنی سزاورده قول
 مدتی آه نفع، نعم بصیرت کردن صلاح یعنی صاحب مادی اختیار را پس میکند و
 میفرماید در سرایام آن بی اختیارم و مواظط او مواظط من است از آفات را بر عهده
 بالغ و را دست و عدال دال مهله بوسه از آفات ملک تغذی گیرنی فانی آت
 است که مکر را معین گردان سنگ بر سر خیم اماره از متع و رشیدی و کسری
 و بهار هم قولش ناوگ آه ناوک متعرا و او آن جویی است میان تنی که تیر از آن
 گذارسته بوسی مخصوص فی اماره و ناوک این خوب را گان شحت گویند و کثرت
 استعمال تیر و کور را بر ناوک حماده اند و این معار است و این تیر کوچک باشد
 سائر تیر و همین معنی شهرت دارد ملک معنی مطلق بر شهرت گرفته و معنی را آمد
 کرد اصل معنی تیر است و کاف برائی است و این تیر را و گیر میان تنی است
 است دارد بهار هم ناوک معنی کایا اردو معنی دو نفرین باشد که در آخرت کند
 قولش ستر و آن آه آمدست آن مو قرون صحیحین موسیقی که میقات اهل حد است
 سمیت احرام ج و مه اوین الهی صریح یعنی صاحبی حضرت اوین روی که مقام
 ایشان بود و دست مادی میباید بود و متوالستند از سحای آمد من هم شروا را که گفت
 و موسیقی او قرون میباید و من هم در وسط حضرت او اوین ام +

در مباح عم خود الخ

صفحہ ۱۳۵

قوله گزیده آه اشارت است بحدیت موسیٰ که الشیطان میر من ظل عمر یسے
 من اید من شیطان حواری در ساء اوگر سحیہ ام دنیا سحیہ از تر من شیطان کسی در ستا
 حضرت عمرؓ مگر یزدعیالقی محتاج او قوله از علقش آه ہر من سلب ادیس ۲
 یسے خداں علم دارد کہ تک او ہر من ناہجہ علم و دانش رسیدہ قوله حار
 رکند آہ بیان تیر می کند قوله تار و عم آہ یسے از ان ہکا می کرد و تر
 سکس و ناو اساحتہ ام یک من سمر تہ ہر از من رسیدہ است قوله اول الے
 قوله لگا آہ مراتب ترقی سراج کمال خود بطور اہل تعیم شمار د یسے اول یک دقیقه
 خود نمودن من نسبت دقیقه رسا میدہ درجہ ساحتہ کہ عسارت است از ہی بعد از ا
 روح دار روح ماہا بسیار سحہ ما کہ مطلقہ فلک الروح مقسم دوار دہ تسم است
 و ہر قسم راجع ما میدہ اند ہر روحی را ہی قسم قسمت نمودہ ہر قسم را درجہ و ہر درجہ را
 نسبت قسم مقسوم کردہ ہر قسم را دقیقه گنہ ادیس از ذوقایق درجہ وار درجات
 روح دار روح ہوت کو اکب بحصول می یومد کہ عم مصطفیٰ کرد یسے انوطا لہا
 ماہد مصطفیٰ کرد قوله میں عقلم آہ شہاد است از قوله قائل الم محمد لہ
 سما قای کہ در ستان محمد رسول اللہ واقع استا یسے قتل من از طرف او
 این سخن دگویش من حواد کہ آیا یافت ترا منیم پس ما داد و ترمیت نمود

قوله ان کرد و سارے این حال آه اهل عرب چون دختر سحره ایشان متولد
میدرند او را در گوشت میگردانند عاریت ناموش دیا که موجب عوایت است و دایر
فقیهه واقع شده قوله تعالى وَاِذَا لَمْ يَكُنْ لَهُ مِثْلُ مَا يَرْجُو قَتَلْتُمُوهُ ثُمَّ رُجِعَ
در گوشت کردن اسی فقیهه کرد در گوشت گاو سوال کرده سود که کدام گناه کتبه
سده اند قوله حصه صبح اول وانی متردن گلو و استدرین و در این محله حصیه
است بهت سیکل تنوید و او را در مدله قوله ران آه اربعت قسم آهس حاکم
بسیار در جهت حفظ در کلوی لعلان می اوارد ای ارا بی عالم ست آس جیده حاکم
موده بود برای دفع حیم رحم

در بیان تربیت عم خود صفحه ۱۳۸

قوله حون وید آه یسه سین که مرا گو ما دیر تحفه دانش را بر من بهاد و در تعلیم من
کوئید قوله حون کرد آه مثاله الصبح فاصل بود و گرانی و افرو شدن
ویر و بان کتاب المصم و التمدید و سیرستان و ارحمت مرورت شعره تحصیف
حواده یشود قوله جید اکه آه یسه جیدان مرا تربیت نمود که از الحمد تا سحر و
والناس که هم مصحف حمید است رساید و ارف و جبهانی مبارک او مصحف
دانش را تمامت رساید و آدم گرداید قوله اول آه بدله المکر لطفه و جواب
آن متعاد است ا قوله قتالے خلق الامسای من خلقی حمید به آو میان
ایاره حون لسته میی آدم را را حاکم آفرید و فرردان او را در حون لسته ای

اول سخن لطیف و حواش را به تقریر آورد و متر این آیت را من تعلیم بود که
 حقیقت خود را دریاب که در اول خلقت چه بودی و الحال کجا رسیدی و چنانچه معلوم بود
 قوله داده ام و مژده اصلاح مالکسر اصلاح آوردن و نیکو کردن عکاف و سعاد و سبط
 کسر پس و سکون قاف همه با تمام که از شکم اینست و آنست که بصدق و متناظران و در دست
 حاشا است مقرر است که رنگی روح که عبارت از متعلی سدن اوست ماوار الهی متعلق
 گردیدن او عالم علوی و سبط روح اشارت است اما در ادوار مرتبه کمال حصص مال
 مستطراپ اظهار امریه که از بگردن نفس حسی طاری احوال او میگردد و بیست و یکم
 من کسانی که از علم اصلاح دست توان آورد و دست داده حقیقت رنگی و مردن
 روح را من تعلیم بود و طریق یا حق بهر عامه و اظهار حیه من بدایت کرد تا مرتبه
 کمال رسیدیم و از هیچ و قافی و خدای بیرون و افر مر گردیم اس دریدیم سوی استوار
 منزه قوله کرده آه یعنی مرا لعت داں و لعت آموذ ساحت و اربو و لعب ملازمی
 کشیده چون لعت دانی کمال دید در حق من چنین فرمود که رسیده تو کمال وستی
 تو که گم کرده شوی و از راه معنی قوله آن شه آه علیه که از و هم حاشه مسی است
 برامی که اکثر امتا و آن بر و هم است و علمی که از عقل سر سر آورد به الهی است و علمیک
 نفس سخن دارد نفسی موسوم شده قوله بر من آه یعنی هر چه در من در تنگی
 و افسیدگی کرده شده مطون و دوره یقین مدلی ساخته و سر از این سر صدر است
 کتا و های صدر مان مراد او که بهر زمان تکلم بهر از حیه کردم و مخالف را - سی

میگوید هیچ رسائیدم و مصراع ثانی در بعضی نسخ چنین است که سه سر بر سر
 رمان کتاده + است اسرار صمد را معلوم نموده قولم مل کرد لکه کر هر چه
 آه حروف مقطعات که در بعضی مجید واقع است و آرا اسرار قرآنی را مسمد
 و متکسر لایرا اسرار غیر لری حق علیم و قوی و اطلاق معیت باعتبار آن که حرب کر و در
 حساب سیار و همه چهارده حروف اند و اگر کمر را هم بسطارد صمد و یک حرف بیشتر و در
 آن حرف معیت مألوف از روی ترکیب یا بر سر حروف واقع شده چنانچه کسین
 یا چهار حروف چنانچه آلم و یا سده چنانچه آلم و یا دو چنانچه تم و یا یک چنانچه تی
 یعنی به هم رخن برتر چهارده حروف مقطعات قرآنی را عدد یک بودن ایما قیاساً
 تکرار و چهارده بودن اعتبار غیر تکرار و مرکب شدن ایما مابین اعداد و محصوره
 عالم نشان من موده و آنجا اسرار محبیه بود همه را با قیامت دلیل و در آن معلوم من
 کرد قولم پس چاراسلے آن چار آه یا بر آتس عبارت از مرتبه ماسوئ ملکوت
 و ضرورت و لا هوت است یا چهار مرتبه عقل - عقل میولانی - عقل بالکله - عقل
 مستفاد - عقل بالفعل - و چهار عقل استعارت است علت مادی و علت فاعلی
 و علت صوری و علت غائی یعنی حقیقت حارقات را یقیناً من مود و اسرار عقل
 از بعد راه تقریر آورده حالسین غیبت من گردد امید و دریت تانی استعارت صریحاً
 عقل موده که خوب علت مادی است که کسی علت صوری و کسی صفت علت غائی
 و بر لفظ کتاب یکایه از علت فاعلی نواں مود قول آورده آه یعنی هست

ثبوت کردن حدوث جهان مثال درست فتح نیمه آورده حدوث جهان را سبب
 من ساخته از حدایس که طریقه مامریه اهل عوایت است ماردانسته مشرف
 تحقیق مشرف و معرر گردانید قول در علم اسات آه دین صت اشارت است
 نایه کریم و علم آدم الا سماء کله قول هم دایه آه داره ماعتار برورش آه
 طیب معرم بالعم و تشدید را سئیمه عیریت حواں قول در حرم آه یسه
 دوات من که در ماسای و حوائی متاه حرم لودار آفت آفت تحقیق رکن
 و آه هم رسید در مرتبه کمال در سالی نایه گشته ابروایت که مرته ادانی و حوائی
 است بهیچگی که مرته کمال وجهه دانی است رسید قول لوتید آه یسه جهان
 درست ساکی حورای امزای هر دو لب مزاحمت که اس سیاه است و آن صارت
 از خط است لوتید انی خط برآمد بر شاح سلسله را داس گنه که صورت داس مشابهت
 نام دارد قول از مرف آه مرف کنایت از سعیدی او و سعته از موقوفه سر
 لوح اسے لون آه اسے سر و ساره من که نخته سعید انوتتہ میا مدگردش را مدگرد
 لون و القلم بر یک سیاه نوشت چون خط گرد حصاره دائره سما است صوره لون
 و القلم تشبیه دانه محسن سما خط دائره لون جهت دفع حشم رحم یاسین میجو اسد یسه
 برگاه عم من مدی من نگاه میگرد چون مرتبه کمال رسیده لودم برای دفع حشم
 رحم یاسین خوانده بر من می و مید و در می افطت من سنی تمام سحای آورد قول
 چون دند آه مثل است که میگوید که ملاں کس را شادی هر که شد چون یسه مؤ

کہ موصی اساطیر انصراح اندر روح حسب معمول آن در رعایت امیر ارآمدہ اسباب
سوق کہست لعالم مسطراد و نقص من راستگہ شمشاد و ہم می میوہ عزت
مردے من قولہ خودگوی آہ یعنی ہرگز کہ مثل آدم ار عالم رد و امینح یہ
میں سہامادہ خودگو و انصاف مدہ کہ میخوان وریں طورہ ماحصین عمر گداند و در
یعنی مسیح مصلح اول س ربوی جس جہاں توان برود و واقع است یعنی تو کہ
حسین جہاں توان گرفت و

در مع ملک السادۃ امام تہران ص ۱۲۷

قولہ این قدرالے من یہ آہ یعنی عمت آن سید رنگ آما یہ است کہ تو ام طبع
وست قولہ عرق پاکیزہ رحمت و گدن و سال شاد من و من ہر
قولہ یک سوئی آہ اسے الطریقہ ایتقہ معصومی سرسوی تھامہ کردہ و تادودہ
مرط مستقیم شمع و عادہ دویم دین بودہ قولہ وودہ درآہ اشارت سجدت
موسی علیہ السلام اماندینہ العلم و علی تابھا قولہ راں مہمراہ آل در
اصلی امل بود ہمراہی را مال قلب کردہ میں آسا کردن ہمراہی درآہ
بود ہمراہ اول بحسب سورت کہ موجب حیاست مسکت اوست یعنی دست و رنگ
دوسراں سہ کہ مہر آل است ملک کہ در رحمت و ریتہ دادن متن دعالہ است
مسکت خود وہ قولہ چہا است آہ یعنی اران مار کہ سایہ آن ہمای اوج دولت
ار سر حراماں رفتہ مر گنگرانی عار تہراؤ کہ مصر جامع و طخ و مرو و سری است و مود

و آماجانی حواسان و استهائیه است چقدر است که موجب درانی و ویرانی
 است قوله گر بار آه تن آسان شود ای حوصله آسوده شود یعنی اگر توفیق
 قدوم و رحمتی لروم امر شرف الدین باربری حوصله شود و نظری بر می عیان تو
 مرآه در آسان در عمارت و آماجانی و حسن ما و لفظ مواجیان و معنی و معنی
 ما که معنی در آسان مکان گرید قوله بر آه سر آه اول معنی و تانی مستند
 بهیله و گلو لهای رین و یمن و امثال آن که در ساحت اربین نقشه کند ما رشت
 بهیله بهر احوال و بعضی از مترادفات معنی و متاخرین معنی ساحت اربین به علم
 آورده اند یعنی برای رکاب مدوح سهر بری را از جهت هدایت اهل عوایت بر یور
 اگر در و سحونی و حسن آن سر رین را از استهائیه ویر استهائیه گرواند قوله
 سیتی آه شعی دوستدا و امام طایفه که شعیه عواصد و عالی سر یک ارا اهل طائفه
 است و علو کند در کاری یعنی دحمت او دوستدا ام اما بسیار که در دوستی
 او عالی ام اگر چه سستی عالی از صریح اول نقید صفت مہوم میگردد قوله عم آه سستی
 عم استحکام گرفته دنگ و دیت و آئیده و بیج رگ عا من که مد و معا و وسب
 دیات من نمود مرده و در معنی لیس عم بیج رداست و واقع شده چون سستی
 رعایت الفاظ دیگر مناسب تر خود در من اختیار ادا و

در صرح امام وحید الدین ابن عثمان

صحه ۱۲۲

قول در دست آه پیسے وقتیکہ العاس سارگل نام فوی ماں داشت اسی در تہید
 حیات بود دولت سماں بود و ماں س آن دولت داشت قولہ در ہر گاہی آہ
 لقب او وحید الدین اسد و سترہ حرف اول او وحی است اسی در ہر گاہی او وحی فخر بود
 تحصیل است و روحہ اعمال قولہ در طلب الے فقر آہ آہ لف و فتر مرصعات
 فقر آہ نام یکی کامل در ص لک سر پتھر بالعم نام و در نوشتہ رواں کہ در ص محرم
 و سداست قضا بالعم نام یکی صاحب کتاب و قیل نام کتابی کہ ہم نام مسطر
 حواصد مآقی نام شاعر جلیل نام شاری صاحب دہشمدہ شہور در ص ادب قولہ
 رخ آہ سیویہ و مسکویہ انہ سکوادیے اور ترم تقریر او در شک علم او سیویہ ارجحیات
 رخ سرخ گردیدہ و مسکویہ با حوں تیر و مد آمدہ اسی صاحبوں سید اگتہ ار عہد
 محال کہ موجب آہ ارضیت است قولہ شاگرد آہ دوکان جہار صحت دکا سیک
 سر جہار طرف در می دہشتہ مانند کبابہ اردوکان سر رگ است دیر عبارت اردیا
 ناصر چہار رگ گونا تمام دیا دکاں او ست اسی سیویہ و مسکویہ شاگرد دکاں
 اوسد و جہار صحت ارد در دست تھا است پیسے مرصعہ رود گار عوارہ مآقی است
 مس مثل قولہ در علم الہی آہ پیسے در دستق مہر الہی یاد علم اتہی کہ نام علی
 است از ہمہ ہر وفاق است قولہ از صغر آہ ملک اکثر اربہ و یوماں رعنا
 و مکمل محول اہل بر میں ظاہر گشتہ میسر اوسد و یوماں کہ محل حکمت اہر و شیوع
 ملک اہل حاستہ ترجمہ خاطر اوجوں صغر حالی است ملک از صغر ہم کہ قولہ سر

و فتر آه اعراب اگر کسور حواسد علم خود مراد او را بدو اگر نفع حواسد شود علی که در
 اهل عرب طار شده مراد باشد اما معنی اول لفظ هریاب که در معنی اول است هایت
 تاسا داند و معنی ثانی هایت ساق که از معر کم آمد و بدو یوا است توافق
 قوله سار دین آه ماقه ارمیاری در ماسته که نصحت کنی و ایر شده ماسته موقود
 اگر طبعش کرم و عار باشد قرص کا نور قرصه یسار مد که معایت سر دیشود
 و جهت خمر و الطع فائده دارد یعنی ارفض تمس که در کمال حرارت است جهت
 مرد و راں قرصه کا نور یسار دقوله هریاب اسله تاسه بلش آه چوں آه در بیج گزوا
 ماسته سهیل خردول هایت معید است یعنی چرخ و کوکب جهت اساله امر اس سهیل
 او در گرفته میجو رمار است که آفتاب راں وقتیکه سهیل او حورده ارتیا و صبح
 و ارسنه دایں امراد عائی است قوله گر فکست آه هینق بالفتح و مع یسار الکر
 دایم و مردگی او سیرج عور نماید داعی که در روی تر است و ارا الدوار محالات دوا
 سار دقوله در نقش آه یعنی در نقش فلک تحت حساب و ارسنه اب علم آن شصته
 یسار دقوله حصانق آه یعنی دسماں او که خواست سهیل دارد که در شیم ایسان
 کتیده کور اید نمود مادر و بی قلم دارد که کار فرمائی قلم موده مهابت ارفع میده
 بهر سایده مثل تحته حساب خاکسار د میل ثانی اگر معی گمروی گوید و میل
 اول بهر معی که باشد بر معی درست میشود ای خواست گمروی دارد یا قلم کمر و
 دوست داشته نقش کنی و اراستی میکند قوله ما جیدین آه موسیقای معی

موسیقار دست که موسیقار رام مانور است کرد مقار او سوا سا است در آن
 سوراها آواز ای گو تا کون براید و علم موسیقی از آن احد کرده اند یعنی او در
 آنکه در هر سهر و فصل سحر نامرست دل دارد و کمال مهابت فایز است در حق موسیقی
 موسیقائی است ای علم موسیقی چنان میداند گویا او بر آنده قول که مانع از قول
 ران دست آه پیسته مرغ گویای است است و لایحه جو کرده رنگ را و آواز
 او را که مرغ گویای مرغ است است امل از عین است و او را که دلس امل ناوار
 و ربک است دیده را لطف از عین می گارد و او را عوامی میداند ای استرح
 شاید که اصل قمر بر شایع حسین بود یعنی مرغ گویای است است و دل او جو کرده
 ربک و آواز است پس او را که دلش نایل ما و است دست مداحان از عین است
 آرد و او را که دلش در کرده ربک است دیده را لطف از عین می گارد و قول
 و دمان ای قول خوراه آتم یعنی ما مادر و مالار سقف آمده نام مصرع اول یعنی مانی
 است و استرح مانی یعنی اول و لفظ در آید مقصدی است و اگر نمکس گویند سخا
 لفظ در آید مرآید مایه و او را دمان مراد رستق مایه بر آمدن مراد است ای و قدیکه
 از صحن برین آسمان از عین و میداند است که امید صحن حوا بر آمد و گواده و میداند
 از عین آفتاب است که هر سهرام از صحن از عین ربک می در آید و مراد آسمان آفت
 که چون از عین منظور نظر مدوح است برین از عین هم نظر انگه و درین مراد
 حاصل گردد قول که من مانده آه تنی فاعله و سنده متعده اعاده کسده ای مکرر

یعنی اربع صد الدین کہ سیر عریام است اس فائدہ دہم و دہم میں اس راشاد
 میں نو دم و او کو میں مقرر است کہ اگر کو فائدہ ہم میر سہ خصوص اس مستند کہ فائدہ
 سند و سیر سگر و

در معجم نجم الدین احمد علی سیگر صفحہ ۱۷۶

قوله نجم الدین آہ نقیہ، انکسر و اسم بتیحا حاق میاہ و کامل قوله سلطان
 آہ فصاح و التحدید سیگر اسے ماد ساء ائمہ اس سر علی سیگر است
 قوله سراج آہ یعنی ارام فرجام او کہ احمد است کرام الکاتین و سجدت
 الہ و شہادہ اوارفتا او کہ نجم الدین است سورۃ و الحمد تحمیر مودہ ادا ماہ لفظ
 عم اسے کمال تاکید کہ بیچ و رو گداشت فتود بطریق لہ و شتر غیر مرتب کہ الحمد
 عم است۔ الحمد مقلد است یعنی لہ نام او و ارفا و رکات سوتیں پیدا است
 و رتگان ا و میں می مد کہ انی الاستح عم دولت لفظ ہادیں روح است
 یس تقریر لہ و سر راست یا اید و میں صورت اکھا ربیان آولی است قوله
 و لعل آہ یعنی الدتارک و تقاسی لہ کہ قسم نجم یاد کردہ و الحمد ادا ہدی
 ویدہ و واریں کمال حترال طاہر و ہدہ اگر دیدہ ارجہ ات نوہ کہ لفظ و نجم الدین
 است قوله تاسخ آہ یعنی اراں ہنگامی کہ شیع کلاہ معنی کہ قسم است ارکاء سرج
 ساتھ حوتید اراں کلاہ سرحد رافدا مودہ ادا حق آفتاب سرحد رابر کلاہ معرے
 ہایت لطافت دارد قوله شاعر اراں آہ اولیا رافد و ساکیاں ساک

رانی کہ سیتہ مطور نظر سے مقرر شاں دنگاہ الہی است و سنگیادہ صیت
 موسوم شدہ اور قولہ جوں دولت آہ جیا کہ مثل رسد دولت کہنے آید
 وقت ہی رسد قولہ اور آہ آہ یعنی وہ ترویج دیں مشین و مسنق ہندو ہنام
 ریات بہترین کائنات مشرف است و آنحضرت معاک مارقتیرہا و مودہ لود
 میں ماہ میں متاہ معاک مارہست و او حامی سید است قولہ میں ساعر آہ
 یعنی میں متاہ ساعر و او سر لشراب صاف و مدت است و شراب ماستی
 ساعر دارد تقییم لفظ گردایدن و قلب عکس کنوں یعنی آئینہ در معراج اول گشتہ
 ام اور تقییم و قلب کس جوں ساعر را نقطہ گرد آمدت ساعر متود یعنی شاعر مراد
 اویم و لعلی راحوں قلب کس دیم مگر در ای او در یاسے پاک معراج خود ذکر
 است قولہ کارم آہ فصیح پیمش پر میرے و نگران ہلسم تیسرے کہ سار یا پیدا
 آید در تب ملکہ یقال دوم بحر اں علی آہ سامہ تکیہ امی الصراج قولہ رشام
 آہ صبح ماہ را اول و دہ دیا ہما سے دوم مناسب و صاف مار عم دراماد
 گوید کہ سمیتق است کہ ماہ را پیش از طلوع آفتاب حقیقت است و بعد از دسے
 مار و نام جمع اں ابھی من صلاح مقابلتہ و نام مقابلتہ تمام درست است
 قولہ خود ظل آہ یعنی سایہ میں وقت شب دین عکس ہست و سائر میں ہاں
 است کہ اریلوں میں میاں شمس و مردم پیدا شود قولہ شتہ آہ اشارت
 است بحدیت قدسی کہ ان الله عز وجل فی کل لیلۃ الی سماء الدسا یعزل کل

من دایع فاحشه و هل من مسعرا فاحشه قوله شب مواس آه اسارت
 است ستاره ای چند که صورت صدف بر ملک بودار میتود قوله عواص سیاه
 رنگی آه اسارت است اسارت و صاحب کبریا عصار طهور ستاره است سر صین صوح
 عطار و ماقانی قوله مرص آه قمر و دان یسے یکا مقصیده که استات الفاظ
 در تاقب معانی صداں سحران و سکه تندر حق من لطیف مع ورموده +

در مرتبه امام الائمه آه

صحه ۱۴۹

قوله صدر است آه اسے از عم مرگ عا دالذین سلامت من عام قوله موی
 بشده آه اسے در عم او شل موی لاه و مار یک شہه موشگانی سیکم قوله شک
 میسا آو یسے از عم و الم ساں موی صعیف گردیده ام سے کہ بر من سرور گو یا و مو
 مورادہ است قوله الا آه اہر تہاہ رنگی یسے اکوں بریدی تو شہرک را وار
 میلارت و سپد ساھی نو ابی لر راں و الاں و زاری کساں و فریاد راں کماے
 راں قوله تا آخر دم آه برود اول اسے از روبر اول بیماری تا آخر دم
 اسے تا آخر دم و السین اصل ماقانی قوله اکوں عم آو یسے عم مدائے
 او پیش ختم دوستان سد سیاب را آندہ از بیای مہور گردا سیدہ و سد سیاب
 عسارت از اتکاست شعتا دوش یوسف نام اس یعقوب قوله این
 چاہ آه این اشارت صوی عا دالذین است و بیاه عسارت از قمر قوله

این رمال میرزا آقا میرزا کایه ار قراست و وضعه حوال
 و میاتندن رلیا اعدار میرزا و کوری مشهور است قوله یوسف شده
 قلب یوسف موسی میشود طیری ملک کل ای صوب لیسو و فو العتج اودرم
 ار سک و مرام قنیا است وضع کم و من دوم و و تشدید او اگر سار مادریم از سک
 رد کند کدالی کسفا لایحه معسا عاوردی کیده نویی قوله دوده آه کلب
 الصع سگ نام تشاره ایست و نام قنیه است و کلب عصمیں سمیت شدن
 - اود یوا شدن سگ گرگ و حریس شدن سگ و کلب مع کس و کم
 سگ یوا و وقت کس اول کلمه ایست که برای رامن سگ گوید یعنی حوس او
 اریں عالم حمت اقامت رست ماطی را صوب شگفتگی طبعیت گردید گوید و دود
 حضرت علی رب ام پیش گرفتار و سگ کللی حوس شده میرزا ایسه و دودان
 حد و ملا سمانا ایسه تا است استوار استید که میتو این وقت رین است و ای
 سگ تا و د کس که مرده آن جسم و ستر است بوش شیطان قوله نو آید
 و الو حید مرو و لیا و ماد و عا و مان اما امد

صفحه ۱۵۱

بار آمدن لیسر سخن آد

قوله ار سقطان آه سقطان عسارت ار مانعان و دود که کایت کرد و نگاه سرو
 دور محمد محمدی قدس و لیسر میتو اود و حمل کسایک در مهابت اود

رفته پیشوای همبر ساید ماستند قوله آن کرده آه یسے یا سچد متانی
 حانه را خاک می رمد آن سرور سپهر را که حانه کھلی است و خاک را که حانه
 عودی است چاک رده یسے ما بیا سرور و بیا رده و تارک کشته امامه بیا
 خاک رده مانمے که آسجہ اسرار محیه بیا نور معلوم موده نوال حکماں کسیت
 اولمیل قوله العرة الی قوله النکمة آه محنه بالعم سیر یسے دیرت آنست
 رسالت بیا ه تمثیر میں و لشکر میں عرت است اسے از حرکت نعت محمد سے
 معر و معوم و مدیح محمد محمدی سیر و عسکر میں حکمت است قوله آن
 خال آه یسے آن مدوح که مراد قائل معرومی است و گشتار نعر او کالند سرست
 که اسرار شریقه در کلام او ما موده قوله گنج قرینی لے قوله رعد آه یسے
 شریع تویم و دین مستقیم محمدی را که گنج قرینی عسارت اردست راسے صواب
 سامی او دید قلم مصری خود را از دای گنج تیریت گردایده رجه کسندگان
 اسلام را بدست آورده دست آنها سرید تا مار موجب رجه اسلام گردیده و در
 حرم رجه ما ابطاں یسند قوله سیموں ما ہی آه دهر و طری ما ہی جیر سے
 یاستند که در دست بریده متاهت دارد قوله اول سع آه دمع بالهتخ
 سیکس جیا که معر رسد تعجب دمع مستکده سر و دمعان نام شهریت
 قوله ارا آه یسے ابرور الهی و از تعلیات سریدی که عسارت ابر جاده سماح
 ارا در سریت ماستند حمده یسے دشت دسته صبح طامه را که از اسان فسن

صلاح اعد شام بودہ اسے تنگ و تاریک ساحتہ معن نام کریم میں الشمس
 نام سوہ معنی است در مصر کہ صفت طساں در اسحا است دہیں اللساں لساں بر
 درں سر طان نام دوتے است مشہور در مصر گوید ہمدار طلوع شعری السترے
 کہ از آس ساحتہ استحد بر برگ آں نور و بر در و من اراں رواں شود با ص
 مع کسد و یعنی گوید ستیتا در بر ہر برگ کہ فتر دودہ اند میا و بر در و ہماں
 دے یہ صامت کہ قطرہ بر شیر گاؤ یکا مد ہمدار لمیہ ماعدہ و لمیہ رستہ شود و ہ
 آب کھا مد و ہر ہم رسد آب ہمد شیر صید شود و آرا عربی دہیں اللساں حوا ہمد
 و مود یعنی کہ درخت لساں آسحا است باغ و بیوں دودہ است و آرا عین الشمس حوا ہمد
 و گوید ہمد و معجمہ حبشی است و ہم آرا حوا لساں گوید گرم و متکا است در
 دوم کو مت درختہ را طلع باشد ہر ہاں و در متع و سحر الحوا ہر و کتب معتبر
 آورده اند دیو دلائل استار قسبت متبارک ہندی مراد صوح قولہ قد شتر
 آہ جوں حساب ہوئی سعید را سیاد گردانند و سیاہی سو علامت حوالی است پس
 مراد آست کہ قلم او کہ متوی عدل من نگار و سیاہا کہ عود کہیں سال است حوا
 میکند و رنگ و رونقی کہ حواں را ناستد او عطا میکند قولہ راں حوا آہ ای
 اراں قلم کہ سب رونق دیں است دنیاہ تراش دیں و اسلام عالمہ گردیدہ قولہ
 یکدوی آہ است سمیت متوی و حکم عدالت آگین و دقتہ آفتدہ صعیف در راستہ
 کہ جسم او در لامری مثل دئی گردیدہ و در صدف و مالوانی یکا سوئی او تو ہ

که حرکت کند چنانکه اگر کسی ایوان محمود و ارحس و حرکت از مادر +

در ستایش ابوالمجد آه صفحه ۱۵۵

قوله موسی آه حال الدین محمود نام صریح است و آه و آن علی نام ساد او ست
محمود یعنی محمودیست که ابرادان اعلام اویدار من گوشش از کانی اطاعت
قوله چون هم نام آه هم نام صریح سلطان محمود مرغوبی که تمامه سو مسات که
اعلم معاد کفر و دود حواس ساحت قوله سکه آه محاق مالم آه و آه و آه
تت همراه و محاق گوش ماه را بر گوید یعنی هر دو برادر چون ماه و آه و آه
اعتیاد دارند نقصان محاق در میان ایشان محقق میت هر ستاره که آفتاب
در یک سو مع شود محرق میگردد و آه احتراق گوید مگر ماه که اجتماع باشد
قوله گفته آه دو گوهر عبارت است از هر دو برادر +

در مدح خواجہ عزالدین قصا صفحه ۱۵۶

قوله عزتی مالم و التذیر و الف مقصود نام بنی عز و مالم گوشت و دوست
گروه و دسته هر چه باشد و ایما گنایه از ضعف معید است عزت الکسر عزیر
شدن و از حد شدن عزیر می لطیف قسم میبرد که اگر عزتی از مدح خود بیج
حاکم شود و کالتز دیده باشم در دست من ضعف معید میت بت است ای

شعار کا ہر سے اختیار ہوا ہاشم دار اسلام دست واد استہ قولہ
 اے میدان اسے حال اکمال اوموہ وعت و عشتو قتی مصفاں است و تکلم
 کردن اوموہ سکوت فائلاں است ہر گا در حرف گشت و اسرار میاں ہوداں
 دے آید گوید گاں را ہر سکوت رہا میگلا قولہ سانی است اے قولہ
 مانع اہ یوں قصار لغت صریح است سیر ماہ در عالم یقین ادہ واسے دیں اور
 ارسوا و حرم صاف دیا کیرہ است و ہواسے دیں اور اسباب ارگاہ ہے
 کدہ و تیرہ سناچتہ اسے قصار را مارکہ موہ تیرگی ہواست حکار قولہ
 نے آکد آ اے گرد سارہ او حطیر مر آورده و آن سبب و تشش جس جہاں
 اور تشش گردیدہ ملکہ موہ لہ دیا دھونی شدہ قولہ کہ شیخ آہ سے
 لہ شیخ عمر سانی یادگار است +

در طرح امام تاج الدین علی الخ

قولہ ماسے آہ اے تاج الدین کہ سمت علم و فصل و تقوی و طہارت حجاج اور
 راصل است و احسا است یعنی ہر یکے را ارادت و احسا است کہ اطاعت اور
 کدیر کہ اوستا ہشاہ دین است یہ حامی آکدہ تاج دین آ قولہ دوالفقار
 کہ یا کمایت ابراہاں معاین میاں است اقلیم حقیقت رقم قولہ سدای
 است آہ شیمان مام قلیلہ کہ سمت سرور موجودات قیام دستند و بعض

سمت ان برگزیدہ کائنات معطر و مسامی بود مداسے دین محمدی را
 بشاد تیبانی است قولہ فردا آہ اشارت است مدبر قیامت و ما عودار
 ایہ کریمہ یوم یقین المومن احیہ و امہ و امیہ و صاعقہ و عسہ
 قولہ دایم آہ اسے خواہر استعار کہ در جہ او نثار برده ام مطلب و مقصد
 او است میدام کہ ہر گاہ کام او سرا سحام یا مت شد حرف نام عود را کہ علی است
 معصوم خواہد و خواہد و خواہد و خواہد کہ حاقانی برودہ من حق باست مودہ و سیبا
 مانے موع است کہ انی الترح چون سہ حرف علی را معصوم خواہد علی
 صورت شد و یسے آن واحد است بر من و لفظ معصوم در اسماء عام است
 حرکت اعراسے و سامی را +

در معرۃ المشایخ رشید الدین البکر صفحہ ۱۵۹

قولہ ار شمد آہ اسے ارسل و اولاد الو سعیدین الو الخیر کہ ار متا ہیر
 او لیاہ است قولہ دایم اے کا در آہ یسے دایم کہ سمیت این تہیت
 مالاکہ در معرۃ گو گنتہ ام در ہر دو جہاں محمد و مسائت کدہ ریا کہ بیت و شعر من
 در حق آہا است کہ ہمد ہں اند و حق مراعات را کجا ہار مد حکم میت الشرف دارد
 ار اکہ شعر من بر مرتبہ کمال است اگر کہسے راجع کہم اورا ار ملک مالاکہ گد رام و گد
 بہو کہسے ہر دایم اورا ماضی لسا علیس ہیر سامد

در علاج حمال الدین بیهوشی

صفحه ۱۴۰

قوله ار قتر آه نشر بالغ ماش کردن جگر و مراگدن و کثرت عالم تعویذ
 و اسهل ای را گشت و شهرت دادن شامی و تعویذ ماں سے سارم
 واره و شعاع و دمیواهم قوله ار پس اسے سم آد سمات کر مغانے
 که دست کسی درد اس حصول باور پسید دامت طویل رشتہ مرواید نظر
 مالکیر و فتح بیم و سکون خاطر می که در ان شکو و میراث بهدینے ار لک
 ذکر او گوش کردم صحبت سمات حیث است که در دگر سے موجودیت گوش
 من اردا من دماں گوهر رشد و طبیعت من شیرینی ملاوت حاصل بود
 قوله ار اسے آه اسے شقی که آرا در عرفان بود و حتی خواست
 و دو ملقه مراد بهد گیدارد و بائی سماکیانیت افاده قسم کند
 بهد و کب معصود که معنی علام باشد

فضل آخونی در حه

صفحه ۱۴۱

قوله جواهر شمس اندر نگاہ از مضامین این کتاب است قوله سر پناه
 موجب حکیم که در حق سارق است السارق و السادقة فائقه الیدیم
 و دست بریدن دست مشتری که مرصع است اداں بود که او قاسم

ملک است قولہ رہا رکناں اسے رہا جو وہ مانع اسے کہ دامن قطع ہو سکے
 قولہ میں آہ اشارت است موشن ایں شوی در مدت چل دور قولہ
 رہا گردن آہ یعنی ایں عقد گوہرین را کہ اشارت کتاب است رہا گردن آہ کتاب
 ایں مستم کہ اور دستی سود کہ دامن کتاب را لگیہ و مجلس جمال لدس موصی
 ساد قولہ ایں عقد کہ تم شد اسے قولہ کم بودہ آہ ایں کتاب کہ سام او حتم
 کردہ ہم اصلش ایست کہ گوہر اسے ایں صفایں ارد بود و من اور از تریث ادم
 میں ایں عقد در حقیقت کم شدہ مارگاہ اوست کہ توسط آفتاب دست میں اعداد
 ایں اشارتست تاکہ اول تا آخر خطاب او بودہ انکوں کہ محدثں رسیدہ ہا
 کم کردہ خود را ماریات اور امتیاعا مل است اگر چاہد ہائے آن عطا فرماید
 وہ ہار خود کہ نقول حواست چہ دہل ہاں میں است قولہ گرماظ آہ یعنی اگر خاطر
 مالک ہلد ہاں آرد ایں تمہ کہ اشارت ہمیں کتاب است معنی است الامور قولہ
 گر آئید آہ اسے دیں کتاب آچہ گفتم اگر کسی مثل او گوید کا فراتم قولہ
 ایں دعوت آہ تبیل لا الہ الا اللہ گفتن آمیں مالد کلہ ایست کہ دراجات دعا
 استعمال کسید یعنی قول کس دعا را کہ انی المتعب

حد آہ ما حمتہ لامحالی من الترح

المعروف لاس عند السلام

والحققت ما حمتہ

من کتب اللغات من کتاب سرائقۃ و اعداد و اقیقۃ و میسرة
 سلع و سبب معد الف و مما مایه * المستحیة * مطایبا لعام الف و مایا
 و اربع و مایا الحمریة فی مائة لا هو سر * قد صلیا الله فی الحمر
 لقد الکو مری *

تمام شد

تعلیم میرزا حسن میرزا حسن

اشتهار

اس کتاب کی برستری کی زبردستی کی گئی و کوئی شخص مدوں امار
 موصلا کے اسکے چھوٹے کامیاب نہیں ہے

تصحیح نامہ اغلاط انتخاب تحفۃ العراقتین

صحیح	غلط	صحیح	غلط	صحیح	غلط	صحیح	غلط
باش	باش	۵	۲۵	بیکند	بیکند	۸	۴
رم	م	۹	۱۱	مجد	مجد	۹	۱۱
چ	د	۱۱	۱۱	آید	آید	۱۱	۱۱
امامیر	امامیر	۸	۲۶	دیبے	دیبے	۷	۵
ولی	ولی	۲	۲۷	راری	راری	۴	۱۸
ویے	ویے	۱۱	۱۱	حق	حق	۱۲	۲۳
مخوس	مخوس	۳	۱۱	تیرہ	تیرہ	۴	۲۵
میرہ	یکہ	۸	۳۷	ملک الوردہ	ملک الوردہ	۸	۳۱
ادوی کش	داوگش	۱۳	۱۱	۱۱	۱۱	۵	۲۴
حلق	حلق	۳	۴۸	مار	مار	۷	۳۶
کر	کر	۸	۵۲	مستقر	مستقر	۱۱	۱۱
رین	رین	۱	۵۳	الدرارہ	الدرارہ	۱۱	۶
نرین	ریلی	۱۲	۱۱	کوم	کرم	۱	۳۷
محط	محط	۳	۵۴	ملک الوردہ	ملک الوردہ	۴	۱۱
دودہنگی	دودہنگی	۲	۵۵	درواں	درواں	۱۱	۳۸
شدس	شدس	۲	۵۷	سادمی	بہادی	۸	۴
سفر	سفر	۴	۵۹	دیبی	دیبے	۱۸	۲۳
دیس	دیبی	۴	۶۲	ویو	دو	۲	۴۴

مع	ملط	مع	ملط	مع	ملط	مع	ملط
۹۲	۹	مرمیش	مرمیش	۱۱۱	۱	مع	مع
۹۳	۱۲	ولیارا	اولارا	۱۱۲	۶	اومہ	اومہ
۹۵	۱۳	عرو	عرو	۱۱۳	۸	سایہ	سایہ
۹۷	۹	سالکان	سالکان	۱۱۵	۸	دیا	دیا
۹۸	۲	لوریش	دریش	۱۱۸	۱۳	رد	رد
۱۰۰	۹	رادوش	رادوش	۱۲۸	۶	بیان دوش	بیان دوش
۱۰۱	۴	ہر	ہرار	۱۲۹	۳	نکات مضم	نکات مضم
۱۰۲	۴	سکت	سکت	۱۳۲	۶	عہ لہار	عہ لہار
۱۰۹	۷	عسان	عراق	۱۳۳	۱۳	حسل	حسل
۱۰۹	۲	گرمی	گرمی	۱۳۷	۶	مسم	مسم
۱۱۲	۱۱	سیار	سیار	۱۵۱	۱۱	عقے	عقے
۱۱۳	۱	مصل	مصل	۱۵۲	۵	عادق	عادق
۱۱۷	۲	یت	اسے	۱۵۳	۵	رماے	رماے
۱۱۸	۴	میشی	میشی	۱۱	۱۱	ہرکما	ہرکما
۱۱۹	۹	رد	رد	۱۲	۱۲	درچ	درچ
۱۱۹	۲	وسے	وسے	۱۵۶	۱۳	عری لدم ہوزہ	عری لدم ہوزہ
۱۲۸	۶	شور	شور	۱۵۷	۸	مصارمی	مصارمی
۱۲۹	۳	درآید	درآید	۱۶	۱۲	مصر	مصر
۱۳۰	۷	مبارہ	مبارہ	۱۲	۴	اد	اد

غلط نامه شرح اتحاف تحفة لیسرا فین

۴۴	۴۳	غلط	صحیح	۴۴	۴۳	غلط	صحیح
۱۴۲	۱۳	مس لیس	مس لیس	۲۱	۲	فقیل	فقیل
۱۴۳	۱۵	کے	یکے	۴	۵	درقوست	درقوست
۱۴۴	۲	تیر	میر	۲۴	۱۶	قدماں	قدماں
۱۴۵	۳	صاحتار	وصاحتار	۲۱۳	۱	میدارد	میدارد
۱۴۶	۳	آسما	ایجا	۲۱۹	۱۳	داری	داری
۱۴۷	۴	رُماہ	رُماہ	۲۲۶	۱۴	کات	کات
۱۴۸	۵	داواردہ	داواردہ	۲۲۸	۱۵	عسارت	عسارت
۱۴۹	۱۵	صرومودا	صرومودا	۲۳۱	۱۱	آیت	آیت
۱۵۰	۶	پیراں	پیراں	۲۳۴	۱۰	اراہ ہواں	اراہ ہواں
۱۵۱	۱۵	آہ آہ	آہ	۲۳۵	۹	ماک پیری	ماک پیری
۱۵۲	۳	درصمت	صمت	۲۳۹	۱۵	عروہ	عروہ
۱۵۳	۷	کہ مقام	کہ قوام	۲۴۱	۷	درتسای	درتسای
۱۵۴	۷	سین	سین	۲۴۲	۹	عطہ پای	عطہ پای
۱۵۵	۱	نقشہ	نقشہ	۲۴۶	۱	ہبت	ہبت

صیح	صلط	۷	۳۵	صیح	صلط	۷	۳۵
تیر	یر	۱۱	۳۶	خودہست	خودہست	۱۱	۳۶
مسد	مصاد	۳	۳۷	کے	کے	۱۳	۳۷
رسقط	سقط	۳	۳۸	آدل	آدل	۱۳	۳۸
آرسی	آسی	۴	۳۹	یستان	یستان	۱۱	۳۹
ادانی	ادانی	۷	۴۰	محدور	محدور	۱۵	۴۰
اول	اول	۱۳	۴۱	لانعادر	لانعادر	۲	۴۱
آوار	آوار	۵	۴۲	ارکف	ارکف	۸	۴۲
آوار	آوار	۶	۴۳	ایں عالم	ایں عالم	۱۳	۴۳
وسیدالدین	وسیدالدین	۱۰	۴۴	حرف	حرف	۲۳	۴۴
مترتبا	مترتبا	۳	۴۵	اہل حد	اہل حد	۱۷	۴۵
علی الاصلۃ	علی آہ صاف	۱۱	۴۶	کثرت	کثرت	۶	۴۶
سماں ست	سماں ست	۱۵	۴۷	دہم ہر دس	دہم ہر دس	۱۲	۴۷
عارفاں	عارفاں	۱۳	۴۸	ار فلکی	ار فلکی	۱۲	۴۸
معروچی	معروچی	۸	۴۹	سقلانی	سقلانی	۱۳	۴۹
کا قطر	کا لٹر	۱۵	۵۰	گوتہ گشتہ	گوتہ گشتہ	۱۳	۵۰
۱	۱	۱	۱	کہ	کہ	۲	۵۱